ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 28.6.2023
COM(2023) 392 final

2023/[…] ([…])

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΕΤΗΣΙΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ 2
ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΟΥ ΕΤΑ 8
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΑ 10
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΕΤΑ 57
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ «ΒΕΚΟU» ΤΗΣ ΕΕ 2022 58
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ 2022 67
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΕ 77
ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΤΑ 82

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Οι ετήσιοι λογαριασμοί του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης για το οικονομικό έτος 2022 έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τον τίτλο X του δημοσιονομικού κανονισμού του 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης και σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές, τους κανόνες και τις μεθόδους που καθορίζονται στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων.

Αναγνωρίζω την ευθύνη μου για την προετοιμασία και την παρουσίαση των ετήσιων λογαριασμών του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 18 του δημοσιονομικού κανονισμού του 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης.

Από τον διατάκτη και την ΕΤΕπ, που εγγυώνται την αξιοπιστία τους, παρέλαβα όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την κατάρτιση των λογαριασμών, οι οποίοι παρουσιάζουν τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, καθώς και την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Διά της παρούσης, πιστοποιώ ότι, με βάση τις εν λόγω πληροφορίες και τους ελέγχους τους οποίους έκρινα αναγκαίους να διενεργήσω πριν από την υπογραφή των λογαριασμών, διαθέτω εύλογη βεβαιότητα ότι οι λογαριασμοί παρουσιάζουν πιστή εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης όσον αφορά όλα τα ουσιαστικά σημεία.

Rosa ALDEA BUSQUETS

Υπόλογος

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΟΥ ΕΤΑ

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (στο εξής: ΕΕ) έχει σχέσεις συνεργασίας με μεγάλο αριθμό αναπτυσσόμενων χωρών. Βασικός στόχος είναι η προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης με πρωταρχικό σκοπό τη μείωση και την εξάλειψη της φτώχειας σε μακροπρόθεσμη βάση, με την παροχή αναπτυξιακών ενισχύσεων και τεχνικής βοήθειας στις δικαιούχες χώρες. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η ΕΕ, σε συνεργασία με τις χώρες-εταίρους, καταρτίζει στρατηγικές συνεργασίας και κινητοποιεί τους οικονομικούς πόρους για την εφαρμογή τους. Οι πόροι που χορηγεί η ΕΕ για την αναπτυξιακή συνεργασία προέρχονται από τρεις πηγές:

— τον προϋπολογισμό της ΕΕ,
— το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, και
— την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Έως το 2021, όταν το 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (στο εξής: ΕΤΑ) έφθασε στο τελικό του στάδιο, καθώς η ρήτρα λήξης ισχύος άρχισε να ισχύει στις 31 Δεκεμβρίου 2020, το ΕΤΑ ήταν το κύριο μέσο για την παροχή βοήθειας με σκοπό την αναπτυξιακή συνεργασία στις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (στο εξής: ΑΚΕ) και στις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη (στο εξής: ΥΧΕ). Ωστόσο, από το 2021 και μετά, η συνεργασία της ΕΕ με τις χώρες ΑΚΕ και τις ΥΧΕ χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Το ΕΤΑ δεν χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ιδρύθηκε με εσωτερική συμφωνία των αντιπροσώπων των κρατών μελών, στο πλαίσιο του Συμβουλίου, και τελεί υπό τη διαχείριση ειδικής επιτροπής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (στο εξής: Επιτροπή) είναι υπεύθυνη για τη δημοσιονομική εκτέλεση των πράξεων που υλοποιούνται με πόρους ΕΤΑ. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (στο εξής: ΕΤΕπ) διαχειρίζεται την Επενδυτική Διευκόλυνση.

Κάθε ΕΤΑ έχει διάρκεια περίπου πέντε ετών και διέπεται από τον οικείο δημοσιονομικό κανονισμό, ο οποίος απαιτεί την κατάρτιση ειδικών οικονομικών καταστάσεων. Επιπλέον, αυτές οι οικονομικές καταστάσεις συγκεντρώνονται ώστε να παρέχεται συνολική εικόνα της οικονομικής κατάστασης των πόρων για τους οποίους έχει την ευθύνη η Επιτροπή.

Η εσωτερική συμφωνία για την ίδρυση του 11ου ΕΤΑ υπογράφηκε κατά τη συνεδρίαση των συμμετεχόντων κρατών μελών στο πλαίσιο του Συμβουλίου, τον Ιούνιο του 2013[1]. Η συμφωνία αυτή τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαρτίου 2015.

Το 2018 το Συμβούλιο ενέκρινε τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο 11ο ΕΤΑ[2]. Αυτό το νέο κείμενο, με το οποίο καταργήθηκε ο προηγούμενος κανονισμός, εφαρμόζεται σε πράξεις που χρηματοδοτήθηκαν από προηγούμενα ΕΤΑ με την επιφύλαξη των ισχυουσών νομικών δεσμεύσεων. Ο παρών κανονισμός δεν ισχύει για την Επενδυτική Διευκόλυνση στο πλαίσιο προγενέστερων ΕΤΑ.

Στο πλαίσιο της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ δημιουργήθηκε η Επενδυτική Διευκόλυνση, υπό τη διαχείριση της ΕΤΕπ, και χρησιμοποιείται για τη στήριξη της ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα στα κράτη ΑΚΕ με τη χρηματοδότηση ιδίως —αλλά όχι αποκλειστικά— ιδιωτικών επενδύσεων. Η Διευκόλυνση έχει σχεδιαστεί με τη μορφή ανανεώσιμου κεφαλαίου, έτσι ώστε οι αποπληρωμές δανείων να επανεπενδύονται σε άλλες πράξεις με αποτέλεσμα να λειτουργεί ως αυτοανανεώσιμη και οικονομικά ανεξάρτητη διευκόλυνση. Δεδομένου ότι η Επενδυτική Διευκόλυνση δεν τελεί υπό τη διαχείριση της Επιτροπής, δεν έχει ενοποιηθεί στο πρώτο μέρος των ετήσιων λογαριασμών (στις οικονομικές καταστάσεις του ΕΤΑ και στη σχετική έκθεση δημοσιονομικής εκτέλεσης). Οι οικονομικές καταστάσεις της Επενδυτικής Διευκόλυνσης καταρτίζονται από

[1] ΕΕ L 210 της 6.8.2013, σ. 1.
2 Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1877 του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/323.

την ΕΤΕπ, περιλαμβάνονται ως χωριστό μέρος των ετήσιων λογαριασμών (μέρος ΙΙ) και παρέχουν πλήρη εικόνα των αναπτυξιακών ενισχύσεων του ΕΤΑ.

2. ΤΡΟΠΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΤΑ

Το Συμβούλιο της 2ας Δεκεμβρίου 2013 εξέδωσε τον κανονισμό 1311/2013 για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020. Στο πλαίσιο αυτό, αποφασίστηκε ότι η γεωγραφική συνεργασία με τα κράτη ΑΚΕ δεν θα εγγραφεί στον προϋπολογισμό της ΕΕ, αλλά θα συνεχίσει να χρηματοδοτείται μέσω των υφιστάμενων διακυβερνητικών ΕΤΑ.

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ είναι ετήσιος και, σύμφωνα με την αρχή της ετήσιας διάρκειας, οι δαπάνες και τα έσοδα προγραμματίζονται και εγκρίνονται για ένα έτος. Σε αντίθεση με τον προϋπολογισμό της ΕΕ, το ΕΤΑ είναι ένα ταμείο που λειτουργεί σε πολυετή βάση. Κάθε ΕΤΑ θεσπίζει συνολικό κεφάλαιο που διατίθεται για την εφαρμογή της αναπτυξιακής συνεργασίας κατά τη διάρκεια περιόδου συνήθως πέντε ετών. Δεδομένου ότι οι πόροι χορηγούνται σε πολυετή βάση, τα διαθέσιμα ποσά μπορούν να χρησιμοποιηθούν καθ' όλη την περίοδο του ΕΤΑ. Η μη ετήσια διάρκεια του προϋπολογισμού υπογραμμίζεται στην κατάρτιση των οικονομικών εκθέσεων, στις οποίες η εκτέλεση του προϋπολογισμού κάθε ΕΤΑ μετράται σε σχέση με το σύνολο των πόρων του ταμείου.

Οι πόροι ΕΤΑ συνίστανται σε συνεισφορές ad hoc από τα κράτη μέλη της ΕΕ. Περίπου κάθε πέντε έτη, αντιπρόσωποι των κρατών μελών συναντώνται σε διακυβερνητικό επίπεδο για να αποφασίσουν για το συνολικό ποσό που θα χορηγηθεί στο ταμείο και να εποπτεύσουν την εκτέλεσή του.

Η Επιτροπή διαχειρίζεται το ταμείο σύμφωνα με την πολιτική της Ένωσης για την αναπτυξιακή συνεργασία. Δεδομένου ότι, παράλληλα με την πολιτική της Ένωσης, τα κράτη μέλη έχουν τις δικές τους αναπτυξιακές πολιτικές και πολιτικές ενισχύσεων, οι πολιτικές τους πρέπει να συντονίζονται με τις πολιτικές της ΕΕ, ώστε να εξασφαλίζεται η συμπληρωματικότητά τους.

Εκτός από τις συνεισφορές που προαναφέρθηκαν, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να συνάπτουν συμφωνίες συγχρηματοδότησης ή να καταβάλλουν εθελούσιες οικονομικές συνεισφορές στο ΕΤΑ.

3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020

Το 8ο και το 9ο ΕΤΑ έκλεισαν το 2021. Ενώ όλες οι συμβάσεις στο πλαίσιο του 8ου ΕΤΑ έχουν περατωθεί, υπάρχουν 19 εκκρεμείς συμβάσεις στο πλαίσιο του 9ου ΕΤΑ, οι οποίες αναμένεται να περατωθούν καταρχήν έως το 2024.

Το 11ο ΕΤΑ έχει φτάσει στο τελικό του στάδιο, καθώς η ρήτρα λήξης ισχύος άρχισε να ισχύει στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Η εν λόγω ρήτρα ορίζει την καταληκτική ημερομηνία για τις αναλήψεις υποχρεώσεων, πράγμα που σημαίνει ότι από το 2021 δεν μπορούν να υπογραφούν περαιτέρω συμφωνίες χρηματοδότησης στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ. Ωστόσο, οι ειδικές συμβάσεις για τις υφιστάμενες συμφωνίες χρηματοδότησης αναμένεται να υπογραφούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 (και ακόμη αργότερα για έλεγχο και αξιολόγηση). Επιπλέον, η υλοποίηση των υπό εξέλιξη έργων που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης θα συνεχιστεί μέχρι την οριστική ολοκλήρωσή τους.

Στο πλαίσιο του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027, η συνεργασία της ΕΕ με τις χώρες ΑΚΕ ενσωματώνεται στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη. Ομοίως, η συνεργασία με χώρες και εδάφη ΥΧΕ καλύπτεται πλέον από την απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ. Αυτό σημαίνει ότι, ενώ έως το 2021 τα προγράμματα του ΕΤΑ χρηματοδοτούνταν από τις εθελοντικές συνεισφορές των κρατών μελών της ΕΕ, από το 2021 τα αναπτυξιακά προγράμματα θα χρηματοδοτηθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Κάτι τέτοιο συνεπάγεται επίσης ότι η χρηματοδότηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων υπόκειται στην έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ότι οι συναλλαγές πρέπει να συμμορφώνονται με τους δημοσιονομικούς κανονισμούς της ΕΕ, όπως ισχύει και για τα υπόλοιπα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ προγράμματα.

4. ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΕΛΟΥΣ ΧΡΗΣΗΣ

4.1. ΕΤΗΣΙΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού του ΕΤΑ, οι οικονομικές καταστάσεις του ΕΤΑ καταρτίζονται σύμφωνα με τους κανόνες της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση, οι οποίοι βασίζονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (IPSAS). Οι εν λόγω κανόνες λογιστικής που υιοθετήθηκαν από την υπόλογο της Επιτροπής εφαρμόζονται από όλα τα θεσμικά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ, ώστε να δημιουργηθεί ένα ενιαίο σύνολο κανόνων όσον αφορά τη λογιστική μεταχείριση, την αποτίμηση και την παρουσίαση των λογαριασμών με στόχο την εναρμόνιση των διαδικασιών κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων. Αυτοί οι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ εφαρμόζονται επίσης από το ΕΤΑ, λαμβανομένης παράλληλα υπόψη της ειδικής φύσης των δραστηριοτήτων του.

Η κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών του ΕΤΑ έχει ανατεθεί στην υπόλογο της Επιτροπής, η οποία είναι η υπόλογος του ΕΤΑ. Η υπόλογος εξασφαλίζει ότι οι ετήσιοι λογαριασμοί του ΕΤΑ αποδίδουν πιστή εικόνα της οικονομικής κατάστασης του ΕΤΑ.

Οι ετήσιοι λογαριασμοί περιέχουν τα εξής στοιχεία:

Μέρος I: Κεφάλαια που διαχειρίζεται η Επιτροπή

i) Οικονομικές καταστάσεις και επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΤΑ

ii) Οικονομικές καταστάσεις των καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ ενοποιημένων στο ΕΤΑ

iii) Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του ΕΤΑ και των καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ

iv) Έκθεση δημοσιονομικής εκτέλεσης του ΕΤΑ

Μέρος II: Ετήσια έκθεση εκτέλεσης - Κεφάλαια που διαχειρίζεται η ΕΤΕπ

i) Οικονομικές καταστάσεις της Επενδυτικής Διευκόλυνσης

Το μέρος «Οικονομικές καταστάσεις των καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ ενοποιημένων στο ΕΤΑ» περιλαμβάνει τις οικονομικές καταστάσεις των δύο καταπιστευματικών ταμείων που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο του ΕΤΑ: του καταπιστευματικού ταμείου «Bêkou» της ΕΕ (βλ. ενότητα «Οικονομικές καταστάσεις του καταπιστευματικού ταμείου "Bêkou" της ΕΕ») και του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική (βλ. ενότητα «Οικονομικές καταστάσεις του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική»). Οι μεμονωμένες οικονομικές καταστάσεις των καταπιστευματικών ταμείων συντάσσονται υπό την ευθύνη της υπολόγου της Επιτροπής και υπόκεινται σε εξωτερικό έλεγχο που διεξάγεται από ελεγκτή του ιδιωτικού τομέα. Τα στοιχεία για τα καταπιστευματικά ταμεία που περιλαμβάνονται στους παρόντες ετήσιους λογαριασμούς είναι προσωρινά.

Οι ετήσιοι λογαριασμοί του ΕΤΑ πρέπει να εγκριθούν από την Επιτροπή το αργότερο έως την 31η Ιουλίου του έτους που έπεται της ημερομηνίας του ισολογισμού και να υποβληθούν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο για απαλλαγή.

5. ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗ

5.1. ΕΛΕΓΧΟΣ

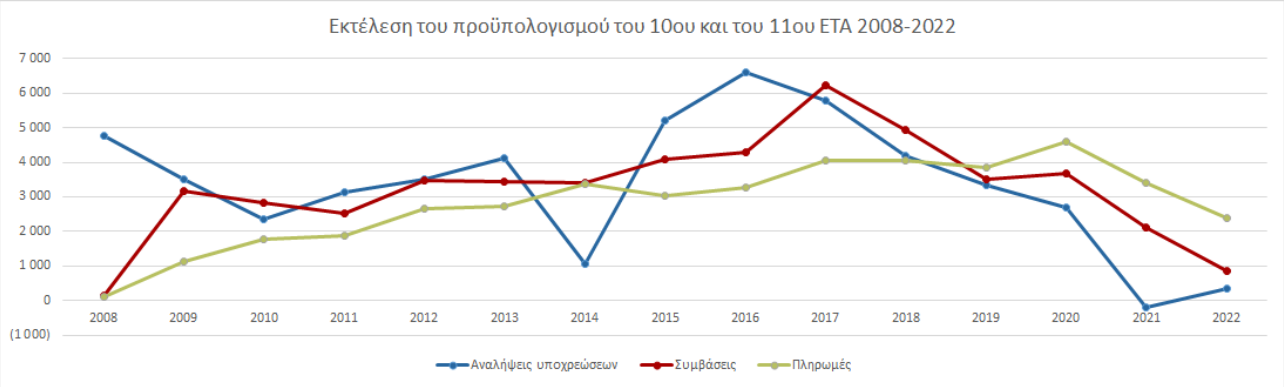
Οι ετήσιοι λογαριασμοί του ΕΤΑ ελέγχονται από τον εξωτερικό ελεγκτή του, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (στο εξής: ΕΕΣ), το οποίο καταρτίζει ετήσια έκθεση για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

5.2. ΑΠΑΛΛΑΓΗ

Η απαλλαγή είναι ο τελικός έλεγχος της δημοσιονομικής εκτέλεσης των πόρων του ΕΤΑ για ένα δεδομένο οικονομικό έτος. Μετά τον έλεγχο και την οριστικοποίηση των ετήσιων λογαριασμών εναπόκειται στο Συμβούλιο να συστήσει και, στη συνέχεια, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να αποφασίσει τη χορήγηση απαλλαγής στην Επιτροπή για τη δημοσιονομική εκτέλεση των πόρων του ΕΤΑ για ένα δεδομένο οικονομικό

έτος. Η απόφαση απαλλαγής βασίζεται στην εξέταση των λογαριασμών και της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ (η οποία περιλαμβάνει επίσημη δήλωση αξιοπιστίας) και στις απαντήσεις της Επιτροπής σε ερωτήσεις και αιτήσεις περαιτέρω πληροφοριών από την αρμόδια για την απαλλαγή αρχή.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ 2022

* Καθαρό ποσό, μόνο για το 10ο και το 11ο ΕΤΑ

Εκτέλεση του προϋπολογισμού

Το 2022 η δημοσιονομική εκτέλεση του 10ου και του 11ου ΕΤΑ (επιμέρους αναλήψεις υποχρεώσεων: 853 εκατ. EUR και πληρωμές 2 386 εκατ. EUR) χαρακτηρίστηκε από την απόφαση του Συμβουλίου[3] να επαναχρησιμοποιήσει αποδεσμευμένα κεφάλαια ύψους 600 εκατ. EUR από το 10ο και το 11ο ΕΤΑ.

Η απόφαση εκδόθηκε από το Συμβούλιο με σκοπό τη χρηματοδότηση δράσεων για την αντιμετώπιση της κρίσης επισιτιστικής ασφάλειας και των οικονομικών κλυδωνισμών σε χώρες ΑΚΕ μετά τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Ειδικότερα, τα κεφάλαια θα χρηματοδοτήσουν δράσεις που παρέχουν στήριξη έως 350 εκατ. EUR για την παραγωγή τροφίμων και την ανθεκτικότητα των συστημάτων τροφίμων, έως 100 εκατ. EUR για μακροοικονομική στήριξη και έως 150 εκατ. EUR για ανθρωπιστική βοήθεια.

Το συνολικό ποσό των ακαθάριστων πληρωμών για όλα τα ΕΤΑ (2 452 εκατ. EUR) αντιπροσωπεύει το 98,1 % του στόχου των 2 500 εκατ. EUR που κοινοποιήθηκε στα κράτη μέλη.

Αντίκτυπος των δραστηριοτήτων στις οικονομικές καταστάσεις

Στις οικονομικές καταστάσεις, ο αντίκτυπος των δραστηριοτήτων που προαναφέρθηκαν είναι περισσότερο εμφανής στα στοιχεία που αφορούν:

- προχρηματοδότηση (βλ. σημείωση **2.2**): μείωση κατά 239 εκατ. EUR κυρίως ως αποτέλεσμα των μειωμένων προκαταβολών που καταβλήθηκαν λόγω της μείωσης του αριθμού των συμβάσεων που υπογράφηκαν (2 118 εκατ. EUR το 2021 έναντι 853 εκατ. EUR το 2022). Κατά συνέπεια, τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους αυξήθηκαν κατά 34 εκατ. EUR ως αποτέλεσμα της εν λόγω μείωσης των προχρηματοδοτήσεων και άλλων πληρωμών (βλ. σημείωση **2.5**)·

- δεδουλευμένα έξοδα (βλ. σημείωση **2.8**): αύξηση κατά 123 εκατ. EUR ως αποτέλεσμα της αύξησης του αριθμού των εκκρεμών συμβάσεων στο τέλος του έτους για τις οποίες δεν επικυρώθηκαν δηλώσεις δαπανών στο τέλος του έτους και έπρεπε συνεπώς να υπολογιστούν δαπάνες·

- λειτουργικά έξοδα (βλ. σημείωση **3.4**): συνολική μείωση των λειτουργικών εξόδων κατά 74 εκατ. EUR, κυρίως ως αποτέλεσμα της εκκαθάρισης των καταπιστευματικών ταμείων, η οποία είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των συνεισφορών που απαιτούνται για την κάλυψη των δαπανών τους. Παρ' όλα αυτά, οι δαπάνες που συνδέονται με την επείγουσα βοήθεια αυξήθηκαν, καθώς τα αποδεσμευμένα κεφάλαια από το 10ο και το 11ο ΕΤΑ επαναχρησιμοποιήθηκαν για την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων του πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας.

[3] Απόφαση (ΕΕ) 2022/1223 του Συμβουλίου.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2022

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΑ 10
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΤΑ 11
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΤΑ 12
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΤΟΥ ΕΤΑ 13
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΕΤΑ 14
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΕΤΑ 15
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΤΑ 17
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΑΝΑ ΕΤΑ 18
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΤΑ 21
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΕΤΑ 57
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ «ΒΕΚΟU» ΤΗΣ ΕΕ 2022 58
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 64
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 65
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 66
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ 2022 67
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 74
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 75
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 76
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΕ 77
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 78
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 79
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 80
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ 81
ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΤΑ 82

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΑ

Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε εκατομμύρια ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους παρακάτω πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΤΑ

σε εκατ. EUR

	μείωση	31.12.2022	31.12.2021
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	2.1	*67*	*39*
Προχρηματοδότηση	2.2	*488*	*671*
Συνεισφορές του καταπιστευματικού ταμείου	2.3	*254*	*382*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές	2.4	*7*	*4*
		816	**1 096**
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	2.1	*3*	–
Προχρηματοδότηση	2.2	*1 396*	*1 453*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά	2.4	*27*	*35*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	2.5	*1 027*	*994*
		2 454	**2 481**
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**3 270**	**3 577**
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	2.6	*(7)*	*(7)*
		(7)	**(7)**
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Οφειλές	2.7	*(426)*	*(501)*
Δεδουλευμένα έξοδα	2.8	*(1 131)*	*(1 008)*
		(1 558)	**(1 509)**
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**(1 565)**	**(1 516)**
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		**1 705**	**2 061**
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ			
Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου - ενεργά ΕΤΑ	2.9	*65 100*	*62 643*
Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει	2.9	*2 252*	*2 252*
Οικονομικό αποτέλεσμα μεταφερθέν από προηγούμενες χρήσεις		*(62 834)*	*(59 860)*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους		*(2 813)*	*(2 974)*
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		**1 705**	**2 061**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΤΑ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	2022	2021
ΕΣΟΔΑ			
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές			
Δραστηριότητες είσπραξης	3.1	*18*	*27*
		18	**27**
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές			
Χρηματοοικονομικά έσοδα	3.2	*2*	*(26)*
Άλλα έσοδα	3.2	*77*	*74*
		80	**48**
Σύνολο εσόδων		**98**	**75**
ΕΞΟΔΑ			
Εκτελέστηκαν από άλλες οντότητες	3.3	*(1)*	–
Μέσα ενίσχυσης	3.4	*(2 789)*	*(2 864)*
Έξοδα συγχρηματοδότησης	3.5	*4*	*(19)*
Χρηματοοικονομικό κόστος	3.6	*(6)*	*(20)*
Λοιπά έξοδα	3.7	*(119)*	*(145)*
Σύνολο εξόδων		**(2 911)**	**(3 049)**
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ		**(2 813)**	**(2 974)**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΤΟΥ ΕΤΑ

σε ΕΥΡΩ

	Σημεί	2022	2021
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους		*(2 813)*	*(2 974)*
Λειτουργικές δραστηριότητες			
Αύξηση του κεφαλαίου - συνεισφορές (καθαρές)		*2 458*	*3 657*
(Αύξηση)/μείωση των συνεισφορών του καταπιστευματικού ταμείου		*128*	*12*
(Αύξηση)/μείωση προχρηματοδοτήσεων		*239*	*101*
(Αύξηση)/μείωση απαιτήσεων από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέων ποσών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές		*5*	*105*
Αύξηση/(μείωση) προβλέψεων		*1*	*–*
Αύξηση/(μείωση) χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων		*(1)*	*5*
Αύξηση/(μείωση) οφειλών		*(75)*	*(114)*
Αύξηση/(μείωση) δεδουλευμένων εξόδων και προεισπραχθέντων εσόδων		*123*	*(519)*
Άλλες μη ταμειακές μεταβολές		*–*	*–*
Επενδυτικές δραστηριότητες			
*(Αύξηση)/μείωση μη παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος**		*(31)*	*(7)*
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ		**34**	**266**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους		*34*	*266*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην αρχή του οικονομικού έτους	2.5	*994*	*728*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στο τέλος του οικονομικού έτους	2.5	*1 027*	*994*

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΕΤΑ

σε εκατ. EUR

	Κεφάλαια του ταμείου - ενεργά ΕΤΑ (Α)	Μη αιτηθέντα κεφάλαια - ενεργά ΕΤΑ (Β)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου - ενεργά ΕΤΑ (Γ) = (Α)-(Β)	Σωρευτικά αποθεματικά (Δ)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει (Ε)	Αποθεματικό εύλογης αξίας (ΣΤ)	Σύνολο καθαρού ενεργητικού (Γ)+(Δ)+(Ε)+(ΣΤ)
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2020	**73 041**	**14 055**	**58 986**	**(59 854)**	**2 252**	**(5)**	**1 379**
Αντίκτυπος του αναθεωρημένου EAR				*(5)*		*5*	
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΗΝ 1.1.2021	**73 041**	**14 055**	**58 986**	**(59 860)**	**2 252**	**–**	**1 379**
Αύξηση του κεφαλαίου - συνεισφορές	*(43)*	*(3 700)*	*3 657*	*–*	*–*		*3 657*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	*–*	*–*	*–*	*(2 974)*	*–*		*(2 974)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2021	**72 998**	**10 355**	**62 643**	**(62 834)**	**2 252**	**–**	**2 061**
Αύξηση του κεφαλαίου - συνεισφορές	*(43)*	*(2 500)*	*2 457*	*–*	*–*		*2 457*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	*–*	*–*	*–*	*(2 813)*	*—*		*(2 813)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2022	**72 955**	**7 855**	**65 100**	**(65 647)**	**2 252**	**–**	**1 705**

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΕΤΑ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2022 8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο	31.12.2021 8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ											
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	2.1	–	–	*(1)*	*67*	*67*	–	–	*(2)*	*41*	*39*
Προχρηματοδότηση	2.2	–	–	*221*	*267*	*488*	–	–	*219*	*452*	*671*
Συνεισφορές του καταπιστευματικού ταμείου	2.3	–	*31*	*9*	*213*	*254*	–	*31*	*9*	*341*	*382*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές	2.4	–	–	–	*7*	*7*	–	–	–	*4*	*4*
		–	**31**	**229**	**555**	**816**	**–**	**31**	**226**	**839**	**1 096**
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ											
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	*2.1*	–	–	–	*3*	*3*	–	–	–	–	–
Προχρηματοδότηση	2.2	–	*14*	*427*	*954*	*1 396*	–	*14*	*353*	*1 085*	*1 453*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	2.4	–	–	*10*	*16*	*27*	*180*	*(314)*	*1 296*	*(1 127)*	*35*
Λογαριασμοί μεταφορών μεταξύ ΕΤΑ		*180*	*(369)*	*803*	*(612)*	–	*181*	*(316)*	*1 279*	*(1 144)*	–
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	2.5	–	–	–	*1 027*	*1 027*	–	–	–	*994*	*994*
		180	**(355)**	**1 240**	**1 389**	**2 454**	**361**	**(615)**	**2 928**	**(192)**	**2 481**
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**180**	**(324)**	**1 469**	**1 945**	**3 270**	**361**	**(584)**	**3 154**	**646**	**3 577**
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ											
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	2.6	–	–	–	*(7)*	*(7)*	–	–	–	*(7)*	*(7)*
		–	**–**	**–**	**(7)**	**(7)**	**–**	**–**	**–**	**(7)**	**(7)**
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						–					
Οφειλές	2.7	–	–	*(34)*	*(391)*	*(426)*	–	–	*(27)*	*(473)*	*(501)*
Δεδουλευμένα έξοδα	2.8	–	*(7)*	*(119)*	*(1 006)*	*(1 131)*	–	*(6)*	*(110)*	*(892)*	*(1 008)*
		–	**(7)**	**(153)**	**(1 397)**	**(1 558)**	**–**	**(6)**	**(138)**	**(1 365)**	**(1 509)**

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2022					31.12.2021				
		8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**–**	**(7)**	**(153)**	**(1 404)**	**(1 565)**	**–**	**(6)**	**(138)**	**(1 372)**	**(1 516)**
						–					
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		**180**	**(331)**	**1 315**	**541**	**1 705**	**361**	**(591)**	**3 016**	**(725)**	**2 061**
Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου - ενεργά ΕΤΑ	2.9	*12 164*	*10 450*	*20 960*	*21 527*	*65 100*	*12 164*	*10 492*	*20 960*	*19 027*	*62 643*
Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει	2.9	*627*	*1 625*	*–*	*–*	*2 252*	*627*	*1 625*	*–*	*–*	*2 252*
Μεταφορές αιτηθέντων κεφαλαίων του ταμείου μεταξύ ενεργών ΕΤΑ	2.9	*(2 513)*	*2 010*	*(38)*	*541*	*–*	*(2 512)*	*2 018*	*101*	*394*	*-*
Οικονομικό αποτέλεσμα μεταφερθέν από προηγούμενες χρήσεις		*(10 098)*	*(14 410)*	*(19 325)*	*(19 001)*	*(62 834)*	*(10 098)*	*(14 404)*	*(19 065)*	*(16 293)*	*(59 860)*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους		*–*	*(6)*	*(282)*	*(2 526)*	*(2 813)*	*(1)*	*(6)*	*(260)*	*(2 708)*	*(2 974)*
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		**180**	**(331)**	**1 315**	**541**	**1 705**	**180**	**(274)**	**1 737**	**419**	**2 061**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΤΑ

σε εκατ. EUR

		2022					2021				
	Σημείωση	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο
ΕΣΟΔΑ											
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές											
Δραστηριότητες είσπραξης	3.1	–	*(1)*	*(8)*	*28*	*18*	–	–	*1*	*26*	*27*
		–	**(1)**	**(8)**	**28**	**18**	**–**	**–**	**1**	**26**	**27**
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές											
Χρηματοοικονομικά έσοδα	3.2	–	–	*2*	*1*	*2*	–	–	*(22)*	*(4)*	*(26)*
Άλλα έσοδα	3.2	–	*3*	*8*	*66*	*77*	–	*5*	*14*	*55*	*74*
		–	**3**	**10**	**67**	**80**	**–**	**5**	**(8)**	**51**	**48**
Σύνολο εσόδων		**–**	**1**	**2**	**94**	**98**	**—**	**5**	**(7)**	**78**	**75**
ΕΞΟΔΑ											
Εκτελέστηκαν από άλλες οντότητες	3.3	–	–	–	*(1)*	*(1)*	–	–	–	–	–
Μέσα ενίσχυσης	3.4	–	*(5)*	*(295)*	*(2 489)*	*(2 789)*	–	*(7)*	*(214)*	*(2 644)*	*(2 864)*
Έξοδα συγχρηματοδότησης	3.5	–	–	*22*	*(18)*	*4*	–	–	*(0)*	*(19)*	*(19)*
Χρηματοοικονομικό κόστος	3.6	*1*	*2*	*(3)*	*(5)*	*(6)*	–	*7*	*(23)*	*(3)*	*(20)*
Λοιπά έξοδα	3.7	-	*(5)*	*(8)*	*(107)*	*(119)*	–	*(11)*	*(16)*	*(119)*	*(145)*
Σύνολο εξόδων		**1**	**(7)**		**(2 620)**	**(2 911)**	**–**	**(12)**	**(252)**	**(2 785)**	**(3 049)**
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ		**1**	**(6)**	**(282)**	**(2 526)**	**(2 813)**	**-**	**(8)**	**(259)**	**(2 708)**	**(2 974)**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΑΝΑ ΕΤΑ

σε εκατ. EUR

8ο ΕΤΑ	Κεφάλαια του ταμείου - ενεργά ΕΤΑ (Α)	Μη αιτηθέντα κεφάλαια - ενεργά ΕΤΑ (Β)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου - ενεργά ΕΤΑ (Γ) = (Α)-(Β)	Σωρευτικά αποθεματικά (Δ)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει (Ε)	Μεταφορές αιτηθέντων κεφαλαίων του ταμείου μεταξύ ενεργών ΕΤΑ (ΣΤ)	Σύνολο καθαρού ενεργητικού (Γ)+(Δ)+(Ε)+(ΣΤ)
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2020	**12 164**	**–**	**12 164**	**(10 098)**	**627**	**(2 512)**	**181**
Μεταφορές προς/από το 10ο ΕΤΑ			–			–	–
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2021	**12 164**	**–**	**12 164**	**(10 098)**	**627**	**(2 512)**	**181**
Μεταφορές προς/από το 10ο ΕΤΑ			–			*(1)*	*(1)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2022	**12 164**	**–**	**12 164**	**(10 098)**	**627**	**(2 513)**	**180**

σε εκατ. EUR

9ο ΕΤΑ	Κεφάλαια	Μη	Αιτηθέντα	Σωρευτικά	Αιτηθέντα	Μεταφορές	Σύνολο
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2020	**10 550**	**15**	**10 535**	**(14 404)**	**1 625**	**2 041**	**(203)**
Μεταφορές προς/από το 10ο ΕΤΑ		–	–				–
Μεταφορές προς/από το 10ο ΕΤΑ			–			*(23)*	*(23)*
Επιστροφές στα κράτη μέλη	*(43)*		*(43)*				*(43)*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους			–	*(6)*			*(6)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2021	**10 507**	**15**	**10 492**	**(14 410)**	**1 625**	**2 018**	**(274)**
Αύξηση του κεφαλαίου - συνεισφορές		–	–				–
Μεταφορές προς/από το 10ο ΕΤΑ			–			*(8)*	*(8)*
Επιστροφές στα κράτη μέλη	*(43)*		*(43)*				*(43)*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους			–	*(6)*		–	*(6)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2022	**10 464**	**15**	**10 450**	**(14 416)**	**1 625**	**2 010**	**(331)**

σε εκατ. EUR

10ο ΕΤΑ	Κεφάλαια του ταμείου - ενεργά ΕΤΑ (Α)	Μη αιτηθέντα κεφάλαια - ενεργά ΕΤΑ (Β)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου - ενεργά ΕΤΑ (Γ) = (Α)-(Β)	Σωρευτικά αποθεματικά (Δ)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει (Ε)	Αποθεματικό εύλογης αξίας (Ζ)	Σύνολο καθαρού ενεργητικού (Γ)+(Δ)+(Ε)+(ΣΤ)
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2020	**20 960**	**–**	**20 960**	**(19 063)**	**188**	**(2)**	**2 084**
Αντίκτυπος του αναθεωρημένου EAR 11				*(2)*		*2*	*–*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΗΝ 1.1.2021	**20 960**	**–**	**20 960**	**(19 065)**	**188**	**–**	**2 084**
Μεταφορές προς/από το 8ο και 9ο ΕΤΑ			*–*		*23*		*23*
Μεταφορές προς/από το 11ο ΕΤΑ			*–*		*(110)*		*(110)*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους			*–*	*(260)*			*(260)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2021	**20 960**	**–**	**20 960**	**(19 324)**	**101**	**–**	**1 737**
Μεταφορές προς/από το 8ο και 9ο ΕΤΑ			*–*		*9*		*9*
Μεταφορές προς/από το 11ο ΕΤΑ			*–*		*(148)*		*(148)*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους			*–*	*(282)*			*(282)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2022	**20 960**	**–**	**20 960**	**(19 606)**	**(38)**	**–**	**1 315**

σε εκατ. EUR

11ο ΕΤΑ	Κεφάλαια του ταμείου - ενεργά ΕΤΑ (Α)	Μη αιτηθέντα κεφάλαια - ενεργά ΕΤΑ (Β)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου - ενεργά ΕΤΑ (Γ) = (Α)-(Β)	Σωρευτικά αποθεματικά (Δ)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει (Ε)	Μεταφορές αιτηθέντων κεφαλαίων του ταμείου μεταξύ ενεργών ΕΤΑ (ΣΤ)	Αποθεματικό εύλογης αξίας (Ζ)	Σύνολο καθαρού ενεργητικού (Γ)+(Δ)+(Ε)+(ΣΤ)+(Ζ)
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2020	**29 367**	**14 040**	**15 327**	**(16 290)**	**–**	**283**	**(4)**	**(683)**
Αντίκτυπος του αναθεωρημένου EAR 11				*(4)*			*4*	*-*

ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΗΝ 1.1.2021	**29 367**	**14 040**	**15 327**	**(16 294)**	**–**	**283**	**-**	**(683)**
Αύξηση του κεφαλαίου - συνεισφορές		*(3 700)*	*3 700*			*110*		*3 810*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους			*–*	*(2 708)*		*–*		*(2 708)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2021	**29 367**	**10 340**	**19 027**	**(19 002)**	**–**	**394**	**–**	**419**
Αύξηση του κεφαλαίου - συνεισφορές		*(2 500)*	*2 500*			*148*		*2 648*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους			*–*	*(2 526)*		*—*		*(2 526)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2022	**29 367**	**7 840**	**21 527**	**(21 528)**	**—**	**541**	**–**	**541**

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΤΑ

Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε εκατομμύρια ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα

1. ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

1.1. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Στόχος των οικονομικών καταστάσεων είναι να παρέχουν πληροφορίες σε ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με την οικονομική κατάσταση, την απόδοση και τις ταμειακές ροές μιας οντότητας.

Οι γενικές κατευθύνσεις (ή οι λογιστικές αρχές) που πρέπει να τηρούνται κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων ορίζονται στον λογιστικό κανόνα 1 της ΕΕ «Οικονομικές καταστάσεις» και είναι οι ίδιες με αυτές που περιγράφονται στο IPSAS 1: πιστή παρουσίαση, δεδουλευμένη βάση, συνέχεια της δράσης, συνεκτικότητα της παρουσίασης, σημαντικότητα, συγκεντρωτική παρουσίαση, συμψηφισμός και συγκριτικές πληροφορίες. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης είναι η συνάφεια, η πιστή απεικόνιση (αξιοπιστία), η σαφήνεια, η έγκαιρη πληροφόρηση, η συγκρισιμότητα και η επαληθευσιμότητα.

1.2. ΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1.2.1. Περίοδος αναφοράς

Οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σε ετήσια βάση. Η λογιστική χρήση αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου.

1.2.2. Νομίσματα και βάσεις μετατροπής

Οι ετήσιες καταστάσεις καταρτίζονται σε ευρώ, διότι το ευρώ αποτελεί το νόμισμα λειτουργίας της ΕΕ. Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία των συναλλαγών. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από τον διακανονισμό συναλλαγών σε ξένο νόμισμα και από την εκ νέου μετατροπή στο τέλος της χρήσης των συναλλαγματικών ισοτιμιών χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Εφαρμόζονται διαφορετικές μέθοδοι μετατροπής για τα ενσώματα πάγια και άυλα στοιχεία ενεργητικού τα οποία αποτιμώνται σε ευρώ κατά την ημέρα της αγοράς τους.

Τα υπόλοιπα τέλους χρήσης χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) της 31ης Δεκεμβρίου.

Συναλλαγματικές ισοτιμίες του ευρώ

Νόμισμα	31.12.2022	31.12.2021	Νόμισμα	31.12.2022	31.12.2021
BGN	**1,9558**	1,9558	**PLN**	**4,6808**	4,5969
CZK	**24,1160**	26,8580	**RON**	**4,9495**	4,9490
DKK	**7,4365**	7,4364	**SEK**	**11,1218**	10,2503
GBP	**0,88693**	0,84028	**CHF**	**0,9847**	1,0331
HRK	**7,5345**	7,5156	**JPY**	**140,6600**	130,3800
HUF	**400,8700**	369,1900	**USD**	**1,0666**	1,1326

1.2.3. Χρησιμοποίηση εκτιμήσεων

Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (International Public Sector Accounting Standards - IPSAS) και τις γενικώς παραδεκτές λογιστικές αρχές, οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν, αναγκαστικά, ποσά στηριζόμενα σε εκτιμήσεις και παραδοχές των διαχειριστών με βάση τις πλέον αξιόπιστες διαθέσιμες πληροφορίες. Στις σημαντικές εκτιμήσεις συγκαταλέγονται, χωρίς να περιορίζονται σε αυτά: ποσά για υποχρεώσεις παροχών στους εργαζομένους, ο χρηματοοικονομικός κίνδυνος επί εισπρακτέων λογαριασμών και τα ποσά που ανακοινώνονται στις σημειώσεις σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα, η πρόβλεψη απομείωσης για χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο

αποσβεσμένο κόστος και για υποχρεώσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων, τα δεδουλευμένα έσοδα και έξοδα, προβλέψεις, ο βαθμός απομείωσης της αξίας άυλων περιουσιακών στοιχείων και ενσώματων παγίων, η καθαρή πραγματοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων, οι ενδεχόμενες απαιτήσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές.

Οι λογικές εκτιμήσεις αποτελούν ουσιώδες συστατικό στοιχείο της κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και δεν βλάπτουν την αξιοπιστία τους. Μια εκτίμηση ίσως πρέπει να αναθεωρηθεί, αν υπάρχουν μεταβολές σχετικά με τις συνθήκες στις οποίες βασίστηκε η εκτίμηση ή ως αποτέλεσμα νέων πληροφοριών ή ευρύτερης εμπειρίας. Από τη φύση της, η αναθεώρηση μιας εκτίμησης δεν σχετίζεται με προγενέστερες περιόδους και δεν αποτελεί διόρθωση λάθους. Το αποτέλεσμα της μεταβολής μιας λογιστικής εκτίμησης αναγνωρίζεται στο πλεόνασμα ή έλλειμμα των περιόδων στις οποίες γίνεται γνωστό.

1.2.4. Εφαρμογή νέων και αναθεωρημένων λογιστικών κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EAR)

Νέοι λογιστικοί κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ισχύουν για τις ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2022 ή αργότερα

Δεν υπάρχουν νέοι λογιστικοί κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίοι να ισχύουν για τις ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2022 ή αργότερα

Νέοι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ που εγκρίθηκαν αλλά δεν είχαν τεθεί ακόμη σε ισχύ στις 31 Δεκεμβρίου 2022

Δεν εγκρίθηκε κανένας νέος λογιστικός κανόνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη διάρκεια του 2022.

1.3. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

1.3.1. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση

Η ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων καθορίζεται κατά την αρχική αναγνώριση. Με βάση το μοντέλο διαχείρισης και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού μπορούν να ταξινομηθούν σε τρεις κατηγορίες: χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος, χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων (FVNA) ή χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (FVSD).

i) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που πληρούν δύο προϋποθέσεις: 1) Η οντότητα τα διακρατεί για την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών. 2) Σε συγκεκριμένες ημέρες, υπάρχουν συμβατικές ταμειακές ροές που είναι αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει:

- τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους·
- δάνεια (συμπεριλαμβανομένων προθεσμιακών καταθέσεων αρχικής διάρκειας άνω των τριών μηνών)·
- απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, με εξαίρεση εκείνα με λήξη άνω των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

ii) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων

Αυτά τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού έχουν συμβατικές ταμειακές ροές που αντιπροσωπεύουν μόνο κεφάλαιο και τόκους επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου. Επιπλέον, το μοντέλο διαχείρισης συνίσταται στη διακράτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού τόσο για την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και για την πώληση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.

Τα στοιχεία ενεργητικού στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται ως κυκλοφορούν ενεργητικό εάν προβλέπεται ότι θα υλοποιηθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η οντότητα δεν κατείχε τέτοια στοιχεία ενεργητικού στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

iii) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος

Η οντότητα ταξινομεί τα παράγωγα και τις επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος διότι οι συμβατικές ταμειακές ροές δεν αντιπροσωπεύουν μόνο κεφάλαιο και τόκους επί του κεφαλαίου.

Επιπλέον, η οντότητα ταξινομεί τους χρεωστικούς τίτλους που κατέχει στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, διότι η διαχείριση και η αξιολόγηση των χαρτοφυλακίων χρεωστικών τίτλων γίνεται με βάση την εύλογη αξία χαρτοφυλακίου.

Τα στοιχεία ενεργητικού στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται ως κυκλοφορούν ενεργητικό εάν προβλέπεται ότι θα υλοποιηθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση

Οι αγορές χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής, δηλαδή την ημερομηνία κατά την οποία η οντότητα αναλαμβάνει δέσμευση αγοράς του στοιχείου ενεργητικού. Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα δάνεια αναγνωρίζονται όταν κατατίθενται μετρητά σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή όταν μεταβιβάζονται μετρητά στους δανειζόμενους.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία τους. Για όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, το κόστος συναλλαγής προστίθεται στην εύλογη αξία τους κατά την αρχική αναγνώριση. Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, το κόστος συναλλαγής καταχωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού κατά την αρχική αναγνώριση ισοδυναμεί συνήθως με την τιμή συναλλαγής, εκτός εάν η συναλλαγή δεν πραγματοποιείται σε καθαρά εμπορική βάση, δηλαδή έναντι μηδενικού ή ονομαστικού ανταλλάγματος για σκοπούς δημόσιας πολιτικής. Στην περίπτωση αυτή, η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του χρηματοοικονομικού μέσου και της τιμής συναλλαγής αποτελεί μη ανταλλακτικό στοιχείο που αναγνωρίζεται ως έξοδο στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού προκύπτει από τις τρέχουσες συναλλαγές της αγοράς για άμεσα ισοδύναμο μέσο. Εάν δεν υπάρχει ενεργός αγορά για το μέσο, η εύλογη αξία προκύπτει από τεχνική αποτίμησης που χρησιμοποιεί διαθέσιμα δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές.

Επακόλουθη επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος επιμετρώνται στη συνέχεια στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος επιμετρώνται στη συνέχεια στην εύλογη αξία τους. Τα κέρδη και οι ζημίες από μεταβολές της εύλογης αξίας (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που απορρέουν από μετατροπή συναλλάγματος και τυχόν δεδουλευμένους τόκους) συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων της περιόδου κατά την οποία προέκυψαν.

Εύλογη αξία κατά την επακόλουθη επιμέτρηση

Οι εύλογες αξίες επενδύσεων εισηγμένων σε ενεργές αγορές βασίζονται σε τρέχουσες τιμές ζήτησης. Εάν η αγορά ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού είναι μη ενεργή (και για μη εισηγμένους τίτλους και εξωχρηματιστηριακά παράγωγα), η ΕΕ υπολογίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης. Σε αυτές περιλαμβάνεται η χρήση πρόσφατων συναλλαγών σε καθαρά εμπορική βάση, η αναφορά σε άλλα μέσα ίδιας φύσεως, η ανάλυση προεξοφλημένων ταμειακών ροών, τα μοντέλα τιμολόγησης δικαιωμάτων προαίρεσης και άλλες τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται ευρέως από τους συμμετέχοντες στην αγορά.

Επενδύσεις σε ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων οι οποίες δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά αποτιμώνται στην καθαρή αξία ενεργητικού, η οποία θεωρείται ισοδύναμη με την εύλογη αξία τους.

Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η ΕΕ αναγνωρίζει και επιμετρά μια ζημία απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος και στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων.

Η αναμενόμενη πιστωτική ζημία είναι η παρούσα αξία της διαφοράς μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των ταμειακών ροών που αναμένει να λάβει η ΕΕ. Η αναμενόμενη πιστωτική ζημία ενσωματώνει εύλογες και βάσιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Για στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος, η λογιστική αξία του στοιχείου ενεργητικού μειώνεται κατά το ποσό της ζημίας απομείωσης που αναγνωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Αν, σε μεταγενέστερη περίοδο, μειωθεί το ποσό της ζημίας απομείωσης, η ζημία απομείωσης που είχε αναγνωριστεί προηγουμένως αντιλογίζεται μέσω της κατάστασης οικονομικών αποτελεσμάτων.

α) *Απαιτήσεις*

Η οντότητα αποτιμά τη ζημία απομείωσης στο ποσό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής, χρησιμοποιώντας πρακτικές λύσεις (π.χ. πίνακα προβλέψεων).

β) *Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους*

Η οντότητα τηρεί ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε τρεχούμενους τραπεζικούς λογαριασμούς και προθεσμιακές καταθέσεις διάρκειας έως 3 μηνών. Τα ταμειακά διαθέσιμα διακρατούνται σε τράπεζες με πολύ υψηλές αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας, με αποτέλεσμα να έχουν πολύ χαμηλές πιθανότητες αθέτησης. Δεδομένης της μικρής διάρκειας και των χαμηλών πιθανοτήτων αθέτησης, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους είναι αμελητέες. Ως εκ τούτου, δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης για τα ταμειακά ισοδύναμα.

γ) *Δάνεια*

Η αναμενόμενη πιστωτική ζημία αποτιμάται με ένα μοντέλο τριών σταδίων το οποίο λαμβάνει υπόψη τα σταθμισμένα βάσει πιθανοτήτων γεγονότα αθέτησης κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού και την εξέλιξη του πιστωτικού κινδύνου από την έκδοση του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Όσον αφορά τα δάνεια, η έκδοση είναι η ημερομηνία ανάληψης της αμετάκλητης δανειακής δέσμευσης.

Εάν δεν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την έκδοση (στάδιο 1), η ζημία απομείωσης είναι η αναμενόμενη πιστωτική ζημία από πιθανά γεγονότα αθέτησης κατά τους 12 μήνες που έπονται της ημερομηνίας του ισολογισμού (στο εξής: αναμενόμενη πιστωτική ζημία δωδεκαμήνου). Εάν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την έκδοση (στάδιο 2) ή εάν υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία που αποδεικνύουν πιστωτική απομείωση (στάδιο 3), η ζημία απομείωσης ισούται με την αναμενόμενη πιστωτική ζημία από πιθανά γεγονότα αθέτησης καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού (στο εξής: αναμενόμενη πιστωτική ζημία καθ' όλη τη διάρκεια ζωής).

Παύση αναγνώρισης

Τα χρηματοοικονομικά μέσα παύουν να αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από τις επενδύσεις έχουν λήξει ή όταν η οντότητα έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα

οφέλη κυριότητας σε άλλο μέρος. Οι πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

1.3.2. Προχρηματοδοτήσεις

Η προχρηματοδότηση είναι πληρωμή που αποβλέπει στην παροχή προκαταβολής, δηλαδή χρηματικού αποθέματος, στον δικαιούχο. Μπορεί να κατανεμηθεί σε διάφορες δόσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται στην εκάστοτε σύμβαση, απόφαση, συμφωνία ή βασική νομική πράξη. Το χρηματικό απόθεμα ή η προκαταβολή επιστρέφεται ή χρησιμοποιείται για τον σκοπό για τον οποίο έχει παρασχεθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται στη συμφωνία. Αν ο δικαιούχος δεν πραγματοποιήσει επιλέξιμες δαπάνες, υποχρεούται να επιστρέψει την προχρηματοδότηση στην οντότητα. Συνεπώς, δεδομένου ότι η οντότητα διατηρεί τον έλεγχο επί της προχρηματοδότησης και δικαιούται επιστροφή του μη επιλέξιμου τμήματος, το ποσό αναγνωρίζεται ως στοιχείο ενεργητικού.

Η προχρηματοδότηση αναγνωρίζεται αρχικά στον ισολογισμό κατά τη μεταφορά των ταμειακών διαθεσίμων στον αποδέκτη. Επιμετράται στο ποσό που χορηγείται. Στις επόμενες περιόδους, η προχρηματοδότηση επιμετράται στο ποσό που είχε αρχικά αναγνωριστεί στον ισολογισμό μείον τις επιλέξιμες δαπάνες (περιλαμβανομένων των εκτιμώμενων ποσών, κατά περίπτωση) που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου.

1.3.3. Απαιτήσεις και εισπρακτέα ποσά

Οι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ απαιτούν χωριστή παρουσίαση των ανταλλακτικών και μη ανταλλακτικών συναλλαγών. Για τη διάκριση μεταξύ των δύο κατηγοριών, χρησιμοποιείται ο όρος «απαιτήσεις» για τις ανταλλακτικές συναλλαγές, ενώ για τις «μη ανταλλακτικές συναλλαγές», δηλαδή όταν η ΕΕ λαμβάνει αξία από άλλη οντότητα χωρίς να δίνει απευθείας σχεδόν ίση αξία σε αντάλλαγμα, χρησιμοποιείται ο όρος «εισπρακτέα ποσά» (π.χ. τα εισπρακτέα ποσά από τα κράτη μέλη που αφορούν τους ιδίους πόρους).

Οι απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές ανταποκρίνονται στον ορισμό των χρηματοοικονομικών μέσων. Η οντότητα τα ταξινόμησε ως χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος και τα επιμέτρησε αναλόγως.

Τα εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές καταχωρίζονται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία κτήσης μείον την απομείωση αξίας. Η προσαρμογή για απομείωση αξίας πραγματοποιείται όταν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις ότι η οντότητα δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται βάσει των αρχικών όρων των εισπρακτέων ποσών. Το ποσό της απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και του εισπρακτέου ποσού. Το ποσό της απομείωσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

1.3.4. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους

Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους είναι χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος και περιλαμβάνουν τα διαθέσιμα μετρητά, τραπεζικές καταθέσεις όψεως ή με μικρή περίοδο προειδοποίησης και άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις ρευστών διαθεσίμων με αρχικές προθεσμίες λήξης τριών μηνών ή μικρότερες.

1.3.5. Οφειλές

Στους πληρωτέους λογαριασμούς περιλαμβάνονται τόσο τα ποσά που αφορούν ανταλλακτικές συναλλαγές, όπως η αγορά αγαθών και υπηρεσιών, όσο και τα ποσά που αφορούν μη ανταλλακτικές συναλλαγές π.χ. δηλώσεις δαπανών από δικαιούχους, επιχορηγήσεις ή άλλου είδους ληφθείσα ενωσιακή χρηματοδότηση ή προχρηματοδότηση (βλ. σημείωση **1.4.1**).

Στην περίπτωση παροχής επιχορήγησης ή άλλου είδους χρηματοδότησης στους δικαιούχους, οι δηλώσεις δαπανών καταχωρίζονται ως οφειλές για το αιτηθέν ποσό κατά την παραλαβή της δήλωσης δαπανών. Μετά τον έλεγχο και την αποδοχή των επιλέξιμων δαπανών, οι οφειλές αποτιμώνται στο αποδεκτό και επιλέξιμο ποσό.

Οι οφειλές που αφορούν την αγορά αγαθών και υπηρεσιών αναγνωρίζονται κατά την παραλαβή τιμολογίου για το αρχικό ποσό. Τα σχετικά έξοδα εγγράφονται στους λογαριασμούς κατά την παράδοση και αποδοχή των αγαθών ή υπηρεσιών από την οντότητα.

1.3.6. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που καταχωρίζονται λογιστικά στο αποσβεσμένο κόστος, ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος ή ως υποχρεώσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία, συμπεριλαμβανομένου του κόστους συναλλαγής που προκύπτει και στη συνέχεια καταχωρίζονται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου. Παύουν να αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης όταν και μόνον όταν εκπληρωθεί, διαγραφεί, ακυρωθεί ή εκπνεύσει η υποχρέωση.

Στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος περιλαμβάνονται παράγωγα των οποίων η εύλογη αξία είναι αρνητική. Όταν η σύμβαση εγγύησης επιβάλλει στην οντότητα να καταβάλλει πληρωμές ως απάντηση σε μεταβολές των τιμών των χρηματοοικονομικών μέσων ή των συναλλαγματικών ισοτιμιών, το συμβόλαιο εγγύησης συνιστά παράγωγο. Υφίστανται την ίδια λογιστική μεταχείριση όπως τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία τους μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος.

Η οντότητα αναγνωρίζει υποχρέωση από συμβόλαιο οικονομικής εγγύησης όταν συνάπτει συμβόλαιο που προβλέπει συγκεκριμένες πληρωμές για την αποζημίωση του δικαιούχου της εγγύησης λόγω ζημίας που υφίσταται διότι συγκεκριμένος οφειλέτης δεν κατέβαλε πληρωμές σύμφωνα με τους αρχικούς ή τροποποιημένους όρους ενός χρεωστικού τίτλου. Οι υποχρεώσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους.

Η επακόλουθη μέτρηση εξαρτάται από την εξέλιξη της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο από την οικονομική εγγύηση. Εάν δεν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (στάδιο 1), οι υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις επιμετρώνται στο υψηλότερο ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δωδεκαμήνου και στο ποσό που αναγνωρίστηκε αρχικά μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις, κατά περίπτωση. Εάν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (στάδιο 2), οι υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις επιμετρώνται στο υψηλότερο ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής και στο ποσό που αναγνωρίστηκε αρχικά μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις, κατά περίπτωση.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός από εκείνες με προθεσμία λήξης μικρότερη των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού. Τα συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν η οντότητα έχει ανεπιφύλακτο δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού.

1.3.7. Δεδουλευμένα και προεισπραχθέντα έσοδα και έξοδα

Οι συναλλαγές και τα γεγονότα αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της περιόδου την οποία αφορούν. Στο τέλος του έτους, αν δεν έχει εκδοθεί τιμολόγιο, αλλά η σχετική υπηρεσία έχει παρασχεθεί ή τα σχετικά αγαθά έχουν παραδοθεί από την οντότητα ή υφίσταται συμβατική σχέση (π.χ. βάσει σύμβασης) αναγνωρίζεται δεδουλευμένο έσοδο στις οικονομικές καταστάσεις. Επιπλέον, στο τέλος του έτους, αν εκδοθεί τιμολόγιο, αλλά οι σχετικές υπηρεσίες δεν έχουν ακόμη παρασχεθεί ή τα σχετικά αγαθά δεν έχουν ακόμη παραδοθεί, τα έσοδα θα προεισπραχθούν και θα αναγνωριστούν την επόμενη λογιστική περίοδο.

Τα έξοδα καταλογίζονται, επίσης, στην περίοδο την οποία αφορούν. Στο τέλος της λογιστικής περιόδου, τα δεδουλευμένα έξοδα αναγνωρίζονται βάσει της εκτιμώμενης αξίας της υποχρέωσης μεταβίβασης για την περίοδο. Ο υπολογισμός των δεδουλευμένων εξόδων ακολουθεί λεπτομερείς επιχειρησιακές και πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές της υπολόγου, οι οποίες εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικές καταστάσεις παρέχουν πιστή εικόνα των οικονομικών και λοιπών φαινομένων που έχουν σκοπό να παρουσιάσουν. Κατ' αναλογία, εάν έχει πληρωθεί προκαταβολή για αγαθά ή υπηρεσίες που δεν έχουν ακόμη ληφθεί, η δαπάνη μεταφέρεται και αναγνωρίζεται στην επόμενη λογιστική περίοδο.

1.4. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

1.4.1. Έσοδα

Τα έσοδα αποτελούνται από μεικτές εισροές οικονομικών οφελών ή δυνητικών υπηρεσιών που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν από την οντότητα και αντιπροσωπεύουν αύξηση του καθαρού ενεργητικού, εκτός από τις αυξήσεις που συνδέονται με συνεισφορές από ιδιοκτήτες.

Ανάλογα με τη φύση της υποκείμενης συναλλαγής, στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων τα έσοδα διακρίνονται σε:

Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές

Τα έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές είναι φόροι και μεταβιβάσεις, δεδομένου ότι ο μεταβιβάζων παρέχει πόρους στην αποδέκτρια οντότητα χωρίς εκείνη να παρέχει άμεσα περίπου την αντίστοιχη αξία σε αντάλλαγμα. Οι μεταβιβάσεις είναι εισροές μελλοντικών οικονομικών οφελών ή δυνητικών υπηρεσιών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές, εκτός από φόρους. Όσον αφορά τις οντότητες της ΕΕ, οι μεταβιβάσεις περιλαμβάνουν κυρίως κεφάλαια που έλαβε η Επιτροπή (π.χ. επιδότηση εξισορρόπησης στους παραδοσιακούς οργανισμούς, επιδότηση λειτουργίας για τις συμφωνίες ανάθεσης αρμοδιοτήτων).

Η οντότητα αναγνωρίζει ένα στοιχείο ενεργητικού που έχει σχέση με μεταβιβάσεις όταν η οντότητα ελέγχει τους πόρους λόγω παρελθόντος γεγονότος (η μεταβίβαση) και αναμένει να λάβει μελλοντικά οικονομικά οφέλη ή δυνητικές υπηρεσίες από τους πόρους αυτούς, και όταν η εύλογη αξία μπορεί να μετρηθεί με αξιόπιστο τρόπο. Εισροή πόρων από μη ανταλλακτική συναλλαγή που αναγνωρίζεται ως στοιχείο ενεργητικού (δηλαδή ταμειακό διαθέσιμο) αναγνωρίζεται επίσης ως έσοδο, εξαιρουμένης της περίπτωσης στην οποία η οντότητα διατηρεί υφιστάμενη υποχρέωση σε σχέση με την εν λόγω μεταβίβαση (προϋπόθεση), η οποία πρέπει να ικανοποιηθεί προτού καταστεί δυνατή η αναγνώριση του εσόδου. Μέχρι να εκπληρωθεί η προϋπόθεση, το έσοδο θεωρείται προεισπραχθέν και αναγνωρίζεται ως υποχρέωση.

Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών ή υπηρεσιών αναγνωρίζονται όταν μεταβιβάζεται στον αγοραστή σημαντικό μέρος του κινδύνου και των οφελών που απορρέουν από την κυριότητα των αγαθών. Έσοδα συνδεόμενα με συναλλαγή που συνεπάγεται την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται ανάλογα με το στάδιο εξέλιξης της συναλλαγής την ημερομηνία του ισολογισμού.

α) *Έσοδα και έξοδα υπό μορφή τόκων*

Έσοδα και έξοδα υπό μορφή τόκων από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων με βάση τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου. Πρόκειται για μέθοδο υπολογισμού του αποσβεσμένου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και καταλογισμού των σχετικών εσόδων ή εξόδων υπό μορφή τόκων της περιόδου αναφοράς.

β) *Έσοδα από μερίσματα*

Τα έσοδα από μερίσματα και παρόμοια στοιχεία αναγνωρίζονται κατά τη βεβαίωση του δικαιώματος λήψης πληρωμών.

γ) *Έσοδα και έξοδα από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος*

Πρόκειται για κέρδη (έσοδα) και ζημίες (έξοδα) στην εύλογη αξία από τα εν λόγω χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προέρχονται από τη μετατροπή συναλλάγματος. Όσον αφορά τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, περιλαμβάνονται και οι τόκοι.

δ) *Έσοδα από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων*

Τα έσοδα από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων (προσαύξηση εγγύησης) αναγνωρίζονται με την πάροδο του χρόνου κατά τον οποίο η οντότητα είναι έτοιμη να αποζημιώσει τον κάτοχο του συμβολαίου οικονομικής εγγύησης για την πιστωτική ζημία που ενδέχεται να υποστεί.

1.4.2. Έξοδα

Τα έξοδα είναι μειώσεις των οικονομικών οφελών ή δυνητικών υπηρεσιών κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς με τη μορφή εκροών ή κατανάλωσης στοιχείων ενεργητικού ή γένεση υποχρεώσεων που έχουν ως αποτέλεσμα μειώσεις του καθαρού ενεργητικού. Περιλαμβάνουν τόσο έξοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές όσο και έξοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές.

Τα έξοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές που προέρχονται από την αγορά αγαθών και υπηρεσιών αναγνωρίζονται κατά την παράδοση των προμηθειών στην οντότητα και την αποδοχή τους από αυτήν. Αποτιμώνται στο αρχικό ποσό του τιμολογίου. Επιπροσθέτως, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, τα έξοδα που αφορούν υπηρεσία η οποία παρασχέθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου, για την οποία δεν έχει ακόμη ληφθεί ή εγκριθεί το τιμολόγιο, αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Τα έξοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές αφορούν μεταβιβάσεις προς δικαιούχους και λαμβάνουν τρεις μορφές: δικαιώματα, μεταβιβάσεις στο πλαίσιο συμφωνίας και επιλεκτικές επιχορηγήσεις, συνεισφορές και δωρεές. Οι μεταβιβάσεις αναγνωρίζονται ως έξοδα την περίοδο στην οποία συνέβησαν τα γενεσιουργά ως προς τη μεταβίβαση γεγονότα, εφόσον η φύση της μεταβίβασης επιτρέπεται από κάποια κανονιστική ρύθμιση ή εφόσον έχει υπογραφεί συμφωνία που επιτρέπει τη μεταβίβαση· εφόσον ο δικαιούχος πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας, και εφόσον είναι δυνατή η εύλογη εκτίμηση του οφειλόμενου ποσού.

Κατά τη λήψη αίτησης πληρωμής ή δήλωσης δαπανών που πληροί τα κριτήρια αναγνώρισης, αυτή αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά το επιλέξιμο ποσό. Στο τέλος του έτους, πραγματοποιηθείσες επιλέξιμες δαπάνες οφειλόμενες στους δικαιούχους, οι οποίες δεν έχουν ακόμη καταχωρηθεί, εκτιμώνται και καταχωρίζονται ως δεδουλευμένα έξοδα.

1.5. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

1.5.1. Ενδεχόμενες απαιτήσεις

Ενδεχόμενη απαίτηση είναι ένα πιθανό στοιχείο ενεργητικού που απορρέει από παρελθόντα γεγονότα και του οποίου η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνον εφόσον συμβούν ή δεν συμβούν ένα ή περισσότερα αβέβαια μελλοντικά γεγονότα τα οποία δεν ελέγχει πλήρως η οντότητα. Πληροφορίες σχετικά με ενδεχόμενη απαίτηση παρέχονται όταν υπάρχει πιθανότητα εισροής οικονομικών οφελών ή δυναμικού εξυπηρέτησης.

1.5.2. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ενδεχόμενη υποχρέωση είναι είτε ένα πιθανό στοιχείο παθητικού του οποίου η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνον εφόσον συμβούν ή δεν συμβούν ένα ή περισσότερα αβέβαια μελλοντικά γεγονότα τα οποία δεν ελέγχει πλήρως η οντότητα, είτε μια παρούσα υποχρέωση όταν δεν είναι πιθανό να απαιτηθεί εκροή πόρων που συνίσταται σε οικονομικά οφέλη ή δυναμικό εξυπηρέτησης προκειμένου να διακανονιστεί η υποχρέωση.

Ενδεχόμενη υποχρέωση προκύπτει επίσης στις σπάνιες περιπτώσεις όπου υφίσταται παρούσα υποχρέωση αλλά δεν μπορεί να αποτιμηθεί με επαρκή αξιοπιστία.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στους λογαριασμούς. Καταχωρίζονται εκτός αν το ενδεχόμενο εκροής πόρων που συνίσταται σε οικονομικά οφέλη ή δυναμικό εξυπηρέτησης είναι πολύ μακρινό.

1.6. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Τα κράτη μέλη του ΕΤΑ παρέχουν συνεισφορές στο Ταμείο για την υλοποίηση των προγραμμάτων του ΕΤΑ, όπως ορίζεται στην εσωτερική συμφωνία κάθε ΕΤΑ. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομική βάση, οι προσκλήσεις καταβολής κεφαλαίου, δηλαδή οι αιτήσεις χρηματοδότησης για ένα δεδομένο έτος Ν, αποφασίζονται με απόφαση του Συμβουλίου κατά το έτος Ν-1, ενώ οι πόροι που πρόκειται να ληφθούν χορηγούνται σαφώς σε συγκεκριμένες μελλοντικές περιόδους.

Οι συνεισφορές πληρούν τα κριτήρια της συνεισφοράς από ιδιοκτήτες (κανόνας EAR 1) και, ως εκ τούτου, αντιμετωπίζονται ως κεφάλαιο του ταμείου στις οικονομικές καταστάσεις των ΕΤΑ. Το κεφάλαιο του ταμείου αντιπροσωπεύει το συνολικό ποσό των συνεισφορών από τα κράτη μέλη του ΕΤΑ. Δεδομένου ότι το μη αιτηθέν κεφάλαιο του ταμείου αφαιρείται ανοικτά από το συνολικό κεφάλαιο του ταμείου (βλ. κατάσταση μεταβολών καθαρού ενεργητικού), στον ισολογισμό αναγνωρίζεται μόνο το αιτηθέν κεφάλαιο του ταμείου.

Δεδομένου ότι οι συμφωνηθείσες συνεισφορές κατανέμονται σε συγκεκριμένες περιόδους αναφοράς, με τη νομική απαίτηση του ΕΤΑ έναντι των κρατών μελών του ΕΤΑ να προκύπτει μόνο σε αυτές τις περιόδους, τυχόν ποσά που εισπράττονται εκ των προτέρων αναγνωρίζονται στις οφειλές ως προεισπραχθείσες συνεισφορές στο κεφάλαιο και όχι ως αιτηθέν κεφάλαιο.

1.7. ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Οι εισπραχθείσες συνεισφορές συγχρηματοδότησης εξομοιώνονται με έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές υπό όρους και παρουσιάζονται ως οφειλές προς κράτη μέλη, τρίτες χώρες και άλλους. Το ΕΤΑ πρέπει να χρησιμοποιεί τις συνεισφορές για την παροχή υπηρεσιών σε τρίτους ή, διαφορετικά, πρέπει να επιστρέψει τα στοιχεία ενεργητικού (τις καταβεβλημένες συνεισφορές). Οι εκκρεμούσες οφειλές που αφορούν συμφωνίες συγχρηματοδότησης αντιπροσωπεύουν τις εισπραχθείσες συνεισφορές συγχρηματοδότησης μείον τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν σε σχέση με το έργο. Το αποτέλεσμα στο καθαρό ενεργητικό είναι μηδενικό.

Τα έξοδα που αφορούν τη συγχρηματοδότηση έργων αναγνωρίζονται όπως αυτά προκύπτουν. Το αντίστοιχο ποσό συνεισφορών αναγνωρίζεται ως λειτουργικό έσοδο και έχει μηδενικό αποτέλεσμα στο οικονομικό αποτέλεσμα του έτους.

2. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

2.1. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού είναι κάθε στοιχείο ενεργητικού που αφορά:

α) μετρητά·

β) συμμετοχικό τίτλο άλλης οντότητας·

γ) συμβατικό δικαίωμα: για λήψη μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού από άλλη οντότητα· ή για την ανταλλαγή χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού ή χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με άλλη οντότητα υπό όρους δυνητικά ευνοϊκούς για την οντότητα· ή

δ) συμβόλαιο που θα διακανονιστεί ή δύναται να διακανονιστεί με ιδίους συμμετοχικούς τίτλους της οντότητας.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες: χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος, χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων (FVNA) ή χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (FVSD). Η ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων καθορίζεται κατά την αρχική αναγνώριση και επανεκτιμάται την ημερομηνία κάθε ισολογισμού.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του ΕΤΑ περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος και δάνεια, και έχουν ως εξής:

σε εκατ. EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (FVSD)	*61*	*38*
Δάνεια	*5*	*1*
	67	**39**
Κυκλοφορούν ενεργητικό		
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (FVSD)	*3*	*–*
	3	**–**
Σύνολο	**69**	**39**

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος ύψους 61 εκατ. EUR αφορούν επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου στους ακόλουθους τομείς:

- βιώσιμη ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές μέσω των Climate Investor One, ElectriFI και GEEREF·
- προώθηση της χωρίς αποκλεισμούς χρηματοδότησης μικροπαραγωγών και αγροτικών ΜΜΕ μέσω του ABC FUND·
- χρηματοπιστωτική ένταξη στην Ουγκάντα μέσω της aBi Finance· και
- δημιουργία θέσεων εργασίας και βιώσιμη ανάπτυξη στην Αφρική μέσω της πρωτοβουλίας Boost Africa.

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια ύψους 5 εκατ. EUR αφορούν δύο βασικούς τομείς: βιώσιμη γεωργία μέσω της AgriFI και πρόσβαση στην ηλεκτρική ενέργεια και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από βιώσιμες πηγές ενέργειας μέσω της επενδυτικής διευκόλυνσης ElectriFI.

Ποσό ύψους 3 εκατ. EUR στον τομέα των κυκλοφορούντων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αφορά εξ ολοκλήρου επένδυση μετοχικού κεφαλαίου στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού μέσου ElectriFI, η οποία αποσκοπεί στη χρηματοδότηση μικρού μεγέθους έργων σε αρχικό στάδιο με επίκεντρο την πρόσβαση στην ηλεκτρική ενέργεια και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από βιώσιμες πηγές ενέργειας σε αναδυόμενες αγορές, με ιδιαίτερη έμφαση στην υποσαχάρια Αφρική.

2.2. ΠΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Οι περισσότερες συμβάσεις προβλέπουν την πληρωμή προκαταβολών πριν από την έναρξη των εργασιών, την παράδοση προμηθειών ή την παροχή υπηρεσιών. Μερικές φορές, τα χρονοδιαγράμματα πληρωμών σχετικά με τις συμβάσεις προβλέπουν πληρωμές δόσεων με βάση τις εκθέσεις προόδου των εργασιών. Η προχρηματοδότηση καταβάλλεται κανονικά στο νόμισμα της χώρας ή του εδάφους όπου εκτελείται το έργο.

Το κατά πόσον μια προχρηματοδότηση εγγράφεται ως τρέχουσα ή μη τρέχουσα προσδιορίζεται από τη χρονική στιγμή κατά την οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί. Η χρήση ορίζεται από τη συμφωνία που διέπει το έργο. Κάθε χρήση που πρέπει να γίνεται εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία κατάρτισης του ισολογισμού δηλώνεται ως τρέχουσα προχρηματοδότηση. Δεδομένου ότι πολλά από τα έργα ΕΤΑ είναι μακρόπνοα, είναι απαραίτητο οι αντίστοιχες προκαταβολές να είναι διαθέσιμες για περίοδο μεγαλύτερη του ενός έτους. Κατά συνέπεια, ορισμένες προχρηματοδοτήσεις εμφανίζονται ως μη κυκλοφορούν ενεργητικό.

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2022	31.12.2021
Μη τρέχουσες προχρηματοδοτήσεις	2.2.1	–	–	*221*	*267*	*488*	*671*
Τρέχουσες προχρηματοδοτήσεις	2.2.2	–	*14*	*427*	*955*	*1 396*	*1 453*
Σύνολο		**–**	**14**	**649**	**1 222**	**1 884**	**2 123**

Η μείωση του συνόλου των προχρηματοδοτήσεων κατά 239 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2022 μπορεί να εξηγηθεί σε μεγάλο βαθμό από τη μείωση των προχρηματοδοτήσεων που καταβλήθηκαν στους δικαιούχους στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ, οι οποίες μειώθηκαν από 1 537 εκατ. EUR το 2021 σε 1 222 εκατ. EUR το 2022. Αυτό συνάδει με τον κύκλο ζωής του ΕΤΑ και συνδέεται επίσης με την εξέλιξη του αριθμού των εκκρεμών συμβάσεων. Το 11ο ΕΤΑ έφθασε σε επίπεδο ωριμότητας, καθώς η ρήτρα λήξης ισχύος άρχισε να ισχύει στο τέλος του 2020. Από την 1η Ιανουαρίου 2021 δεν μπορούσαν να υπογραφούν περαιτέρω συμφωνίες χρηματοδότησης στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ. Ωστόσο, οι ειδικές συμβάσεις για τις υφιστάμενες συμφωνίες μπορούν ακόμη να υπογραφούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023. Αυτό οδήγησε σε μείωση των νέων συμβάσεων που υπογράφηκαν από 2 118 εκατ. EUR το 2021 σε 853 εκατ. EUR το 2022.

Από την άλλη πλευρά, η προχρηματοδότηση του 10ου ΕΤΑ αυξήθηκε από 572 εκατ. EUR το 2021 σε 649 εκατ. EUR το 2022. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, με την απόφαση (ΕΕ) 2022/1223 του Συμβουλίου, αποδεσμευμένα κεφάλαια ύψους 600 εκατ. EUR από το 10ο και το 11ο ΕΤΑ επαναχρησιμοποιήθηκαν για τη χρηματοδότηση δράσεων για την αντιμετώπιση της κρίσης επισιτιστικής ασφάλειας και των οικονομικών κλυδωνισμών σε χώρες ΑΚΕ μετά τον πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας.

2.2.1. Μη τρέχουσα προχρηματοδότηση ανά μέθοδο διαχείρισης

σε εκατ. EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Άμεση διαχείριση		
Εκτελέστηκαν από:		
την Επιτροπή	*11*	*72*
εκτελεστικούς οργανισμούς της ΕΕ	*10*	*8*
αντιπροσωπείες της ΕΕ	*7*	*15*
	28	**95**
Έμμεση διαχείριση		
Εκτελέστηκαν από:		
την ΕΤΕπ και το ΕΤαΕ	*181*	*230*
διεθνείς οργανισμούς	*221*	*278*
οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου επιφορτισμένους με αποστολή παροχής δημόσιας υπηρεσίας	*16*	*12*
οργανισμούς δημοσίου δικαίου	*25*	*40*
τρίτες χώρες	*16*	*14*
όργανα της ΕΕ και σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα	*1*	*1*
	460	**575**
Σύνολο	**488**	**671**

2.2.2. Τρέχουσες προχρηματοδοτήσεις

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2022	31.12.2021
Προχρηματοδότηση (μεικτή)	*–*	*23*	*1 041*	*4 553*	*5 616*	*5 711*
Εκκαθάριση μέσω διαχωρισμού	*–*	*(9)*	*(614)*	*(3 598)*	*(4 220)*	*(4 258)*
Σύνολο	**–**	**14**	**428**	**955**	**1 396**	**1 453**

2.2.3. Τρέχουσα προχρηματοδότηση ανά μέθοδο διαχείρισης

σε εκατ. EUR

	31.12.2022	31.12.2020
Άμεση Διαχείριση		
Εκτελέστηκαν από:		
την Επιτροπή	*85*	*61*
εκτελεστικούς οργανισμούς της ΕΕ	*10*	*11*
αντιπροσωπείες της ΕΕ	*105*	*159*
	200	**231**
Έμμεση διαχείριση		
Εκτελέστηκαν από:		
την ΕΤΕπ και το ΕΤαΕ	*209*	*160*
διεθνείς οργανισμούς	*642*	*642*
οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου επιφορτισμένους με αποστολή παροχής δημόσιας υπηρεσίας	*96*	*109*
οργανισμούς δημοσίου δικαίου	*116*	*119*
τρίτες χώρες	*131*	*190*
όργανα της ΕΕ και σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα	*2*	*1*
	1 196	**1 221**
Σύνολο	**1 396**	**1 453**

2.2.4. Εγγυήσεις ληφθείσες σχετικά με προχρηματοδοτήσεις

Οι εγγυήσεις αυτές αποσκοπούν στην εξασφάλιση προχρηματοδοτήσεων και αποδεσμεύονται μόλις καταβληθεί η τελική πληρωμή στο πλαίσιο ενός έργου.

σε εκατ. EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Εγγυήσεις προχρηματοδότησης	*37*	*44*

Η πλειονότητα των προχρηματοδοτήσεων καταβάλλονται με τη μέθοδο της έμμεσης διαχείρισης. Στην περίπτωση αυτή, ο δικαιούχος της εγγύησης δεν είναι το ΕΤΑ, αλλά η αναθέτουσα αρχή. Μολονότι το ΕΤΑ δεν είναι ο δικαιούχος, οι εν λόγω εγγυήσεις εξασφαλίζουν τα στοιχεία ενεργητικού του. Το 2022 οι εν λόγω εγγυήσεις ανέρχονταν στο ποσό των 482 εκατ. EUR.

2.3. ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ο τομέας αυτός αντιπροσωπεύει το ποσό που καταβλήθηκε ως συνεισφορά στο καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική και στο καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ. Οι συνεισφορές εμφανίζονται μετά την αφαίρεση των εξόδων με τα οποία επιβαρύνθηκαν τα καταπιστευματικά ταμεία και καταλογίζονται στο ΕΤΑ.

Οι συνεισφορές του καταπιστευματικού ταμείου εκτελούνται από το ΕΤΑ με τη μέθοδο της άμεσης διαχείρισης.

σε εκατ. EUR

	Καθαρή συνεισφορά στις 31.12.2021	Καταβληθείσες συνεισφορές το 2022	Κατανομή καθαρών εξόδων των καταπιστευματικών ταμείων για το 2022	Καθαρή συνεισφορά στις 31.12.2022
Αφρική	*381*	*300*	*(438)*	*243*
Bêkou	*1*	*30*	*(20)*	*11*
Σύνολο	**382**	**330**	**(458)**	**254**

Η μείωση των συνεισφορών από 634 εκατ. EUR το 2021 σε 330 εκατ. EUR το 2022 απορρέει από τη μείωση των δαπανών των καταπιστευματικών ταμείων λόγω της εκκαθάρισης και των δύο ταμείων. Στο τέλος του 2021, οι δραστηριότητες του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική και του καταπιστευματικού

ταμείου «Bêkou» της ΕΕ είχαν κορυφωθεί, καθώς τα ταμεία έφτασαν στο τέλος της περιόδου σύναψης συμβάσεων. Η εκκαθάριση των καταπιστευματικών ταμείων που ξεκίνησε στη συνέχεια οδήγησε σε μείωση του αριθμού των εκκρεμών συμβάσεων και συνεπώς σε μείωση των δαπανών.

2.4. ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΠΟΣΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Οι ανταλλακτικές συναλλαγές είναι συναλλαγές στις οποίες η οντότητα λαμβάνει στοιχεία ενεργητικού ή υπηρεσίες ή έχει εξοφλήσει υποχρεώσεις, και αποδίδει απευθείας στο άλλο μέρος περίπου ίση αξία (κυρίως με τη μορφή αγαθών, υπηρεσιών ή χρήσης στοιχείων ενεργητικού) σε αντάλλαγμα. Μη ανταλλακτικές είναι οι συναλλαγές κατά τις οποίες μια οντότητα είτε λαμβάνει αξία από άλλη οντότητα χωρίς να δώσει κατευθείαν αντάλλαγμα περίπου ίσης αξίας είτε δίδει αξία σε άλλη οντότητα χωρίς να λάβει κατευθείαν αντάλλαγμα ίσης περίπου αξίας.

2.4.1. Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές

Στις 31.12.2022, το ΕΤΑ διέθετε μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές ύψους 7 εκατ. EUR, οι οποίες περιλάμβαναν κυρίως προεισπραχθέντα έξοδα που προκύπτουν από διάφορα χρηματοδοτικά μέσα.

2.4.2. Τρέχοντα εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές και απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές

σε εκατ. EUR

	Σημείο	31.12.2022	31.12.2021
Εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	2.4.2.1	*15*	*26*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές	2.4.2.2	*12*	*9*
Σύνολο		**27**	**35**

2.4.2.1. Εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2022	31.12.2021
Κράτη μέλη	–	–	–	–	–	–
Πελάτες	–	*3*	*46*	*7*	*56*	*56*
Δημόσιοι οργανισμοί	–	*4*	*13*	*3*	*19*	*25*
Τρίτες χώρες	–	*1*	*4*	*2*	*7*	*6*
Μειώσεις αξίας	–	*(7)*	*(54)*	*(5)*	*(67)*	*(66)*
Λογαριασμοί διεπιχειρησιακών απαιτήσεων με θεσμικά όργανα της ΕΕ	–	–	–	–	–	*5*
Σύνολο	**–**	**0**	**9**	**7**	**15**	**26**

2.4.2.2. Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2022	31.12.2021
Δεδουλευμένα έσοδα	-	-	-	*1*	*1*	-
Λογαριασμοί μεταφορών μεταξύ ΕΤΑ	*180*	*(369)*	*803*	*(612)*	*1*	-
Λοιπά	–	–	–	*10*	*10*	*9*

Σύνολο	**180**	**(369)**	**803**	**(602)**	**12**	**9**

Για λόγους αποτελεσματικότητας, τα ενιαία ταμειακά διαθέσιμα που καλύπτουν όλα τα ΕΤΑ αποδίδονται στο 11ο ΕΤΑ. Αυτό συνεπάγεται πράξεις μεταξύ των διαφόρων ΕΤΑ οι οποίες ισοσκελίζονται με τους λογαριασμούς μεταφορών μεταξύ ΕΤΑ μεταξύ των ισολογισμών των διαφόρων ΕΤΑ.

Ο τομέας «Λοιπά» περιλαμβάνει κυρίως απαιτήσεις που απορρέουν από απαιτήσεις από χρηματοοικονομικά μέσα. Από τις λοιπές απαιτήσεις ύψους 10 εκατ. EUR, ποσό 4 εκατ. EUR αφορά απαίτηση από το Παγκόσμιο Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης και Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (GEEREF) και ποσό 5 εκατ. EUR αφορά απαίτηση από το Climate Investor One.

2.5. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΤΟΥΣ[4]

Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους είναι χρηματοοικονομικά μέσα στο αποσβεσμένο κόστος και περιλαμβάνουν τα διαθέσιμα μετρητά, τραπεζικές καταθέσεις όψεως ή με μικρή περίοδο προειδοποίησης (όπως λογαριασμοί όψεως και λογαριασμοί ταμιευτηρίου) και άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις ρευστών διαθεσίμων με αρχικές προθεσμίες λήξης τριών μηνών ή μικρότερες.

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2022	31.12.2021
Ειδικοί λογαριασμοί						
Κεντρικές τράπεζες	–	–	–	*835*	*835*	*795*
	–	**–**	**–**	**835**	**835**	**795**
Λογαριασμοί όψεως						
Εμπορικές τράπεζες	–	–	–	*161*	*161*	*165*
Ταμειακά διαθέσιμα που ανήκουν σε χρηματοδοτικά μέσα	–	–	–	*31*	*31*	*34*
	–	**–**	**–**	**192**	**192**	**199**
Σύνολο	**–**	**–**	**–**	**1 027**	**1 027**	**994**

Η αύξηση των ταμειακών διαθεσίμων και των ισοδυνάμων τους κατά 34 εκατ. EUR μπορεί να εξηγηθεί κυρίως από τη μείωση των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους. Αυτό συνάδει με τη μείωση των δαπανών (βλ. σημείωση **3.4**) και τη μείωση των προχρηματοδοτήσεων (βλ. σημείωση **2.2**). Πράγματι, οι καθαρές πληρωμές ΕΤΑ μειώθηκαν κατά 30 % το 2022 και ανήλθαν σε 2 388 εκατ. EUR.

Όπως και τα προηγούμενα έτη και προκειμένου να περιοριστεί ο κίνδυνος αντισυμβαλλομένου, διατηρούνται περισσότερα ρευστά διαθέσιμα σε λογαριασμούς σε κεντρικές τράπεζες απ' ό,τι σε εμπορικές τράπεζες (βλ. σημείωση **5.1**).

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

2.6. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

2.6.1. Δημοσιονομικές προβλέψεις

Αυτές οι προβλέψεις αντιπροσωπεύουν τις πιστωτικές ζημίες που εκτιμάται ότι θα προκύψουν σε σχέση με τα δάνεια που χορηγούνται βάσει των διαφόρων χρηματοδοτικών μέσων.

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2022	31.12.2021
Δημοσιονομικές προβλέψεις	–	–	–	*1*	*1*	–

[4] Σύμφωνα με το άρθρο 53 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, τα ταμειακά διαθέσιμα περιλαμβάνονται στον ισολογισμό του 11ου ΕΤΑ. Η φύση των διαφόρων τραπεζικών λογαριασμών περιγράφεται στο κεφάλαιο 5 «Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου».

Το ποσό του 1 εκατ. EUR αντιπροσωπεύει την εκτιμώμενη ζημία σε σχέση με την εγγύηση που χορηγήθηκε στο πλαίσιο των ακόλουθων χρηματοδοτικών μέσων: ElectriFI CW και ElectriFI CW II.

2.6.2. Οικονομικές εγγυήσεις

Αυτές οι προβλέψεις αντιπροσωπεύουν τις ζημίες που εκτιμάται ότι θα προκύψουν σε σχέση με τις εγγυήσεις που παρέχονται βάσει των διαφόρων χρηματοδοτικών μέσων, όπου οι εντεταλμένες οντότητες έχουν την εξουσία να χορηγούν εγγυήσεις εξ ονόματός τους, αλλά για λογαριασμό και με κίνδυνο του ΕΤΑ. Έχουν τεθεί ανώτατα όρια ως προς τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο του ΕΤΑ που συνδέεται με τις εγγυήσεις και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τροφοδοτούνται σταδιακά για να καλύψουν τις μελλοντικές καταπτώσεις εγγυήσεων.

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2022	31.12.2021
Υποχρέωση από οικονομικές εγγυήσεις	*–*	*–*	*–*	*1*	*1*	*1*

Το ποσό του 1 εκατ. EUR αντιπροσωπεύει την εκτιμώμενη ζημία σε σχέση με την εγγύηση που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού μέσου Euritz ύψους 11 εκατ. EUR (βλ. σημείωση **3.2.1**).

2.6.3. Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2022	31.12.2021
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	*–*	*–*	*–*	*2*	*2*	*–*

Το ποσό ύψους 2 εκατ. EUR αφορά εξ ολοκλήρου τις οφειλές που προκύπτουν από το χρηματοδοτικό μέσο ElectriFI CW II.

2.6.4. Οφειλές συγχρηματοδότησης

Οι οφειλές συγχρηματοδότησης αντιπροσωπεύουν κεφάλαια που έχει λάβει το ΕΤΑ σε σχέση με τις συμφωνίες συγχρηματοδότησης. Το ΕΤΑ απαιτείται να χρησιμοποιεί τις συνεισφορές αυτές για την παροχή συμφωνημένων υπηρεσιών σε τρίτους και για την επιστροφή των μη χρησιμοποιηθέντων κεφαλαίων στους συνεισφέροντες. Το χρονοδιάγραμμα για τη χρήση των ποσών συγχρηματοδότησης καθορίζει αν θα παρουσιαστούν ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες οφειλές συγχρηματοδότησης.

Στο τέλος του έτους διενεργείται κατά περίπτωση αξιολόγηση όλων των οφειλών συγχρηματοδότησης και όλα τα ποσά τα οποία δεν είναι πιθανό να χρησιμοποιηθούν στους επόμενους 12 μήνες θεωρούνται μακροπρόθεσμες οφειλές συγχρηματοδότησης. Τα τρέχοντα ποσά εμφανίζονται στη σημείωση **2.7.2**.

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2022	31.12.2021
Μακροπρόθεσμες οφειλές συγχρηματοδότησης	*–*	*–*	*–*	*3*	*3*	*6*
Βραχυπρόθεσμες οφειλές συγχρηματοδότησης	*–*	*–*	*19*	*27*	*46*	*35*
Σύνολο	**–**	**–**	**20**	**29**	**49**	**41**

2.7. ΟΦΕΙΛΕΣ

Οι οφειλές είναι υποχρεώσεις για πληρωμή αγαθών ή υπηρεσιών που έχουν παραληφθεί ή παρασχεθεί και —σε αντίθεση με τα δεδουλευμένα έξοδα— έχουν ήδη τιμολογηθεί ή τυπικά συμφωνηθεί με τον προμηθευτή. Οι οφειλές είναι δυνατό να αφορούν ανταλλακτικές συναλλαγές (όπως η αγορά αγαθών και υπηρεσιών) και μη ανταλλακτικές συναλλαγές (π.χ. δηλώσεις δαπανών από δικαιούχους επιχορηγήσεων, προχρηματοδότηση ή άλλου είδους ενωσιακή χρηματοδότηση).

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2022	31.12.2021
Βραχυπρόθεσμες οφειλές	2.7.1	–	-	*17*	*213*	*230*	*263*
Διάφορες οφειλές	2.7.2	–	–	*17*	*178*	*196*	*238*
Σύνολο		**–**	**–**	**34**	**391**	**426**	**501**

2.7.1. Βραχυπρόθεσμες οφειλές

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο	11ο	31.12.2022	31.12.2021
Προμηθευτές	–	-	*3*	*61*	*63*	*72*
Κράτη μέλη	–	–	–	–	–	*3*
Τρίτες χώρες	–	–	–	*126*	*126*	*158*
Δημόσιοι οργανισμοί	–	-	*(1)*	*41*	*41*	*51*
Θεσμικά όργανα και οργανισμοί	–	-	–	–	–	*4*
Άλλες βραχυπρόθεσμες οφειλές	–	-	*14*	*(15)*	–	*(25)*
Σύνολο	**–**	**–**	**17**	**213**	**230**	**263**

Οι οφειλές περιλαμβάνουν σε μεγάλο βαθμό καταστάσεις δαπανών που υποβάλλονται από το ΕΤΑ σχετικά με επιχορηγήσεις που χορηγήθηκαν στους δικαιούχους. Εγγράφονται μόλις υποβληθεί η κατάσταση δαπανών και για ολόκληρο το ποσό της κατάστασης δαπανών. Μετά από έλεγχο επιλεξιμότητας, καταβάλλονται στους δικαιούχους μόνο τα επιλέξιμα ποσά. Στο τέλος του έτους αναλύονται οι εκκρεμείς δηλώσεις δαπανών και τα ποσά που εκτιμώνται επιλέξιμα και σχετίζονται με τις εν λόγω δηλώσεις δαπανών αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Τα εκτιμώμενα μη επιλέξιμα ποσά εμφανίζονται ως άλλες βραχυπρόθεσμες οφειλές.

Η μείωση των οφειλών, και ειδικότερα όσον αφορά τους προμηθευτές και τις τρίτες χώρες, οφείλεται στη μείωση των τιμολογίων που δεν έχουν ακόμα επικυρωθεί και καταβληθεί πριν από το τέλος του έτους. Στις οφειλές προς τρίτες χώρες περιλαμβάνεται ποσό ύψους 60 εκατ. EUR που αφορά δημοσιονομική στήριξη προς την Αιθιοπία, η οποία έχει ανασταλεί από τον Νοέμβριο του 2020 λόγω της κατάστασης που επικρατούσε στη χώρα.

2.7.2. Διάφορες οφειλές

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2022	31.12.2021
Οφειλές συγχρηματοδότησης	2.6.4	–	–	*19*	*27*	*46*	*35*
Προεισπραχθείσες συνεισφορές στο κεφάλαιο	2.7.2.1	–	–	–	*147*	*147*	*199*
Άλλες διάφορες οφειλές		–	–	*(2)*	*4*	*2*	*4*
Σύνολο		**–**	**–**	**17**	**178**	**196**	**238**

2.7.2.1. Προεισπραχθείσες συνεισφορές στο κεφάλαιο

Από τις προεισπραχθείσες συνεισφορές στο κεφάλαιο, ποσό 43 εκατ. EUR αφορά μια επιστροφή στα κράτη μέλη και στο Ηνωμένο Βασίλειο από αποδεσμευμένα ή αχρησιμοποίητα κεφάλαια έργων στο πλαίσιο του 9ου ΕΤΑ (βλ. σημείωση **2.9.1**). Τα κράτη μέλη συμφώνησαν να συμψηφιστεί η επιστροφή με τις συνεισφορές του 11ου ΕΤΑ κατά την πρώτη πρόσκληση καταβολής συνεισφορών το 2023.

Εκτός από την επιστροφή, ποσό ύψους 105 εκατ. EUR αφορά την 1η δόση του 2023 που προκαταβλήθηκε από το Ηνωμένο Βασίλειο. Σύμφωνα με το άρθρο 152 της συμφωνίας αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο παραμένει συμβαλλόμενο μέρος του ΕΤΑ έως το κλείσιμο του 11ου ΕΤΑ και όλων των προηγούμενων ΕΤΑ που παραμένουν ανοικτά, και αναλαμβάνει, εν προκειμένω, τις ίδιες υποχρεώσεις με τα κράτη μέλη (βλ. σημείωση **2.9.1**).

2.8. ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΕΞΟΔΑ

Τα δεδουλευμένα είναι υποχρεώσεις για πληρωμή αγαθών ή υπηρεσιών που έχουν παραληφθεί ή παρασχεθεί αλλά —σε αντίθεση με τις οφειλές— δεν έχουν ακόμη τιμολογηθεί ή τυπικά συμφωνηθεί με τον προμηθευτή. Ο υπολογισμός των δεδουλευμένων βασίζεται στο εκκρεμές ποσό των δημοσιονομικών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους. Το μέρος των εκτιμώμενων δεδουλευμένων εξόδων που σχετίζονται με καταβληθείσες προχρηματοδοτήσεις έχει καταχωριστεί ως μείωση των ποσών των προχρηματοδοτήσεων.

Οι συναλλαγές και τα γεγονότα αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της περιόδου την οποία αφορούν. Στο τέλος του έτους, αν εκδοθεί τιμολόγιο, αλλά οι σχετικές υπηρεσίες δεν έχουν ακόμη παρασχεθεί ή τα σχετικά αγαθά δεν έχουν ακόμη παραδοθεί, τα έσοδα θα προεισπραχθούν και θα αναγνωριστούν την επόμενη λογιστική περίοδο.

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2022	31.12.2021
Δεδουλευμένα έξοδα	*–*	*7*	*119*	*1 004*	*1 130*	*1 007*
Άλλα δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα	*–*	*–*	*–*	*2*	*2*	*1*
Σύνολο	**–**	**7**	**119**	**1 006**	**1 131**	**1 008**

Τα δεδουλευμένα έξοδα αποτελούνται από τα εκτιμώμενα λειτουργικά έξοδα για συνεχιζόμενες συμβάσεις ή συμβάσεις που έχουν λήξει χωρίς επικυρωμένες δηλώσεις δαπανών, όπου τα επιλέξιμα έξοδα που επιβάρυναν δικαιούχους εκτιμήθηκαν βάσει των βέλτιστων διαθέσιμων πληροφοριών. Το μέρος των εκτιμώμενων δεδουλευμένων εξόδων που αφορά καταβληθέντα ποσά προχρηματοδότησης έχει καταχωριστεί ως μείωση των ποσών προχρηματοδότησης (βλ. σημείωση **2.2** above).

Η αύξηση των δεδουλευμένων εξόδων οφείλεται κυρίως στην αύξηση των δεδουλευμένων εξόδων στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ από 891 εκατ. EUR το 2021 σε 1 006 εκατ. EUR το 2022. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι στο τέλος του 2022 υπήρχαν περισσότερα συνεχιζόμενα έργα για τα οποία οι δηλώσεις δαπανών δεν είχαν ακόμη παραληφθεί και επικυρωθεί και συνεπώς οι υποκείμενες δαπάνες έπρεπε να εκτιμηθούν κατά το κλείσιμο.

ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

2.9. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Τα κράτη μέλη του ΕΤΑ παρέχουν συνεισφορές στο Ταμείο για την υλοποίηση των προγραμμάτων του ΕΤΑ, όπως ορίζεται στην εσωτερική συμφωνία κάθε ΕΤΑ. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομική βάση, οι προσκλήσεις καταβολής κεφαλαίου, δηλαδή οι αιτήσεις χρηματοδότησης για ένα δεδομένο έτος Ν, αποφασίζονται με απόφαση του Συμβουλίου κατά το έτος Ν-1, ενώ οι πόροι που πρόκειται να ληφθούν χορηγούνται σαφώς σε συγκεκριμένες μελλοντικές περιόδους.

Οι συνεισφορές πληρούν τα κριτήρια των συνεισφορών από ιδιοκτήτες (κανόνας EAR 1) και, ως εκ τούτου, αντιμετωπίζονται ως κεφάλαιο του ταμείου στις οικονομικές καταστάσεις των ΕΤΑ. Το κεφάλαιο του ταμείου αντιπροσωπεύει το συνολικό ποσό των συνεισφορών από τα κράτη μέλη του ΕΤΑ. Δεδομένου ότι το μη αιτηθέν κεφάλαιο του ταμείου αφαιρείται από το συνολικό κεφάλαιο του ταμείου (βλ. κατάσταση μεταβολών καθαρού ενεργητικού), στον ισολογισμό αναγνωρίζεται μόνο το αιτηθέν κεφάλαιο του ταμείου.

Δεδομένου ότι οι συμφωνηθείσες συνεισφορές κατανέμονται σε συγκεκριμένες περιόδους αναφοράς, με τη νομική απαίτηση του ΕΤΑ έναντι των κρατών μελών του ΕΤΑ να προκύπτει μόνο σε αυτές τις περιόδους, τυχόν ποσά που εισπράττονται εκ των προτέρων αναγνωρίζονται στις οφειλές ως προεισπραχθείσες συνεισφορές στο κεφάλαιο και όχι ως αιτηθέν κεφάλαιο.

2.9.1. Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου - ενεργά ΕΤΑ

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο
Κεφάλαιο του ταμείου	*12 164*	*10 507*	*20 960*	*29 367*	*72 998*
Μη αιτηθέν κεφάλαιο του ταμείου	*–*	*(15)*	*-*	*(10 340)*	*(10 355)*
Αιτηθέν κεφάλαιο του ταμείου την 31.12.2021	**12 164**	**10 492**	**20 960**	**19 027**	**62 643**
Κεφάλαιο του ταμείου	*12 164*	*10 464*	*20 960*	*29 367*	*72 955*
Μη αιτηθέν κεφάλαιο του ταμείου	*–*	*(15)*	*-*	*(7 840)*	*(7 855)*
Αιτηθέν κεφάλαιο του ταμείου την 31.12.2022	**12 164**	**10 450**	**20 960**	**21 527**	**65 100**

Τα μη αιτηθέντα κεφάλαια αντιπροσωπεύουν ποσά που δεν έχουν ακόμη ζητηθεί από τα κράτη μέλη. Τα αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου αντιπροσωπεύουν τις συνεισφορές που ζητήθηκαν από το ΕΤΑ και μεταφέρθηκαν στους ταμειακούς λογαριασμούς από τα κράτη μέλη (βλ. κατωτέρω **2.9.2**).

Βάσει της απόφασης (ΕΕ) 2022/2242 του Συμβουλίου, οι συνεισφορές των κρατών μελών που ορίζονται στις εσωτερικές συμφωνίες του 8ου και του 9ου ΕΤΑ μειώθηκαν αναλόγως για ποσό ύψους 43 εκατ. EUR από κεφάλαια που αποδεσμεύτηκαν στο πλαίσιο του 9ου ΕΤΑ. Οι επιστροφές που προέκυψαν από τη μείωση αυτή αντισταθμίστηκαν με συμπληρωματική πρόσκληση καταβολής κεφαλαίων στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ. Πράγματι, η επιστροφή θα χρησιμοποιηθεί για την πρώτη δόση του 2023, γεγονός που εξηγεί τις προεισπράξεις στο κεφάλαιο ύψους 43 εκατ. EUR (βλ. σημείωση **2.7.2.1**).

Ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο παραμένει συμβαλλόμενο μέρος του ΕΤΑ έως ότου κλείσουν όλα τα προγράμματα, σύμφωνα με το άρθρο 153 της συμφωνίας αποχώρησης, δεν μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί το μερίδιό του στα μη δεσμευμένα και αποδεσμευμένα κεφάλαια από το 8ο, 9ο και 10ο ΕΤΑ.

2.9.2. Αιτηθέν και μη αιτηθέν κεφάλαιο ταμείου ανά κράτος μέλος και στο Ηνωμένο Βασίλειο

σε εκατ. EUR

Συνεισφορές 11ου ΕΤΑ	%	Μη αιτηθέν κεφάλαιο την 31.12.2021	Αιτηθέν κεφάλαιο το 2022	Μη αιτηθέν κεφάλαιο την 31.12.2022
Αυστρία	*2,40*	*248*	*(60)*	*188*
Βέλγιο	*3,25*	*336*	*(81)*	*255*
Βουλγαρία	*0,22*	*23*	*(5)*	*17*
Κροατία	*0,23*	*23*	*(6)*	*18*
Κύπρος	*0,11*	*12*	*(3)*	*9*
Τσεχική Δημοκρατία	*0,80*	*83*	*(20)*	*63*
Δανία	*1,98*	*205*	*(50)*	*155*
Εσθονία	*0,09*	*9*	*(2)*	*7*
Φινλανδία	*1,51*	*156*	*(38)*	*118*
Γαλλία	*17,81*	*1 842*	*(445)*	*1 397*
Γερμανία	*20,58*	*2 128*	*(514)*	*1 614*
Ελλάδα	*1,51*	*156*	*(38)*	*118*
Ουγγαρία	*0,61*	*64*	*(15)*	*48*
Ιρλανδία	*0,94*	*97*	*(24)*	*74*
Ιταλία	*12,53*	*1 296*	*(313)*	*982*
Λετονία	*0,12*	*12*	*(3)*	*9*
Λιθουανία	*0,18*	*19*	*(5)*	*14*
Λουξεμβούργο	*0,26*	*26*	*(6)*	*20*
Μάλτα	*0,04*	*4*	*(1)*	*3*
Κάτω Χώρες	*4,78*	*494*	*(119)*	*375*
Πολωνία	*2,01*	*208*	*(50)*	*157*
Πορτογαλία	*1,20*	*124*	*(30)*	*94*
Ρουμανία	*0,72*	*74*	*(18)*	*56*
Σλοβακία	*0,38*	*39*	*(9)*	*29*
Σλοβενία	*0,22*	*23*	*(6)*	*18*
Ισπανία	*7,93*	*820*	*(198)*	*622*
Σουηδία	*2,94*	*304*	*(73)*	*230*
Ηνωμένο Βασίλειο	*14,68*	*1 518*	*(367)*	*1 151*
Σύνολο	**100,00**	**10 340**	**(2 500)**	**7 840**

Δεδομένου ότι το κεφάλαιο του 8ου, του 9ου και του 10ου ΕΤΑ είχε ζητηθεί να καταβληθεί και είχε εισπραχθεί εξ ολοκλήρου τα προηγούμενα έτη, το 2022 ζητήθηκε να καταβληθεί ποσό 2 500 εκατ. EUR, το οποίο αφορά αποκλειστικά το 11ο ΕΤΑ.

2.9.3. Μεταφορές αιτηθέντων κεφαλαίων του ταμείου μεταξύ ενεργών ΕΤΑ

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Σύνολο
Υπόλοιπο στις 31.12.2020	**(2 512)**	**2 041**	**188**	**283**	**–**
Μεταφορά αποδεσμευμένων ποσών στο αποθεματικό επιδόσεων του 10ου ΕΤΑ από προηγούμενα ΕΤΑ	–	*(23)*	*23*	–	–
Μεταφορά αποδεσμευμένων ποσών στο αποθεματικό επιδόσεων του 11ου ΕΤΑ από προηγούμενα ΕΤΑ	–	–	*(110)*	*110*	–
Υπόλοιπο στις 31.12.2021	**(2 512)**	**2 018**	**101**	**394**	**–**
Μεταφορά αποδεσμευμένων ποσών στο αποθεματικό επιδόσεων του 10ου ΕΤΑ από προηγούμενα ΕΤΑ	*(1)*	*(8)*	*9*	–	–
Μεταφορά αποδεσμευμένων ποσών στο αποθεματικό επιδόσεων του 11ου ΕΤΑ από προηγούμενα ΕΤΑ	–	–	*(148)*	*148*	–
Υπόλοιπο στις 31.12.2022	**(2 513)**	**2 010**	**(38)**	**541**	**–**

Στον τομέα αυτόν περιλαμβάνονται οι πόροι που μεταφέρθηκαν μεταξύ ενεργών ΕΤΑ.

Από την έναρξη ισχύος της συμφωνίας του Κοτονού, όλα τα κονδύλια που δεν χρησιμοποιήθηκαν σε προηγούμενα, ενεργά ΕΤΑ, μετά την αποδέσμευσή τους, μεταφέρονται στο τελευταίο ΕΤΑ που τέθηκε σε ισχύ. Οι πόροι που μεταφέρονται από άλλα ΕΤΑ αυξάνουν τις πιστώσεις του ταμείου προορισμού και μειώνουν τις πιστώσεις του ταμείου προέλευσης. Τα κεφάλαια που μεταφέρονται στο αποθεματικό επιδόσεων του 10ου και 11ου ΕΤΑ μπορούν να δεσμευτούν μόνον υπό συγκεκριμένους όρους, οι οποίοι ορίζονται στις εσωτερικές συμφωνίες.

3. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΕΣΟΔΑ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	2022	2021
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	3.1	*18*	*27*
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές	3.2	*80*	*48*
Σύνολο		**98**	**75**

3.1. ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Τα έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές αφορούν συναλλαγές όπου ο μεταβιβάζων παρέχει πόρους στην αποδέκτρια οντότητα χωρίς εκείνη να παρέχει άμεσα περίπου την αντίστοιχη αξία σε αντάλλαγμα. Ο τομέας περιλαμβάνει κυρίως ποσά που εισέπραξε η Επιτροπή κατά τη διάρκεια του έτους και ανακτήσεις επιχειρησιακών δαπανών.

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	2022	2021
Είσπραξη εξόδων		*-*	*(1)*	*9*	*10*	*17*	*8*
Έσοδα συγχρηματοδότησης	3.1.1	*–*	*–*	*(22)*	*18*	*(4)*	*19*
Σύνολο		**–**	**(1)**	**(8)**	**28**	**18**	**27**

Η αύξηση της ανάκτησης από δαπάνες μπορεί να εξηγηθεί σε μεγάλο βαθμό από την αύξηση του αριθμού ενταλμάτων είσπραξης που εκδόθηκαν το 2022 σε σύγκριση με το 2021.

Η μείωση των εσόδων συγχρηματοδότησης οφείλεται στη μείωση των εξόδων συγχρηματοδότησης (βλ. σημείωση **3.5**).

Τα έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές μπορούν να αναλυθούν ανά μέθοδο διαχείρισης ως εξής:

σε εκατ. EUR

	2022	2021
Άμεση διαχείριση		
Εκτελέστηκαν από:		
την Επιτροπή	*1*	*1*
αντιπροσωπείες της ΕΕ	*(3)*	*7*
	(2)	**8**
Έμμεση διαχείριση		
Εκτελέστηκαν από:		
τρίτες χώρες	*13*	*27*
οργανισμούς δημοσίου δικαίου	*(3)*	*(13)*
διεθνείς οργανισμούς	*7*	*3*
οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου επιφορτισμένους με αποστολή παροχής δημόσιας υπηρεσίας	*3*	*2*
	20	**19**
Σύνολο	**18**	**27**

3.1.1. Έσοδα συγχρηματοδότησης

Οι εισπραχθείσες συνεισφορές συγχρηματοδοτήσεων πληρούν τα κριτήρια εσόδων από μη ανταλλακτικές συναλλαγές υπό όρους και, ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να επηρεάζουν την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων όταν εισπράττονται. Οι συνεισφορές παραμένουν στα στοιχεία παθητικού (βλ. σημείωση

2.6.4 και **2.7.2**) έως ότου εκπληρωθούν οι όροι που αφορούν τα προσφερόμενα κεφάλαια, δηλαδή πραγματοποιηθούν επιλέξιμες δαπάνες (βλ. σημείωση **3.5**). Το αντίστοιχο ποσό αναγνωρίζεται στη συνέχεια στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων ως έσοδο από μη ανταλλακτική συναλλαγή συγχρηματοδότησης. Κατά συνέπεια, η επίπτωση στο οικονομικό αποτέλεσμα του έτους είναι μηδενική.

3.2. ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	2022	2021
Χρηματοοικονομικά έσοδα	-	-	*2*	*1*	*3*	*(26)*
Άλλα έσοδα	-	*3*	*8*	*66*	*77*	*74*
Σύνολο	**–**	**3**	**10**	**67**	**80**	**48**

Το ποσό των 3 εκατ. EUR του τομέα «χρηματοοικονομικά έσοδα» περιλαμβάνει κυρίως δεδουλευμένους τόκους από μη καταβληθέντα εντάλματα είσπραξης και χρηματοοικονομικά έσοδα από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που διακρατούνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (βλ. σημείωση **2.1**).

Τα άλλα έσοδα αφορούν κυρίως συναλλαγματικά κέρδη. Οι αντίστοιχες συναλλαγματικές ζημίες καταγράφονται στα λοιπά έξοδα (βλ. σημείωση **3.7**).

ΕΞΟΔΑ

Στον τομέα αυτόν περιλαμβάνονται τα έξοδα που πραγματοποιούνται σε σχέση με επιχειρησιακές δραστηριότητες.

3.3. ΕΞΟΔΑ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	2022	2021
Έξοδα για τεχνική βοήθεια	—	–	–	*1*	*1*	–

Το ποσό ύψους 1 εκατ. EUR περιλαμβάνει έξοδα για τεχνική βοήθεια που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο διαφόρων χρηματοδοτικών μέσων.

3.4. ΜΕΣΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	2022	2021
Προγραμματίσιμες ενισχύσεις	–	–	*41*	*1 266*	*1 307*	*1 244*
Μακροοικονομική στήριξη	–	*4*	–	–	*4*	*7*
Τομεακή πολιτική	–	–	–	–	*(0)*	*(5)*
Έργα εντός ΑΚΕ	–	–	*232*	*664*	*896*	*951*
Επείγουσα βοήθεια	–	*1*	*21*	*96*	*118*	*6*
Άλλα προγράμματα	–	-	–	–	–	*(1)*
Θεσμική στήριξη	–	–	*1*	*5*	*6*	*14*
Συνεισφορές σε καταπιστευματικά ταμεία	–	–	–	*458*	*458*	*646*
Σύνολο	**–**	**5**	**295**	**2 489**	**2 789**	**2 864**

Οι επιχειρησιακές δαπάνες του ΕΤΑ καλύπτουν διάφορα μέσα ενίσχυσης και λαμβάνουν διάφορες μορφές, ανάλογα με τον τρόπο κατανάλωσης και διαχείρισης των πιστώσεων.

Το 2022 η μείωση των επιχειρησιακών δαπανών κατά 74 εκατ. EUR οφειλόταν κυρίως στη μείωση των δαπανών στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ (από 2 644 εκατ. EUR το 2021 σε 2 489 εκατ. EUR το 2022). Η μείωση αυτή μπορεί να εξηγηθεί σε μεγάλο βαθμό από τη μείωση των συνεισφορών στα καταπιστευματικά ταμεία (βλ. σημείωση **2.3**). Παρά το γεγονός αυτό, οι δαπάνες που σχετίζονται με την επείγουσα βοήθεια αυξήθηκαν κατά 112 εκατ. EUR μετά την απόφαση του Συμβουλίου για την επαναχρησιμοποίηση κεφαλαίων από το 10ο και το 11ο ΕΤΑ για τη χρηματοδότηση δράσεων για την αντιμετώπιση της κρίσης επισιτιστικής ασφάλειας και των οικονομικών κλυδωνισμών σε χώρες ΑΚΕ που προέκυψαν από τον πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Αυτό οδήγησε επίσης σε αύξηση των δαπανών στο πλαίσιο του 10ου ΕΤΑ από 214 εκατ. EUR το 2021 σε 295 εκατ. EUR το 2022 (βλ. σημείωση **2.2**).

Οι μεταβολές των δαπανών στο πλαίσιο του 9ου ΕΤΑ συνάδουν με τον κύκλο ζωής του ΕΤΑ και επίσης σχετίζονται με την εξέλιξη του αριθμού των εκκρεμών συμβάσεων. Πολλές συμβάσεις είχαν ολοκληρωθεί και περατωθεί στο πλαίσιο του 9ου ΕΤΑ και προηγούμενων ΕΤΑ το 2022, γεγονός που οδήγησε σε μείωση των δαπανών στο πλαίσιο των εν λόγω ΕΤΑ.

3.5. ΕΞΟΔΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	2022	2021
Συγχρηματοδότηση	–	–	*(22)*	*18*	*(4)*	*19*

Στον τομέα αυτόν περιλαμβάνονται τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν σχετικά με τη συγχρηματοδότηση έργων το 2022. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν περιλαμβάνουν εκτιμώμενα ποσά που συνδέονται με τη διαδικασία διαχωρισμού των χρήσεων (και κατά συνέπεια, αντιλογισμούς των εκτιμώμενων ποσών που συνδέονται με το προηγούμενο έτος).

Το αρνητικό ποσό των εξόδων συγχρηματοδότησης οφείλεται κυρίως στον αντιλογισμό των λογαριασμών κλεισίματος του προηγούμενου έτους. Το 2021 τα εκτιμώμενα έξοδα συγχρηματοδότησης ήταν υψηλότερα από εκείνα του 2022.

Για την καλύτερη εκτίμηση των δαπανών, το 2022 η μέθοδος καταλογισμού των δαπανών στους δωρητές συγχρηματοδότησης βελτιώθηκε με τη συνεκτίμηση της ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Αυτό οδήγησε σε μείωση των εξόδων συγχρηματοδότησης που έπρεπε να αναγνωριστούν.

Σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες για τις συγχρηματοδοτήσεις, τα σχετικά ποσά δεν είχαν επίπτωση στο αποτέλεσμα του έτους διότι αναγνωρίστηκαν τόσο στα έξοδα συγχρηματοδότησης όσο και στα έσοδα συγχρηματοδότησης (βλ. επίσης σημείωση **3.1.1**).

ΜΕΣΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

σε εκατ. EUR

	2022	2021
Άμεση διαχείριση		
Εκτελέστηκαν από:		
την Επιτροπή	*70*	*168*
εκτελεστικούς οργανισμούς της ΕΕ	*6*	*4*
καταπιστευματικά ταμεία	*431*	*(515)*
αντιπροσωπείες της ΕΕ	*1 121*	*658*
	1 628	**315**
Έμμεση διαχείριση		
Εκτελέστηκαν από:		
την ΕΤΕπ και το ΕΤαΕ	*39*	*113*
διεθνείς οργανισμούς	*(544)*	*1 053*
οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου επιφορτισμένους με αποστολή παροχής δημόσιας υπηρεσίας	*325*	*204*
οργανισμούς δημοσίου δικαίου	*99*	*212*
τρίτες χώρες	*1 234*	*983*
όργανα της ΕΕ με σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα	*4*	*3*
	1 157	**2 568**
Σύνολο	**2 785**	**2 883**

3.6. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	2022	2021
Καθαρές ζημίες απομείωσης από δάνεια και απαιτήσεις	–	*(2)*	*3*	*2*	*2*	*18*
Ζημίες από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	–	–	–	*2*	*2*	*1*
Επιδότηση προμηθειών	—	–	–	*1*	*1*	–
Ζημίες απομείωσης από οικονομικές εγγυήσεις	—	–	–	*1*	*1*	–
Σύνολο	-	**(2)**	**3**	**4**	**6**	**20**

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, η καθαρή μη πραγματοποιηθείσα ζημία απομείωσης από οικονομική εγγύηση ανερχόταν σε 1 εκατ. EUR.

Οι χρηματοοικονομικές δαπάνες ύψους 2 εκατ. EUR για χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος αφορούν κυρίως συναλλαγματικές διαφορές, μεταβολές τόκων και εύλογης αξίας, και ειδικότερα για τα χρηματοδοτικά μέσα ABC FUND και Boost AFRICA.

Το ποσό του 1 εκατ. EUR του τομέα «επιδότηση προμηθειών» αφορά δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού μέσου Kulima.

Το αρνητικό ποσό στο πλαίσιο του 9ου ΕΤΑ για τον τομέα «Καθαρές ζημίες απομείωσης από δάνεια και απαιτήσεις» οφείλεται κυρίως στον αντιλογισμό των λογαριασμών κλεισίματος του προηγούμενου έτους. Το 2022 οι εκτιμώμενες δαπάνες για μη ανακτήσιμα ποσά που προκύπτουν από τη λήξη των ενταλμάτων είσπραξης (σε διάστημα 2 ετών), τις πτωχεύσεις και τις απαλλαγές ήταν υψηλότερες σε σύγκριση με το 2021.

3.7. ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ

Στον τομέα αυτόν περιλαμβάνονται δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξωτερικές υπηρεσίες μη ΤΠ, δαπάνες λειτουργικής μίσθωσης, ανακοινώσεις και δημοσιεύσεις, δαπάνες κατάρτισης κ.λπ.

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	2022	2021
Διοικητικές δαπάνες και δαπάνες πληροφορικής	–	–	–	*56*	*56*	*98*
Πραγματοποιηθείσες ζημίες εμπορικών οφειλετών	–	*2*	*1*	*1*	*4*	*7*
Συναλλαγματικές ζημίες	–	*3*	*7*	*50*	*60*	*41*
Σύνολο	**–**	**5**	**8**	**107**	**119**	**145**

Ο τομέας «Διοικητικές δαπάνες και δαπάνες πληροφορικής» περιλαμβάνει ποσά που βασίζονται στην εσωτερική συμφωνία του ΕΤΑ με την Επιτροπή για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών που προκύπτουν στην κεντρική διοίκηση και στις αντιπροσωπείες σε σχέση με τη διαχείριση των προγραμμάτων του ΕΤΑ. Οι λεγόμενες «δαπάνες στήριξης» αφορούν κυρίως έξοδα για την προετοιμασία, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση των έργων, καθώς και έξοδα για δίκτυα ηλεκτρονικών υπολογιστών, τεχνική βοήθεια, χρηματοοικονομική διαχείριση και προβλέψεις κ.λπ.

Η μείωση στο πλαίσιο αυτού του τομέα οφείλεται κυρίως στη μείωση των διοικητικών δαπανών και των δαπανών πληροφορικής από 98 εκατ. EUR το 2021 σε 56 εκατ. EUR το 2022.

Η αύξηση των συναλλαγματικών ζημιών οφείλεται κυρίως στην αύξηση των μη πραγματοποιηθεισών ζημιών από την αναπροσαρμογή υπολοίπων που τηρούνται σε άλλα νομίσματα στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

4. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

4.1. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις είναι πιθανά στοιχεία ενεργητικού, που προκύπτουν από παρελθόντα γεγονότα και των οποίων η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνον από την επέλευση ή τη μη επέλευση ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων που δεν εμπίπτουν ολοκληρωτικά στον έλεγχο της οντότητας.

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο	11ο	31.12.2022	31.12.2021
Εγγυήσεις προχρηματοδότησης	–	–	*2*	-	*37*	*44*
Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης	–	–	–	-	*1*	*11*
Εγγυήσεις τήρησης	–	–	–	-	–	*9*
Σύνολο	**–**	**–**	**2**	**–**	**38**	**63**

Εγγυήσεις προχρηματοδότησης ζητούνται σε ορισμένες περιπτώσεις από τους δικαιούχους που δεν είναι κράτη μέλη κατά την πληρωμή προκαταβολής.

Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης ζητούνται για να εξασφαλιστεί ότι οι δικαιούχοι χρηματοδοτήσεων ΕΤΑ πληρούν τις συμβατικές υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει έναντι των ΕΤΑ.

Οι εγγυήσεις τήρησης συμβατικών υποχρεώσεων αφορούν μόνο τις συμβάσεις έργων. Κατά κανόνα, το 10 % των ενδιάμεσων πληρωμών σε δικαιούχους παρακρατείται για να εξασφαλίζεται ότι οι αντισυμβαλλόμενοι τηρούν τις υποχρεώσεις τους. Αυτά τα παρακρατηθέντα ποσά εμφανίζονται ως οφειλόμενα ποσά. Αντ' αυτού, με την έγκριση της αναθέτουσας αρχής, ο αντισυμβαλλόμενος μπορεί να υποβάλει εγγύηση τήρησης συμβατικών υποχρεώσεων, η οποία αντικαθιστά τα ποσά που παρακρατούνται για ενδιάμεσες πληρωμές. Αυτές οι ληφθείσες εγγυήσεις παρουσιάζονται ως ενδεχόμενες απαιτήσεις.

Για συμβάσεις που τελούν υπό έμμεση διαχείριση, οι εγγυήσεις ανήκουν σε αναθέτουσα αρχή άλλη από το ΕΤΑ και, ως εκ τούτου, δεν δημοσιοποιούνται από το ΕΤΑ.

4.2. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις είναι είτε πιθανές υποχρεώσεις που απορρέουν από παρελθόντα γεγονότα και των οποίων η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνον από την επέλευση ή μη ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων που δεν εμπίπτουν ολοκληρωτικά στον έλεγχο της οντότητας, είτε παρούσες υποχρεώσεις που απορρέουν από παρελθόντα γεγονότα, όταν η εκροή πόρων δεν είναι πιθανή ή το ποσό δεν μπορεί να επιμετρηθεί με αξιόπιστο τρόπο.

4.2.1. Χορηγηθείσες εγγυήσεις

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2022	31.12.2021
Χορηγηθείσες εγγυήσεις	–	–	–	*(25)*	*(25)*	*(7)*

Ο ανωτέρω πίνακας παρουσιάζει το άνοιγμα του ΕΤΑ σε πιθανές μελλοντικές πληρωμές που συνδέονται με εγγυήσεις χορηγούμενες στον όμιλο της ΕΤΕπ ή σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Τα ποσά παρουσιάζονται μετά την αφαίρεση των δημοσιονομικών προβλέψεων ή των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που αναγνωρίζονται για τα εν λόγω προγράμματα.

Το ποσό ύψους 25 εκατ. EUR περιλαμβάνει εγγυήσεις στο πλαίσιο των ακόλουθων χρηματοδοτικών μέσων: 11 εκατ. EUR στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού μέσου EURITZ, 10 εκατ. EUR στο πλαίσιο του KULIMA FUND και άλλα 4 εκατ. EUR στο πλαίσιο της διευκόλυνσης για τη γεωργική αλυσίδα αξίας ZAMBIA.

4.2.2. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αφορούν νομικές υποθέσεις

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2022	31.12.2021
Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	–	–	*(11)*	*(7)*	*(18)*	–

Το 2022 κινήθηκαν 3 νέες νομικές υποθέσεις κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στο πλαίσιο αυτού του τομέα, ποσό ύψους 11 εκατ. EUR αποτελεί ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με δύο αγωγές στο πλαίσιο του ΕΤΑ, οι οποίες αναμένουν την ημερομηνία της ακρόασης ή την απόφαση του ορισθέντος διαιτητή.

Ποσό ύψους 7 εκατ. EUR αφορά αγωγές αποζημίωσης που ασκήθηκαν και για τις οποίες αναμένεται η ημερομηνία ακρόασης ή η απόφαση του δικαστηρίου των Βρυξελλών.

4.3. ΑΛΛΕΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

4.3.1. Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί

Το κατωτέρω ποσό είναι το δημοσιονομικό ΥΠΕ (Υπόλοιπο προς εκκαθάριση) (RAL - «Reste à Liquider») μείον τα σχετικά ποσά που έχουν συμπεριληφθεί ως έξοδα στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Το δημοσιονομικό ΥΠΕ είναι ποσό που αντιπροσωπεύει τις αναλήψεις υποχρεώσεων για τις οποίες δεν έχουν πραγματοποιηθεί ακόμη πληρωμές και/ή αποδεσμεύσεις. Αυτή είναι η φυσική συνέπεια της εφαρμογής πολυετών προγραμμάτων.

σε εκατ. EUR

	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	31.12.2022	31.12.2021
Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί	–	*16*	*349*	*4 487*	*4 853*	*6 355*

Η μείωση του ΥΠΕ συνάδει με τη μείωση του δημοσιονομικού ΥΠΕ, η οποία ανήλθε συνολικά σε 6 459 εκατ. EUR (2021: 7 993 εκατ. EUR), λόγω του μικρότερου αριθμού των επιμέρους αναλήψεων υποχρεώσεων που υπογράφηκαν κατά τη διάρκεια του έτους.

5. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Οι παρακάτω πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου του ΕΤΑ αφορούν τις ταμειακές πράξεις που πραγματοποιήθηκαν από την Επιτροπή για λογαριασμό του ΕΤΑ με σκοπό την εκτέλεση των πόρων του.

5.1. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Οι κανόνες και οι αρχές για τη διαχείριση των ταμειακών πράξεων ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό του 11ου ΕΤΑ και στην εσωτερική συμφωνία.

Βάσει του ανωτέρω κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθες βασικές αρχές:

α) *Οι συνεισφορές των ΕΤΑ καταβάλλονται από τα κράτη μέλη σε ειδικούς λογαριασμούς οι οποίοι ανοίγονται στην εξουσιοδοτημένη για την έκδοση/κοπή χρήματος τράπεζα εκάστου κράτους μέλους ή σε χρηματοπιστωτικό οργανισμό που αυτή υποδεικνύει. Τα ποσά των συνεισφορών παραμένουν σε αυτούς τους ειδικούς λογαριασμούς μέχρις ότου οι πληρωμές των ΕΤΑ πρέπει να πραγματοποιηθούν.*

β) *Οι συνεισφορές των ΕΤΑ καταβάλλονται από τα κράτη μέλη σε ευρώ, ενώ οι πληρωμές των ΕΤΑ πραγματοποιούνται σε ευρώ και σε άλλα νομίσματα.*

γ) *Δεν επιτρέπεται η υπερανάληψη από τραπεζικούς λογαριασμούς που ανοίγονται από την Επιτροπή για λογαριασμό των ΕΤΑ.*

Εκτός από αυτούς τους ειδικούς λογαριασμούς, ανοίγονται από την Επιτροπή άλλοι τραπεζικοί λογαριασμοί εξ ονόματος των ΕΤΑ, σε χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (κεντρικές τράπεζες ή εμπορικές τράπεζες), με σκοπό την εκτέλεση πληρωμών ή την είσπραξη εσόδων άλλων από τις συνεισφορές των κρατών μελών στον προϋπολογισμό.

Οι ταμειακές πράξεις και οι πληρωμές είναι αυτοματοποιημένες σε πολύ μεγάλο βαθμό και εξαρτώνται από σύγχρονα συστήματα πληροφορικής. Υπάρχουν ειδικές διαδικασίες που εξασφαλίζουν ασφάλεια στα συστήματα αυτά και διαχωρισμό καθηκόντων βάσει του δημοσιονομικού κανονισμού, των προτύπων εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής και των αρχών που διέπουν τις ελεγκτικές διαδικασίες.

Η διαχείριση των ταμειακών πράξεων και των πληρωμών διέπεται από γραπτές κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες, στόχος των οποίων είναι ο περιορισμός του επιχειρησιακού και του χρηματοοικονομικού κινδύνου και η εξασφάλιση επαρκούς ελέγχου. Έτσι καλύπτονται οι διάφοροι τομείς λειτουργίας, ενώ η συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες γραμμές και τις διαδικασίες ελέγχεται σε τακτική βάση.

5.2. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Έκθεση του ΕΤΑ σε συναλλαγματικό κίνδυνο στο τέλος του έτους — καθαρή θέση

σε εκατ. EUR

	31.12.2022				31.12.2021		
	USD	EUR	Λοιπά	Σύνολο	USD	EUR	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού							
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος	—	6		*6*	–	–	–
*Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος**	14	42	9	*65*	8	30	*39*
*Απαιτήσεις***	*6*	*4*	–	*10*	—	*8*	*8*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	*7*	*1 015*	*5*	*1 027*	*3*	*991*	*994*
	27	**1 067**	**14**	**1 108**	**11**	**1 029**	**1 040**
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις							
Υποχρέωση από οικονομικές εγγυήσεις	–	*3*	–	*3*	–	–	–
	–	**3**	**–**	**3**	**–**	**–**	**–**
Σύνολο	**27**	**1 069**	**14**	**1 110**	**11**	**1 029**	**1 040**

* Από το 2021 αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (εντός του πεδίου εφαρμογής του επικαιροποιημένου κανόνα EAR11)

** Από το 2021 οι απαιτήσεις δεν περιλαμβάνουν προεισπραχθέντα έξοδα και δεδουλευμένα έσοδα (χωρίς συναλλαγματικό κίνδυνο) και δεν εμφανίζονται τα εισπρακτέα (εκτός του πεδίου εφαρμογής του επικαιροποιημένου κανόνα EAR11)

*** Από το 2021 δεν δημοσιοποιούνται πλέον οι οφειλές, καθώς δεν εκθέτουν το ΕΤΑ σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο (δεδομένου ότι η συντριπτική πλειονότητα είναι σε EUR)

Όλες οι συνεισφορές τηρούνται σε ευρώ. Άλλα νομίσματα αγοράζονται όταν αυτό απαιτείται για την εκτέλεση πληρωμών. Κατά συνέπεια, οι ταμειακές πράξεις των ΕΤΑ δεν εκτίθενται σε συναλλαγματικό κίνδυνο.

5.3. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

Το ΕΤΑ δεν δανείζεται χρήματα και, κατά συνέπεια, δεν εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου.

Εισπράττονται τόκοι από τα υπόλοιπα των διαφόρων τραπεζικών του λογαριασμών. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή έχει θεσπίσει, για λογαριασμό του ΕΤΑ, μέτρα ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι δεδουλευμένοι τόκοι αντανακλούν συστηματικά τα επιτόκια της αγοράς, καθώς και τις ενδεχόμενες διακυμάνσεις τους.

Οι συνεισφορές στον προϋπολογισμό του ΕΤΑ πιστώνονται από κάθε κράτος μέλος σε ειδικό λογαριασμό ο οποίος τηρείται στο πιστωτικό ίδρυμα που ορίζει το κράτος μέλος. Δεδομένου ότι οι αμοιβές που εφαρμόζονται σε ορισμένους από αυτούς τους λογαριασμούς ενδέχεται να είναι αρνητικές επί του παρόντος, έχουν θεσπιστεί διαδικασίες διαχείρισης μετρητών προκειμένου να ελαχιστοποιούνται τα υπόλοιπα που τηρούνται στους οικείους λογαριασμούς. Επίσης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/888 του Συμβουλίου, τυχόν αρνητικές αμοιβές στους λογαριασμούς αυτούς επιβαρύνουν το οικείο κράτος μέλος.

Τα ημερήσια υπόλοιπα που τηρούνται σε λογαριασμούς εμπορικών τραπεζών αποφέρουν τόκους σε καθημερινή βάση. Οι τόκοι που αποφέρουν τα υπόλοιπα αυτών των λογαριασμών βασίζονται σε κυμαινόμενα επιτόκια της αγοράς στα οποία εφαρμόζεται (θετικό ή αρνητικό) συμβατικό περιθώριο. Για τους περισσότερους λογαριασμούς, ο υπολογισμός των τόκων εξαρτάται από ένα επιτόκιο αναφοράς της αγοράς και προσαρμόζεται ανάλογα με τις διακυμάνσεις του εν λόγω επιτοκίου. Κατά συνέπεια, το ΕΤΑ δεν διατρέχει κανέναν κίνδυνο να εφαρμοστούν στα υπόλοιπά του επιτόκια χαμηλότερα από εκείνα της αγοράς.

5.4. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ)

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο:
Όσον αφορά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, τα αναφερόμενα ποσά είναι τα καθαρά λογιστικά ποσά και αντιπροσωπεύουν την έκθεση των ΕΤΑ σε πιστωτικό κίνδυνο στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

σε εκατ. EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού		
Δάνεια	*6*	*1*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	*1 027*	*994*
*Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές**	*11*	*8*
Χορηγηθείσες εγγυήσεις		*–*
Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων	*12*	*8*
Σύνολο στις 31.12.2022	**1 056**	**1 011**

** Εκτός των προεισπραχθέντων εξόδων*

Δάνεια χρηματοοικονομικών μέσων: πιστωτική ποιότητα

σε εκατ. EUR

	31.12.2022				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Σύνολο
Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας					
Εξαίρετου και υψηλού βαθμού	–	–	–	–	–
Άνω μεσαίου βαθμού	–	–	–	–	–

Χαμηλού μεσαίου βαθμού	–	–	–	–	–
Μη επενδυτικού βαθμού και βαθμού αθέτησης	*7*	–	–	–	*7*
Ακαθάριστη λογιστική αξία	**7**	**–**	**–**	**–**	**7**
Μείον πρόβλεψη ζημίας	*1*	–	–	–	1
Καθαρή λογιστική αξία	**6**	**–**	**–**	**–**	**6**

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους: πιστωτική ποιότητα

σε εκατ. EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας		
Εξαίρετου και υψηλού βαθμού	*724*	*751*
Άνω μεσαίου βαθμού	*299*	*241*
Χαμηλού μεσαίου βαθμού	*4*	*2*
Μη επενδυτικού βαθμού και βαθμού αθέτησης	–	–
Ακαθάριστη λογιστική αξία	**1 027**	**994**
Μείον πρόβλεψη ζημίας	-	-
Καθαρή λογιστική αξία	**1 027**	**994**

Απαιτήσεις: πιστωτική ποιότητα

σε εκατ. EUR

	31.12.2022					
	Μη οφειλόμενες	Ληξιπρόθεσμες 0-30 ημερών	Ληξιπρόθεσμες 31-90 ημερών	Ληξιπρόθεσμες 91 ημέρες - 1 έτος	Ληξιπρόθεσμες > 1 έτος	Σύνολο
Ακαθάριστη λογιστική αξία	11	–	–	–	–	*11*
Μείον πρόβλεψη ζημίας	–	–	–	–	–	–
Καθαρή λογιστική αξία	**11**	**—**	**–**	**–**	**–**	*11*

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος: πιστωτική ποιότητα

Το 2022 τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος που περιλαμβάνονται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις αφορούν επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (βλ. σημείωση **2.1**).

5.5. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ανάλυση ληκτότητας των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με βάση τον χρόνο που απομένει μέχρι τη λήξη των συμβατικών προθεσμιών

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και οι οφειλές του παρόντος τομέα γνωστοποιούνται ανά λογιστικές αξίες από τον ισολογισμό.

σε εκατ. EUR

	< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	*426*	*5*	–	*430*
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	*501*	*6*	–	*508*

Οι αρχές του προϋπολογισμού που εφαρμόζονται στο ΕΤΑ εξασφαλίζουν ότι το σύνολο των ταμειακών πόρων για την περίοδο προϋπολογισμού είναι πάντα επαρκές για την εκτέλεση των πληρωμών. Πράγματι, το σύνολο των συνεισφορών των κρατών μελών ισούται με το συνολικό ποσό των πιστώσεων πληρωμών για τη σχετική περίοδο προϋπολογισμού.
Ωστόσο, οι συνεισφορές των κρατών μελών στο ΕΤΑ καταβάλλονται σε τρεις δόσεις ετησίως, ενώ οι πληρωμές μπορεί να έχουν εποχιακό χαρακτήρα.

Για να εξασφαλιστεί ότι οι ταμειακοί πόροι είναι πάντα επαρκείς για την κάλυψη των πληρωμών που πρέπει να γίνονται κατά τη διάρκεια ενός δεδομένου μήνα, ανταλλάσσονται τακτικά πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση των ταμειακών διαθεσίμων μεταξύ του λογιστηρίου της Επιτροπής και των σχετικών υπηρεσιών πληρωμής.

Εκτός των ανωτέρω, στο πλαίσιο των ταμειακών πράξεων του ΕΤΑ, αυτοματοποιημένα εργαλεία διαχείρισης μετρητών εξασφαλίζουν επαρκή ρευστότητα σε κάθε έναν από τους τραπεζικούς λογαριασμούς του ΕΤΑ, σε καθημερινή βάση.

6. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Τα συνδεδεμένα μέρη του ΕΤΑ είναι το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ, το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι συναλλαγές μεταξύ αυτών των οντοτήτων λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο των συνήθων πράξεων του ΕΤΑ και, στην περίπτωση αυτή, δεν χρειάζονται συγκεκριμένες απαιτήσεις γνωστοποίησης για τις συναλλαγές αυτές σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της ΕΕ.

Το ΕΤΑ δεν διαθέτει ξεχωριστή διαχείριση, διότι τελεί υπό τη διαχείριση της Επιτροπής. Τα δικαιώματα των βασικών διοικητικών στελεχών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Επιτροπής, δημοσιοποιήθηκαν στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα 7.2 «Δικαιώματα των βασικών διοικητικών στελεχών».

7. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Κατά την ημερομηνία διαβίβασης των παρόντων λογαριασμών, δεν περιήλθε στην προσοχή της υπολόγου του ΕΤΑ ούτε αναφέρθηκε σε αυτήν κανένα σημαντικό θέμα που θα απαιτούσε ειδική γνωστοποίηση στο πλαίσιο της παρούσας ενότητας. Οι ετήσιοι λογαριασμοί και οι σχετικές σημειώσεις καταρτίστηκαν με βάση τις πλέον πρόσφατες διαθέσιμες πληροφορίες και αντανακλώνται στα παραπάνω.

8. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Το οικονομικό αποτέλεσμα του έτους υπολογίζεται βάσει των αρχών της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση. Το αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού, όμως, βασίζεται στις αρχές της ταμειακής λογιστικής. Δεδομένου ότι το οικονομικό αποτέλεσμα και το αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού λαμβάνουν ως βάση τις ίδιες υποκείμενες επιχειρησιακές πράξεις, είναι σκόπιμο να εξασφαλίζεται η μεταξύ τους συμφωνία. Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τη συμφωνία αυτή, με τη μορφή κατανομής των στοιχείων συμφωνίας σε έσοδα και δαπάνες. Οι σημειώσεις του πίνακα παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τη φύση των βασικών στοιχείων συμφωνίας.

σε

	2022	2021
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ	**(2 813)**	**(2 974)**
Έσοδα		
Απαιτήσεις που δεν επηρεάζουν το αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού	*(5)*	–
Απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν κατά το τρέχον έτος και δεν έχουν ακόμη εισπραχθεί	*(3)*	(6)
Απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα έτη και εισπράχθηκαν κατά το τρέχον έτος	*19*	20
Καθαρό αποτέλεσμα προχρηματοδοτήσεων	*37*	13
Δεδουλευμένα έσοδα (καθαρά)	*(82)*	(69)
Λοιπά	–	–
Έξοδα		
Έξοδα του τρέχοντος έτους που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί	*16*	*111*
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων που καταβλήθηκαν το τρέχον έτος	*(408)*	*(741)*
Καθαρό αποτέλεσμα προχρηματοδοτήσεων	*244*	*(295)*
Δεδουλευμένα έξοδα (καθαρά)	*607*	*539*
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ	**(2 387)**	**(3 401)**

8.1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ - ΕΣΟΔΑ

Τα έσοδα ενός οικονομικού έτους αντιστοιχούν στα έσοδα που εισπράχθηκαν επί απαιτήσεων που βεβαιώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και στα ποσά που εισπράχθηκαν επί απαιτήσεων που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα οικονομικά έτη.

Οι **απαιτήσεις που δεν επηρεάζουν το αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού** καταχωρίζονται στο οικονομικό αποτέλεσμα, αλλά από δημοσιονομική άποψη δεν μπορούν να θεωρηθούν έσοδα, δεδομένου ότι το εισπραχθέν ποσό μεταφέρεται σε αποθεματικά και δεν μπορεί να δεσμευθεί εκ νέου χωρίς απόφαση του Συμβουλίου.

Οι **απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν κατά το τρέχον έτος και δεν έχουν ακόμη εισπραχθεί** πρέπει να αφαιρεθούν από το οικονομικό αποτέλεσμα για λόγους συμφωνίας, δεδομένου ότι δεν αποτελούν μέρος των εσόδων του προϋπολογισμού. Αντιθέτως, οι **απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα έτη και εισπράχθηκαν κατά το τρέχον** έτος πρέπει να προστεθούν στο οικονομικό αποτέλεσμα για λόγους συμφωνίας των λογαριασμών.

Το **καθαρό αποτέλεσμα προχρηματοδοτήσεων** αναφέρεται στον συμψηφισμό των προχρηματοδοτήσεων με ποσά εισπραχθέντα από τους δικαιούχους. Τα εν λόγω έσοδα σε μετρητά αντιπροσωπεύουν έσοδα του προϋπολογισμού, αλλά δεν έχουν αντίκτυπο στο οικονομικό αποτέλεσμα και πρέπει συνεπώς να προστεθούν για λόγους συμφωνίας.

Τα **καθαρά δεδουλευμένα έσοδα** συνίστανται κυρίως σε καταληκτικές πράξεις στο τέλος του έτους. Λαμβάνεται υπόψη μόνον το καθαρό αποτέλεσμα, δηλαδή τα δεδουλευμένα έσοδα του τρέχοντος έτους μείον τα αντιλογισθέντα δεδουλευμένα έσοδα του προηγούμενου έτους.

8.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ – ΔΑΠΑΝΕΣ

Τα έξοδα του τρέχοντος έτους που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί πρέπει να προστεθούν για λόγους συμφωνίας των λογαριασμών διότι περιλαμβάνονται στο οικονομικό αποτέλεσμα, αλλά δεν αποτελούν μέρος των δαπανών του προϋπολογισμού. Αντίθετα, τα **έξοδα προηγούμενων χρήσεων που καταβλήθηκαν κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους** πρέπει να αφαιρεθούν από το οικονομικό αποτέλεσμα για λόγους συμφωνίας των λογαριασμών, δεδομένου ότι αποτελούν μέρος των δαπανών του προϋπολογισμού του τρέχοντος έτους, αλλά είτε δεν έχουν καμία επίπτωση στο οικονομικό αποτέλεσμα είτε μειώνουν τα έξοδα σε περίπτωση διορθώσεων.

Τα έσοδα σε μετρητά από **ακυρώσεις πληρωμών** δεν επηρεάζουν το οικονομικό αποτέλεσμα, ενώ αντίθετα επηρεάζουν το αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Το **καθαρό αποτέλεσμα προχρηματοδοτήσεων** είναι ο συνδυασμός των νέων ποσών προχρηματοδότησης που καταβλήθηκαν το τρέχον έτος (τα οποία αναγνωρίσθηκαν ως δαπάνες προϋπολογισμού του έτους) και του συμψηφισμού των ποσών προχρηματοδότησης που καταβλήθηκαν κατά το τρέχον έτος ή προηγούμενα έτη με την αποδοχή επιλέξιμων δαπανών. Τα τελευταία αυτά ποσά αντιπροσωπεύουν έξοδα από την άποψη της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση αλλά όχι από την άποψη της λογιστικής του προϋπολογισμού, διότι η πληρωμή της αρχικής προχρηματοδότησης είχε ήδη ληφθεί υπόψη ως δαπάνη του προϋπολογισμού κατά τον χρόνο της καταβολής της.

Τα **καθαρά δεδουλευμένα έξοδα** περιλαμβάνουν κυρίως καταληκτικές πράξεις στα τέλη του έτους, δηλαδή επιλέξιμα έξοδα που πραγματοποίησαν δικαιούχοι χρηματοδοτήσεων ΕΤΑ που δεν έχουν ακόμη δηλωθεί στο ΕΤΑ. Μόνον το καθαρό αποτέλεσμα λαμβάνεται υπόψη, δηλαδή τα δεδουλευμένα έξοδα του τρέχοντος έτους μείον τα αντιλογισθέντα δεδουλευμένα έξοδα του προηγούμενου έτους.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΕΤΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ «ΒΕΚΟU» ΤΗΣ ΕΕ 2022

Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε χιλιάδες ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Γενικές πληροφορίες για τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης

Σύσταση

Σύμφωνα με τα άρθρα 234 και 235 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης[5] και το άρθρο 35 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης[6], η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να συστήσει καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης για εξωτερικές δράσεις (στο εξής: καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ). Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης συστήνονται στο πλαίσιο συμφωνίας που συνάπτεται με άλλους δωρητές για ενέργειες έκτακτης ανάγκης και ενέργειες μετά την περίοδο έκτακτης ανάγκης οι οποίες συνιστούν αναγκαία αντίδραση σε μια κρίση ή για θεματικές ενέργειες.

Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης συστήνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με απόφαση κατόπιν διαβουλεύσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή έγκρισης από τα εν λόγω θεσμικά όργανα. Η εν λόγω απόφαση περιλαμβάνει την καταστατική συμφωνία με άλλους δωρητές.

Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης συστήνονται και εφαρμόζονται μόνον όταν πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- υπάρχει προστιθέμενη αξία της παρέμβασης της Ένωσης: οι στόχοι των καταπιστευματικών ταμείων της Ένωσης, ιδίως λόγω της κλίμακας ή των δυνητικών αποτελεσμάτων τους, μπορούν να υλοποιηθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης από ό,τι σε εθνικό επίπεδο και η χρήση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων δεν θα επαρκούσε για την υλοποίηση των στόχων πολιτικής της Ένωσης·
- τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης οδηγούν σε σαφή πολιτική προβολή για την Ένωση και σε διαχειριστικά πλεονεκτήματα, καθώς και σε βελτιωμένο έλεγχο, από πλευράς της Ένωσης, όσον αφορά τους κινδύνους και τις εκταμιεύσεις των συνεισφορών της Ένωσης και άλλων δωρητών·
- τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης δεν συστήνονται εάν αναπαράγουν άλλους υπάρχοντες διαύλους χρηματοδότησης ή παρόμοια μέσα χωρίς καμία προσθετικότητα·
- οι στόχοι των καταπιστευματικών ταμείων της Ένωσης ευθυγραμμίζονται με τους στόχους του μέσου της Ένωσης ή της θέσης του προϋπολογισμού από όπου χρηματοδοτούνται.

Υφιστάμενα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ

Μέχρι σήμερα η Επιτροπή έχει ιδρύσει τέσσερα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ:

- το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ, στόχος του οποίου είναι να στηρίξει όλες τις πτυχές της εξόδου της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας από την κρίση και τις προσπάθειες ανασυγκρότησής της. Ιδρύθηκε στις 15 Ιουλίου 2014·
- το καταπιστευματικό ταμείο «Madad» της ΕΕ, ένα περιφερειακό καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την αντιμετώπιση της συριακής κρίσης. Ιδρύθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 2014·
- το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική, ένα καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης για τη σταθερότητα και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της αντικανονικής μετανάστευσης και του εκτοπισμού ατόμων στην Αφρική. Ιδρύθηκε στις 12 Νοεμβρίου 2015·
- το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Κολομβία με σκοπό να στηρίξει την εφαρμογή της ειρηνευτικής συμφωνίας κατά τα πρώτα στάδια της ανάκαμψης και σταθεροποίησης έπειτα από τις συγκρούσεις. Ιδρύθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2016.

Αποστολή

Το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ συστάθηκε με σκοπό να προωθήσει τη σταθεροποίηση και την ανασυγκρότηση της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας (ΚΑΔ). Κύριος στόχος του ταμείου, όπως ορίζεται στην

[5] Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης.

[6] Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1877 του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/323.

καταστατική συμφωνία του, είναι «να παρέχει συνεκτική και στοχευμένη βοήθεια για την ανθεκτικότητα των ευάλωτων ομάδων και υποστήριξη για την από κάθε άποψη έξοδο της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας από την κρίση και για την ανασυγκρότηση της χώρας, να συντονίζει δράσεις βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, καθώς και να βοηθά τις γειτονικές χώρες να αντεπεξέλθουν στις συνέπειες της κρίσης».

Κύριες επιχειρησιακές δραστηριότητες

Το καταπιστευματικό ταμείο της Ένωσης συγκεντρώνει πόρους από διάφορους δωρητές για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων με βάση τους συμφωνημένους στόχους. Από τη σύστασή του τον Ιούλιο του 2014, το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ έχει εγκρίνει 22 προγράμματα και έχει ωφελήσει περισσότερους από 2,5 εκατομμύρια δικαιούχους. Τα προγράμματα προορίζονται να συνδράμουν την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία (ΚΑΔ) και τον πληθυσμό της μετά την κρίση του 2013. Ειδικότερα, το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ αποσκοπεί στη διασφάλιση της πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες (κυρίως στον τομέα της υγείας, της ύδρευσης και της αποχέτευσης), στη στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας και στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής και της συμφιλίωσης.

Διακυβέρνηση

Η διαχείριση του καταπιστευματικού ταμείου «Bêkou» της ΕΕ διασφαλίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία λειτουργεί επίσης ως γραμματεία των δύο διοικητικών οργάνων του — του διοικητικού συμβουλίου του καταπιστευματικού ταμείου και του επιχειρησιακού συμβουλίου. Το διοικητικό συμβούλιο του καταπιστευματικού ταμείου και η επιχειρησιακή επιτροπή του καταπιστευματικού ταμείου «Bêkou» της ΕΕ απαρτίζονται από εκπροσώπους των δωρητών, Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έναν εκπρόσωπο των αρχών της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας και παρατηρητές. Οι κανόνες που διέπουν τη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου και τον εσωτερικό κανονισμό του θεσπίζονται στην καταστατική συμφωνία του καταπιστευματικού ταμείου της Ένωσης.

Κύριο καθήκον του συμβουλίου είναι να θεσπίζει και να αναθεωρεί τη συνολική στρατηγική του καταπιστευματικού ταμείου. Το επιχειρησιακό συμβούλιο είναι αρμόδιο για την επιλογή των δράσεων που χρηματοδοτούνται από το ταμείο και επιβλέπει την υλοποίησή τους. Εγκρίνει επίσης τους ετήσιους λογαριασμούς και τις ετήσιες εκθέσεις για τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από το καταπιστευματικό ταμείο.

Πηγές χρηματοδότησης

Το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ χρηματοδοτείται από συνεισφορές δωρητών.

Ετήσιοι λογαριασμοί

Βάση κατάρτισης

Το νομικό πλαίσιο και οι προθεσμίες για την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών καθορίζονται από τη συμφωνία για τη σύσταση του καταπιστευματικού ταμείου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία (του καταπιστευματικού ταμείου «Bêkou» της ΕΕ), και του εσωτερικού κανονισμού του (στο εξής: καταστατική συμφωνία). Σύμφωνα με την εν λόγω καταστατική συμφωνία, οι ετήσιοι λογαριασμοί καταρτίζονται σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζει η υπόλογος της Επιτροπής (στο εξής: «λογιστικοί κανόνες της ΕΕ» ή «κανόνες EAR»), οι οποίοι βασίζονται σε διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα του δημόσιου τομέα (IPSAS).

Υπόλογος

Η υπόλογος της Επιτροπής υπηρετεί και ως υπόλογος των καταπιστευματικών ταμείων της Ένωσης. Η υπόλογος είναι υπεύθυνη για τον καθορισμό λογιστικών διαδικασιών και λογιστικού σχεδίου που θα είναι κοινά για όλα τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης. Ο εσωτερικός ελεγκτής της Επιτροπής, η OLAF και το Ελεγκτικό Συνέδριο ασκούν τις ίδιες εξουσίες πάνω στα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης όπως και σε σχέση με τις λοιπές ενέργειες που διεξάγει η Επιτροπή. Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης υπόκεινται ετησίως σε ανεξάρτητο εξωτερικό έλεγχο.

Σύνθεση των ετήσιων λογαριασμών

Οι ετήσιοι λογαριασμοί καλύπτουν την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου και περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Ενώ οι οικονομικές καταστάσεις και οι συμπληρωματικές σημειώσεις καταρτίζονται βάσει της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση, οι εκθέσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού βασίζονται κατά κύριο λόγο στις ταμειακές μεταβολές.

Διαδικασία από τους προσωρινούς λογαριασμούς έως την απαλλαγή

Οι ετήσιοι λογαριασμοί υπόκεινται σε ανεξάρτητο εξωτερικό έλεγχο. Οι προσωρινοί ετήσιοι λογαριασμοί που καταρτίζει η υπόλογος διαβιβάζονται, έως τις 15 Φεβρουαρίου του επόμενου έτους, στην επιχειρησιακή επιτροπή, η οποία στη συνέχεια τους διαβιβάζει στην ελεγκτική εταιρεία που επέλεξε η οντότητα μετά από διαδικασία υποβολής προσφορών. Μετά τον έλεγχο, η υπόλογος καταρτίζει τους οριστικούς ετήσιους λογαριασμούς και τους υποβάλλει στην επιχειρησιακή επιτροπή για έγκριση [άρθρο 8.3.4 στοιχείο γ)].

Οι ετήσιοι λογαριασμοί του καταπιστευματικού ταμείου «Bêkou» της ΕΕ ενοποιούνται στους ετήσιους λογαριασμούς του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης.

Επιχειρησιακά σημαντικά γεγονότα

Επιτεύγματα του οικονομικού έτους

Η ΕΕ ίδρυσε το πρώτο καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ, καλούμενο «Bêkou» (που σημαίνει «ελπίδα» στη γλώσσα Sango), τον Ιούλιο του 2014 με σκοπό να βοηθήσει την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία (ΚΑΔ) και τον πληθυσμό της στον απόηχο της κρίσης του 2013. Το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ αποσκοπεί στη διασφάλιση της πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες (κυρίως στους τομείς της υγείας και της ύδρευσης και αποχέτευσης), στη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και της οικονομικής ανάκαμψης και στην προώθηση της συμφιλίωσης. Από τότε που συστάθηκε, το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ έχει χρηματοδοτήσει 22 προγράμματα και έχει ωφελήσει πάνω από τον μισό πληθυσμό της χώρας.

Η κατάσταση της ασφάλειας στην ΚΑΔ παρέμεινε τεταμένη το 2022, μολονότι η ένταση της ένοπλης δράσης μειώθηκε σε σύγκριση με το 2021. Η παραπληροφόρηση και η ρητορική μίσους εξακολούθησαν να εξαπλώνονται. Η παρουσία και η δράση της ομάδας Wagner στη χώρα εξακολουθούν να αποτελούν πηγή ανησυχίας για την ΕΕ — η ομάδα υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα της ΕΕ από τον Δεκέμβριο του 2021. Επιπλέον, στο πλαίσιο του πολλαπλασιασμού των ένοπλων και παραστρατιωτικών ομάδων, η ειρηνευτική διαδικασία στην ΚΑΔ παραμένει σε αδιέξοδο, παρά τη διοργάνωση «δημοκρατικού διαλόγου» τον Μάρτιο. Το έτος 2022 χαρακτηρίστηκε επίσης από την αύξηση των πολιτικών εντάσεων σε σχέση με την προτεινόμενη τροποποίηση του Συντάγματος από τον πρόεδρο Touadéra, η οποία θα του επέτρεπε να υποβάλει υποψηφιότητα για τρίτη θητεία. Στο κοινωνικοοικονομικό πεδίο, οι τιμές των βασικών ειδών αυξήθηκαν απότομα το 2022 και η χώρα διέρχεται σοβαρή κρίση καυσίμων από τον Ιούνιο με σημαντικές ελλείψεις. Η αύξηση των τιμών των τροφίμων και της ενέργειας στην ΚΑΔ, όπως και σε ολόκληρη την ήπειρο, έχει επηρεαστεί και επιδεινωθεί από τις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία. Η δημοσιονομική κατάσταση του κράτους είναι κρίσιμη και η έγκριση του κρυπτονομίσματος από την κυβέρνηση ως νόμιμου χρήματος εγείρει ανησυχίες. Σε αυτό το εξαιρετικά ασταθές πλαίσιο, περίπου 3,1 εκατομμύρια άνθρωποι, δηλαδή το 63 % του πληθυσμού της Κεντρικής Αφρικής, είχαν επείγουσα ανάγκη ανθρωπιστικής βοήθειας το 2022, σύμφωνα με το Γραφείο Συντονισμού Ανθρωπιστικών Υποθέσεων των Ηνωμένων Εθνών (OCHA).

Η πρόσβαση σε ανθρωπιστική βοήθεια εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σημαντικά εμπόδια, ιδίως λόγω της ανασφάλειας, των περιορισμών στις μετακινήσεις στη χώρα, των φυσικών περιορισμών του περιβάλλοντος (ποιότητα των οδών, πλημμύρες κ.λπ.) και των βιαιοπραγιών κατά του προσωπικού ανθρωπιστικής βοήθειας. Κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους, η πρόσβαση βελτιώθηκε ελαφρώς, κυρίως λόγω της άρσης ορισμένων διοικητικών περιορισμών κατά την είσοδο στη χώρα μετά τη χαλάρωση των μέτρων για τη νόσο COVID-19. Η έλλειψη καυσίμων κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους επηρέασε τη μετακίνηση των εταίρων υλοποίησης και του προσωπικού της ΕΕ εντός και προς τη χώρα. Παρεμπόδισε την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας και επιδείνωσε την κρίσιμη κατάσταση των ευάλωτων πληθυσμών που την έχουν άμεση ανάγκη.

Ένα έκτακτο γεγονός που αξίζει να αναφερθεί λόγω της επίδρασής του στο έργο της ΕΕ στην ΚΑΔ, συμπεριλαμβανομένου του καταπιστευματικού ταμείου, ήταν μια πυρκαγιά που ξέσπασε τη νύχτα της 18ης Δεκεμβρίου 2022 και έπληξε τις εγκαταστάσεις της αντιπροσωπείας της ΕΕ. Ευτυχώς, δεν προκάλεσε ανθρώπινες απώλειες, αλλά προκάλεσε σημαντικές υλικές ζημίες.

Βασικά επιτεύγματα σε συγκεκριμένους τομείς εστίασης

Τα βασικά επιτεύγματα του 2022 που παρουσιάζονται παρακάτω αντικατοπτρίζουν τους κύριους ειδικούς στόχους/τομείς παρέμβασης του καταπιστευματικού ταμείου.

Στον τομέα της πρόσβασης σε υπηρεσίες, το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» συνέχισε να στηρίζει τους τομείς της υγείας και «WASH» (ύδρευση, αποχέτευση και υγιεινή). Στο πλαίσιο της υγείας, χρηματοδότησε 408 398 ιατρικές ή προληπτικές επισκέψεις και υγειονομικές επεμβάσεις, κυρίως θεραπευτικού χαρακτήρα (63 %), και ιατρικές επισκέψεις μητέρων και παιδιών (15 %). Τα έργα του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ στήριξαν επίσης την αποκατάσταση και την κατασκευή ιατρικών υποδομών και την κατάρτιση του προσωπικού και των κοινοτικών κέντρων επικοινωνίας. Στον τομέα WASH, λόγω της στήριξης του καταπιστευματικού ταμείου «Bêkou» της ΕΕ, 104 597 Κεντροαφρικανοί επωφελήθηκαν από βελτιωμένη πρόσβαση σε πηγή πόσιμου νερού ή σε εγκαταστάσεις αποχέτευσης, αποκαταστάθηκαν ή κατασκευάστηκαν 119 γεωτρήσεις, ενώ ενισχύθηκαν η αλλαγή συμπεριφοράς και η βιωσιμότητα των δράσεων, μέσω της κατάρτισης 20 τεχνιτών επισκευών και της ευαισθητοποίησης 31 021 ατόμων για θέματα υγιεινής και αποχέτευσης.

Στον τομέα της κοινωνικής συνοχής, οι περισσότερες από τις δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν με τη στήριξη του καταπιστευματικού ταμείου «Bêkou» της ΕΕ αποσκοπούσαν στη χειραφέτηση των γυναικών και στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας, καθώς και στην ενίσχυση των μέσων ενημέρωσης στη χώρα. 3 243 επιζώντες έμφυλης βίας έλαβαν είτε ψυχοκοινωνική ή ιατρική βοήθεια είτε άλλου είδους στήριξη ανάλογα

με τις ανάγκες τους. Συνεπώς, το 2022 παρασχέθηκαν 4 985 υπηρεσίες υποστήριξης σε επιζώντες. Επιπλέον, 50 415 Κεντροαφρικανοί επωφελήθηκαν άμεσα από παρεμβάσεις για την οικοδόμηση της ειρήνης και την πρόληψη των συγκρούσεων, κυρίως εργαστήρια ευαισθητοποίησης σχετικά με την καταπολέμηση της έμφυλης βίας. Το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ συνέχισε επίσης το έργο του με εθνικούς και κοινοτικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς, παρέχοντας τεχνική και χρηματοδοτική στήριξη σε 19 ραδιοφωνικούς σταθμούς, καθιστώντας δυνατή την παραγωγή και τη μετάδοση εκπομπών που σχετίζονται με τη συμφιλίωση και την κοινωνική συνοχή.

Στον τομέα της στήριξης της ανάκαμψης οικονομικών και παραγωγικών τομέων, το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ βοήθησε τόσο την παραγωγική γεωργία όσο και αυτή που εξυπηρετεί σκοπούς επιβίωσης, στηρίζοντας γεωργικές ομάδες και μικροκαλλιεργητές, προωθώντας τη δημιουργία θέσεων εργασίας (εργασία υψηλής έντασης εργατικού δυναμικού, επαγγελματική κατάρτιση, ανάπτυξη δραστηριοτήτων που αποφέρουν εισόδημα) και διευκολύνοντας την πρόσβαση των μικρών επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Για παράδειγμα, 2 733 Κεντροαφρικανοί ωφελήθηκαν από την ανάπτυξη δεξιοτήτων μέσω της επιχειρηματικής, οικονομικής ή επαγγελματικής κατάρτισης. Άλλα 2 188 άτομα ωφελήθηκαν από την ευκολότερη πρόσβαση σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες μέσω αποταμιευτικών και δανειοδοτικών ενώσεων χωριών.

Προϋπολογισμός και εκτέλεση του προϋπολογισμού

Έως το τέλος του 2022, οι συνεισφορές στο καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ ανέρχονταν σε πάνω από 310 εκατ. EUR, όπως και το προηγούμενο έτος 2021. Το καταπιστευματικό ταμείο οριστικοποίησε την ανάληψη υποχρεώσεων και τη σύναψη συμβάσεων για όλες τις ληφθείσες συνεισφορές στις 31 Δεκεμβρίου 2021, με εξαίρεση τα κονδύλια που προορίζονται για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τον έλεγχο και την επικοινωνία, για τα οποία μπορούν ακόμη να συναφθούν συμβάσεις μετά την ημερομηνία αυτή.

Όλες οι πιστοποιημένες συνεισφορές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, τα κράτη μέλη και άλλους δωρητές καταβλήθηκαν για συνολικό ποσό άνω των 267 εκατ. EUR, με εξαίρεση τα 43 εκατ. EUR από το ΕΤΑ που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί, ώστε να μειωθούν οι αρνητικοί τόκοι επί των ταμειακών διαθεσίμων.

Όσον αφορά τις συμβάσεις, το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ υπέγραψε 10 νέες συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων 6 συμβάσεων επαλήθευσης/ελέγχου δαπανών και 4 συμβάσεων που αφορούσαν δραστηριότητες αξιολόγησης και προβολής προγραμμάτων, συνολικού ύψους λίγο άνω του 1 241 εκατ. EUR[7].

Τέλος, το 2022 καταβλήθηκαν περισσότερα από 30 εκατ. EUR· το σύνολο των εκταμιεύσεων έχει ανέλθει σε περισσότερα από 263 εκατ. EUR από τη σύσταση του καταπιστευματικού ταμείου «Bêkou» της ΕΕ.

Αντίκτυπος των δραστηριοτήτων στις οικονομικές καταστάσεις

Στις οικονομικές καταστάσεις, ο αντίκτυπος των δραστηριοτήτων που προαναφέρθηκαν είναι περισσότερο εμφανής στα στοιχεία που αφορούν:

- λειτουργικά έξοδα: μειώθηκαν κατά 25 770 000 EUR ως αποτέλεσμα της εκκαθάρισης του καταπιστευματικού ταμείου και της επακόλουθης μείωσης του αριθμού των εκκρεμών συμβάσεων·
- προχρηματοδότηση: μειώθηκε κατά 811 000 EUR λόγω του γεγονότος ότι ο συμψηφισμός των προχρηματοδοτήσεων για συνεχιζόμενα ή περατωθέντα έργα ήταν υψηλότερος από τα ποσά των νέων προχρηματοδοτήσεων που προέκυψαν από νέες συμβάσεις που υπογράφηκαν το 2022: το 2022 υπογράφηκαν μόνο 10 συμβάσεις σχετικά με δραστηριότητες ελέγχου, αξιολόγησης και προβολής ύψους 1 241 000 EUR·
- τον σημαντικά χαμηλότερο αριθμό εκκρεμών συμβάσεων στο τέλος του 2022 λόγω της εκκαθάρισης του καταπιστευματικού ταμείου που είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση των δεδουλευμένων εξόδων κατά 12 239 000 EUR·
- χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις: αυξήθηκαν κατά 9 385 000 EUR, κυρίως λόγω του γεγονότος ότι οι συνεισφορές που εισπράχθηκαν από τους δωρητές ήταν υψηλότερες από τις καθαρές δαπάνες που κατανεμήθηκαν στους δωρητές.

[7] Το συνολικό ποσό του 1 241 εκατ. EUR περιλαμβάνει τα δεσμευμένα και τα αποδεσμευμένα ποσά κατά τη διάρκεια του 2022.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

σε χιλιάδες EUR

	Σημείωση	31.12.2022	31.12.2021
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Προχρηματοδότηση	*2.1*	*336*	*214*
		336	**214**
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Προχρηματοδότηση	*2.1*	*10 829*	*11 762*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	*2.2*	*3 595*	*4 446*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	*2.3*	*4 316*	*3 792*
		18 740	**20 000**
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**19 076**	**20 214**
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	*2.4*	*(12 552)*	*(3 167)*
		(12 552)	**(3 167)**
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Οφειλές	*2.5*	*(4 563)*	*(2 847)*
Δεδουλευμένα έξοδα	*2.6*	*(1 961)*	*(14 200)*
		(6 524)	**(17 047)**
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**(19 076)**	**(20 214)**
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		**–**	**–**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

σε χιλιάδες EUR

	Σημείωση	2022	2021
ΕΣΟΔΑ			
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές			
Έσοδα από δωρεές	*3.1*	*21 504*	*46 995*
Είσπραξη εξόδων	*3.2*	*42*	*–*
		21 546	**46 995**
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές			
Χρηματοοικονομικά έσοδα	*3.3*	*40*	*–*
		40	**–**
Σύνολο εσόδων		**21 586**	**46 995**
ΕΞΟΔΑ			
Λειτουργικά έξοδα	*3.4*	*(20 251)*	*(46 021)*
Χρηματοοικονομικό κόστος	*3.5*	*(12)*	*(48)*
Λοιπά έξοδα	*3.6*	*(1 323)*	*(925)*
Σύνολο εξόδων		**(21 586)**	**(46 995)**
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ		**–**	**–**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

σε χιλιάδες EUR

	2022	2021
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	*–*	*–*
(Αύξηση)/μείωση προχρηματοδοτήσεων	*811*	*5 924*
(Αύξηση)/μείωση απαιτήσεων από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέων ποσών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	*851*	*894*
Αύξηση/(μείωση) χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	*9 385*	*(14 671)*
Αύξηση/(μείωση) οφειλών	*1 716*	*2 052*
Αύξηση/(μείωση) δεδουλευμένων εξόδων	*(12 240)*	*2 254*
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	**524**	**(3 547)**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους	*524*	*(3 547)*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην αρχή του οικονομικού έτους	*3 792*	*7 339*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στο τέλος του οικονομικού έτους	*4 316*	*3 792*

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ 2022

Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε χιλιάδες ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ

Γενικές πληροφορίες για τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης

Σύσταση

Σύμφωνα με τα άρθρα 234 και 235 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης[8] και το άρθρο 35 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης[9], η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να συστήσει καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης για εξωτερικές δράσεις (στο εξής: καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ). Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης συστήνονται στο πλαίσιο συμφωνίας που συνάπτεται με άλλους δωρητές για ενέργειες έκτακτης ανάγκης και ενέργειες μετά την περίοδο έκτακτης ανάγκης οι οποίες συνιστούν αναγκαία αντίδραση σε μια κρίση ή για θεματικές ενέργειες.

Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης συστήνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με απόφαση κατόπιν διαβουλεύσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή έγκρισης από τα εν λόγω θεσμικά όργανα. Η εν λόγω απόφαση περιλαμβάνει την καταστατική συμφωνία με άλλους δωρητές.

Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης συστήνονται και εφαρμόζονται μόνον όταν πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- υπάρχει προστιθέμενη αξία της παρέμβασης της Ένωσης: οι στόχοι των καταπιστευματικών ταμείων της Ένωσης, ιδίως λόγω της κλίμακας ή των δυνητικών αποτελεσμάτων τους, μπορούν να υλοποιηθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης από ό,τι σε εθνικό επίπεδο και η χρήση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων δεν θα επαρκούσε για την υλοποίηση των στόχων πολιτικής της Ένωσης·
- τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης οδηγούν σε σαφή πολιτική προβολή για την Ένωση και σε διαχειριστικά πλεονεκτήματα, καθώς και σε βελτιωμένο έλεγχο, από πλευράς της Ένωσης, όσον αφορά τους κινδύνους και τις εκταμιεύσεις των συνεισφορών της Ένωσης και άλλων δωρητών·
- τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης δεν συστήνονται εάν αναπαράγουν άλλους υπάρχοντες διαύλους χρηματοδότησης ή παρόμοια μέσα χωρίς καμία προσθετικότητα·
- οι στόχοι των καταπιστευματικών ταμείων της Ένωσης ευθυγραμμίζονται με τους στόχους του μέσου της Ένωσης ή της θέσης του προϋπολογισμού από όπου χρηματοδοτούνται.

Υφιστάμενα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ

Μέχρι σήμερα η Επιτροπή έχει ιδρύσει τέσσερα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ:

- το καταπιστευματικό ταμείο «Bêkou» της ΕΕ, στόχος του οποίου είναι να στηρίξει όλες τις πτυχές της εξόδου της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας από την κρίση και τις προσπάθειες ανασυγκρότησής της. Ιδρύθηκε στις 15 Ιουλίου 2014·
- το καταπιστευματικό ταμείο «Madad» της ΕΕ, ένα περιφερειακό καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την αντιμετώπιση της συριακής κρίσης. Ιδρύθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 2014·
- το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική, ένα καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης για τη σταθερότητα και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της αντικανονικής μετανάστευσης και του εκτοπισμού ατόμων στην Αφρική. Ιδρύθηκε στις 12 Νοεμβρίου 2015·
- το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Κολομβία με σκοπό να στηρίξει την εφαρμογή της ειρηνευτικής συμφωνίας κατά τα πρώτα στάδια της ανάκαμψης και σταθεροποίησης έπειτα από τις συγκρούσεις. Ιδρύθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2016.

[8] Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης.

[9] Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1877 του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/323.

Αποστολή

Οι βασικοί στόχοι του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική είναι να στηρίξει όλες τις πτυχές της σταθερότητας και να συμβάλει στην καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης, καθώς και να αντιμετωπίσει τα βαθύτερα αίτια της αποσταθεροποίησης, του αναγκαστικού εκτοπισμού και της αντικανονικής μετανάστευσης, ιδίως προωθώντας την ανθεκτικότητα, τις οικονομικές ευκαιρίες και τις ίσες ευκαιρίες, την ασφάλεια και την ανάπτυξη και αντιμετωπίζοντας τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Κύριες επιχειρησιακές δραστηριότητες

Το καταπιστευματικό ταμείο της Ένωσης συγκεντρώνει πόρους από διάφορους δωρητές για τη χρηματοδότηση δράσεων με βάση τους συμφωνημένους στόχους. Το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική λειτουργεί σε τρεις βασικές γεωγραφικές περιοχές, δηλαδή στην περιοχή Σαχέλ και στην περιοχή της λίμνης Τσαντ, στο Κέρας της Αφρικής και στη Βόρεια Αφρική. Οι γειτονικές χώρες των επιλέξιμων χωρών μπορούν να επωφεληθούν, κατά περίπτωση, από τα έργα του καταπιστευματικού ταμείου. Το καταπιστευματικό ταμείο έχει θεσπιστεί για περιορισμένη διάρκεια, προκειμένου να ανταποκριθεί βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα στις προκλήσεις των περιοχών αυτών.

Διακυβέρνηση

Η διαχείριση του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική διασφαλίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία λειτουργεί επίσης ως γραμματεία των δύο διοικητικών οργάνων του — του διοικητικού συμβουλίου του καταπιστευματικού ταμείου και του επιχειρησιακού συμβουλίου. Το διοικητικό συμβούλιο και η επιχειρησιακή επιτροπή του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική απαρτίζονται από εκπροσώπους των δωρητών και της Επιτροπής, καθώς και από εκπροσώπους μη συνεισφερόντων κρατών μελών της ΕΕ, αρχών των επιλέξιμων χωρών και περιφερειακών οργανώσεων, με την ιδιότητα του παρατηρητή. Οι κανόνες που διέπουν τη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου και τον εσωτερικό κανονισμό του θεσπίζονται στην καταστατική συμφωνία του καταπιστευματικού ταμείου της Ένωσης.

Κύριο καθήκον του συμβουλίου είναι να θεσπίζει και να αναθεωρεί τη συνολική στρατηγική του καταπιστευματικού ταμείου. Το επιχειρησιακό συμβούλιο είναι αρμόδιο για την επιλογή των δράσεων που χρηματοδοτούνται από το ταμείο και επιβλέπει την υλοποίησή τους. Εγκρίνει επίσης τους ετήσιους λογαριασμούς και τις ετήσιες εκθέσεις για τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από το καταπιστευματικό ταμείο.

Πηγές χρηματοδότησης

Το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική χρηματοδοτείται από συνεισφορές δωρητών. Ετήσιοι λογαριασμοί

Βάση κατάρτισης

Το νομικό πλαίσιο και οι προθεσμίες για την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών καθορίζονται από τη συμφωνία για τη θέσπιση του καταπιστευματικού ταμείου έκτακτης ανάγκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη σταθερότητα και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της αντικανονικής μετανάστευσης και του εκτοπισμού ατόμων στην Αφρική και του εσωτερικού κανονισμού του (καταστατική συμφωνία). Σύμφωνα με την εν λόγω καταστατική συμφωνία, οι ετήσιοι λογαριασμοί καταρτίζονται σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζει η υπόλογος της Επιτροπής (στο εξής: «λογιστικοί κανόνες της ΕΕ» ή «κανόνες EAR»), οι οποίοι βασίζονται σε διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα του δημόσιου τομέα (IPSAS).

Υπόλογος

Σύμφωνα με την καταστατική συμφωνία, η υπόλογος της Επιτροπής υπηρετεί και ως υπόλογος του καταπιστευματικού ταμείου.

Σύνθεση των ετήσιων λογαριασμών

Οι ετήσιοι λογαριασμοί καλύπτουν την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου και περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Ενώ οι οικονομικές καταστάσεις και οι συμπληρωματικές σημειώσεις καταρτίζονται βάσει της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση, οι εκθέσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού βασίζονται κατά κύριο λόγο στις ταμειακές μεταβολές.

Διαδικασία από τους προσωρινούς λογαριασμούς έως την απαλλαγή

Οι ετήσιοι λογαριασμοί υπόκεινται σε ανεξάρτητο εξωτερικό έλεγχο. Οι προσωρινοί ετήσιοι λογαριασμοί που καταρτίζει η υπόλογος διαβιβάζονται, έως τις 15 Φεβρουαρίου του επόμενου έτους, στην επιχειρησιακή επιτροπή, η οποία στη συνέχεια τους διαβιβάζει στην ελεγκτική εταιρεία που επέλεξε η οντότητα μετά από διαδικασία υποβολής προσφορών. Μετά τον έλεγχο, η υπόλογος καταρτίζει τους οριστικούς ετήσιους λογαριασμούς και τους υποβάλλει στην επιχειρησιακή επιτροπή για έγκριση.

Οι ετήσιοι λογαριασμοί του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική ενοποιούνται στους ετήσιους λογαριασμούς του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης.

Επιχειρησιακά σημαντικά γεγονότα

Επιτεύγματα του οικονομικού έτους

Με βάση τη λήξη της περιόδου σύναψης συμβάσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2021, από τον Ιανουάριο του 2022 το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική δεν θα χρηματοδοτήσει νέες χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις ή συμπληρωματικές δημοσιονομικές ενισχύσεις. Οι χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις που σχετίζονται με διοικητικές δραστηριότητες, όπως οι έλεγχοι, οι αξιολογήσεις, οι δραστηριότητες παρακολούθησης και προβολής, είναι οι μόνες που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συμβάσεων. Τα προγράμματα του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική θα συνεχίσουν να υλοποιούνται έως το τέλος του 2025.

Κατά τη διάρκεια του 2022, το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική απέδειξε περαιτέρω ότι αποτελεί ένα ταχύ και αποτελεσματικό εργαλείο υλοποίησης, το οποίο διευκολύνει τον πολιτικό διάλογο με τις αφρικανικές χώρες-εταίρους, εφαρμόζει καινοτόμες προσεγγίσεις και παράγει απτά αποτελέσματα στις τρεις περιφέρειες (Σαχέλ και λίμνη Τσαντ, Κέρας της Αφρικής και Βόρεια Αφρική).

Το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική εδραίωσε περαιτέρω τα επιτεύγματά του σε συνεργασία με τους αναπτυξιακούς οργανισμούς των κρατών μελών της ΕΕ, τους οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, ΜΚΟ και χώρες-εταίρους. Σύμφωνα με την καταληκτική ημερομηνία σύναψης συμβάσεων του καταπιστευματικού ταμείου στο τέλος του 2021, το συνολικό ποσό των εγκεκριμένων επιχειρησιακών προγραμμάτων παρέμεινε το ίδιο με το 2021 (4 935,1 εκατ. EUR). Στο τέλος του 2022 και από την έναρξη λειτουργίας του καταπιστευματικού ταμείου, εγκρίθηκαν 248 προγράμματα. Έως το τέλος του 2022 οι σωρευτικές επιχειρησιακές πληρωμές είχαν ανέλθει περίπου στο ποσό των 4 176 εκατ. EUR.

Το 2022 το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική συνέχισε να στηρίζει τη σταθερότητα και να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού, συμπεριλαμβανομένων των βαθύτερων αιτίων τους, και να προσφέρει ευκαιρίες, σε στενή συνεργασία με τους Αφρικανούς εταίρους στις περιοχές του Σαχέλ και της λίμνης Τσαντ, στο Κέρας της Αφρικής και στη Βόρεια Αφρική. Η εν λόγω στήριξη περιλαμβάνει την καταπολέμηση της λαθραίας διακίνησης μεταναστών και της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και τη στήριξη για την οικειοθελή επιστροφή των μεταναστών στη χώρα καταγωγής τους και τη βιώσιμη επανένταξή τους σε αυτή.

Κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους, το σύνολο των δεσμεύσεων για το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική παρέμεινε το ίδιο όπως το 2021 ανερχόμενο σε 5 061,7 εκατ. EUR, εκ των οποίων 623,2 εκατ. EUR αφορούσαν δεσμεύσεις από τα κράτη μέλη της ΕΕ και άλλους δωρητές (Ηνωμένο Βασίλειο, Νορβηγία και Ελβετία).

Η λογοδοσία και η διαφάνεια εξασφαλίστηκαν μέσω δραστηριοτήτων τακτικής επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της επικαιροποίησης του δικτυακού τόπου του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική, με δημοσιεύσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και με τη διοργάνωση εκδηλώσεων επικοινωνίας. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, οι εκθέσεις των συστημάτων παρακολούθησης και μάθησης (που διατίθενται στον δικτυακό τόπο του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική) σχετικά με το Σαχέλ και τη λίμνη Τσαντ και το Κέρας της Αφρικής συνέχισαν να παρουσιάζουν τα απτά αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν από το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική σε διάφορους τομείς εργασιών. Το σύστημα παρακολούθησης και μάθησης στην περιοχή της Βόρειας Αφρικής αναλήφθηκε από διαφορετικό εταίρο υλοποίησης στο τέλος του 2021. Παρέδωσε την πρώτη ετήσια έκθεσή του στην οποία παρουσιάζονται σωρευτικά αποτελέσματα στην περιοχή για την αναφορά της προόδου σε σχέση με το σύνολο των κοινών δεικτών εκροών του καταπιστευματικού ταμείου.

Κατά τη διάρκεια του 2022, οι χώρες των τριών περιφερειών αντιμετώπισαν αύξηση των τιμών των τροφίμων και της ενέργειας, καθώς και μεταναστευτικές ροές που προκλήθηκαν από έναν συνδυασμό κοινωνικοπολιτικών και οικονομικών παραγόντων που επιδεινώθηκαν από τις αυξανόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Ενώ ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 συνέχισε να είναι αισθητός, η επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας επέφερε αύξηση του κόστους εισαγωγής τροφίμων και καυσίμων. Αυτός ο οικονομικός πληθωρισμός σε συνδυασμό με σοβαρές ξηρασίες, πλημμύρες και τοπικές συγκρούσεις επηρέασε αρνητικά την οικονομία, την επισιτιστική ασφάλεια και, επακόλουθα, τη μετανάστευση και την κινητικότητα εντός της ηπείρου.

Η κατάσταση της ασφάλειας στην περιοχή του Σαχέλ και της λίμνης Τσαντ παρέμεινε ανησυχητική με υψηλά επίπεδα βίας και εντάσεις μεταξύ κοινοτήτων, πέραν της ασταθούς πολιτικής κατάστασης (ιδίως στο Μαλί, την Μπουρκίνα Φάσο και το Τσαντ). Η αύξηση των τιμών των βασικών προϊόντων και των τροφίμων σε συνδυασμό με σοβαρές ξηρασίες, πλημμύρες και συγκρούσεις έχουν βυθίσει την περιοχή του Σαχέλ και της λίμνης Τσαντ στη χειρότερη επισιτιστική κρίση εδώ και πάνω από 10 χρόνια. Από τον Ιούνιο του 2022,

εκτιμάται ότι 38 εκατομμύρια άνθρωποι ενδέχεται να υποφέρουν από πείνα στη Δυτική Αφρική. Παράλληλα, ο εσωτερικός εκτοπισμός συνέχισε να αυξάνεται με 4,6 εκατομμύρια εκτοπισθέντες ή πρόσφυγες στην Μπουρκίνα Φάσο, το Μαλί, τον Νίγηρα, το Τσαντ και τη Μαυριτανία το πρώτο εξάμηνο του 2022 (έναντι 4,2 εκατομμυρίων τον Δεκέμβριο του 2021). Η συνολική χρηματοδότηση που εγκρίθηκε στην περιοχή του Σαχέλ και της λίμνης Τσαντ από την έναρξη λειτουργίας του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική ανέρχεται σε 2 217,8 εκατ. EUR.

Στην περιοχή του Κέρατος της Αφρικής, η ξηρασία και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος επιδεινώθηκαν από την εκτόξευση των τιμών των τροφίμων και των καυσίμων, οδήγησαν σε κρίση επισιτιστικής ασφάλειας, ιδίως στην Αιθιοπία, την Κένυα και τη Σομαλία, όπου περίπου 20 εκατομμύρια άνθρωποι αγωνίζονται να επιβιώσουν και περίπου 55 εκατομμύρια άνθρωποι σε ολόκληρη την περιοχή αντιμετωπίζουν επί του παρόντος επισιτιστική ανασφάλεια. Οι πλημμύρες συνέβαλαν επίσης σημαντικά στον εκτοπισμό, ιδίως στο Σουδάν και το Νότιο Σουδάν. Ενώ η συνεχιζόμενη αστάθεια και οι συγκρούσεις επιδείνωσαν περαιτέρω την κατάσταση στην περιοχή, σημειώθηκαν ενθαρρυντικές πολιτικές εξελίξεις: στην Αιθιοπία υπογράφηκε συμφωνία για την παύση των εχθροπραξιών, στην Κένυα οι γενικές εκλογές ήταν σχετικά ήρεμες και στο Σουδάν υπογράφηκε συμφωνία-πλαίσιο για τον σχηματισμό μεταβατικής κυβέρνησης. Η χρηματοδότηση που εγκρίθηκε στην περιοχή του Κέρατος της Αφρικής από την έναρξη λειτουργίας του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική ανέρχεται σε 1 810 εκατ. EUR.

Στην περιοχή της Βόρειας Αφρικής, η έλλειψη τροφίμων και η ανεπάρκεια ενεργειακών πόρων, σε συνδυασμό με τον αποσταθεροποιητικό αντίκτυπο της ρωσικής επίθεσης στην Ουκρανία και τις ακόμη απτές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της νόσου COVID-19, οι οποίες επιδεινώθηκαν από τις αυξανόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, αποτέλεσαν πλέγμα έντασης που επηρέασε τις χώρες της περιοχής. Οι χώρες της Βόρειας Αφρικής είναι χώρες καταγωγής, διέλευσης και προορισμού των μεταναστών. Στην οδό της Κεντρικής Μεσογείου, πάνω από 90 000 μετανάστες και πρόσφυγες έφτασαν στην Ευρώπη το 2022, οι οποίοι αναχώρησαν κυρίως από τη Λιβύη και την Τυνησία και προέρχονταν κατά κύριο λόγο από την Αίγυπτο, την Τυνησία και το Μπανγκλαντές. Αυτό αντιπροσωπεύει αύξηση άνω του 50 % σε σύγκριση με το 2021 και αύξηση των μεταναστών από την Ασία και τη Βόρεια Αφρική. Από την έναρξη λειτουργίας του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική έχει εγκριθεί συνολική χρηματοδότηση ύψους 907,3 εκατ. EUR στην περιοχή της Βόρειας Αφρικής.

Προϋπολογισμός και εκτέλεση του προϋπολογισμού

Το 2022 δεν πραγματοποιήθηκαν νέα προγράμματα ή συμπληρωματικές δημοσιονομικές ενισχύσεις σε καμία από τις τρεις περιφέρειες του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική, με βάση το τέλος της περιόδου σύναψης συμβάσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Το συνολικό ποσό που δεσμεύτηκε για επιχειρησιακές και διοικητικές δαπάνες από την έναρξη λειτουργίας του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική ανήλθε σε 5 056,31 εκατ. EUR, λαμβανομένου υπόψη του συνολικού δεσμευμένου ποσού που αφαιρέθηκε από το αποδεσμευμένο ποσό.

Το 2022 συνήφθησαν 34 νέες συμβάσεις ύψους 3,32 εκατ. EUR, λαμβανομένων υπόψη του καθαρού δεσμευμένου ποσού και των ποσών που δεν έχουν αποδεσμευτεί, σε σύγκριση με 112 εκατ. EUR το 2021. Οι συμβάσεις αυτές αφορούσαν μόνο διοικητικές δραστηριότητες (έλεγχος, αξιολόγηση, επικοινωνία, παρακολούθηση), καθώς τα επιχειρησιακά προγράμματα ή οι δραστηριότητες δεν μπορούν πλέον να χρηματοδοτηθούν από τον Ιανουάριο του 2022.

Οι πληρωμές κατά την περίοδο αναφοράς ανήλθαν σε 442 εκατ. EUR, ποσό που ήταν κατά 306 εκατ. EUR μειωμένο σε σύγκριση με το 2021 (748 εκατ. EUR). Οι πληρωμές ήταν χαμηλότερες το 2022, λόγω του ότι αρκετά έργα έφθαναν στο τέλος της περιόδου υλοποίησής τους· είναι σύμφωνες με τις τάσεις των ετήσιων προβλέψεων.

Το 2022 η συνολική εκτέλεση του προϋπολογισμού όσον αφορά τις διαθέσιμες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων που χρησιμοποιήθηκαν από τις αναλήψεις υποχρεώσεων ανήλθε σε 99 % (περιλαμβάνονται οι ανακτήσεις και τα αποδεσμευμένα ποσά).

Το 2022 η πανδημία COVID-19 συνέχισε να έχει αντίκτυπο στις χώρες που ωφελούνται από το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική, μολονότι όχι τόσο σοβαρό όσο το 2021. Η χρηματοδότηση που αναπροσανατολίστηκε το 2021 και το 2020 για να υπάρξει η αναγκαία απόκριση στην πανδημία εξακολούθησε να χρησιμοποιείται για την αντιμετώπιση των αρνητικών οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών της νόσου COVID-19, συμπεριλαμβανομένων δραστηριοτήτων πρόληψης ή μέτρων κοινωνικοοικονομικού μετριασμού.

Από την έναρξη της ρωσικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας, οι παγκόσμιες τιμές των τροφίμων και των βασικών εμπορευμάτων αυξήθηκαν ραγδαία, επηρεάζοντας σοβαρά τις αφρικανικές χώρες. Για τις

περισσότερες αφρικανικές χώρες που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές τροφίμων και καυσίμων, ο αντίκτυπος της αύξησης των παγκόσμιων τιμών βασικών εμπορευμάτων στους εθνικούς προϋπολογισμούς, καθώς και στις εγχώριες τιμές τροφίμων, ενέργειας και καταναλωτή είναι ζωτικής σημασίας. Ο οικονομικός πληθωρισμός επηρέασε την υλοποίηση των έργων του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ, μειώνοντας την αγοραστική δύναμη των εταίρων και των δικαιούχων, με σημαντικό αντίκτυπο στις παρεμβάσεις που παρέχουν κοινωνικές μεταβιβάσεις (δραστηριότητες σε είδος ή σε χρήμα) για να αναφερθεί ένα παράδειγμα.

Αντίκτυπος των δραστηριοτήτων στις οικονομικές καταστάσεις

Στις οικονομικές καταστάσεις, ο αντίκτυπος των δραστηριοτήτων που προαναφέρθηκαν είναι περισσότερο εμφανής στα στοιχεία που αφορούν:

- **προχρηματοδότηση**: μειώθηκε κατά 173 980 000 EUR λόγω του γεγονότος ότι ο συμψηφισμός των προχηματοδοτήσεων με έξοδα που πραγματοποιήθηκαν για συνεχιζόμενα ή περατωθέντα έργα ήταν υψηλότερος από τα ποσά των νέων προχρηματοδοτήσεων που προέκυψαν από νέες συμβάσεις που υπογράφηκαν το 2022. Το 2022 υπογράφηκαν μόνο 30 συμβάσεις σε σχέση με διοικητικές δραστηριότητες: έλεγχος, αξιολόγηση, επικοινωνία και παρακολούθηση για ποσό 2,69 εκατ. EUR·

- **χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις**: μειώθηκαν κατά 190 739 000 EUR, κυρίως λόγω του γεγονότος ότι οι συνεισφορές που εισπράχθηκαν εντός του έτους δεν επαρκούσαν για την κάλυψη των καθαρών δαπανών που κατανέμονται στους δωρητές. Αυτό επέφερε μείωση των ταμειακών διαθεσίμων και των ισοδυνάμων τους.

- **λειτουργικά έξοδα**: μειώθηκαν κατά 265 746 000 EUR ως αποτέλεσμα της εκκαθάρισης του καταπιστευματικού ταμείου. Το 2022 ήταν το πρώτο έτος μετά το τέλος της περιόδου σύναψης συμβάσεων, γεγονός που οδήγησε σε μείωση του αριθμού των εκκρεμών συμβάσεων και συνεπώς σε μείωση των δαπανών.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

σε χιλιάδες EUR

	Σημείωση	31.12.2022	31.12.2021
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	*2.1*	*1 943*	*–*
Προχρηματοδότηση	*2.2*	*14 927*	*55 305*
		16 870	**55 305**
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Προχρηματοδότηση	*2.2*	*304 055*	*437 657*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	*2.3*	*35 914*	*45 339*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	*2.4*	*157 587*	*179 759*
		497 556	**662 755**
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**514 426**	**718 061**
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	*2.5*	*(334 791)*	*(525 530)*
		(334 791)	**(525 530)**
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Οφειλές	*2.6*	*(30 975)*	*(53 143)*
Δεδουλευμένα έξοδα	*2.7*	*(148 660)*	*(139 388)*
		(179 635)	**(192 531)**
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**(514 426)**	**(718 061)**
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		**–**	**–**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

σε χιλιάδες EUR

	Σημείωση	2022	2021
ΕΣΟΔΑ			
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές			
Έσοδα από δωρεές	*3.1*	*605 739*	*871 456*
Είσπραξη εξόδων	*3.2*	*754*	*16*
		606 493	**871 472**
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές			
Χρηματοοικονομικά έσοδα	*3.3*	*251*	*131*
Άλλα έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές	*3.4*	*18 902*	*16 340*
		19 152	**16 471**
Σύνολο εσόδων		**625 645**	**887 943**
ΕΞΟΔΑ			
Λειτουργικά έξοδα	*3.5*	*(590 545)*	*(856 291)*
Χρηματοοικονομικό κόστος	*3.6*	*(643)*	*(550)*
Λοιπά έξοδα	*3.7*	*(34 457)*	*(31 103)*
Σύνολο εξόδων		**(625 645)**	**(887 943)**
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ		**–**	**–**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

σε χιλιάδες EUR

	2022	2021
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	–	–
Λειτουργικές δραστηριότητες		
(Αύξηση)/μείωση προχρηματοδοτήσεων	*173 980*	*159 078*
(Αύξηση)/μείωση απαιτήσεων από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέων ποσών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	*9 425*	*(38 992)*
Αύξηση/(μείωση) χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	*(190 739)*	*(20 849)*
Αύξηση/(μείωση) οφειλών	*(22 168)*	*7 765*
Αύξηση/(μείωση) δεδουλευμένων εξόδων	*9 272*	*14 786*
Επενδυτικές δραστηριότητες		
(Αύξηση)/μείωση μη παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	*(1 943)*	–
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	**(22 172)**	**121 788**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους	*(22 172)*	*121 788*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην αρχή του οικονομικού έτους	*179 759*	*57 971*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στο τέλος του οικονομικού έτους	*157 587*	*179 759*

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΕ

Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε εκατομμύρια ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

σε εκατ. EUR

	31.12.2022	31.12.2021
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	*69*	*39*
Προχρηματοδότηση	*503*	*726*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές	*7*	*4*
	580	**770**
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	*3*	*–*
Προχρηματοδότηση	*1 711*	*1 902*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	*66*	*85*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	*1 189*	*1 177*
	2 970	**3 164**
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**3 550**	**3 934**
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	*(101)*	*(154)*
	(101)	**(154)**
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Οφειλές	*(462)*	*(557)*
Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα	*(1 282)*	*(1 162)*
	(1 744)	**(1 719)**
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	**(1 845)**	**(1 873)**
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**1 705**	**2 061**
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		
Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου - ενεργά ΕΤΑ	*65 100*	*62 643*
Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει	*2 252*	*2 252*
Οικονομικό αποτέλεσμα μεταφερθέν από προηγούμενες χρήσεις	*(62 834)*	*(59 860)*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	*(2 813)*	*(2 974)*
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**1 705**	**2 061**

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

σε εκατ. EUR

	2022	2021
ΕΣΟΔΑ		
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές		
Δραστηριότητες είσπραξης	*19*	*27*
Έσοδα από δωρεές σε καταπιστευματικά ταμεία	*169*	*272*
	188	**300**
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές		
Χρηματοοικονομικά έσοδα	*3*	*(25)*
Άλλα έσοδα	*96*	*90*
	99	**64**
Σύνολο εσόδων	**287**	**364**
ΕΞΟΔΑ		
Μέσα ενίσχυσης	*(2 331)*	*(2 218)*
Έξοδα που πραγματοποιήθηκαν από άλλες οντότητες	*(1)*	*–*
Έξοδα που πραγματοποιήθηκαν από καταπιστευματικά ταμεία	*(611)*	*(902)*
Έξοδα συγχρηματοδότησης	*4*	*(19)*
Χρηματοοικονομικό κόστος	*(7)*	*(21)*
Λοιπά έξοδα	*(155)*	*(178)*
Σύνολο εξόδων	**(3 100)**	**(3 338)**
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ	**(2 813)**	**(2 974)**

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

σε εκατ. EUR

	2022	2021
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	*(2 813)*	*(2 974)*
Λειτουργικές δραστηριότητες		
Αύξηση του κεφαλαίου - συνεισφορές	*2 458*	*3 657*
(Αύξηση)/μείωση των συνεισφορών του καταπιστευματικού ταμείου	*(0)*	*—*
(Αύξηση)/μείωση προχρηματοδοτήσεων	*414*	*266*
(Αύξηση)/μείωση απαιτήσεων από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέων ποσών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	*16*	*66*
Αύξηση/(μείωση) προβλέψεων	*1*	*0*
Αύξηση/(μείωση) χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	*(54)*	*(19)*
Αύξηση/(μείωση) οφειλών	*(96)*	*(104)*
Αύξηση/(μείωση) δεδουλευμένων εξόδων και προεισπραχθέντων εσόδων	*120*	*(502)*
Άλλες μη ταμειακές μεταβολές	*–*	*-*
Επενδυτικές δραστηριότητες		
(Αύξηση)/μείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού διαθέσιμων προς πώληση	*(33)*	*(7)*
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	**12**	**384**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους	12	384
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην αρχή του οικονομικού έτους	1 177	793
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στο τέλος του οικονομικού έτους	1 189	1 177

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

σε εκατ. EUR

	Κεφάλαια του ταμείου - ενεργά ΕΤΑ (Α)	Μη αιτηθέντα κεφάλαια - ενεργά ΕΤΑ (Β)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου - ενεργά ΕΤΑ (Γ) = (Α)-(Β)	Σωρευτικά αποθεματικά (Δ)	Αιτηθέντα κεφάλαια του ταμείου που μεταφέρθηκαν από ΕΤΑ που έχουν κλείσει (Ε)	Αποθεματικό εύλογης αξίας (ΣΤ)	Σύνολο καθαρού ενεργητικού (Γ)+(Δ)+(Ε)+(ΣΤ)
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2020	**73 041**	**14 055**	**58 986**	**(59 854)**	**2 252**	**(5)**	**1 379**
Αντίκτυπος του αναθεωρημένου EAR 11	–	–	–	*(5)*		*5*	
Υπόλοιπα την 1.1.2021	**73 041**	**14 055**	**58 986**	**(59 860)**	**2 252**	**-**	**1 379**
Αύξηση του κεφαλαίου - συνεισφορές	*(43)*	*(3 700)*	*3 657*	–	–		*3 657*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	–	–	–	*(2 974)*	–		*(2 974)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2021	**72 998**	**10 355**	**62 643**	**(62 834)**	**2 252**	**–**	**2 061**
Αύξηση του κεφαλαίου - συνεισφορές	*(43)*	*(2 500)*	*2 457*				*2 457*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους			–	*(2 813)*			*(2 813)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2022	**72 955**	**7 855**	**65 100**	**(65 647)**	**2 252**	**–**	**1 705**

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΤΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 84
1.1. Προηγούμενα ΕΤΑ 84
1.2. 10ο και 11ο ΕΤΑ 85
2. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ 87
2.1. Δημοσιονομικό αποτέλεσμα εκτέλεσης 87
2.2. Έσοδα 91
2.3. Επιχειρησιακές δαπάνες και ειδικά προγράμματα 92
3. ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ 99

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, το οποίο συστάθηκε το 1959, είναι το κυριότερο μέσο της ΕΕ για την παροχή βοήθειας με σκοπό την αναπτυξιακή συνεργασία στις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) και στις Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη (ΥΧΕ). Πρωταρχικός στόχος της είναι η μείωση και, μακροπρόθεσμα, η εξάλειψη της φτώχειας.

Το ΕΤΑ ιδρύεται με εσωτερική συμφωνία των αντιπροσώπων των κρατών μελών και τελεί υπό τη διαχείριση ειδικής επιτροπής. Οι πόροι ΕΤΑ συνίστανται σε συνεισφορές ad hoc από τα κράτη μέλη της ΕΕ, τα οποία αποφασίζουν σχετικά με ένα συνολικό ποσό που θα διατεθεί στο ταμείο (για περίοδο πέντε ετών). Εκτός από τις εν λόγω συνεισφορές, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να συνάπτουν συμφωνίες συγχρηματοδότησης ή να καταβάλλουν εθελούσιες οικονομικές συνεισφορές στο ΕΤΑ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη δημοσιονομική εκτέλεση των πράξεων που υλοποιούνται με πόρους ΕΤΑ. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων διαχειρίζεται την επενδυτική διευκόλυνση.

Το ΕΤΑ είναι ένα ταμείο που λειτουργεί σε πολυετή βάση. Κάθε ΕΤΑ έχει διάρκεια περίπου πέντε ετών και διέπεται από τον οικείο δημοσιονομικό κανονισμό, ο οποίος απαιτεί την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων για κάθε επιμέρους ΕΤΑ. Συνεπώς, οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται χωριστά για κάθε ΕΤΑ όσον αφορά το μέρος των πόρων που διαχειρίζεται η Επιτροπή.

Η εσωτερική συμφωνία για τη σύσταση του 11ου και τελευταίου ΕΤΑ (2014-2020) άρχισε να ισχύει την 1η Μαρτίου 2015. Από το 2021, η συνεργασία με τις χώρες ΑΚΕ περιλαμβάνεται στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (NDICI). Ωστόσο, τα εν εξελίξει έργα, τα οποία χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΕΤΑ, θα συνεχίσουν να υλοποιούνται βάσει της αντίστοιχης νομικής βάσης του ΕΤΑ.

Η παρούσα έκθεση συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 39 του δημοσιονομικού κανονισμού του 11ου ΕΤΑ[10]. Παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις πράξεις εσόδων και εξόδων του ΕΤΑ, με έμφαση σε σημαντικά γεγονότα που είχαν σοβαρό αντίκτυπο στη δημοσιονομική εκτέλεση του 2020.

Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν πράξεις σε εξέλιξη στο πλαίσιο προηγούμενων ΕΤΑ[11], η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει στοιχεία μόνο για το 10ο και το 11ο ΕΤΑ.

1.1. Προηγούμενα ΕΤΑ

6ο ΚΑΙ 7ο ΕΤΑ

Το 6ο ΕΤΑ ολοκληρώθηκε το 2006 και το 7ο ΕΤΑ ολοκληρώθηκε το 2008. Το 2019, η Επιτροπή ολοκλήρωσε τις υπόλοιπες εκκρεμείς συναλλαγές των έργων του 8ου ΕΤΑ.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο β) της εσωτερικής συμφωνίας του 9ου ΕΤΑ, τα υπόλοιπα και οι αποδεσμεύσεις προηγούμενων ΕΤΑ μεταβιβάστηκαν στο 9ο ΕΤΑ.

8ο ΚΑΙ 9ο ΕΤΑ

Το 2021 σηματοδότησε το οικονομικό και επιχειρησιακό κλείσιμο του 8ου ΕΤΑ για συνολικό ποσό δαπανών ύψους 10 374 εκατ. EUR. Η Επιτροπή ανακοίνωσε στα κράτη μέλη το κλείσιμο του 8ου ΕΤΑ στην ανακοίνωση που υποβλήθηκε στο Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2021.

Στους λογαριασμούς των ΕΤΑ, όλες οι δραστηριότητες του 8ου ΕΤΑ έχουν ολοκληρωθεί, όλες οι εξακριβώσεις και οι δικλίδες έχουν εφαρμοστεί, όλες οι συμβάσεις έχουν περατωθεί και όλες οι αποφάσεις χρηματοδότησης έχουν κλείσει. Όλα τα εντάλματα είσπραξης, τα οποία εξακολουθούσαν να εκκρεμούν μετά το επιχειρησιακό κλείσιμο, εισπράχθηκαν ή ανακλήθηκαν, με εξαίρεση 10 εντάλματα είσπραξης (συμπεριλαμβανομένων 6 δικαστικών υποθέσεων τις οποίες παρακολουθεί η νομική υπηρεσία). Σύμφωνα με την απόφαση C(2003) 19044 της Επιτροπής, τα εν λόγω 10 εντάλματα είσπραξης μεταφέρθηκαν στο 9ο ΕΤΑ.

[10] Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1877 του Συμβουλίου.

[11] Με εξαίρεση τις πράξεις στο Νότιο Σουδάν.

Το κλείσιμο του 9ου ΕΤΑ προχωρεί ικανοποιητικά. Παραμένουν εκκρεμείς 19 συμβάσεις, εκ των οποίων οι 12 αφορούν δράσεις στο Νότιο Σουδάν (απόφαση 2011/315/ΕΕ του Συμβουλίου). Αυτές αποφασίστηκαν μετά τη ρήτρα λήξης ισχύος του 9ου ΕΤΑ και θα πρέπει, καταρχήν, να περατωθούν έως το 2024.

Από το 2015 έως το 2022, η Επιτροπή πραγματοποίησε τρεις επιστροφές πιστώσεων του 8ου και 9ου ΕΤΑ συνολικού ύψους 1 868,6 εκατ. EUR[12]. Υπόλοιπο ύψους 43 εκατ. EUR επιστράφηκε τον Ιανουάριο του 2023 στο πλαίσιο της καταβολής της 1ης δόσης των συνεισφορών των κρατών μελών στο ΕΤΑ.

1.2. 10ο και 11ο ΕΤΑ

Η συμφωνία εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΚ υπογράφηκε την 23η Ιουνίου 2000 στο Κοτονού από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (χώρες ΑΚΕ). Άρχισε να ισχύει την 1η Απριλίου 2003 (σύσταση του 9ου ΕΤΑ). Η συμφωνία του Κοτονού τροποποιήθηκε δύο φορές, πρώτον, με τη συμφωνία που υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 25 Ιουνίου 2005 (σύσταση του 10ου ΕΤΑ) και, δεύτερον, με τη συμφωνία που υπογράφηκε στην Ουαγκαντούγκου στις 22 Ιουνίου 2010 (σύσταση του 11ου ΕΤΑ).

Η απόφαση 2001/822/ΕΚ του Συμβουλίου της ΕΕ, της 27ης Νοεμβρίου 2001, για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών (ΥΧΕ) με την Ευρωπαϊκή Ένωση άρχισε να ισχύει στις 2 Δεκεμβρίου 2001. Η εν λόγω απόφαση τροποποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 2007 (απόφαση 2007/249/ΕΚ).

Η εσωτερική συμφωνία για τη χρηματοδότηση της κοινοτικής ενίσχυσης βάσει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 σύμφωνα με την αναθεωρημένη συμφωνία του Κοτονού, που εγκρίθηκε από τους αντιπροσώπους των κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας τον Αύγουστο του 2013, άρχισε να ισχύει τον Μάρτιο του 2015.

Στο πλαίσιο της συμφωνίας του Κοτονού, για τη δεύτερη περίοδο (2008-2013), το 10ο ΕΤΑ διαθέτει συνολικό προϋπολογισμό ύψους 22 682 εκατ. EUR. Από το ποσό αυτό:

- 21 966 εκατ. EUR διατέθηκαν στις χώρες ΑΚΕ,
- 286 εκατ. EUR στις ΥΧΕ, και
- 430 εκατ. EUR στην Επιτροπή ως δαπάνες στήριξης για τον προγραμματισμό και την εκτέλεση του ΕΤΑ.

Το ποσό για τις χώρες ΑΚΕ κατανέμεται αναλόγως:

- ποσό 17 766 εκατ. EUR διατίθεται σε εθνικά και περιφερειακά ενδεικτικά προγράμματα,
- ποσό 2 700 εκατ. EUR διατίθεται για τη συνεργασία εντός χωρών ΑΚΕ και τη διαπεριφερειακή συνεργασία, και
- ποσό 1 500 εκατ. EUR διατίθεται σε επενδυτικές διευκολύνσεις.

Συγκεκριμένα, αυξημένο μερίδιο του προϋπολογισμού διατίθεται σε περιφερειακά προγράμματα, τονίζοντας έτσι τη σημασία της περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης ως βασικού πλαισίου για την εθνική και την τοπική ανάπτυξη. Μια καινοτομία στο 10ο ΕΤΑ ήταν η δημιουργία «κονδυλίων κινήτρων» για κάθε χώρα.

Βάσει της συμφωνίας του Κοτονού, η τρίτη περίοδος (2014-2020) των κοινοτικών ενισχύσεων στις χώρες ΑΚΕ και ΥΧΕ χρηματοδοτείται μέσω του 11ου ΕΤΑ για ποσό ύψους 30 506 εκατ. EUR, εκ των οποίων:

- 29 089 εκατ. EUR χορηγούνται στις χώρες ΑΚΕ σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α) και το άρθρο 2 στοιχείο δ) της εσωτερικής συμφωνίας, εκ των οποίων η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαχειρίζεται τα 27 955 εκατ. EUR,

- 364,5 εκατ. EUR χορηγούνται στις χώρες ΥΧΕ σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α) και το άρθρο 3 παράγραφος 1 της εσωτερικής συμφωνίας, εκ των οποίων η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαχειρίζεται τα 359,5 εκατ. EUR, και

[12] 1 402,57 εκατ. μεταβατικός μηχανισμός (απόφαση 2015/0246 του Συμβουλίου), 200 εκατ. (απόφαση 2017/1206 του Συμβουλίου), 223 εκατ. (απόφαση 2020/1708 του Συμβουλίου) και 43 εκατ. (απόφαση 2021/1941 του Συμβουλίου).

- 1 052,5 εκατ. EUR προορίζονται για τη χρηματοδότηση από την Επιτροπή των δαπανών που προκύπτουν από τον προγραμματισμό και την εκτέλεση πόρων του 11ου ΕΤΑ, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α) της εσωτερικής συμφωνίας.

2. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

2.1. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ 10ου ΕΤΑ

10ο ΕΤΑ
ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ: 31 Δεκεμβρίου 2022
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΜΕΣΟ

(σε εκατ. EUR)

	ΜΕΣΟ	ΑΡΧΙΚΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΑΥΞΗΣΕΙΣ/ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΩΡΕΥΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021	ΑΥΞΗΣΗ Ή ΜΕΙΩΣΗ ΠΟΡΩΝ ΤΟ 2022	Σημειώσεις	ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ
ΑΚΕ	*Συγχρηματοδότηση*	*0*	*202*			*202*
	Τακτικές συνεισφορές κρατών μελών	*20 896*	*(391)*	*337*		*20 842*
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ ΑΚΕ	20 896	(189)	337		21 044
ΥΧΕ	*Τακτικές συνεισφορές κρατών μελών*	*0*	*240*	*(0)*		*240*
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ ΥΧΕ	0	240	(0)		240
	ΣΥΝΟΛΟ 10ου ΕΤΑ	20 896	51	337		21 284

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ 11ου ΕΤΑ

11ο ΕΤΑ
ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ: 31 Δεκεμβρίου 2022
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΜΕΣΟ

(σε εκατ. EUR)

	ΜΕΣΟ	ΑΡΧΙΚΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΑΥΞΗΣΕΙΣ/ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΩΡΕΥΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021	ΑΥΞΗΣΗ Ή ΜΕΙΩΣΗ ΠΟΡΩΝ ΤΟ 2022	Σημειώσεις	ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ
ΑΚΕ	*Συγχρηματοδότηση*	*0*	*88*	*2*		*89*
	Εσωτερική ΣΕΥ ΕΚ	*0*	*1*			*1*
	Τακτικές συνεισφορές κρατών μελών	*29 008*	*308*	*(602)*		*28 713*
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ ΑΚΕ	**29 008**	**395**			**28 804**
ΥΧΕ	*Συγχρηματοδότηση*	*0*	*0*			*0*
	Εσωτερική ΣΕΥ ΕΚ	*0*	*0*			*0*
	Τακτικές συνεισφορές κρατών μελών	*0*	*352*	*1*		*353*
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ ΥΧΕ	**0**	**352**			**353**
	ΣΥΝΟΛΟ 11ου ΕΤΑ	29 008	870	(721)		29 157

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 10ο ΕΤΑ

ΣΥΝΟΛΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΤΑ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022 ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

ΑΚΕ + ΥΧΕ - 10ο ΕΤΑ

(σε εκατ. EUR)

		ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ			ΧΟΡΗΓΗΘΕΝΤΕΣ ΠΟΡΟΙ			ΠΛΗΡΩΜΕΣ		
			ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΙΚΟΙ	ΕΤΗΣΙΟΙ	%	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%
		(1)	(2)		(2): (1)	(3)		(3): (2)	(4)		(4): (3)
ΑΚΕ	Τακτικές συνεισφορές κρατών μελών										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Α - ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	12 370	12 325	(67)	100%	12 283	(50)	100%	12 162	19	99%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Β - ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	1 966	1 965	(6)	100%	1 961	(3)	100%	1 959	(0)	100%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	343	484	484	141%	316	316	65%	232	232	73%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΕΞΟΔΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	527	526		100%	526		100%	522		99%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΝΤΟΣ ΑΚΕ	3 628	3 618	(37)	100%	3 549	(3)	98%	3 323	84	94%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	1 960	1 810	(15)	92%	1 778	(16)	98%	1 694	2	95%
	Συγχρηματοδότηση										
	Χορηγήσεις										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Α - ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	185	178	(1)	96%	175	(2)	98%	172	8	98%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΕΞΟΔΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	5	5		111%	5		100%	4	1	78%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΝΤΟΣ ΑΚΕ	12	11		91%	11		100%	11		100%
	Μη εκταμιεύσιμο αποθεματικό										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΜΗ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΙΜΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ 10ου ΕΤΑ	137									
ΥΧΕ	Τακτικές συνεισφορές κρατών μελών										
	Χορηγήσεις										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Α - ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	186	186	(1)	100%	183	0	99%	170	1	93%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Β - ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	14	14	(0)	100%	14		100%	14		100%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΕΞΟΔΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	5	5		100%	5		100%	5		100%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	34	34		100%	34		99%	34	0	100%
	Μη εκταμιεύσιμο αποθεματικό										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΜΗ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΙΜΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ 10ου ΕΤΑ	17									
	ΣΥΝΟΛΟ: ΑΚΕ+ΥΧΕ (ΣΥΜΠΕΡ. ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ) (A+B)	21 389	21 162	356	99%	20 841	241	98%	20 302	347	97%

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 11ο ΕΤΑ

ΣΥΝΟΛΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΤΑ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022
ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

ΑΚΕ + ΥΧΕ - 11ο ΕΤΑ

(σε εκατ. EUR)

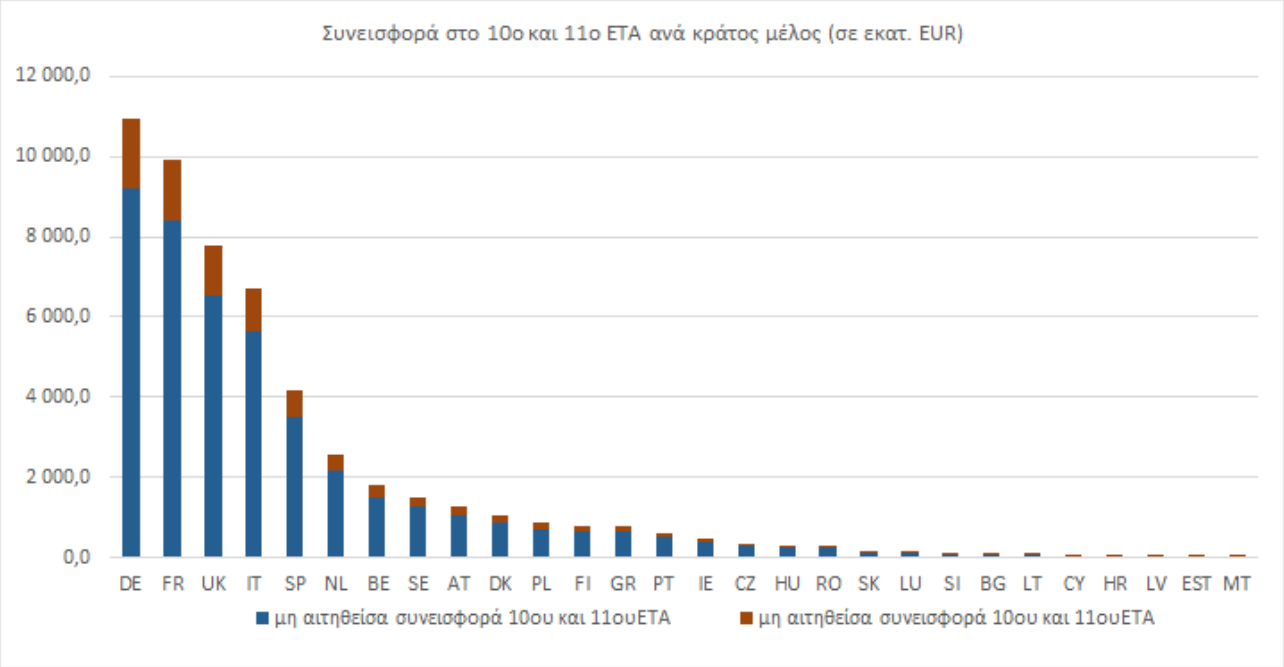
		ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ			ΧΟΡΗΓΗΘΕΝΤΕΣ ΠΟΡΟΙ			ΠΛΗΡΩΜΕΣ		
			ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΙΚΟΙ	ΕΤΗΣΙΟΙ	%	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%
		(1)	(2)		(2): (1)	(3)		(3): (2)	(4)		(4): (3)
ΑΚΕ	Τακτικές συνεισφορές κρατών μελών										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Α - ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	15 449	15 421	(110)	100%	14 413	391	93%	11 062	1 086	77%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Β - ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	1 060	1 060	(3)	100%	1 039	22	98%	980	115	94%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ	0									
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	112	112	112	100%	21	21	19%	3	3	15%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΕΞΟΔΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	1 067	1 067	(3)	100%	1 063	(0)	100%	910	54	86%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΝΤΟΣ ΑΚΕ	4 009	3 907	(1)	97%	3 822	120	98%	3 186	218	83%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	7 293	7 286	(14)	100%	7 047	56	97%	5 452	526	77%
	Συγχρηματοδότηση										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Α - ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	46	46		100%	45	(0)	98%	26	8	59%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΕΞΟΔΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	4	4		100%	4		100%	0		10%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΝΤΟΣ ΑΚΕ	33	33		100%	33		100%	27	4	83%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	8	6	2	75%	6	2	100%	4		67%
	Μη εκταμιεύσιμο αποθεματικό										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΜΗ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΙΜΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ 11ου ΕΤΑ	75									
	Εσωτερική ΣΕΥ ΕΚ										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Α - ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	1	1		52%	1		100%	1		100%
ΥΧΕ	Τακτικές συνεισφορές κρατών μελών										
	Χορηγήσεις										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Α - ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	211	211	(1)	100%	194	(1)	92%	192	9	99%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΚΟΝΔΥΛΙΟ Β - ΕΘΝΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	12	12		100%	12		100%	12		99%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ	0									
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΕΞΟΔΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	8	8	(0)	100%	6		77%	5	0	84%
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	103	102	(0)	100%	102	0	100%	52	15	51%
	Μη εκταμιεύσιμο αποθεματικό										
	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ: ΜΗ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΙΜΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ 11ου ΕΤΑ	2									
	ΣΥΝΟΛΟ: ΑΚΕ+ΥΧΕ (ΣΥΜΠΕΡ. ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ) (Α+Β)	29 491	29 275	(18)	99%	27 806	611	95%	21 912	2 039	79%

2.2. ΕΣΟΔΑ

Είδη εσόδων

Τα βασικά έσοδα του ΕΤΑ είναι οι συνεισφορές των κρατών μελών. Τρεις φορές τον χρόνο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων καλούν τα κράτη μέλη να συνεισφέρουν στο ΕΤΑ. Το ποσό των συνεισφορών που ζητούνται κάθε έτος αντικατοπτρίζει το ποσό της πληρωμής που θα πρέπει να καλύπτεται κατά τη διάρκεια του έτους.

Επισκόπηση των συνεισφορών ανά κράτος μέλος

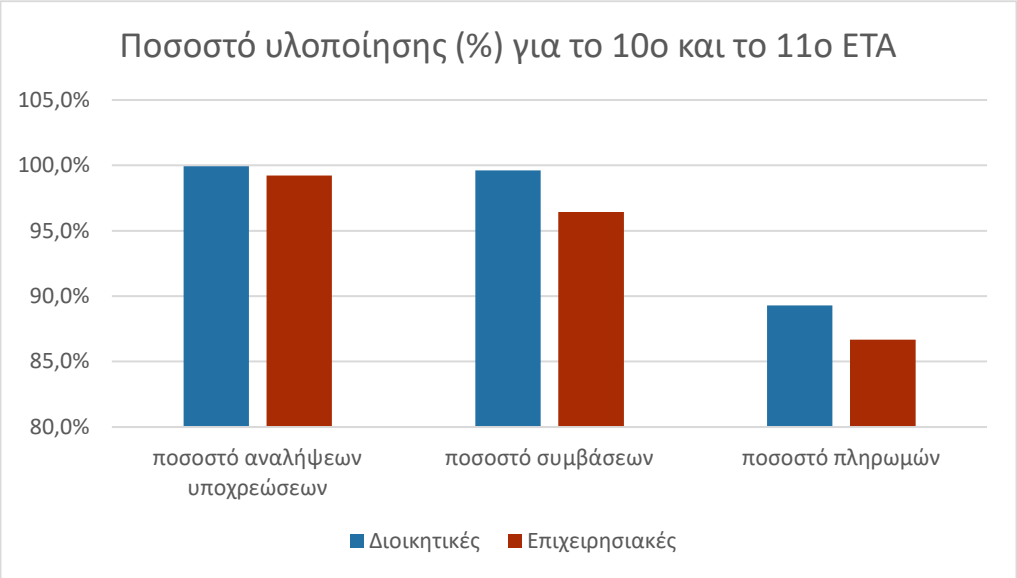
2.3. Επιχειρησιακές δαπάνες και ειδικά προγράμματα

Είδη δαπανών

Το διαθέσιμο ποσό στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο αποτελείται από 3 % που χορηγείται στην Επιτροπή για τις δαπάνες στήριξης και 97 % που χορηγείται για την υλοποίηση των έργων του ΕΤΑ. Τα ποσά καθορίζονται από κάθε εσωτερική συμφωνία και μπορούν να αυξηθούν με εθελοντικές συνεισφορές και έσοδα που προέρχονται από πράξεις.

Κατανομή του ποσού των αναλήψεων υποχρεώσεων, των συμβάσεων και των πληρωμών ανά είδος δαπανών:

	ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ			ΧΟΡΗΓΗΘΕΝΤΕΣ ΠΟΡΟΙ			ΠΛΗΡΩΜΕΣ		
		ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%	ΣΥΝΟΛΙΚΟΙ	ΕΤΗΣΙΟΙ	%	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ	%
	(1)	(2)		(2): (1)	(3)		(3): (2)	(4)		(4): (3)
ΕΞΟΔΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ 10ου + 11ου ΕΤΑ	1 630	1 629	11	99,9 %	1 622	13	99,6 %	1 448	57	89,3 %
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ (Α + Β) 10ου + 11ου ΕΤΑ	50 442	50 049	338	99,2 %	48 260	853	96,4 %	41 827	2,286	86,7 %
ΣΥΝΟΛΟ 10ο+11ο ΕΤΑ: ΑΚΕ + ΥΧΕ (Α+Β)	52 071	51 677	349	99,2 %	49 882	866	96,4 %	43 276	2 343	86,8 %

Κατανομή του ποσού των αναλήψεων υποχρεώσεων, των συμβάσεων και των πληρωμών ανά περιοχή και χώρα

ΣΩΡΕΥΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΤΑ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022 ΑΝΑ ΧΩΡΑ % ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ								
10 + 11ο ΕΤΑ		**ΣΥΝΟΛΟ 10ο και 11ο ΕΤΑ (εκατ. EUR)**						
Σωρευτικά στοιχεία 2022		**Πιστώσεις**	**Αποφάσεις**	**% πιστώσεων**	**Χορηγηθέντες πόροι**	**% πιστώσεων**	**Πληρωμές**	**% πιστώσεων**
ΑΚΕ	**Γενικά / διοικητικό κονδύλιο / διεθνές**	**1 621**	1 615	100%	1 615	100%	1 440	89%
	Αποθεματικό/ μη κατανεμημένο ανά χώρα	**2 671**	2 553	96%	2 553	96%	2 403	90%
	Όλες οι χώρες ΑΚΕ	**4 292**	**4 168**	**97%**	**4 168**	**97%**	**3 842**	**90%**
	Ανγκόλα	**348**	348	100%	345	99%	289	83%
	Μπενίν	**738**	736	100%	719	97%	667	90%
	Μποτσουάνα	**129**	129	100%	127	98%	123	95%
	Μπουρκίνα Φάσο	**1 306**	1 302	100%	1 299	99%	1 249	96%
	Μπουρούντι	**569**	569	100%	550	97%	514	90%
	Καμερούν	**521**	521	100%	507	97%	461	89%
	Πράσινο Ακρωτήριο	**146**	146	100%	146	100%	144	99%
	Κομόρες	**79**	79	100%	76	95%	67	85%
	Κονγκό (Μπραζαβίλ)	**163**	163	100%	159	97%	107	65%
	Κονγκό (Λαϊκή Δημοκρατία του)	**1 422**	1 421	100%	1 358	96%	1 162	82%
	Ακτή Ελεφαντοστού	**706**	705	100%	701	99%	663	94%
	Τζιμπουτί	**186**	186	100%	175	94%	140	75%
	Ερυθραία	**215**	215	100%	215	100%	35	16%
	Αιθιοπία	**1 614**	1 609	100%	1 585	98%	1 375	85%
	Γκαμπόν	**33**	33	100%	32	97%	29	89%
	Γκάμπια	**314**	314	100%	312	99%	253	81%
	Γκάνα	**791**	787	99%	782	99%	709	90%
	Γουινέα Μπισάου	**186**	186	100%	185	100%	162	87%
	Γουινέα (Κόνακρι)	**503**	503	100%	495	98%	426	85%
	Νήσος Μαυρίκιος	**82**	82	100%	82	100%	81	99%
	Κένυα	**871**	867	100%	856	98%	696	80%
	Λεσότο	**259**	256	99%	247	95%	191	74%
	Λιβερία	**489**	489	100%	443	91%	422	86%
	Μαδαγασκάρη	**788**	788	100%	732	93%	518	66%
	Μαλάουι	**1 025**	1 023	100%	943	92%	856	84%
	Μαλί	**1 424**	1 423	100%	1 402	98%	1 200	84%
	Μαυριτανία	**345**	344	100%	340	99%	305	88%
	Μοζαμβίκη	**1 460**	1 453	100%	1 266	87%	1 044	72%
	Ναμίμπια	**189**	188	100%	177	94%	166	88%
	Νίγηρας	**1 279**	1 275	100%	1 257	98%	1 194	93%
	Νιγηρία	**1 141**	1 110	97%	1 099	96%	1 008	88%
	Ουγκάντα	**991**	991	100%	978	99%	791	80%
	Κεντροαφρικανική Δημοκρατία	**610**	610	100%	584	96%	529	87%
	Ρουάντα	**840**	840	100%	836	100%	808	96%
	Σάο Τομέ και Πρίνσιπε	**56**	56	100%	54	96%	46	82%
	Σενεγάλη	**666**	666	100%	660	99%	606	91%
	Σεϋχέλλες	**23**	23	100%	23	99%	22	96%
	Σιέρα Λεόνε	**663**	663	100%	629	95%	572	86%
	Σομαλία	**901**	899	100%	896	99%	884	98%

	Σουδάν	**298**	298	100%	298	100%	298	100%
	Νότιο Σουδάν	**90**	90	100%	90	100%	90	100%
	Σουαζιλάνδη	**128**	126	98%	114	89%	100	78%
	Τανζανία	**1 172**	1 172	100%	1 114	95%	993	85%
	Τσαντ	**936**	936	100%	880	94%	756	81%
	Τόγκο	**378**	378	100%	375	99%	351	93%
	Ζάμπια	**834**	834	100%	773	93%	593	71%
	Ζιμπάμπουε	**470**	470	100%	467	99%	444	94%
	*** Σύνολο Αφρικής**	**28 377**	**28 304**	**100%**	**27 379**	**96%**	**24 139**	**85%**
	Αντίγκουα και Μπαρμπούντα	**15**	15	100%	15	100%	14	93%
	Μπαρμπέιντος	**22**	22	100%	22	99%	20	91%
	Μπελίζ	**43**	43	100%	41	96%	31	74%
	Ντομίνικα	**41**	41	100%	41	99%	40	98%
	Γρενάδα	**21**	21	100%	20	99%	20	97%
	Γουιάνα	**79**	79	100%	76	97%	76	97%
	Αϊτή	**1 013**	1 012	100%	891	88%	754	74%
	Τζαμάικα	**236**	236	100%	233	99%	219	93%
	Δομινικανή Δημοκρατία	**283**	283	100%	281	99%	274	97%
	Αγία Λουκία	**32**	32	100%	32	100%	29	91%
	Άγιος Χριστόφορος και Νέβις	**8**	8	100%	8	99%	6	72%
	Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες	**26**	26	100%	26	99%	22	83%
	Σουρινάμ	**27**	27	100%	27	99%	20	74%
	Τρίνινταντ και Τομπέιγκο	**29**	29	100%	28	99%	22	76%
	*** Σύνολο Καραϊβικής**	**1 875**	**1 873**	**100%**	**1 742**	**93%**	**1 550**	**83%**
	Φίτζι	**49**	49	100%	48	99%	46	96%
	Νήσοι Κουκ	**5**	5	100%	5	100%	5	100%
	Νήσοι Σολομώντος	**69**	69	100%	68	99%	61	89%
	Κιριμπάτι	**42**	42	100%	42	99%	30	71%
	Νήσοι Μάρσαλ	**17**	17	100%	17	100%	14	86%
	Μικρονησία	**23**	23	100%	22	97%	11	46%
	Ναούρου	**4**	4	100%	4	99%	4	98%
	Νιούε	**3**	3	100%	3	100%	3	100%
	Παλάου	**5**	5	100%	4	70%	4	68%
	Παπούα-Νέα Γουινέα	**244**	240	98%	232	95%	178	73%
	Δυτική Σαμόα	**67**	67	100%	67	100%	66	99%
	Ανατολικό Τιμόρ	**174**	174	100%	172	99%	150	86%
	Τόνγκα	**28**	28	100%	28	100%	28	99%
	Τουβαλού	**13**	13	100%	13	99%	13	96%
	Βανουάτου	**55**	55	100%	52	96%	46	83%
	*** Σύνολο Ειρηνικού**	**798**	**794**	**99%**	**777**	**97%**	**659**	**83%**
	Χορηγήσεις εντός ΑΚΕ	**8 118**	8 005	99%	7 589	93%	6 663	82%
	PALOP	**61**	61	100%	59	98%	54	89%
	Περιφέρεια Μεσημβρινής Αφρικής 10ο ΕΤΑ	**137**	137	100%	137	100%	134	98%
	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ	**573**	570	99%	538	94%	389	68%
	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ	**3 109**	3 106	100%	2 968	95%	2 213	71%
	Περιφέρεια Δυτικής Αφρικής	**1 960**	1 957	100%	1 930	98%	1 515	77%
	Περιφέρεια Καραϊβικής	**540**	539	100%	505	94%	363	67%
	Περιφέρεια Ειρηνικού	**327**	323	99%	285	87%	196	60%
ΥΧΕ	*** Σύνολο περιφερειακής συνεργασίας ΑΚΕ**	**14 826**	**14 699**	**99%**	**14 012**	**95%**	**11 526**	**78%**

	ΑΚΕ	**50 168**	**49 837**	**99%**	**48 078**	**96%**	**41 716**	**83%**
	Αποθεματικό/ μη κατανεμημένο ανά χώρα/επικράτεια	**32**	13	41%	11	35%	10	32%
	Όλες οι χώρες ΥΧΕ	**32**	**13**	**41%**	**11**	**35%**	**10**	**32%**
	Ανγκουίλα	**28**	28	100%	27	99%	27	99%
	Νήσοι Φόκλαντ (Μαλουίνες)	**10**	10	100%	10	100%	10	100%
	Νήσοι Πίτκερν	**5**	5	100%	5	100%	5	100%
	Νήσοι Τερκς και Κάικος	**32**	32	100%	32	100%	32	100%
	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	**2**	2	100%	2	98%	2	90%
	Μοντσεράτ	**33**	33	100%	33	100%	33	100%
	Αγία Ελένη	**38**	38	100%	38	100%	38	100%
	*** Σύνολο βρετανικών ΥΧΕ**	**147**	**147**	**100%**	**146**	**100%**	**146**	**100%**
	Ολλανδικές Αντίλλες	**41**	40	99%	23	57%	20	49%
	Ολλανδικές Αντίλλες - Μπονέρ	**4**	4	100%	4	98%	2	56%
	Ολλανδικές Αντίλλες - Σάμπα	**3**	3	100%	3	100%	3	100%
	Ολλανδικές Αντίλλες - Άγιος Ευστάθιος	**2**	2	100%	2	100%	2	100%
	Αρούμπα	**21**	21	100%	21	99%	19	91%
	Άγιος Μαρτίνος (Sint Maarten)	**14**	14	100%	8	55%	5	33%
	*** Σύνολο Ολλανδικών ΥΧΕ**	**86**	**85**	**99%**	**62**	**72%**	**52**	**61%**
	Ουάλις και Φουτούνα	**39**	39	100%	37	95%	27	71%
	Μαγιότ	**29**	29	100%	29	100%	29	100%
	Νέα Καληδονία	**50**	50	100%	50	100%	50	100%
	Γαλλική Πολυνησία	**51**	51	100%	50	98%	49	97%
	Σεν Πιερ και Μικελόν	**47**	47	100%	47	100%	47	100%
	*** Σύνολο γαλλικών ΥΧΕ**	**215**	**215**	**100%**	**212**	**99%**	**202**	**94%**
	Αποθεματικό/ μη κατανεμημένο ανά περιφέρεια	**137**	137	100%	136	99%	86	63%
	*** Σύνολο περιφερειακής συνεργασίας ΥΧΕ**	**137**	**137**	**100%**	**136**	**99%**	**86**	**63%**
	ΥΧΕ	**617**	**597**	**97%**	**568**	**92%**	**497**	**81%**
ΣΥΝΟΛΟ: ΑΚΕ + ΥΧΕ		**50 785**	**50 435**	**99%**	**48 646**	**96%**	**42 213**	**83%**

Κατανομή του ποσού των αναλήψεων υποχρεώσεων, των συμβάσεων και των πληρωμών ανά τομέα δαπανών για το 11ο ΕΤΑ

Κατανομή του ποσού των αναλήψεων υποχρεώσεων, των συμβάσεων και των πληρωμών ανά τομέα δαπανών για το 11ο ΕΤΑ (κωδικοί τομέα της DAC)[13]

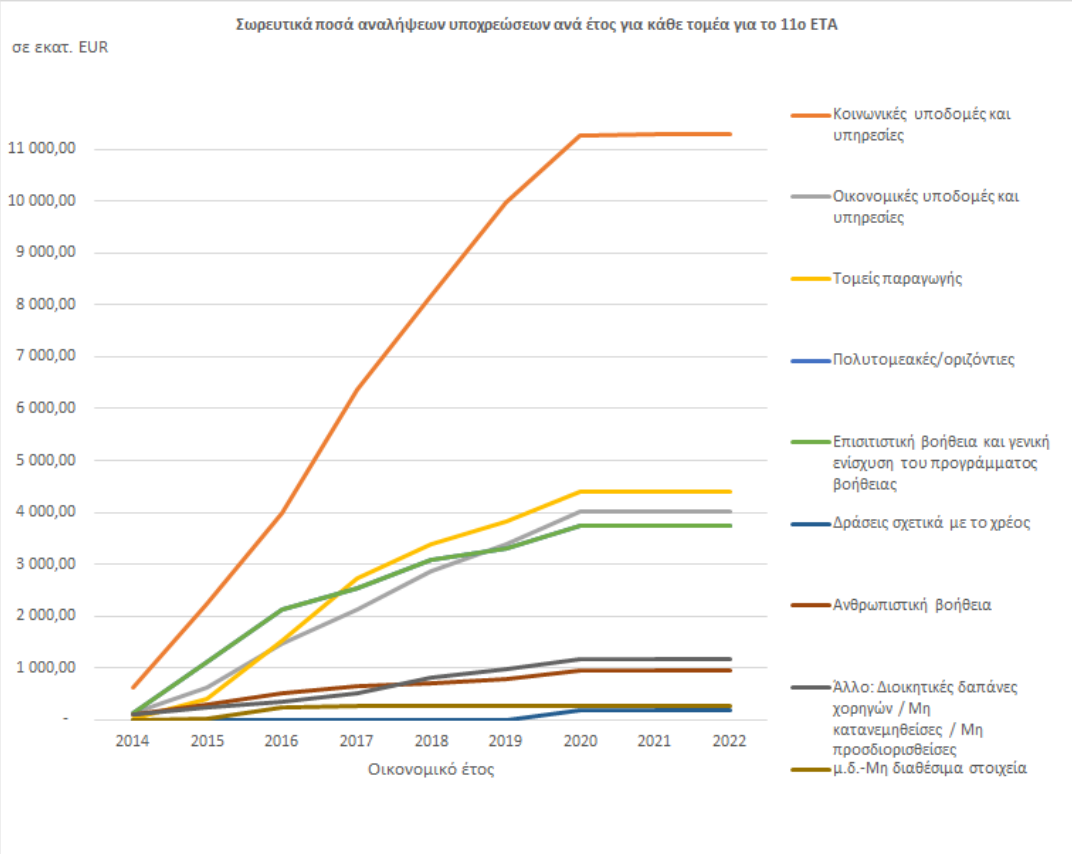
(σε εκατ. EUR)

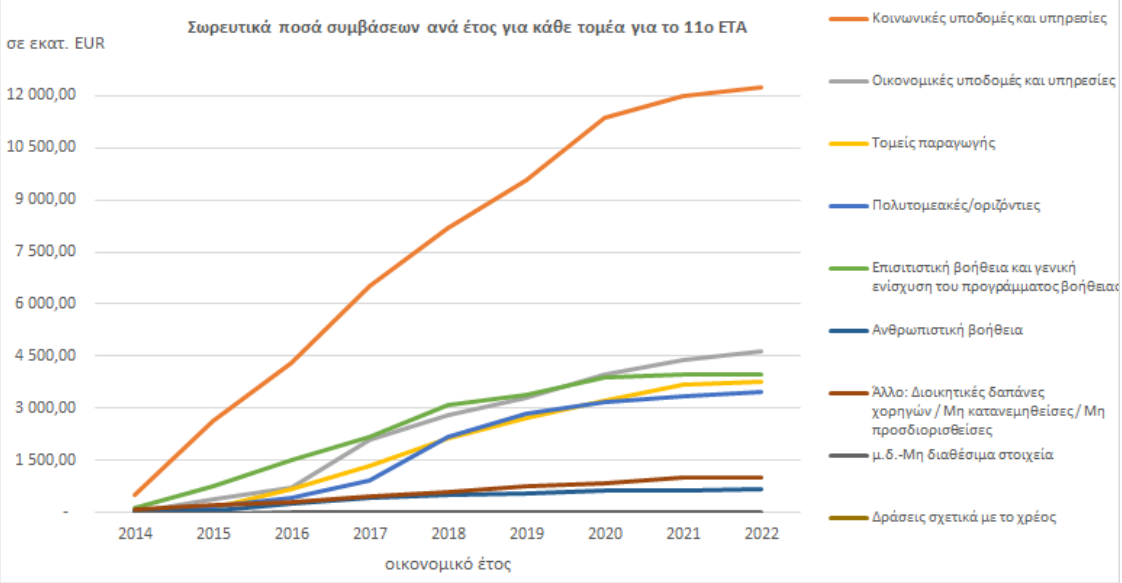
Τομέας	Αναλήψεις υποχρεώσεων	Συμβάσεις	Πληρωμές
Κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες			
110-Εκπαίδευση	1 192,46	1 133,56	958,72
120-Υγεία	2 131,40	2 485,23	2 201,03
130-Πολιτικές/προγράμματα για τον πληθυσμό και αναπαραγωγική υγεία	352,44	50,67	30,23
140-Ύδρευση και αποχέτευση	788,50	833,83	479,83
150-Κυβέρνηση και κοινωνία των πολιτών	5 826,12	6 373,64	5 426,96
160-Λοιπές κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες	996,71	1 377,42	1 301,39
Κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες ΣΥΝΟΛΟ	11 287,63	12 254,35	10 398,17
Οικονομικές υποδομές και υπηρεσίες			
210-Μεταφορές και αποθήκευση	1 425,48	2 162,30	990,95
220-Επικοινωνίες	140,96	143,99	101,70
230-Ενέργεια	2 015,13	1 893,12	1 065,10
240-Τραπεζικές και χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες	82,03	118,10	68,99
250-Επιχειρηματικές και άλλες υπηρεσίες	343,43	313,63	170,94
Οικονομικές υποδομές και υπηρεσίες ΣΥΝΟΛΟ	4 007,01	4 631,15	2 397,68
Τομείς παραγωγής			
310-Γεωργία, δασοκομία και αλιεία	3 252,66	2 886,40	2 074,39
320-Βιομηχανία, ορυκτοί πόροι και εξορυκτικές δραστηριότητες, κατασκευές	641,59	450,66	224,19
330-Εμπόριο και τουρισμός	507,49	416,58	230,57
Τομείς παραγωγής ΣΥΝΟΛΟ	4 401,74	3 753,65	2 529,15
Πολυτομεακές/οριζόντιες			
410-Γενική προστασία του περιβάλλοντος	989,82	901,85	594,87
430-Άλλες πολυτομεακές	3 882,47	2 560,60	1 861,88
Πολυτομεακές/οριζόντιες ΣΥΝΟΛΟ	4 872,29	3 462,45	2 456,75
Επισιτιστική βοήθεια και γενική ενίσχυση του προγράμματος βοήθειας			
510-Γενική δημοσιονομική στήριξη	3 116,32	3 598,77	2 837,52
520-Αναπτυξιακή επισιτιστική βοήθεια	614,50	389,97	354,32
Επισιτιστική βοήθεια και γενική ενίσχυση του προγράμματος βοήθειας ΣΥΝΟΛΟ	3 730,82	3 988,75	3 191,84
Δράσεις σχετικά με το χρέος			
600-Δράση που σχετίζεται με χρεωστικούς τίτλους	183,00	183,00	183,00
Δράση που σχετίζεται με χρεωστικούς τίτλους ΣΥΝΟΛΟ	183,00	183,00	183,00
Ανθρωπιστική βοήθεια			
720-Αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης	746,19	473,49	465,38
730-Βοήθεια για ανασυγκρότηση και αποκατάσταση	137,83	64,96	35,79
740-Ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστροφών	72,79	126,50	84,60
Ανθρωπιστική βοήθεια ΣΥΝΟΛΟ	956,81	664,95	585,77
Διοικητικές δαπάνες χορηγών / Μη κατανεμηθείσες / Μη προσδιορισθείσες			
910-Διοικητικές δαπάνες δωρητών	982,02	967,20	820,72
998-Μη κατανεμηθείσες / Μη προσδιορισθείσες	183,74	41,41	29,70
μ.δ.-Μη διαθέσιμα στοιχεία	260,50	5,98	2,02
Διοικητικές δαπάνες δωρητών / Μη κατανεμηθείσες / Μη προσδιορισθείσες ΣΥΝΟΛΟ	1 426,26	1 014,59	852,44
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ 11ου ΕΤΑ	**30 865,56**	**29 952,88**	**22 594,80**

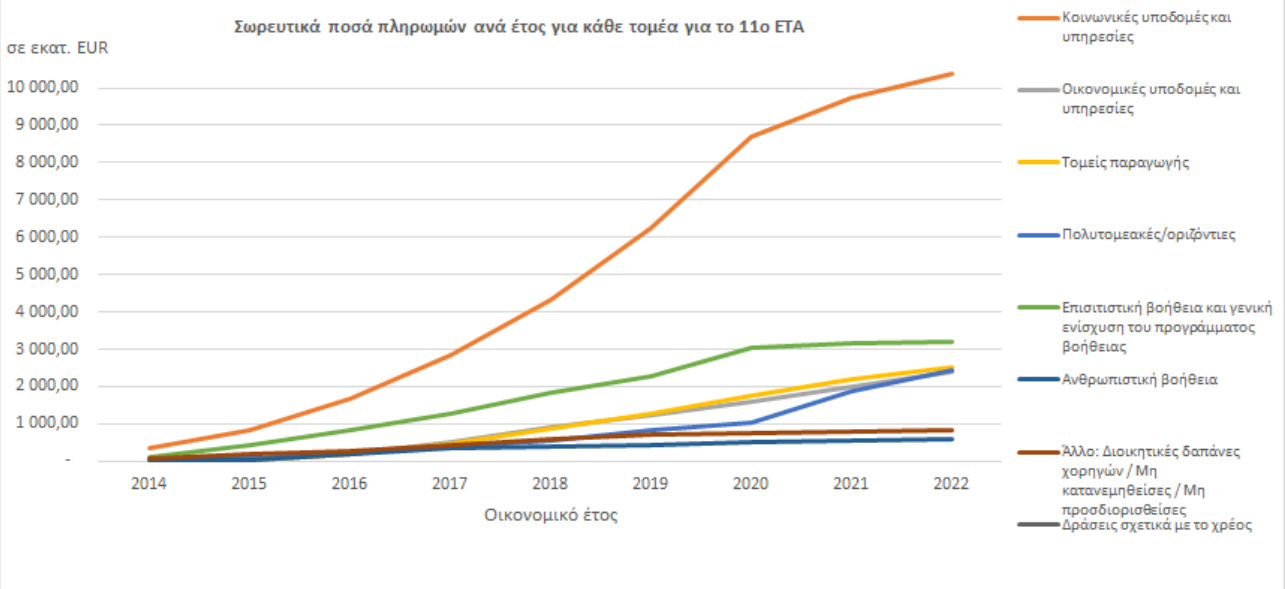
[13] Ακαθάριστα ποσά (δηλαδή εξαιρουμένων των αποδεσμεύσεων και των ενταλμάτων είσπραξης)

Τα ποσά στις στήλες «Αναλήψεις υποχρεώσεων», «Συμβάσεις», «Πληρωμές» είναι σταθμισμένα ανά χρώμα

Εξέλιξη του σωρευτικού ποσού των αναλήψεων υποχρεώσεων, των συμβάσεων και των πληρωμών ανά τομέα δαπανών για το 11ο ΕΤΑ

Σωρευτικά ποσά πληρωμών ανά έτος για κάθε τομέα για το 11ο ΕΤΑ
σε εκατ. EUR
10 000,00
9 000,00
8 000,00
7 000,00
6 000,00
5 000,00
4 000,00
3 000,00
2 000,00
1 000,00
-
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
Οικονομικό έτος
Κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες
Οικονομικές υποδομές και υπηρεσίες
Τομείς παραγωγής
Πολυτομεακές/οριζόντιες
Επισιτιστική βοήθεια και γενική ενίσχυση του προγράμματος βοήθειας
Ανθρωπιστική βοήθεια
Άλλο: Διοικητικές δαπάνες χορηγών / Μη κατανεμηθείσες / Μη προσδιορισθείσες
Δράσεις σχετικά με το χρέος

3. ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

Ακυρωθείσες πιστώσεις

Οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις ακυρώνονται στο τέλος του οικονομικού έτους. Η ακύρωση περιλαμβάνει την πλήρη ή εν μέρει ακύρωση της έγκρισης πραγματοποίησης δαπανών και/ή κάλυψης υποχρεώσεων όπως αντιπροσωπεύονται από μια πίστωση.

Ακύρωση πιστώσεων

Οι πιστώσεις που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί έως το τέλος του οικονομικού έτους και δεν μπορούν να μεταφερθούν ακυρώνονται.

Αποδέσμευση

Πράξη με την οποία ο αρμόδιος διατάκτης ακυρώνει εν όλω ή εν μέρει την κράτηση πιστώσεων που πραγματοποιήθηκε προγενέστερα με δημοσιονομική δέσμευση.

Αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού

Η διαφορά μεταξύ των εισπραχθέντων εσόδων και των καταβληθέντων ποσών, συμπεριλαμβανομένων προσαρμογών για μεταφορές στο επόμενο οικονομικό έτος, ακυρώσεις και συναλλαγματικές διαφορές.

Για τους οργανισμούς, το ποσό που προκύπτει θα πρέπει να επιστρέφεται στην αρχή χρηματοδότησης.

Βεβαιωθείσες απαιτήσεις

Δικαίωμα είσπραξης εισοδήματος από οφειλέτη όπως αναγνωρίζεται μέσω της έκδοσης εντάλματος είσπραξης.

Δαπάνες

Όρος που χρησιμοποιείται για την περιγραφή του τρόπου με τον οποίο δαπανάται ο προϋπολογισμός από όλα τα είδη πηγών χρηματοδότησης.

Δημοσιονομική δέσμευση

Πράξη με την οποία ο αρμόδιος διατάκτης κρατά στον προϋπολογισμό τις απαραίτητες πιστώσεις για την εκτέλεση μεταγενέστερων πληρωμών προς εκπλήρωση νομικών δεσμεύσεων.

Διαχωριζόμενες πιστώσεις

Οι διαχωριζόμενες πιστώσεις χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση πολυετών πράξεων· καλύπτουν, για το τρέχον οικονομικό έτος, το συνολικό κόστος των νομικών υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται για πράξεις των οποίων η εκτέλεση εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη.

Διοικητικές πιστώσεις

Οι πιστώσεις καλύπτουν τις δαπάνες λειτουργίας των οντοτήτων (προσωπικό, κτίρια, εξοπλισμός γραφείου).

Διορθωτικός προϋπολογισμός

Απόφαση που λαμβάνεται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους για την τροποποίηση (αύξηση, μείωση, μεταφορά) πτυχών του εγκριθέντος προϋπολογισμού του ιδίου έτους.

Εγκριθείς προϋπολογισμός

Το σχέδιο προϋπολογισμού μετατρέπεται σε εγκριθέντα προϋπολογισμό μόλις εγκριθεί από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων

Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων [ή υπόλοιπο προς εκκαθάριση (ΥΠΕ), από τον γαλλικό όρο «reste à liquider» (RAL)] ορίζονται ως το ποσό των πιστώσεων για τις οποίες έχει αναληφθεί υποχρέωση αλλά οι οποίες δεν έχουν ακόμη καταβληθεί. Προκύπτουν άμεσα από την ύπαρξη πολυετών προγραμμάτων και την αποσύνδεση μεταξύ των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών.

Εκτέλεση του προϋπολογισμού

Ανάλωση του προϋπολογισμού μέσω πράξεων δαπανών και εσόδων.

Επιχειρησιακές πιστώσεις

Οι επιχειρησιακές πιστώσεις χρηματοδοτούν τις διάφορες πολιτικές, κυρίως υπό μορφή επιχορηγήσεων ή δημόσιων συμβάσεων.

Επιχορηγήσεις

Άμεσες χρηματοδοτικές συνεισφορές από τον προϋπολογισμό σε τρίτους δικαιούχους που συμμετέχουν σε δραστηριότητες οι οποίες εξυπηρετούν τις πολιτικές της Ένωσης.

Έσοδα για ειδικό προορισμό

Έσοδα ειδικά για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων δαπανών.

Θέση του προϋπολογισμού / Γραμμή του προϋπολογισμού / Δημοσιονομική θέση:

Τα έσοδα και οι δαπάνες παρουσιάζονται στη δομή του προϋπολογισμού σύμφωνα με μια δεσμευτική ονοματολογία, η οποία αντικατοπτρίζει τη φύση και τον σκοπό κάθε στοιχείου, όπως επιβάλλεται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Οι επιμέρους επικεφαλίδες (τίτλος, κεφάλαιο, άρθρο ή θέση) παρέχουν επίσημη περιγραφή της ονοματολογίας.

Μεταφορά μεταξύ γραμμών του προϋπολογισμού

Οι μεταφορές μεταξύ γραμμών του προϋπολογισμού υποδηλώνουν τη μετατόπιση πιστώσεων από μία γραμμή του προϋπολογισμού σε μία άλλη κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους και, ως εκ τούτου, συνιστούν εξαίρεση από τη δημοσιονομική αρχή της ειδικότητας.

Μεταφορά πιστώσεων

Εξαίρεση από την αρχή της ετήσιας διάρκειας υπό την έννοια ότι πιστώσεις που δεν κατέστη δυνατό να χρησιμοποιηθούν εντός ενός συγκεκριμένου οικονομικού έτους δύνανται, υπό αυστηρές προϋποθέσεις, να μεταφερθούν κατ᾽ εξαίρεση για χρήση κατά τη διάρκεια του επόμενου οικονομικού έτους.

Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις

Πιστώσεις που ανταποκρίνονται στις ετήσιες ανάγκες και, ως εκ τούτου, πρέπει να δεσμευτούν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους. Μόνο τα ποσά που είναι επιλέξιμα για αυτόματη μεταφορά μπορούν να εκταμιευθούν το επόμενο έτος. Οι μη διαχωριζόμενες πιστώσεις που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί, δηλαδή δεν έχουν δεσμευτεί, έως το τέλος του έτους, ακυρώνονται (εκτός εάν εγκριθεί, κατ’ εξαίρεση, μη αυτόματη μεταφορά με απόφαση της Επιτροπής). Οι μη διαχωριζόμενες πιστώσεις ισχύουν για τις διοικητικές δαπάνες και οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ισούνται με τις πιστώσεις πληρωμών.

Νομική βάση / βασική πράξη

Η νομική πράξη που εκδίδεται από τη νομοθετική αρχή (κατά κανόνα, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) για τον καθορισμό του στόχου ενός προγράμματος δαπανών της Ένωσης, τον σκοπό των πιστώσεων, τους κανόνες παρέμβασης, την ημερομηνία λήξης και τους σχετικούς δημοσιονομικούς κανόνες που θα χρησιμεύσουν ως νομική βάση για την εκτέλεση του προγράμματος δαπανών.

Νομική δέσμευση

Η νομική πράξη με την οποία ο διατάκτης αναλαμβάνει μια υποχρέωση έναντι τρίτων, η οποία συνεπάγεται επιβάρυνση του προϋπολογισμού της Ένωσης.

Κοινές μορφές νομικών δεσμεύσεων είναι οι συμβάσεις στην περίπτωση δημόσιων συμβάσεων, συμφωνιών επιχορήγησης και αποφάσεων επιχορήγησης.

Οικονομικό αποτέλεσμα

Ο αντίκτυπος που έχουν στον ισολογισμό οι δαπάνες και τα έσοδα βάσει των κανόνων της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση.

Πιστώσεις

Χρηματοδότηση προϋπολογισμού.

Στον προϋπολογισμό προβλέπονται τόσο οι αναλήψεις υποχρεώσεων (νομικές δεσμεύσεις για την παροχή χρηματοδότησης) όσο και οι πληρωμές (μετρητά ή τραπεζικά εμβάσματα στους δικαιούχους). Οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών συχνά διαφέρουν —διαχωριζόμενες πιστώσεις— επειδή για τα πολυετή προγράμματα και έργα οι υποχρεώσεις συνήθως αναλαμβάνονται πλήρως εντός του έτους κατά το οποίο αποφασίζονται, ενώ οι πληρωμές πραγματοποιούνται σε περισσότερα έτη, παράλληλα με την πρόοδο της υλοποίησης των προγραμμάτων και των έργων.

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων

Οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων καλύπτουν τη συνολική αξία των νομικών υποχρεώσεων (συμβάσεις, συμφωνίες ή αποφάσεις επιχορήγησης) που μπορούν να αναληφθούν κατά το τρέχον οικονομικό έτος.

Πιστώσεις πληρωμών

Οι πιστώσεις πληρωμών καλύπτουν δαπάνες κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους και προκύπτουν από νομικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν κατά το τρέχον έτος και/ή σε προηγούμενα έτη.

Πλεόνασμα

Θετική διαφορά μεταξύ εσόδων και δαπανών, η οποία πρέπει να επιστραφεί στην αρχή χρηματοδότησης. Βλ. Αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού

Συναλλαγματική διαφορά

Η διαφορά που προκύπτει από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που εφαρμόζονται στις συναλλαγές που αφορούν χώρες εκτός της ζώνης του ευρώ ή από την αναπροσαρμογή στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε ξένο νόμισμα κατά την ημερομηνία των λογαριασμών.

Για τις κοινές επιχειρήσεις (και το ΕΙΤ), όπως ορίζεται στους δημοσιονομικούς τους κανόνες, τυχόν μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις μπορούν να εγγράφονται στην πρόβλεψη εσόδων και δαπανών έως και τα επόμενα τρία οικονομικά έτη (ο λεγόμενος κανόνας «N+3»). Ως εκ τούτου, οι ακυρωθείσες πιστώσεις για τις κοινές επιχειρήσεις μπορούν να ενεργοποιηθούν εκ νέου έως το οικονομικό έτος «N+3».

Υπόλοιπο προς εκκαθάριση (ΥΠΕ)

Ποσό που απομένει να καταβληθεί για δημοσιονομική δέσμευση σε μια δεδομένη στιγμή. Βλ. Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ - ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ **CA/561/23**

29 Μαρτίου 2023

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

1) Κατάσταση οικονομικής θέσης
2) Κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων
3) Κατάσταση μεταβολών όσον αφορά τους πόρους χρηματοδοτών
4) Κατάσταση ταμειακών ροών
5) Σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων
6) Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή

ORG.: E ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ
ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

(σε χιλιάδες EUR)

	Σημειώσεις	31.12.2022	31.12.2021
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	5	1 451 970	1 358 564
Ποσά προς είσπραξη από χρηματοδότες	9/17	85 321	85 210
Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	10	73 003	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	6	75 852	7
Δάνεια και προκαταβολές	7	1 849 786	1 986 281
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	8	797 341	697 631
Άλλα στοιχεία ενεργητικού	11	950	1 086
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού		**4 334 223**	**4 128 779**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΩΝ			
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	6	-	18 835
Προεισπραχθέντα έσοδα	12	52 417	48 432
Προβλέψεις για δανειακές δεσμεύσεις	14	16 583	16 602
Οφειλές έναντι τρίτων	15	190 927	239 639
Άλλα στοιχεία παθητικού	16	2 419	2 333
Σύνολο παθητικού		**262 346**	**325 841**
ΠΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΩΝ			
Αιτηθείσα συνεισφορά των κρατών μελών στη διευκόλυνση	17	3 701 695	3 471 695
Παρακρατηθέντα κέρδη		370 182	331 243
Σύνολο πόρων χρηματοδοτών		**4 071 877**	**3 802 938**
Σύνολο υποχρεώσεων και πόρων χρηματοδοτών		**4 334 223**	**4 128 779**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

(σε χιλιάδες EUR)

	Σημειώσεις	Από 1.1.2022 έως 31.12.2022	Από 1.1.2021 έως 31.12.2021
Τόκοι και συναφή έσοδα*	19	93 786	86 456
Τόκοι και συναφή έξοδα	19	-5 479	-10 436
Καθαρά έσοδα από τόκους και συναφή έσοδα		**88 307**	**76 020**
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	20	511	2 219
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	20	-761	-175
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		**-250**	**2 044**
Μεταβολή εύλογης αξίας παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων		94 680	-51 770
Καθαρό αποτέλεσμα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης	21	24 432	123 627
Καθαρό αποτέλεσμα από δάνεια και προκαταβολές στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	7	-3 080	3 568
Καθαρό συναλλαγματικό αποτέλεσμα		-140 104	33 676
Καθαρό αποτέλεσμα χρηματοοικονομικών πράξεων		**-24 072**	**109 101**
Μεταβολή απομείωσης επί δανείων και προκαταβολών, καθαρή από αντιλογισμούς	7	8 562	42 974
Μεταβολή προβλέψεων για εγγυήσεις, καθαρή από αντιλογισμούς	13	-	851
Μεταβολή προβλέψεων για δανειακές δεσμεύσεις, καθαρή από αντιλογισμούς	14	20	16 616
Γενικά διοικητικά έξοδα	22	-33 628	-53 136
Κέρδη χρήσης		**38 939**	**194 470**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα (κέρδη) χρήσης		**38 939**	**194 470**

* Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, στους τόκους και στα παρεμφερή έσοδα περιλαμβάνονται 85,8 εκατ. EUR (2021: 77,5 εκατ. EUR) τα οποία υπολογίζονται επί των στοιχείων ενεργητικού που διακρατούνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

(σε χιλιάδες EUR)

		Αιτηθείσα συνεισφορά	Παρακρατηθέντα κέρδη	Σύνολο
Την 1η Ιανουαρίου 2022	**Σημειώσεις**	**3 471 695**	**331 243**	**3 802 938**
Αιτηθείσα συνεισφορά από τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους	17	230 000	-	230 000
Κέρδη του οικονομικού έτους 2022		-	38 939	38 939
Μεταβολές στους πόρους χρηματοδοτών		**230 000**	**38 939**	**268 939**
Στις 31 Δεκεμβρίου 2022		**3 701 695**	**370 182**	**4 071 877**

		Αιτηθείσα συνεισφορά	Παρακρατηθέντα κέρδη	Σύνολο
Την 1η Ιανουαρίου 2021		**3 221 695**	**136 773**	**3 358 468**
Αιτηθείσα συνεισφορά από τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους	17	250 000	-	250 000
Κέρδη του οικονομικού έτους 2021		-	194 470	194 470
Μεταβολές στους πόρους χρηματοδοτών		**250 000**	**194 470**	**444 470**
Στις 31 Δεκεμβρίου 2021		**3 471 695**	**331 243**	**3 802 938**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

(σε χιλιάδες EUR)

	Σημειώσεις	Από 1.1.2022 έως 31.12.2022	Από 1.1.2021 έως 31.12.2021
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Κέρδη χρήσης		38 939	194 470
Προσαρμογές που πραγματοποιήθηκαν για			
Καθαρό αποτέλεσμα στην εύλογη αξία μετοχών και άλλων τίτλων μεταβλητής απόδοσης	8	-9 271	-130 991
Μεταβολή απομείωσης επί δανείων και προκαταβολών, καθαρή από αντιλογισμούς	7	-8 562	-42 974
Καθαρό αποτέλεσμα από δάνεια και προκαταβολές στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	7	3 080	-3 568
Μεταβολή όσον αφορά δεδουλευμένους τόκους και αποσβεσμένο κόστος από δάνεια και προκαταβολές		2 291	6 462
Καθαρή μεταβολή προβλέψεων για εκδοθείσες εγγυήσεις, καθαρή από αντιλογισμούς	13	-	-851
Καθαρή μεταβολή προβλέψεων για δανειακές δεσμεύσεις, καθαρή από αντιλογισμούς		-19	-16 550
Μεταβολές εύλογης αξίας παραγώγων		-94 680	51 770
Μεταβολή όσον αφορά δεδουλευμένους τόκους και αποσβεσμένο κόστος από ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	10	321	-1 271
Μεταβολή προεισπραχθέντων εσόδων		3 985	18 700
Αποτελέσματα συναλλαγματικής ισοτιμίας σε δάνεια	7	-53 747	-84 893
Αποτελέσματα μεταβολών συναλλαγματικής ισοτιμίας σε μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης	8	-25 463	-27 230
Αποτελέσματα μεταβολών συναλλαγματικής ισοτιμίας σε καταθέσεις μετρητών		-12 006	-9 875
(Ζημίες) από λειτουργικές δραστηριότητες πριν από τις μεταβολές του ενεργητικού και του παθητικού λειτουργίας		**-155 132**	**-46 801**
Εκταμιεύσεις δανείων	7	-260 493	-515 212
Αποπληρωμή δανείων	7	458 381	339 944
Μεταβολή δεδουλευμένων τόκων επί ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους	5	1 822	-304
Απόκτηση ταμειακών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	10	-920 290	-2 333 691
Ληκτότητες ταμειακών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	10	847 608	2 684 293
Αύξηση σε μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης	8	-139 935	-84 224
Καθαρά έσοδα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης		90 219	77 749
Μείωση άλλων στοιχείων ενεργητικού		136	977
Αύξηση άλλων στοιχείων παθητικού		86	1 113
(Μείωση)/Αύξηση των καταβλητέων ποσών στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων		-58 093	34 598
Καθαρές ταμειακές ροές (που χρησιμοποιήθηκαν σε) / από λειτουργικές δραστηριότητες		**-135 691**	**158 442**
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Εισπραχθείσες συνεισφορές από κράτη μέλη		238 450	250 444
Εισπραχθέντα ποσά από τα κράτη μέλη σε σχέση με επιδοτήσεις επιτοκίου και τεχνική βοήθεια		61 450	63 254
Καταβληθέντα ποσά για λογαριασμό κρατών μελών σε σχέση με επιδοτήσεις επιτοκίου και τεχνική βοήθεια		-60 619	-27 337
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**239 281**	**286 361**
Καθαρή αύξηση ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους		**103 590**	**444 803**
Συνοπτική κατάσταση των ταμειακών ροών:			
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην αρχή του οικονομικού έτους		**1 359 005**	**924 077**
Καθαρές ταμειακές ροές (που χρησιμοποιήθηκαν σε) / από:			
Λειτουργικές δραστηριότητες		-135 691	158 442
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		239 281	286 361
Αποτελέσματα των συναλλαγματικών μεταβολών όσον αφορά τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους		-12 006	-9 875
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στο τέλος του οικονομικού έτους		**1 450 589**	**1 359 005**
Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους συνίστανται σε:			
Μετρητά	5	328 079	434 064
Προθεσμιακές καταθέσεις (εξαιρουμένων των δεδουλευμένων τόκων)	5	963 004	672 730
Εμπορικά χρεόγραφα	5	159 506	252 211
		1 450 589	**1 359 005**

Σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων την 31η Δεκεμβρίου 2022

1 Γενικές πληροφορίες

Η Επενδυτική Διευκόλυνση (στο εξής: Διευκόλυνση) θεσπίστηκε βάσει της συμφωνίας του Κοτονού (στο εξής: συμφωνία) για τη συνεργασία και την αναπτυξιακή βοήθεια η οποία υπογράφηκε την 23η Ιουνίου 2000 μεταξύ της ομάδας των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (στο εξής: χώρες ΑΚΕ), αφενός, και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφετέρου, αναθεωρήθηκε την 25η Ιουνίου 2005 και την 22α Ιουνίου 2010.

Η Διευκόλυνση δεν είναι χωριστή νομική οντότητα και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (στο εξής: ΕΤΕπ ή Τράπεζα) διαχειρίζεται τις συνεισφορές για λογαριασμό των κρατών μελών (στο εξής: δωρητές) σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας και ενεργεί ως διαχειριστής της Διευκόλυνσης.

Βάσει της συμφωνίας, προβλέπεται χρηματοδότηση από τους προϋπολογισμούς των κρατών μελών της ΕΕ. Τα κράτη μέλη της ΕΕ συνεισφέρουν με τα ποσά που χορηγούνται για τη χρηματοδότηση της Επενδυτικής Διευκόλυνσης και με επιχορηγήσεις για τη χρηματοδότηση των επιδοτήσεων επιτοκίου, όπως προβλέπεται βάσει των πολυετών δημοσιονομικών πλαισίων (πρώτο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο που καλύπτει την περίοδο 2000-2007 και αναφέρεται ως το 9ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ), δεύτερο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο που καλύπτει την περίοδο 2008-2013 και αναφέρεται ως το 10ο ΕΤΑ και τρίτο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο που καλύπτει την περίοδο 2014-2020 και αναφέρεται ως το 11ο ΕΤΑ). Στην ΕΤΕπ έχει ανατεθεί η διαχείριση:

iv) της Διευκόλυνσης, δηλαδή ενός ανανεώσιμου επιχειρηματικού κεφαλαίου ύψους 3 685,5 εκατ. EUR με σκοπό τη στήριξη επενδύσεων από τον ιδιωτικό τομέα σε χώρες ΑΚΕ, εκ των οποίων 48,5 εκατ. EUR χορηγούνται σε Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη (στο εξής: χώρες ΥΧΕ),

v) επιχορηγήσεων για τη χρηματοδότηση επιδοτήσεων επιτοκίου μέγιστης αξίας 1 220,85 εκατ. EUR για χώρες ΑΚΕ και 8,5 εκατ. EUR για χώρες ΥΧΕ. Ποσοστό μέχρι 15 % αυτών των επιδοτήσεων μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση τεχνικής βοήθειας κατά την εκτέλεση των εκάστοτε έργων.

Η ΕΕ και οι χώρες ΑΚΕ συμφώνησαν να τροποποιήσουν την απόφαση σχετικά με μεταβατικά μέτρα προκειμένου να παραταθεί η εφαρμογή των διατάξεων της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ έως τις 30 Ιουνίου 2023 ή έως την έναρξη ισχύος της νέας συμφωνίας ή έως την προσωρινή εφαρμογή της νέας συμφωνίας μεταξύ της Ένωσης και των χωρών ΑΚΕ, αναλόγως ποιο θα συμβεί πρώτο (απόφαση αριθ. 3/2019 της Επιτροπής των Πρέσβεων ΑΚΕ-ΕΕ για τη θέσπιση μεταβατικών μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 4 της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ που τροποποιήθηκε ακολούθως με την απόφαση αριθ. 3/2021 της Επιτροπής των Πρέσβεων ΑΚΕ-ΕΕ, της 26ης Νοεμβρίου 2021, και την απόφαση αριθ. 970/2022 της Επιτροπής των Πρέσβεων ΑΚΕ-ΕΕ, της 16ης Ιουνίου 2022).

Ο κανονισμός NDICI - Global Europe, ο οποίος άρχισε να ισχύει στις 14 Ιουνίου 2021 [κανονισμός (ΕΕ) 2021/947 της 9ης Ιουνίου 2021], παρέχει την κύρια νομική βάση για τη συνδρομή της ΕΕ εκτός της ΕΕ κατά την περίοδο 2021-2027 και τη διακυβέρνηση της νέας θεσμικής εντολής της Τράπεζας για πράξεις εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της περιοχής ΑΚΕ. Η συμφωνία αυτή περιλαμβάνει την ενσωμάτωση του τρέχοντος ΕΤΑ, το οποίο είναι εκτός προϋπολογισμού, στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ο κανονισμός NDICI παρέχει τη νομική βάση για την ανάθεση μελλοντικών εντολών της ΕΕ από την Επιτροπή στην ΕΤΕπ για τη δραστηριότητά της εκτός ΕΕ. Θα παρέχει επίσης το πλαίσιο των εξωτερικών επενδύσεων για τη συνεργασία της Ένωσης με ιδρύματα-εταίρους μέσω επιχορηγήσεων ή εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Στις 23 Δεκεμβρίου 2020, το Συμβούλιο αποφάσισε να παρατείνει την περίοδο ανάληψης υποχρεώσεων για την Επενδυτική Διευκόλυνση ΑΚΕ κατά τουλάχιστον έξι μήνες. Στο μέλλον, οι επανεισροές από την Επενδυτική Διευκόλυνση ΑΚΕ θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο του NDICI με τον συνδυασμό ενός ειδικού σκέλους του ιδιωτικού τομέα ΑΚΕ στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ+) και ενός καταπιστευματικού ταμείου.

Μετά την παράταση της περιόδου ανάληψης υποχρεώσεων για την Επενδυτική Διευκόλυνση, η Τράπεζα ενέκρινε πράξεις σύμφωνα με την εντολή της έως τις 30 Ιουνίου 2021 [απόφαση 2020/2233 του Συμβουλίου, της 23ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη δέσμευση των κεφαλαίων που απορρέουν από επανεισροές στο πλαίσιο της επενδυτικής διευκόλυνσης ΑΚΕ από πράξεις βάσει του 9ου, 10ου και 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΕ L 437 της 28.12.2020, σ. 188)].

Οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίστηκαν βάσει συνέχειας της δράσης, γεγονός που προϋποθέτει ότι η Επενδυτική Διευκόλυνση θα είναι σε θέση να καλύψει όλα τα οφειλόμενα ποσά στο πλαίσιο κάθε πράξης. Δεν καθορίζεται η διάρκεια της Επενδυτικής Διευκόλυνσης. Η εσωτερική συμφωνία για τη σύσταση του 11ου ΕΤΑ παραμένει σε ισχύ (σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 αυτής) για όσο διάστημα χρειάζεται για την πλήρη εκτέλεση όλων των ενεργειών που χρηματοδοτούνται βάσει της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ, της απόφασης για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ και του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις καλύπτουν την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2022 έως την 31η Δεκεμβρίου 2022.

Κατόπιν πρότασης της Διευθύνουσας Επιτροπής, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε τις οικονομικές καταστάσεις, στις 29 Μαρτίου 2023, και επέτρεψε την υποβολή τους για έγκριση στο Συμβούλιο των Διοικητών μέχρι τις 25 Απριλίου 2023.

2 Θεμελιώδεις λογιστικές μέθοδοι

2.2 Βάσεις για την κατάρτιση των καταστάσεων – Δήλωση συμμόρφωσης

Οι οικονομικές καταστάσεις της Διευκόλυνσης καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.2 Σημαντικές αποφάσεις και εκτιμήσεις λογιστικού χαρακτήρα

Η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων. Απαιτεί επίσης από τη διοίκηση της Τράπεζας να κρίνει προσεκτικά τον τρόπο εφαρμογής των λογιστικών μεθόδων της Επενδυτικής Διευκόλυνσης. Κατωτέρω αναφέρονται οι τομείς που απαιτούν υψηλότερο βαθμό κρίσης ή είναι πιο πολύπλοκοι ή οι τομείς στους οποίους παραδοχές και εκτιμήσεις έχουν σημασία για τις οικονομικές καταστάσεις.

Η εφαρμογή κριτικού πνεύματος και εκτιμήσεων απαιτείται κυρίως στους ακόλουθους τομείς:

- **Επιμέτρηση εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων**

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ενεργές αγορές βασίζονται σε τιμές της χρηματιστηριακής αγοράς ή σε τιμές διαμεσολαβητή (χρηματιστή). Όταν η εύλογη αξία δεν μπορεί να προκύψει από ενεργές αγορές, καθορίζεται με βάση διάφορες τεχνικές αποτίμησης που συνεπάγονται τη χρησιμοποίηση μαθηματικών τύπων. Τα δεδομένα των υποδειγμάτων αυτών προέρχονται, στο μέτρο του δυνατού, από παρατηρήσιμες αγορές. Ωστόσο, όταν αυτό δεν είναι δυνατό, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας απαιτεί έναν βαθμό εκτίμησης. Οι αποτιμήσεις ταξινομούνται σε διάφορα επίπεδα της κλίμακας ιεράρχησης της εύλογης αξίας με βάση τις παραμέτρους που χρησιμοποιούνται στις τεχνικές αποτίμησης οι οποίες περιγράφονται και παρουσιάζονται στις σημειώσεις 2.4.2 και 4.

- **Ζημίες απομείωσης από δάνεια και προκαταβολές**

Η μέτρηση βάσει αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών προϋποθέτει τη λήψη σημαντικών αποφάσεων από τη διοίκηση και, κυρίως, την εκτίμηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική αναγνώριση, την ενσωμάτωση μελλοντοστραφών πληροφοριών και την περαιτέρω εκτίμηση του ποσού και της χρονικής στιγμής των μελλοντικών ταμειακών ροών και των αξιών των εξασφαλίσεων κατά τον καθορισμό των ζημιών απομείωσης. Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται σε σειρά από παράγοντες που μπορεί να επιφέρουν σημαντικές μεταβολές της χρονικής στιγμής και του ποσού των προβλέψεων για πιστωτικές ζημίες προς αναγνώριση (σημείωση 2.4.2). Οι σχετικές παραδοχές σχετικά με τις επιπτώσεις στην απομείωση που προκύπτουν από το γενικό πλαίσιο αβεβαιότητας και τους διάφορους κινδύνους που συσσωρεύονται ως αποτέλεσμα της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία περιγράφονται αναλυτικά στη σημείωση 2.4.2.2 και στη σημείωση 3.2.3.7.

- **Αποτίμηση μη εισηγμένων επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου**

Η αποτίμηση μη εισηγμένων επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου βασίζεται κανονικά σε ένα από τα παρακάτω στοιχεία:

- σε πρόσφατες συναλλαγές σύμφωνα με τους συνήθεις όρους της αγοράς,
- στην τρέχουσα εύλογη αξία άλλων μέσων που στην ουσία είναι τα ίδια,
- σε αναμενόμενες ταμειακές ροές που προεξοφλούνται στις τρέχουσες τιμές για στοιχεία με ανάλογες προθεσμίες και παρόμοια χαρακτηριστικά κινδύνου,
- σε μέθοδο προσαρμογής της αξίας των καθαρών στοιχείων ενεργητικού, ή
- σε άλλα υποδείγματα αποτίμησης.

Ο προσδιορισμός των ταμειακών ροών και των συντελεστών προεξόφλησης όσον αφορά μη εισηγμένες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό σε εκτιμήσεις. Η Διευκόλυνση διορθώνει τις τεχνικές αποτίμησης σε τακτά χρονικά διαστήματα και ελέγχει την εγκυρότητά τους είτε με βάση την τιμή παρατηρήσιμων τρεχουσών συναλλαγών της αγοράς που αφορούν το ίδιο μέσο είτε με βάση οποιαδήποτε άλλα διαθέσιμα παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

- **Ενοποίηση οντοτήτων στις οποίες η Διευκόλυνση έχει συμφέροντα**

Η ΕΤΕπ αποφάνθηκε ότι καμία από τις οντότητες στις οποίες έχει συμφέροντα δεν ελέγχονται από την ίδια. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι σε όλες αυτές τις οντότητες, ο ομόρρυθμος εταίρος ή ο διαχειριστής του ταμείου ή το διοικητικό συμβούλιο έχουν την αποκλειστική ευθύνη για τη διαχείριση και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων και των υποθέσεων της εταιρικής σχέσης και είναι αρμόδιοι και εξουσιοδοτημένοι να προβαίνουν σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για την εκτέλεση των σκοπών και των στόχων της εταιρικής σχέσης σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές επενδύσεων και πολιτικής.

- **Αβεβαιότητα που προκύπτει από τη μεταρρύθμιση των διατραπεζικών επιτοκίων δανεισμού (στο εξής: IBOR)**

Για τον δείκτη αναφοράς που παύει να υφίσταται αμέσως μετά τις 30 Ιουνίου 2023, δηλαδή το USD LIBOR, η Διευκόλυνση εφαρμόζει τις τροποποιήσεις της φάσης 1 του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) σχετικά με την αβεβαιότητα.

2.3 Μεταβολές των λογιστικών μεθόδων

Εκτός από τις κατωτέρω μεταβολές, η Διευκόλυνση εφαρμόζει συστηματικά τις λογιστικές μεθόδους που ορίζονται στη σημείωση 2.4 για όλες τις περιόδους που αναφέρονται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις. Η Διευκόλυνση έχει υιοθετήσει τα ακόλουθα νέα πρότυπα και τις ακόλουθες τροποποιήσεις προτύπων.

Νέα και τροποποιημένα πρότυπα που υιοθετήθηκαν από τη Διευκόλυνση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων άρχισαν να ισχύουν για τις οικονομικές καταστάσεις της Διευκόλυνσης από την 1η Ιανουαρίου 2022:

- Ετήσιες βελτιώσεις στα πρότυπα ΔΠΧΑ 2018-2020
- Παραπομπή στο εννοιολογικό πλαίσιο — Τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 3
- Επαχθείς συμβάσεις — Κόστος εκπλήρωσης συμβολαίων — Τροποποιήσεις του ΔΛΠ 37

Οι τροποποιήσεις που αναφέρονται παραπάνω δεν είχαν καμία επίπτωση στα ποσά που αναγνωρίστηκαν σε προηγούμενες περιόδους και δεν αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά την τρέχουσα ή μελλοντική περίοδο.

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες που δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμα από τη Διευκόλυνση

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022, είχαν εκδοθεί τα ακόλουθα πρότυπα και τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων, αλλά δεν ήταν υποχρεωτικά για τις ετήσιες περιόδους αναφοράς που έληγαν στις 31 Δεκεμβρίου 2022:

Πρότυπα και τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων που εγκρίθηκαν από την ΕΕ και ισχύουν για τις ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2023 ή μετά την ημερομηνία αυτή:

- Τροποποιήσεις του ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων και δήλωση πρακτικής ΔΠΧΑ 2: Γνωστοποίηση λογιστικών πολιτικών
- Τροποποιήσεις του ΔΛΠ 8 Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθη: Ορισμός λογιστικών εκτιμήσεων

Τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων που δεν έχουν εγκριθεί / δεν έχουν εγκριθεί ακόμα από την ΕΕ:

- Τροποποιήσεις του ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων:
  - ταξινόμηση των υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων (εκδόθηκε στις 23 Ιανουαρίου 2020)·
  - ταξινόμηση των υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων — Μετάθεση της ημερομηνίας έναρξης ισχύος (εκδόθηκε στις 15 Ιουλίου 2020)· και
  - μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις με ρήτρες (εκδόθηκε στις 31 Οκτωβρίου 2022)

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων, κανένα από τα προαναφερθέντα πρότυπα ή τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων δεν έχει υιοθετηθεί πρώιμα από τη Διευκόλυνση και δεν έχουν εκδοθεί διερμηνείες που να ισχύουν και να πρέπει να ληφθούν υπόψη από τη Διευκόλυνση σε οποιαδήποτε από τις δύο ημερομηνίες του ισολογισμού. Η διοίκηση αναμένει ότι όλες οι σχετικές δηλώσεις θα εκδοθούν για την πρώτη περίοδο που αρχίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος της απόφασης ή μετά από αυτήν και ότι δεν θα υπάρξουν ουσιώδεις επιπτώσεις στις οικονομικές καταστάσεις της Διευκόλυνσης.

2.4 Συνοπτική παρουσίαση των θεμελιωδών λογιστικών μεθόδων

Η κατάσταση οικονομικής θέσης παρουσιάζει τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού κατά φθίνουσα σειρά ρευστότητας και δεν κάνει διάκριση μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στοιχείων.

2.4.1 Μετατροπή συναλλάγματος

Για την κατάρτιση των οικονομικών της καταστάσεων, η Διευκόλυνση χρησιμοποιεί το ευρώ το οποίο είναι επίσης και το νόμισμα λειτουργίας. Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά, οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες που παρουσιάζονται σε ευρώ έχουν στρογγυλευτεί στην πλησιέστερη χιλιάδα.

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία της σχετικής συναλλαγής.

Τα χρηματικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού σε άλλα νομίσματα εκτός από το ευρώ μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης. Τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από τη μετατροπή αυτή εγγράφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων.

Τα μη νομισματικά στοιχεία, τα μετρούμενα στο ιστορικό τους κόστος σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των αρχικών συναλλαγών. Τα μη νομισματικά στοιχεία, τα επιμετρούμενα σε εύλογη αξία σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν την ημερομηνία προσδιορισμού της εύλογης αξίας.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που ενδέχεται να προκύψουν από τον διακανονισμό συναλλαγών βάσει συναλλαγματικών ισοτιμιών διαφορετικών από αυτών της ημερομηνίας συναλλαγής, καθώς και οι μη πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές διαφορές σχετικά με εκκρεμή χρηματικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού σε ξένο νόμισμα, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων.

2.4.2 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού εκτός από τα παράγωγα

Τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται αρχικά βάσει της ημερομηνίας διακανονισμού.

Ταξινόμηση και επιμέτρηση

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Κατά την αρχική αναγνώριση, το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ταξινομείται ως επιμετρηθέν στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και η χρηματοοικονομική υποχρέωση ταξινομείται ως επιμετρηθείσα στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Βάσει του ΔΠΧΑ 9, η ταξινόμηση ξεκινά με τον καθορισμό του κατά πόσον το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού θα θεωρηθεί χρέος ή συμμετοχικός τίτλος. Το ΔΠΧΑ 9 αναφέρεται στους ορισμούς του ΔΛΠ 32 Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση.

Χρεωστικοί τίτλοι είναι οι τίτλοι οι οποίοι εμπίπτουν στον ορισμό της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης από την πλευρά του αντισυμβαλλομένου, τα δάνεια και τα χρεόγραφα συμπεριλαμβανομένων των ομολόγων, των γραμματίων ή των πιστοποιητικών που εκδίδονται από δομημένες οντότητες, κρατικές ή εταιρικές.

Ο χρεωστικός τίτλος ταξινομείται στο αποσβεσμένο κόστος εφόσον πληροί και τις δύο ακόλουθες προϋποθέσεις και δεν χαρακτηρίζεται ως επιμετρηθείς στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:

- το περιουσιακό στοιχείο διατηρείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου, στόχος του οποίου είναι η διακράτηση περιουσιακών στοιχείων για είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών· και
- βάσει των συμβατικών όρων που διέπουν το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, δημιουργούνται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου (κριτήρια SPPI).

Ο χρεωστικός τίτλος ταξινομείται ως επιμετρηθείς στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων μόνον εφόσον πληροί και τις δύο ακόλουθες προϋποθέσεις και δεν χαρακτηρίζεται ως επιμετρηθείς στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:

- το περιουσιακό στοιχείο διατηρείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, και
- από τους συμβατικούς όρους που διέπουν το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού απορρέουν ταμειακές ροές σε συγκεκριμένες ημερομηνίες οι οποίες πληρούν τα κριτήρια SPPI.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις θα πρέπει να εφαρμόζονται σε ολόκληρο το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, ακόμη και αν περιέχει ενσωματωμένο παράγωγο.

Μετοχικοί τίτλοι είναι οι τίτλοι οι οποίοι εμπίπτουν στον ορισμό του μετοχικού κεφαλαίου από την πλευρά του εκδότη· πρόκειται, δηλαδή, για τίτλους που δεν περιέχουν συμβατική υποχρέωση πληρωμής και αποδεικνύουν υπολειμματικό δικαίωμα επί των καθαρών στοιχείων ενεργητικού του εκδότη. Οι μετοχικοί τίτλοι επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Κατά την αρχική αναγνώριση ενός μέσου μετοχικού κεφαλαίου το οποίο δεν διακρατείται για διαπραγμάτευση, η Διευκόλυνση δύναται να επιλέξει αμετάκλητα να παρουσιάσει τις επερχόμενες μεταβολές στα λοιπά συνολικά έσοδα. Αυτή η επιλογή γίνεται στη βάση της μεμονωμένης επένδυσης.

Όλα τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται ως επιμετρηθέντα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Αξιολόγηση επιχειρηματικού μοντέλου

Η ΕΤΕπ, ως διαχειριστής της Διευκόλυνσης, προβαίνει σε αξιολόγηση του στόχου του επιχειρηματικού μοντέλου στο πλαίσιο του οποίου διακρατείται ένας χρεωστικός τίτλος σε επίπεδο χαρτοφυλακίου, καθώς αυτό αντικατοπτρίζει με τον καλύτερο τρόπο πώς γίνεται η διαχείριση της επιχείρησης και πώς διαβιβάζονται οι πληροφορίες στη διοίκηση. Στις πληροφορίες που εξετάστηκαν περιλαμβάνονται τα εξής:

- οι αναφερόμενες πολιτικές και οι στόχοι του χαρτοφυλακίου, καθώς και η εφαρμογή των πολιτικών αυτών στην πράξη. Ειδικότερα, κατά πόσον η στρατηγική της διοίκησης επικεντρώνεται στην εξασφάλιση συμβατικών εσόδων από τόκους, διατηρώντας συγκεκριμένο προφίλ επιτοκίου, με αντιστοίχιση της διάρκειας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με τη διάρκεια των υποχρεώσεων που χρηματοδοτούν τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού ή με πραγματοποίηση ταμειακών ροών μέσω της πώλησης των περιουσιακών στοιχείων·
- πώς αξιολογείται η απόδοση του χαρτοφυλακίου και πώς αναφέρεται αυτή στη διοίκηση της Διευκόλυνσης·
- τους κινδύνους που επηρεάζουν την απόδοση του επιχειρηματικού μοντέλου (και των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που διακρατούνται στο πλαίσιο του εν λόγω επιχειρηματικού μοντέλου) και πώς γίνεται η διαχείριση των λόγω κινδύνων· και
- η συχνότητα, ο όγκος και η χρονική στιγμή των πωλήσεων στις προηγούμενες περιόδους, οι λόγοι αυτών των πωλήσεων και οι εκτιμήσεις σχετικά με τη μελλοντική δραστηριότητα πωλήσεων.

Ωστόσο, οι πληροφορίες σχετικά με τη δραστηριότητα πωλήσεων δεν αντιμετωπίζονται μεμονωμένα, αλλά στο πλαίσιο της συνολικής αξιολόγησης του τρόπου με τον οποίον επιτυγχάνεται ο δεδηλωμένος στόχος της Διευκόλυνσης για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και του τρόπου με τον οποίο πραγματοποιούνται οι ταμειακές ροές.

Το επιχειρηματικό μοντέλο για τις πράξεις άμεσης δανειοδότησης του κονδυλίου χρηματοδότησης με αντίκτυπο περιγράφεται και αναφέρεται στη σημείωση 24.

Κριτήρια πληρωμών αποκλειστικά κεφαλαίου και τόκων (SPPI)

Για τους σκοπούς της παρούσας αξιολόγησης, ο όρος «κεφάλαιο» ορίζεται ως η εύλογη αξία του χρεωστικού τίτλου κατά την αρχική αναγνώριση. Ο όρος «τόκοι» ορίζεται ως ο υπολογισμός της διαχρονικής αξίας του χρήματος και του πιστωτικού κινδύνου που συνδέεται με το ανεξόφλητο υπόλοιπο κεφαλαίου κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης χρονικής περιόδου και των λοιπών βασικών κινδύνων και του κόστους δανεισμού (π.χ. κίνδυνος ρευστότητας και διοικητικό κόστος), καθώς και ενός περιθωρίου κέρδους.

Κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον οι συμβατικές ταμειακές ροές συνιστούν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων, λαμβάνονται υπόψη οι συμβατικοί όροι του τίτλου. Σε αυτή περιλαμβάνεται η αξιολόγηση του κατά πόσον το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού περιέχει συμβατικό όρο ο οποίος θα μπορούσε να αλλάξει τη χρονική στιγμή ή το ύψος των συμβατικών ταμειακών ροών με αποτέλεσμα να μην εκπληρώνεται αυτός ο όρος.

Παύση αναγνώρισης

Η Διευκόλυνση παύει να αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού όταν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών από το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού εκπνέουν ή όταν τα δικαιώματα είσπραξης των συμβατικών ταμειακών ροών μεταφέρονται σε συναλλαγή στην οποία η Διευκόλυνση είτε μεταβιβάζει τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού είτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα αλλά δεν διατηρεί τον έλεγχο του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού.

Κατά την παύση αναγνώρισης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (σημείωση 2.4.4), η διαφορά ανάμεσα στην καθαρή λογιστική αξία του στοιχείου ενεργητικού ή της υποχρέωσης (ή στην καθαρή λογιστική αξία του τμήματος του στοιχείου ενεργητικού ή της υποχρέωσης που παύει να αναγνωρίζεται) και στο άθροισμα i) του τιμήματος που εισπράχθηκε ή καταβλήθηκε και ii) τυχόν σωρευτικών κερδών ή ζημιών που έχουν αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά έσοδα αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός από τα σωρευτικά κέρδη και ζημίες που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα για επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων που μεταφέρονται στο αποθεματικό, αντί για τα αποτελέσματα προς διάθεση.

Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του IBOR, η Διευκόλυνση αξιολογεί αν είναι σημαντική μια μεταβολή σε χρηματοοικονομικό μέσο στο αποσβεσμένο κόστος, μετά την εφαρμογή της πρακτικής λύσης που εισήγαγε η φάση 2 της μεταρρύθμισης του IBOR. Σύμφωνα με τις τροποποιήσεις που εξέδωσε το IASB, η Διευκόλυνση δεν παύει να αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό μέσο του οποίου οι συμβατικές ταμειακές ροές τροποποιούνται ως άμεση συνέπεια της μεταρρύθμισης και η μεταβολή είναι οικονομικά ισοδύναμη με την προηγούμενη βάση για τον προσδιορισμό των συμβατικών ταμειακών ροών (δηλαδή τη βάση αμέσως πριν από τη μεταβολή).

Αναταξινόμηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού δεν αναταξινομούνται μετά την αρχική τους αναγνώριση, με εξαίρεση το διάστημα που έπεται της αλλαγής επιχειρηματικού μοντέλου της Διευκόλυνσης για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.

Τροποποίηση

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού που επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος θεωρείται τροποποιημένο όταν οι συμβατικές ταμειακές ροές του αποτελούν αντικείμενο επαναδιαπραγμάτευσης ή τροποποίησης με άλλον τρόπο. Η επαναδιαπραγμάτευση ή η τροποποίηση μπορεί να οδηγεί ή να μην οδηγεί στην παύση αναγνώρισης του παλαιού και στην αναγνώριση του νέου χρηματοοικονομικού μέσου.

Ουσιώδης συμβατική τροποποίηση των ταμειακών ροών χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού που επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος η οποία έχει ως αποτέλεσμα την παύση αναγνώρισης του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού οδηγεί στην αναγνώριση του νέου χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού στην εύλογη αξία του, καθώς και στην καταγραφή του κέρδους ή της ζημίας που προκύπτει από την τροποποίηση στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων στο «Αποτέλεσμα χρηματοοικονομικών πράξεων».

Μια συμβατική τροποποίηση θεωρείται ουσιώδης όταν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών βάσει των αναθεωρημένων όρων (προεξοφλημένη με χρήση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου) διαφέρει τουλάχιστον κατά 10 % από την προεξοφλημένη παρούσα αξία των υπόλοιπων ταμειακών ροών του αρχικού χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Λαμβάνονται επίσης υπόψη ποιοτικοί παράγοντες, όπως η μεταβολή του νομίσματος στο οποίο εκφράζεται το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού και τα χαρακτηριστικά της μετατροπής.

Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του IBOR, η Διευκόλυνση αξιολογεί αν είναι σημαντική μια μεταβολή σε χρηματοοικονομικό μέσο στο αποσβεσμένο κόστος, μετά την εφαρμογή της πρακτικής λύσης που εισήγαγε η φάση 2 της μεταρρύθμισης του IBOR. Η Διευκόλυνση επικαιροποιεί το πραγματικό επιτόκιο, χωρίς να τροποποιεί τη λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού μέσου εάν η βάση για τον προσδιορισμό των συμβατικών ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού μέσου, επιμετρούμενες στο αποσβεσμένο κόστος, μεταβάλλεται

ως άμεση συνέπεια της μεταρρύθμισης και εάν η μεταβολή είναι οικονομικά ισοδύναμη με την προηγούμενη βάση (δηλαδή τη βάση αμέσως πριν από τη μεταβολή).

Επιμέτρηση εύλογων αξιών χρηματοοικονομικών μέσων

Εύλογη αξία είναι η τιμή που μπορεί να ληφθεί για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή να καταβληθεί για τη μεταβίβαση υποχρέωσης σε κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά κατά την ημερομηνία επιμέτρησης στη βασική αγορά, ή ελλείψει αυτής, στην πλέον συμφέρουσα αγορά στην οποία η Διευκόλυνση έχει πρόσβαση κατά την ημερομηνία αυτή.

Κατά περίπτωση, η ΕΤΕπ επιμετρά, για λογαριασμό της Διευκόλυνσης, την εύλογη αξία ενός μέσου με τη χρήση της επίσημης χρηματιστηριακής τιμής σε μια ενεργό αγορά για το εν λόγω μέσο. Η αγορά θεωρείται ενεργή αν οι συναλλαγές για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση λαμβάνουν χώρα με επαρκή συχνότητα και όγκο ώστε να παρέχονται συνεχώς πληροφορίες τιμολόγησης.

Όταν η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που είναι εγγεγραμμένα στην κατάσταση οικονομικής θέσης δεν μπορεί να προκύψει από ενεργές αγορές, καθορίζεται με βάση διάφορες τεχνικές αποτίμησης που συνεπάγονται τη χρησιμοποίηση μαθηματικών υποδειγμάτων. Τα δεδομένα των υποδειγμάτων αυτών προέρχονται, στο μέτρο του δυνατού, από παρατηρήσιμες αγορές. Ωστόσο, όταν αυτό δεν είναι δυνατό, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας απαιτεί έναν βαθμό εκτίμησης. Η επιλεγμένη τεχνική αποτίμησης ενσωματώνει όλους τους παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη κατά την τιμολόγηση συναλλαγής.

Αυτές οι τεχνικές αποτίμησης είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν υποδείγματα καθαρής παρούσας αξίας και προεξοφλημένων ταμειακών ροών, συγκρίσεις με παρόμοια μέσα για τα οποία υπάρχουν παρατηρήσιμες τιμές της αγοράς, το υπόδειγμα Black-Scholes και πολυωνυμικά υποδείγματα τιμολόγησης δικαιωμάτων προαίρεσης, καθώς και άλλα υποδείγματα αποτίμησης. Οι παραδοχές και οι παράμετροι που χρησιμοποιούνται στις τεχνικές αποτίμησης περιλαμβάνουν επιτόκια άνευ κινδύνου και επιτόκια αναφοράς, πιστωτικά περιθώρια που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση προεξοφλητικών επιτοκίων, τιμές ομολόγων και μετοχών, συναλλαγματικές ισοτιμίες, μετοχές και τιμές χρηματιστηριακών δεικτών, καθώς και προβλεπόμενες διακυμάνσεις και συσχετισμούς τιμών.

Στόχος των τεχνικών αποτίμησης είναι η επιμέτρηση της εύλογης αξίας που αντικατοπτρίζει την τιμή που μπορεί να ληφθεί για την πώληση του περιουσιακού στοιχείου ή που μπορεί να καταβληθεί για τη μεταβίβαση της υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά κατά την ημερομηνία επιμέτρησης.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί ευρέως αναγνωρισμένα υποδείγματα αποτίμησης για τον καθορισμό της εύλογης αξίας κοινών και πιο απλών χρηματοοικονομικών μέσων, όπως συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων και νομισμάτων που χρησιμοποιούν μόνο παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς και απαιτούν περιορισμένες κρίσεις και εκτιμήσεις στον τομέα της διαχείρισης. Οι παρατηρήσιμες τιμές και οι παράμετροι υποδειγμάτων είναι συνήθως διαθέσιμες στην αγορά εισηγμένων χρεογράφων και μετοχικών τίτλων, καθώς και στην αγορά παραγώγων διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο και απλών εξωχρηματιστηριακών παραγώγων, όπως οι συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων. Η διαθεσιμότητα παρατηρήσιμων αγοραίων τιμών και παραμέτρων υποδειγμάτων μειώνει την ανάγκη κρίσης και εκτίμησης στον τομέα της διαχείρισης, καθώς και την αβεβαιότητα που συνδέεται με τον προσδιορισμό των εύλογων αξιών. Η διαθεσιμότητα παρατηρήσιμων αγοραίων τιμών και παραμέτρων κυμαίνεται ανάλογα με τα προϊόντα και τις αγορές και υπόκειται στις αλλαγές που προκύπτουν από τα ειδικά γεγονότα και τις γενικές συνθήκες που διέπουν τις χρηματοοικονομικές αγορές.

Όσον αφορά τα πιο σύνθετα μέσα, η Τράπεζα χρησιμοποιεί εσωτερικά υποδείγματα αποτίμησης, τα οποία έχουν αναπτυχθεί με βάση αναγνωρισμένα υποδείγματα αποτίμησης. Ορισμένες ή όλες οι σημαντικές παράμετροι των υποδειγμάτων αυτών είναι δυνατό να μην είναι παρατηρήσιμες στην αγορά και προκύπτουν από τιμές ή συντελεστές της αγοράς ή εκτιμώνται βάσει παραδοχών. Ορισμένα δάνεια και ορισμένες εγγυήσεις για τις οποίες δεν υφίσταται ενεργός αγορά αποτελούν παραδείγματα μέσων με σημαντικές μη παρατηρήσιμες παραμέτρους. Τα υποδείγματα αποτίμησης που χρησιμοποιούν σημαντικές μη παρατηρήσιμες παραμέτρους απαιτούν υψηλότερο βαθμό κρίσης και εκτίμησης στον τομέα της διαχείρισης για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας. Στον τομέα της διαχείρισης απαιτείται συνήθως κρίση και εκτίμηση για την επιλογή του κατάλληλου υποδείγματος αποτίμησης που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών του υπό αποτίμηση χρηματοοικονομικού μέσου, για τον προσδιορισμό της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης ή εκ των προτέρων καταβολής εκ μέρους αντισυμβαλλομένου, καθώς και για την επιλογή κατάλληλων προεξοφλητικών επιτοκίων.

Η Διευκόλυνση επιμετρά εύλογες αξίες με τη χρήση της ακόλουθης ιεράρχησης εύλογης αξίας που αντικατοπτρίζει τη σημασία των παραμέτρων που χρησιμοποιούνται για αυτές τις επιμετρήσεις:

- Επίπεδο 1: παράμετροι που είναι μη προσαρμοσμένες χρηματιστηριακές αγοραίες τιμές σε ενεργές αγορές για ταυτόσημα μέσα στα οποία η Διευκόλυνση έχει πρόσβαση.
- Επίπεδο 2: παράμετροι πέραν των επίσημων χρηματιστηριακών τιμών που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1, οι οποίες είναι παρατηρήσιμες είτε άμεσα (δηλαδή ως τιμές) είτε έμμεσα (δηλαδή προερχόμενες από τιμές). Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει μέσα αποτιμώμενα με βάση χρηματιστηριακές αγοραίες τιμές σε ενεργές αγορές για παρόμοια μέσα, χρηματιστηριακές τιμές για πανομοιότυπα ή παρόμοια μέσα σε αγορές που θεωρούνται λιγότερο από ενεργές ή άλλες τεχνικές αποτίμησης, εφόσον όλες οι σημαντικές παράμετροι είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμες βάσει δεδομένων της αγοράς.
- Επίπεδο 3: μη παρατηρήσιμες παράμετροι. Αυτή η κατηγορία περιέχει όλα τα μέσα για τα οποία η τεχνική αποτίμησης περιλαμβάνει παραμέτρους που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα και οι μη παρατηρήσιμες παράμετροι έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην αποτίμηση του μέσου. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει μέσα που αποτιμώνται με βάση χρηματιστηριακές τιμές για παρόμοια μέσα για τα οποία απαιτούνται σημαντικές μη παρατηρήσιμες προσαρμογές ή παραδοχές ώστε να αντικατοπτρίζονται οι διαφορές μεταξύ των μέσων.

Η Διευκόλυνση αναγνωρίζει μεταβιβάσεις μεταξύ επιπέδων της ιεράρχησης εύλογης αξίας στο τέλος της περιόδου αναφοράς κατά τη διάρκεια της οποίας έχει επέλθει η μεταβολή.

Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Το ΔΠΧΑ 9 βασίζεται σε ένα μελλοντοστραφές υπόδειγμα αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Η ΕΤΕπ έχει θεσπίσει ένα πλαίσιο για τον υπολογισμό των «αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών» το οποίο εξαρτάται από την κατάσταση της μακροοικονομίας. Περιλαμβάνει την κατασκευή παραμέτρων πιστωτικού κινδύνου σε χρονικό σημείο (PIT) (Πιθανότητα αθέτησης — PD και ζημία σε περίπτωση αθέτησης — LGD) βάσει ενός συστηματικού παράγοντα (πιστωτικού κύκλου) που καθοδηγείται από τη μακροοικονομία και προβλέπεται μέσω μακροοικονομικών προβλέψεων ή σεναρίων. Οι τελικές αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες είναι ένας σταθμισμένος βάσει πιθανοτήτων μέσος όρος των αντίστοιχων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του μακροοικονομικού σεναρίου. Το μελλοντοστραφές υπόδειγμα απομείωσης εφαρμόζεται σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος, σε συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων, καθώς και σε αναλήψεις υποχρεώσεων εκτός ισολογισμού.

Στο πλαίσιο του ΔΠΧΑ 9, οι προβλέψεις ζημιών μετρώνται με έναν από τους δύο ακόλουθους τρόπους:

- αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες δωδεκαμήνου: πρόκειται για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες που προκύπτουν από πιθανά γεγονότα αθέτησης εντός 12 μηνών μετά την ημερομηνία του ισολογισμού· και
- αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής: πρόκειται για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες που προκύπτουν από όλα τα πιθανά γεγονότα αθέτησης καθ' όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου.

Το ΔΠΧΑ 9 ορίζει ένα υπόδειγμα απομείωσης «τριών σταδίων» που βασίζεται σε μεταβολές στην πιστωτική ποιότητα από την αρχική αναγνώριση. Τα χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομούνται στο στάδιο 1, εκτός από εκείνα τα μέσα για τα οποία εντοπίζεται σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική αναγνώριση. Στο πλαίσιο αυτό, περιλαμβάνεται τόσο η ποσοτική όσο και η ποιοτική πληροφόρηση και ανάλυση, με βάση την εμπειρογνωσία της Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένων μελλοντοστραφών πληροφοριών.

Αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας είναι τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία, από την πρώτη αναγνώριση, θεωρείται ότι ταξινομούνται στο στάδιο 3. Για τα αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας, οι σωρευτικές μεταβολές των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μετά την αρχική αναγνώριση αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Η αξιολόγηση της Τράπεζας για τα στάδια του ΔΠΧΑ 9 βασίζεται σε μια διαδοχική προσέγγιση η οποία χρησιμοποιεί πληροφορίες που αφορούν ειδικά τον αντισυμβαλλόμενο ή το μέσο και συνάδουν με τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες, καλύπτοντας κυρίως τους μηχανισμούς έγκαιρης προειδοποίησης, την εσωτερική διαβάθμιση (μείωση κατά 3 βαθμίδες ή και περισσότερο σε σύγκριση με την ιστορική εσωτερική διαβάθμιση για αντισυμβαλλομένους των οποίων η τρέχουσα εσωτερική διαβάθμιση είναι κατώτερη του επενδυτικού βαθμού) και τις ληξιπρόθεσμες οφειλές (καθυστέρηση άνω των 30 ημερών).

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται από τους φορείς καθορισμού προτύπων και τις πρακτικές της αγοράς, η ΕΤΕπ θεωρεί ότι η εφαρμογή μέτρων βραχυπρόθεσμης ρύθμισης για τη νόσο COVID-19 σε αντισυμβαλλομένους εξυπηρετούμενων δανείων (εφαρμόστηκε έως τον Ιούνιο του 2021), με στόχο την αντιμετώπιση του αρνητικού συστημικού οικονομικού αντικτύπου της πανδημίας COVID-19, δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι οδηγεί αυτομάτως από μόνη της στο συμπέρασμα ότι έχει συντελεστεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου. Όπως αναφέρεται στη σημείωση 3.2.3.8, η ΕΤΕπ εφαρμόζει την κρίση εμπειρογνωμόνων κατά την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου των εν λόγω αντισυμβαλλομένων.

Η ΕΤΕπ θεωρεί ότι οι επιπτώσεις στην απομείωση που προκύπτουν από το γενικό πλαίσιο αβεβαιότητας και τους διάφορους κινδύνους που συσσωρεύονται ως αποτέλεσμα της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία αντικατοπτρίζονται στο υφιστάμενο μελλοντοστραφές υπόδειγμα αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, το οποίο θεωρείται επαρκώς ισχυρό ώστε να συνυπολογίζει τέτοια ακραία φαινόμενα. Συγκεκριμένα, οι αντίστοιχες επιπτώσεις αποτυπώθηκαν άμεσα μέσω των μακροοικονομικών προβολών και της χρονικής διάρθρωσης της πιθανότητας αθέτησης.

Η ΕΤΕπ θεωρεί ότι το υφιστάμενο μελλοντοστραφές υπόδειγμα αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών θεωρείται επαρκώς ισχυρό ώστε να συνυπολογίζει τέτοια ακραία φαινόμενα, τα οποία αποτυπώνονται άμεσα μέσω των μακροοικονομικών προβολών και της χρονικής διάρθρωσης της πιθανότητας αθέτησης. Όπως αναφέρεται στη σημείωση 3.2.3.8, η ΕΤΕπ εφαρμόζει την κρίση εμπειρογνωμόνων κατά την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου των εν λόγω αντισυμβαλλομένων.

Σε περίπτωση που έχει επέλθει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, το χρηματοοικονομικό μέσο μεταφέρεται στο στάδιο 2, αλλά δεν θεωρείται ακόμη απομειωμένης πιστωτικής αξίας. Σε περίπτωση που το χρηματοοικονομικό μέσο είναι απομειωμένης πιστωτικής αξίας, μεταφέρεται στη συνέχεια στο στάδιο 3.

Για τον προσδιορισμό του σταδίου 3, η Τράπεζα καθορίζει κατά πόσον υφίσταται αντικειμενικό τεκμήριο μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος. Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού θεωρείται ότι υπόκειται σε αθέτηση όταν ο δανειολήπτης δεν αναμένεται να εξυπηρετήσει πλήρως τις πιστωτικές του υποχρεώσεις στη Διευκόλυνση ή όταν ο δανειολήπτης έχει καθυστερήσει να αποπληρώσει οποιαδήποτε ουσιαστική υποχρέωσή του προς τη Διευκόλυνση τουλάχιστον κατά 90 ημέρες.

Υπό αυτή την έννοια, το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού θεωρείται απομειωμένης αξίας όταν διαπιστώνεται ότι είναι πιθανό η Διευκόλυνση να μην κατορθώσει να εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους αρχικούς συμβατικούς όρους ή ισοδύναμη αξία. Τα μεμονωμένα πιστωτικά ανοίγματα αξιολογούνται βάσει των χαρακτηριστικών του δανειολήπτη, της γενικής οικονομικής κατάστασης, των πόρων και του ιστορικού πληρωμών, των προοπτικών υποστήριξης από οικονομικά υπεύθυνους εγγυητές και, κατά περίπτωση, βάσει της αξίας ρευστοποίησης τυχόν εξασφάλισης.

Όλες οι απαιτήσεις απομειωμένης αξίας αναθεωρούνται και αναλύονται τουλάχιστον ανά εξάμηνο. Τυχόν επακόλουθες αλλαγές στα ποσά ή στη χρονική στιγμή των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών σε σύγκριση με τις προηγούμενες εκτιμήσεις θα επιφέρουν μεταβολή της πρόβλεψης για πιστωτικές ζημίες και θα χρεωθούν ή θα πιστωθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Η πρόβλεψη απομείωσης αντιλογίζεται μόνον όταν η πιστωτική ποιότητα έχει βελτιωθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε να δικαιολογεί την εύλογη διασφάλιση της έγκαιρης είσπραξης του κεφαλαίου και των τόκων σύμφωνα με τους αρχικούς συμβατικούς όρους της συμφωνίας από την οποία απορρέει η απαίτηση. Διαγραφή πραγματοποιείται όταν το σύνολο ή μέρος μιας απαίτησης θεωρείται μη εισπρακτέο ή όταν γίνεται άφεση. Οι διαγραφές χρεώνονται έναντι των απομειώσεων που είχαν καθοριστεί προηγουμένως ή απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων

και μειώνουν το ποσό του κεφαλαίου μιας απαίτησης. Οι ανακτήσεις του συνόλου ή μέρους ποσών που είχαν προηγουμένως διαγραφεί πιστώνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που διαγράφονται θα μπορούσαν να συνεχίσουν να υπόκεινται σε διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης για λόγους συμμόρφωσης με τις διαδικασίες της Τράπεζας για την ανάκτηση των οφειλόμενων ποσών.

Επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών – Δεδομένα, παραδοχές και τεχνικές

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής εφαρμόζεται σε περιουσιακά στοιχεία του σταδίου 2 και του σταδίου 3, ενώ η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δωδεκαμήνου εφαρμόζεται σε περιουσιακά στοιχεία του σταδίου 1.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες υπολογίζονται βάσει των ακόλουθων μεταβλητών:

- Πιστοληπτική διαβάθμιση και πιθανότητα αθέτησης σε συγκεκριμένο χρονικό σημείο (PD),
- Ζημία σε περίπτωση αθέτησης σε συγκεκριμένο χρονικό σημείο (LGD),
- Άνοιγμα σε αθέτηση (EAD).

Η πιστοληπτική διαβάθμιση ενός αντισυμβαλλομένου καθορίζεται σε συγκεκριμένη ημερομηνία, με τη χρήση υποδειγμάτων δελτίων βαθμολόγησης προσαρμοσμένων στις διάφορες κατηγορίες αντισυμβαλλομένων και ανοιγμάτων.

Κάθε πιστοληπτική διαβάθμιση χαρτογραφείται σε συγκεκριμένη πιθανότητα αθέτησης που αντιπροσωπεύει το ενδεχόμενο αθέτησης οικονομικής υποχρέωσης του αντισυμβαλλομένου, είτε εντός των επόμενων 12 μηνών είτε κατά την υπολειπόμενη διάρκεια ζωής της υποχρέωσης. Ως εκ τούτου, οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις αποτελούν τα πρωταρχικά δεδομένα για τον προσδιορισμό της χρονικής διάρθρωσης της πιθανότητας αθέτησης σε συγκεκριμένο χρονικό σημείο για ανοίγματα. Η ΕΤΕπ συλλέγει πληροφορίες απόδοσης και αθέτησης για τα ανοίγματα πιστωτικού κινδύνου της Διευκόλυνσης. Τα δεδομένα που συγκεντρώνονται κατηγοριοποιούνται ανά είδος κλάδου και ανά κατηγορία περιφέρειας. Διαφορετικοί κλάδοι και περιφέρειες με ομοιογενή αντίδραση σε πιστωτικούς κύκλους αναλύονται παράλληλα.

Η ΕΤΕπ χρησιμοποιεί στατιστικά υποδείγματα για την ανάλυση των δεδομένων που έχει συγκεντρώσει και για την κατάρτιση εκτιμήσεων σχετικά με την υπολειπόμενη διάρκεια ζωής της πιθανότητας αθέτησης ανοιγμάτων, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο αναμένεται να μεταβληθούν λόγω παρέλευσης του χρόνου και με δεδομένα μακροοικονομικά σενάρια.

Η ζημία λόγω αθέτησης (LGD) αντιπροσωπεύει την πρόβλεψη της ΕΤΕπ όσον αφορά τον λόγο της ζημίας από άνοιγμα εξαιτίας αθέτησης υποχρεώσεων εκ μέρους ενός αντισυμβαλλομένου προς το ποσό που είναι ανεξόφλητο κατά τον χρόνο της αθέτησης. Η LGD μπορεί, επίσης, να οριστεί ως «1 - Ποσοστό ανάκτησης». Η εκτιμώμενη ζημία σε περίπτωση αθέτησης ορίζεται κυρίως ανά γεωγραφική περιοχή και ανά είδος αντισυμβαλλομένου, με πέντε κύριες κατηγορίες ανοιγμάτων: κρατικό χρέος, δημόσιοι οργανισμοί, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, εταιρικές χρηματοδοτήσεις και χρηματοδοτήσεις έργου. Το ύψος της ζημίας σε περίπτωση αθέτησης μπορεί να προσαρμοστεί περαιτέρω βάσει των ειδικών χαρακτηριστικών του προϊόντος και της σύμβασης του ανοίγματος.

Η ΕΤΕπ ενσωματώνει πληροφορίες σε συγκεκριμένο χρονικό σημείο και μελλοντοστραφείς πληροφορίες στην εκτίμησή της αν ο πιστωτικός κίνδυνος ενός τίτλου έχει αυξηθεί σημαντικά μετά την αρχική του αναγνώριση και στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Για τη μέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, η ΕΤΕπ έχει αναπτύξει μια υπό όρους προσέγγιση διαμόρφωσης υποδειγμάτων, η οποία ονομάζεται υπόδειγμα της πιθανότητας αθέτησης σε συγκεκριμένο χρονικό σημείο (PIT PD), για τον υπολογισμό της χρονικής διάρθρωσης της πιθανότητας αθέτησης, η οποία περιλαμβάνει:

- τον ορισμό μιας οικονομικά εύλογης σχέσης συνάρτησης μεταξύ του πιστωτικού κύκλου και των μακροοικονομικών μεταβλητών, και
- μια δέσμη τριών μακροοικονομικών σεναρίων (ένα βασικό σενάριο και δύο σενάρια που αντικατοπτρίζουν την ύφεση και την ανάκαμψη της οικονομίας) με πολυετή δυνητική υλοποίηση του ΑΕΠ και των συναφών πιθανοτήτων.

Για τη δημιουργία των μακροοικονομικών σεναρίων, η ΕΤΕπ χρησιμοποιεί ένα μακρο-ημιδομημένο υπόδειγμα πολλαπλών εξισώσεων της παγκόσμιας οικονομίας πολλαπλών χωρών με ειδικές ανά χώρα δέσμες. Το κεντρικό/βασικό σενάριο σχεδιάστηκε έτσι ώστε να συνάδει με τις πρόσφατες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα θετικά και αρνητικά σενάρια σχεδιάζονται με βάση το κεντρικό σενάριο με την ανάπτυξη του υποδείγματος πολλαπλών χωρών/πολλαπλών εξισώσεων. Τα σενάρια προκύπτουν από τον κλυδωνισμό του ΑΕΠ, το οποίο αποτελεί τον βασικό δείκτη μέτρησης της οικονομικής δραστηριότητας. Οι κλυδωνισμοί του πραγματικού ΑΕΠ βαθμονομούνται ώστε να αναπαράγουν την παρατηρούμενη μεταβλητότητα της μεταβλητής. Επίσης, εφαρμόζεται η γνώμη εμπειρογνωμόνων, κατά περίπτωση, για τη βελτίωση του μεγέθους και της επιμονής των κλυδωνισμών του ΑΕΠ. Ως εκ τούτου, οι κλυδωνισμοί προσδιορίζονται μαζί με μια συνάρτηση απόσβεσης με σκοπό να προσδιοριστεί ο αντίκτυπος των κλυδωνισμών διαχρονικά. Οι πιθανότητες που συνδέονται με κάθε σενάριο καθορίζονται λαμβάνοντας υπόψη τους δείκτες (μεταβλητότητας) της αγοράς και τους εσωτερικά ανεπτυγμένους δείκτες/τα μέσα παρακολούθησης που χρησιμοποιούνται με συνεπή τρόπο διαχρονικά για την αποτύπωση της αβεβαιότητας.

Τα υποδείγματα PIT PD και PIT LGD της ΕΤΕπ χρησιμοποιούν τις ίδιες προβλεπόμενες τιμές του πιστωτικού κύκλου με τις κύριες εισροές βάσει διαφορετικών μακροοικονομικών σεναρίων. Ο πιστωτικός κύκλος υπολογίζεται με βάση τα ποσοστά υποβάθμισης του εξωτερικού οργανισμού αξιολόγησης και τις προβολές των ετήσιων ρυθμών αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ, καθώς και τη διαφορά μεταξύ μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων επιτοκίων.

Το άνοιγμα σε αθέτηση (EAD) αντιπροσωπεύει το αναμενόμενο άνοιγμα σε περίπτωση αθέτησης και βασίζεται στο τρέχον άνοιγμα στον αντισυμβαλλόμενο και σε πιθανές μεταβολές του τρέχοντος ποσού που επιτρέπονται από τη σύμβαση, συμπεριλαμβανομένης της

απόσβεσης. Το EAD ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού είναι η μεικτή λογιστική αξία του. Όσον αφορά τις δεσμεύσεις δανειοδότησης και τις οικονομικές εγγυήσεις, το EAD περιλαμβάνει το ποσό που αναλήφθηκε.

2.4.2.1 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους

Η Διευκόλυνση εξομοιώνει τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους με λογαριασμούς όψεως, βραχυπρόθεσμες καταθέσεις ή εμπορικά χρεόγραφα των οποίων η αρχική προθεσμία λήξης δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους εμφανίζονται αποτιμούμενα στο αποσβεσμένο κόστος στην κατάσταση οικονομικής θέσης

2.4.2.2 Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Τα ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν εισηγμένα και μη εισηγμένα ομόλογα για τα οποία υπάρχει πρόθεση να διακρατηθούν μέχρι τη λήξη τους και εμπορικά χρεόγραφα με αρχική ληκτότητα άνω των τριών μηνών και, ως εκ τούτου, ταξινομούνται επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος.

Αυτά τα ομόλογα και εμπορικά χρεόγραφα αρχικά επιμετρώνται στο κόστος, που είναι η εύλογη αξία τους συν κάθε άμεσα καταλογιστέο κόστος συναλλαγής. Η διαφορά μεταξύ τιμής εισόδου και αξίας εξόφλησης αποσβένεται σύμφωνα με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου κατά την εναπομένουσα διάρκεια ζωής του μέσου.

2.4.2.3 Δάνεια και προκαταβολές

Το χαρτοφυλάκιο δανείων και προκαταβολών μπορεί να αποτελείται από χρεωστικούς τίτλους, όπως δάνεια και χρεόγραφα, συμπεριλαμβανομένων των ομολόγων, των γραμματίων ή των πιστοποιητικών που εκδίδονται από δομημένες οντότητες με την πρόθεση να τα διακρατούν μέχρι τη λήξη τους και να συγκεντρώνουν τις συμβατικές ταμειακές ροές.

Τα δάνεια και οι προκαταβολές περιλαμβάνουν:

- δάνεια και προκαταβολές που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος,
- δάνεια και προκαταβολές που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια που προέρχονται από τη Διευκόλυνση εγγράφονται στα στοιχεία του ενεργητικού της Διευκόλυνσης όταν γίνεται μεταβίβαση μετρητών στους δανειολήπτες. Τα μη εκταμιευθέντα τμήματα των δανείων καταχωρίζονται στην ονομαστική τους αξία, εκτός ισολογισμού. Τα δάνεια τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις των κριτηρίων SPPI, καταχωρίζονται αρχικά στο κόστος (στα καθαρά εκταμιευθέντα ποσά τους), που συνιστά την εύλογη αξία των ταμειακών διαθεσίμων που διατέθηκαν για να χορηγηθεί το δάνειο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν εξόδων συναλλαγής, και στη συνέχεια επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα χρεόγραφα αναγνωρίζονται στα στοιχεία ενεργητικού της Διευκόλυνσης όταν γίνεται μεταβίβαση μετρητών στον εκδότη και μπορούν να λάβουν τη μορφή συμβατικά συνδεδεμένου χρεωστικού τίτλου ή χρεωστικού τίτλου ενιαίας δόσης. Τα μη εκταμιευθέντα τμήματα των χρεογράφων καταχωρίζονται στην ονομαστική τους αξία, εκτός ισολογισμού. Τα χρεόγραφα επιμετρώνται αρχικά στο κόστος, το οποίο συνίσταται στην εύλογη αξία συν τυχόν άμεσα καταλογιστέο κόστος συναλλαγής, και στη συνέχεια επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Η διαφορά μεταξύ τιμής εισόδου και αξίας εξόφλησης αποσβένεται σύμφωνα με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου κατά την εναπομένουσα διάρκεια ζωής του μέσου.

Η πολιτική απομείωσης για τα δάνεια και τις προκαταβολές περιγράφεται στη σημείωση 2.4.2.

Τα δάνεια και οι προκαταβολές που δεν πληρούν το κριτήριο SPPI επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Η τεχνική επιμέτρησης της εύλογης αξίας που χρησιμοποιείται βασίζεται σε μια τεχνική προεξοφλημένων ταμειακών ροών ή στην αξία ρευστοποίησης.

Για τον αντίκτυπο της μεταρρύθμισης του IBOR στην επανεπιμέτρηση δανείων και προκαταβολών στο αποσβεσμένο κόστος, ανατρέξτε στις ειδικές παραγράφους της σημείωσης 2.4.2 — Ταξινόμηση και επιμέτρηση / Τροποποίηση.

2.4.2.4 Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης

Η Διευκόλυνση διατηρεί δύο είδη επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου: i) άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου και ii) επενδύσεις σε ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων. Οι μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους συν το κόστος συναλλαγών. Μετέπειτα οι μεταβολές της εύλογης αξίας, συμπεριλαμβανομένων των κερδών και ζημιών από τη μετατροπή ξένων νομισμάτων, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων στην κατηγορία «Καθαρό αποτέλεσμα μετοχών και άλλων τίτλων μεταβλητής απόδοσης».

Το μη αναληφθέν αλλά δεσμευμένο τμήμα αυτών των επενδύσεων εγγράφεται ως ενοποιημένες αναλήψεις υποχρεώσεων εκτός ισολογισμού στην ονομαστική τους αξία.

Επιμέτρηση εύλογων αξιών χρηματοοικονομικών μέσων

Η εύλογη αξία προσδιορίζεται με την εφαρμογή της μεθόδου της αθροιστικής καθαρής αξίας ενεργητικού («ΚΑΕ») (με την παραδοχή ότι, παρά την απουσία άμεσα εξακριβώσιμης αγοραίας αξίας, η ΚΑΕ είναι η βέλτιστη εκτίμηση της εύλογης αξίας). Για μη εισηγμένες επενδύσεις, όταν η εύλογη αξία δεν μπορεί να αντληθεί από την ενεργό αγορά, καθορίζεται μέσω της εφαρμογής αναγνωρισμένων τεχνικών αποτίμησης (σημείωση 4.2.1).

Η αποδοτέα ΚΑΕ προσαρμόζεται με βάση τα γεγονότα από την ημερομηνία της τελευταίας διαθέσιμης ΚΑΕ έως την ημερομηνία του ισολογισμού, στον βαθμό που η Διευθύνουσα Επιτροπή θεωρεί σημαντική την εν λόγω προσαρμογή. Οι σημαντικές προσαρμογές τροποποιούνται έως ότου το Διοικητικό Συμβούλιο εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις του έτους. Στο πλαίσιο αυτό, λόγω του γενικού πλαισίου αβεβαιότητας, της συσσώρευσης διαφόρων κινδύνων ως αποτέλεσμα της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία και της μεταβλητότητας που παρατηρήθηκε όσον αφορά τις επιδόσεις, η Τράπεζα ενίσχυσε τις οικείες τεχνικές αποτίμησης για να εκτιμήσει κάθε προσαρμογή στην εύλογη αξία των επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου για τις ΚΑΕ που δεν αναφέρθηκαν από τους διαχειριστές κεφαλαίων κατά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων της Διευκόλυνσης.

Για συγκεκριμένες επενδύσεις για τις οποίες δεν είναι εύκολο να προσδιοριστούν οι ΚΑΕ, ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν άλλες κατευθυντήριες γραμμές, για παράδειγμα, οι κατευθυντήριες γραμμές αποτίμησης των διεθνών κεφαλαίων ιδιωτικών συμμετοχών και επιχειρηματικών κεφαλαίων (IPEV), όπως έχουν δημοσιευθεί από το διοικητικό συμβούλιο IPEV, και θα απαιτηθούν λεπτομερέστερη παρακολούθηση και επανεξέταση. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, τα ταμεία ταξινομούνται εσωτερικά σε τρεις κατηγορίες:

- κατηγορία I — κεφάλαια που έχουν υιοθετήσει τις απαιτήσεις εύλογης αξίας του ΔΠΧΑ 13 ή τις κατευθυντήριες γραμμές IPEV, για τα οποία διενεργείται ειδική επανεξέταση προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η ΚΑΕ αποτελεί αξιόπιστη εκτίμηση της εύλογης αξίας·
- κατηγορία II — κεφάλαια που έχουν υιοθετήσει άλλες κατευθυντήριες γραμμές αποτίμησης (όπως της πρώην EVCA του 2001) ή πρότυπα που μπορούν να θεωρηθούν εναρμονισμένα με το ΔΠΧΑ 13, για τα οποία μπορεί να υπολογιστεί ισοδύναμη ΚΑΕ· και
- κατηγορία III — κεφάλαια που δεν έχουν υιοθετήσει τις απαιτήσεις εύλογης αξίας του ΔΛΠ 13 ή άλλες κατευθυντήριες γραμμές αποτίμησης εναρμονισμένες με το ΔΛΠ 13.

Αξιολόγηση της σημαντικής επιρροής

Οι συμμετοχές που αποκτώνται από τη Διευκόλυνση αντιπροσωπεύουν κατά κανόνα επενδύσεις σε ταμεία ιδιωτικών συμμετοχών ή επιχειρηματικών κεφαλαίων. Σύμφωνα με την πρακτική του κλάδου, οι επενδύσεις αυτές είναι γενικά επενδύσεις στις οποίες έχουν από κοινού συνεισφέρει διάφοροι επενδυτές, εκ των οποίων κανένας δεν είναι σε θέση να επηρεάσει μεμονωμένα τις καθημερινές πράξεις και την επενδυτική δραστηριότητα του ταμείου. Κατά συνέπεια, η συμμετοχή ενός επενδυτή σε διοικητικό όργανο τέτοιου ταμείου, καταρχήν, δεν του παρέχει το δικαίωμα να επηρεάζει τις καθημερινές δραστηριότητες του ταμείου. Επίσης, οι μεμονωμένοι επενδυτές ενός ταμείου ιδιωτικών συμμετοχών ή επιχειρηματικών κεφαλαίων δεν προσδιορίζουν τις πολιτικές ενός ταμείου, όπως την πολιτική διανομής μερίσματος ή άλλων στοιχείων. Οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται κατά κανόνα από τη διοίκηση του ταμείου με βάση τη συμφωνία μετόχων που διέπει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της διοίκησης και όλων των μετόχων του ταμείου. Επίσης, η συμφωνία μετόχων εμποδίζει, κατά κανόνα, μεμονωμένους επενδυτές να προβαίνουν σε διμερή εκτέλεση σημαντικών συναλλαγών με το ταμείο, να ανταλλάσσουν διοικητικό προσωπικό ή να έχουν προνομιακή πρόσβαση σε ουσιώδεις τεχνικές πληροφορίες. Οι επενδύσεις της Διευκόλυνσης εκτελούνται σύμφωνα με την προαναφερθείσα πρακτική του κλάδου, εξασφαλίζοντας ότι αυτή δεν ασκεί έλεγχο ούτε κάποια μορφή σημαντικής επιρροής κατά την έννοια του ΔΠΧΑ 10 και του ΔΛΠ 28 σε καμία από αυτές τις επενδύσεις, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων στις οποίες η Διευκόλυνση κατέχει πάνω από το 20 % των δικαιωμάτων ψήφου.

2.4.3 Οικονομικές εγγυήσεις

Τα συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων είναι συμβόλαια βάσει των οποίων απαιτείται από τη Διευκόλυνση να πραγματοποιήσει συγκεκριμένες πληρωμές για την αποζημίωση του κατόχου, λόγω ζημίας που υφίσταται από την αδυναμία συγκεκριμένου οφειλέτη να καταβάλει εγκαίρως οφειλόμενες πληρωμές, σύμφωνα με τους όρους ενός χρεωστικού τίτλου.

Βάσει των ισχυόντων κανόνων, οι εγγυήσεις αυτές δεν πληρούν τον ορισμό του ασφαλιστήριου συμβολαίου (ΔΠΧΑ 4: Ασφαλιστήρια συμβόλαια).

Οι οικονομικές εγγυήσεις καταλογίζονται βάσει του ΔΠΧΑ 9 – Χρηματοοικονομικά μέσα, είτε ως «Παράγωγα» είτε ως «Οικονομικές εγγυήσεις», ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητές τους, όπως ορίζονται από το ΔΠΧΑ 9.

Η λογιστική πολιτική για τα παράγωγα αναφέρεται στη σημείωση 2.4.5.

Οι οικονομικές εγγυήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην κατάσταση οικονομικής θέσης στην ενότητα «Προβλέψεις για εκδοθείσες εγγυήσεις» στην εύλογη αξία συν το κόστος συναλλαγών το οποίο αποδίδεται απευθείας στην έκδοση των οικονομικών εγγυήσεων. Στην αρχική αναγνώριση, η υποχρέωση καταβολής αντιστοιχεί στην καθαρή παρούσα αξία των αναμενόμενων εισροών προμηθειών εγγύησης ή των αρχικών αναμενόμενων ζημιών.

Μετά την αρχική αναγνώριση, οι οικονομικές εγγυήσεις αποτιμώνται στο υψηλότερο από τα ακόλουθα ποσά:

- Το ποσό της πρόβλεψης ζημίας όπως καθορίζεται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9· και
- Οι προμήθειες εγγύησης που αναγνωρίστηκαν αρχικά μείον τα έσοδα που αναγνωρίστηκαν σύμφωνα με τις αρχές του ΔΠΧΑ 15.

Τυχόν αύξηση ή μείωση της καθαρής υποχρέωσης (όπως επιμετράται βάσει του ΔΠΧΑ 9) που απορρέει από χρηματοοικονομικές εγγυήσεις πέραν της καταβολής καταπτώσεων εγγυήσεων αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων στην κατηγορία «Μεταβολή προβλέψεων για εγγυήσεις».

Η εισπραχθείσα προμήθεια της εγγύησης αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων στην κατηγορία «Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες» βάσει πίνακα απόσβεσης σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15 για τη διάρκεια της οικονομικής εγγύησης.

2.4.4 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός από τα παράγωγα

Ταξινόμηση και επιμέτρηση

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος εκτός από τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις οι οποίες εμπίπτουν στον ορισμό των διακρατούμενων για διαπραγμάτευση (π.χ. υποχρεώσεις σε παράγωγα).

Η Διευκόλυνση παύει την αναγνώριση μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης όταν οι συμβατικές υποχρεώσεις της εκπληρώνονται, ακυρώνονται ή εκπνέουν.

2.4.5 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα περιλαμβάνουν συναλλαγματικές ανταλλαγές σε διαφορετικά νομίσματα, συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων σε διαφορετικά νομίσματα και βραχυπρόθεσμες συμφωνίες συναλλαγματικών ανταλλαγών («FX swaps»).

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται αρχικά βάσει της ημερομηνίας της διαπραγμάτευσης.

Στο πλαίσιο των συνήθων δραστηριοτήτων της, η Διευκόλυνση μπορεί να συνάπτει συμβάσεις ανταλλαγής (swap contracts) για την κάλυψη ειδικών δανειοδοτικών πράξεων ή προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος με σκοπό την αντιστάθμιση των συναλλαγματικών της θέσεων, που εκφράζονται σε άλλα νομίσματα εκτός από το ευρώ και τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ενεργό αγορά, με σκοπό την αντιστάθμιση κερδών ή ζημιών που προκαλούνται από διακυμάνσεις συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Όλα τα παράγωγα επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και αναφέρονται ως παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα. Η εύλογη αξία προκύπτει κατά κύριο λόγο από τα υποδείγματα προεξοφλημένων ταμειακών ροών, από τα υποδείγματα καθορισμού τιμών δικαιωμάτων προαίρεσης και από τις προσφορές τιμών τρίτων.

Τα παράγωγα εγγράφονται στην εύλογη αξία και καταχωρίζονται ως στοιχεία ενεργητικού όταν η εύλογη αξία τους είναι θετική και ως στοιχεία παθητικού όταν η εύλογη αξία τους είναι αρνητική. Οι μεταβολές της εύλογης αξίας παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων υπό τη «Μεταβολή εύλογης αξίας παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων».

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, οι απαιτήσεις διαχωρισμού όσον αφορά τα ενσωματωμένα παράγωγα έχουν καταργηθεί για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και, ως εκ τούτου, η υβριδική σύμβαση αντιμετωπίζεται ως σύνολο για την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, αντίστοιχα.
Ως εκ τούτου, οι ταμειακές ροές των παραγώγων καθορίστηκαν με τη χρήση των εφεδρικών επιτοκίων της ISDA σε αντικατάσταση των δεικτών αναφοράς LIBOR[14]**.** Για τον αντίκτυπο της μεταρρύθμισης του IBOR στα παράγωγα μέσα, ανατρέξτε στη σημείωση 6.

2.4.6 Συνεισφορές

Οι συνεισφορές των κρατών μελών αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης ως απαιτήσεις την ημερομηνία της απόφασης του Συμβουλίου για τον καθορισμό της χρηματοοικονομικής συνεισφοράς που πρέπει να καταβάλουν τα κράτη μέλη στη Διευκόλυνση.

Οι συνεισφορές των κρατών μελών πληρούν τους ακόλουθους όρους και, επομένως, ταξινομούνται ως συμμετοχικοί τίτλοι:

- όπως ορίζεται στη συμφωνία συνεισφοράς, δίνουν τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να αποφασίσουν για τη χρησιμοποίηση των καθαρών στοιχείων ενεργητικού της Διευκόλυνσης σε περίπτωση εκκαθάρισης της Διευκόλυνσης,
- ανήκουν στην κατηγορία μέσων που υπάγεται σε όλες τις άλλες κατηγορίες μέσων,
- όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα στην κατηγορία μέσων που υπάγονται σε όλες τις άλλες κατηγορίες μέσων έχουν πανομοιότυπα χαρακτηριστικά,
- το μέσο δεν περιέχει κανένα στοιχείο που να απαιτεί ταξινόμηση ως υποχρέωση, και
- οι συνολικές αναμενόμενες ταμειακές ροές καταλογιστέες στο μέσο κατά τη διάρκεια ισχύος του βασίζονται ουσιαστικά στα κέρδη ή τις ζημίες, τη μεταβολή στα αναγνωριζόμενα καθαρά περιουσιακά στοιχεία ή τη μεταβολή στην εύλογη αξία των

[14] Οι ταμειακές ροές που αναφέρονται σε USD LIBOR ορίζονται με βάση τους δείκτες αναφοράς LIBOR όταν οι ρυθμίσεις USD LIBOR δεν έχουν λήξει ακόμη.

αναγνωρισμένων και μη αναγνωρισμένων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της Διευκόλυνσης κατά τη διάρκεια ισχύος του μέσου.

Οι συνεισφορές ταξινομούνται και επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος στις οικονομικές καταστάσεις.

2.4.7 Τόκοι και συναφή έσοδα

Οι τόκοι δανείων που προέρχονται από τη Διευκόλυνση εγγράφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων («Τόκοι και συναφή έσοδα») και στην κατάσταση οικονομικής θέσης («Δάνεια και προκαταβολές») σύμφωνα με τη λογιστική σε δεδουλευμένη βάση και σύμφωνα με το αποτελεσματικό επιτόκιο, το οποίο είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί επακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές πληρωμές ή εισπράξεις μετρητών που αντιστοιχούν στην αναμενόμενη διάρκεια του δανείου στην καθαρή λογιστική αξία του. Όταν η εγγεγραμμένη αξία δανείου μειωθεί λόγω απομείωσης, η αναγνώριση εσόδων από τόκους συνεχίζεται με βάση το αποτελεσματικό αρχικό επιτόκιο που ισχύει για τη νέα λογιστική αξία.

Οι τόκοι των αποκτηθέντων ή δημιουργηθέντων δανείων απομειωμένης πιστωτικής αξίας καταχωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων («Τόκοι και συναφή έσοδα») και στην κατάσταση οικονομικής θέσης («Δάνεια και απαιτήσεις») σύμφωνα με τη λογιστική σε δεδουλευμένη βάση και σύμφωνα με το προσαρμοσμένο στον κίνδυνο πραγματικό επιτόκιο, σε όλη τη διάρκεια ζωής του δανείου, το οποίο είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί επακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές πληρωμές ή εισπράξεις μετρητών που αντιστοιχούν στην αναμενόμενη διάρκεια του δανείου στο αποσβεσμένο κόστος του δανείου.

Οι επιδοτήσεις επιτοκίου που εισπράττονται για τους πόρους της Διευκόλυνσης αναβάλλονται και αναγνωρίζονται ως προσαρμογή της πραγματικής απόδοσης, ενώ καταγράφονται στην κατηγορία «Τόκοι και συναφή έσοδα» της κατάστασης εσόδων για την περίοδο από την εκταμίευση έως την αποπληρωμή του επιδοτούμενου δανείου.

Οι προμήθειες ανάληψης υποχρεώσεων προεισπράττονται και αναγνωρίζονται ως έσοδα με βάση τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου για την περίοδο από την εκταμίευση του δανείου μέχρι την αποπληρωμή του και παρουσιάζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων στη θέση «Τόκοι και συναφή έσοδα».

2.4.8 Επιδοτήσεις επιτοκίου και τεχνική βοήθεια

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της, η Διευκόλυνση διαχειρίζεται επιδοτήσεις επιτοκίου και τεχνική βοήθεια (στο εξής: ΤΒ) για λογαριασμό των κρατών μελών.

Το μέρος των συνεισφορών των κρατών μελών που διατίθενται για την πληρωμή επιδοτήσεων επιτοκίου και ΤΒ δεν καταχωρίζονται στους πόρους χρηματοδοτών της Διευκόλυνσης αλλά ταξινομούνται ως οφειλές έναντι τρίτων. Η Διευκόλυνση πραγματοποιεί εκταμιεύσεις υπέρ των τελικών δικαιούχων και στη συνέχεια μειώνει τις οφειλές έναντι τρίτων.

Όταν ποσά που συνεισφέρονται για επιδοτήσεις επιτοκίου και τεχνική βοήθεια δεν χορηγούνται εξ ολοκλήρου, τότε αναταξινομούνται ως συνεισφορά στη Διευκόλυνση.

2.4.9 Έσοδα από τόκους επί ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους

Έσοδα από τόκους ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων της Διευκόλυνσης σύμφωνα με τη λογιστική σε δεδουλευμένη βάση.

2.4.10 Αμοιβές, προμήθειες και μερίσματα

Οι αμοιβές που εισπράττονται έναντι υπηρεσιών παρεχόμενων για δεδομένη χρονική περίοδο αναγνωρίζονται ως έσοδα κατά την περίοδο παροχής των υπηρεσιών, ενώ οι αμοιβές που εισπράττονται από την εκτέλεση μιας σημαντικής πράξης αναγνωρίζονται ως έσοδα μετά την ολοκλήρωση της σημαντικής πράξης. Οι αμοιβές αυτές παρουσιάζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων στην κατηγορία «Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες».

Τα μερίσματα που αφορούν μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης αναγνωρίζονται κατά την είσπραξή τους και παρουσιάζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων στην κατηγορία «Καθαρά πραγματοποιηθέντα κέρδη από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης».

2.4.11 Φορολογία

Το πρωτόκολλο περί προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προσαρτήθηκε στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ορίζει ότι τα στοιχεία ενεργητικού, τα έσοδα και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία των θεσμικών οργάνων της Ένωσης απαλλάσσονται από όλους τους άμεσους φόρους.

3 Διαχείριση κινδύνων

Στην παρούσα σημείωση παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την έκθεση της Διευκόλυνσης σε πιστωτικούς και χρηματοοικονομικούς κινδύνους και τη δυνατότητά της να τους διαχειρίζεται και να τους ελέγχει, κυρίως όσον αφορά τους βασικούς κινδύνους που συνδέονται με τη χρησιμοποίηση χρηματοοικονομικών μέσων. Πρόκειται για τους ακόλουθους κινδύνους:

- πιστωτικός κίνδυνος: ο κίνδυνος ζημίας λόγω αθέτησης υποχρεώσεων εκ μέρους πελάτη ή αντισυμβαλλομένου, με αποτέλεσμα πιστωτικό άνοιγμα κάθε μορφής, περιλαμβανομένου του κινδύνου διακανονισμού[15],
- κίνδυνος ρευστότητας: ο κίνδυνος μια οντότητα να μην είναι σε θέση να χρηματοδοτήσει τις αυξήσεις στοιχείων ενεργητικού και να καλύψει υποχρεώσεις που καθίστανται ληξιπρόθεσμες, χωρίς να προκληθούν απαράδεκτες ζημίες,
- κίνδυνος αγοράς: ο κίνδυνος οι μεταβολές των αγοραίων τιμών και των συντελεστών, όπως επιτόκια, τιμές μετοχών και συναλλαγματικές ισοτιμίες να επηρεάσουν τα έσοδα ή την αξία των μετοχών μιας οντότητας σε χρηματοοικονομικά μέσα.

3.1 Οργάνωση της διαχείρισης κινδύνων

Η ΕΤΕπ προσαρμόζει διαρκώς το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Επενδυτικής Διευκόλυνσης.

Η διεύθυνση διαχείρισης κινδύνων της ΕΤΕπ αναγνωρίζει, αξιολογεί, παρακολουθεί και υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται η Διευκόλυνση, κατά τρόπο ανεξάρτητο. Στο πλαίσιο της διαφύλαξης του διαχωρισμού των καθηκόντων, η διεύθυνση διαχείρισης κινδύνων είναι ανεξάρτητη από το τμήμα εξυπηρέτησης πελατών (Front Office) και παρέχει δεύτερη γνώμη σχετικά με όλες τις προτάσεις του τμήματος εξυπηρέτησης πελατών που έχουν συνέπειες στους κινδύνους.

Σε επίπεδο ΕΤΕπ, ο υπεύθυνος διαχείρισης κινδύνων του ομίλου (GCRO) υποβάλλει έκθεση σχετικά με τους κινδύνους του ομίλου στη Διευθύνουσα Επιτροπή της ΕΤΕπ υπό την εποπτεία του μέλους της Διευθύνουσας Επιτροπής που είναι αρμόδιο για τη διαχείριση κινδύνων. Ο GCRO έχει άμεση πρόσβαση στην Επιτροπή Πολιτικής Κινδύνων και μπορεί να απευθύνεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΕπ και να επικοινωνεί μαζί του για οποιοδήποτε ζήτημα που εμπίπτει στον τομέα αρμοδιότητάς του.

3.2 Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι η δυνητική ζημία που μπορεί να προκύψει λόγω αθέτησης υποχρεώσεων εκ μέρους πελάτη ή αντισυμβαλλομένου, με αποτέλεσμα πιστωτικό άνοιγμα κάθε μορφής, περιλαμβανομένου του διακανονισμού.

3.2.1 Πολιτική πιστωτικού κινδύνου

Κατά την πιστωτική ανάλυση επί συμβαλλομένων μερών στο πλαίσιο δανείων, η ΕΤΕπ αξιολογεί τον πιστωτικό κίνδυνο και την αναμενόμενη ζημία με σκοπό τον ποσοτικό προσδιορισμό και την τιμολόγηση του κινδύνου. Η ΕΤΕπ έχει αναπτύξει μια μέθοδο εσωτερικής διαβάθμισης (IRM) με σκοπό να προσδιορίζει τις εσωτερικές διαβαθμίσεις των αντισυμβαλλομένων δανειοληπτών/εγγυητών που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο. Η μέθοδος αυτή βασίζεται σε ένα σύστημα δελτίων βαθμολόγησης ειδικά σχεδιασμένων για κάθε βασικό είδος πιστωτικού αντισυμβαλλομένου (π.χ. επιχειρήσεις, χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί κ.λπ.). Αν ληφθούν υπόψη τόσο η βέλτιστη τραπεζική πρακτική που εφαρμόζεται στην ΕΤΕπ όσο και οι αρχές που διατυπώνονται στο πλαίσιο της συμφωνίας της Βασιλείας περί κεφαλαιακής επάρκειας (συμφωνία της Βασιλείας ΙΙ), όλοι οι αντισυμβαλλόμενοι που είναι σημαντικοί για το πιστωτικό προφίλ μιας συγκεκριμένης συναλλαγής ταξινομούνται σε κατηγορίες εσωτερικής διαβάθμισης με βάση τη μέθοδο IRM για το εκάστοτε ειδικό είδος αντισυμβαλλομένου. Κάθε αντισυμβαλλόμενος έχει τη δυνατότητα εσωτερικής διαβάθμισης η οποία αντανακλά την πιθανότητα αθέτησης υποχρεώσεών του έπειτα από εμπεριστατωμένη ανάλυση του προφίλ επιχειρηματικού και χρηματοοικονομικού κινδύνου του ίδιου του αντισυμβαλλομένου και του πλαισίου κινδύνου χώρας εντός του οποίου λειτουργεί. Οι προσαρμογές από εμπειρογνώμονες πραγματοποιούνται όταν είναι αναγκαίο λαμβάνοντας υπόψη τη στήριξη που παρέχουν οι μητρικές εταιρείες ή οι κυβερνήσεις των νομικών οντοτήτων, και η τελική διαβάθμιση επιτρέπει παρεκκλίσεις με σκοπό να αντανακλά πληροφορίες (π.χ. τιμολόγηση στην αγορά) που δεν λαμβάνονται υπόψη στο δελτίο βαθμολόγησης.

Η πιστοληπτική αξιολόγηση της χρηματοδότησης έργων και άλλων δομημένων πράξεων με περιορισμένους πόρους χρησιμοποιεί εργαλεία πιστωτικού κινδύνου ειδικά για τον κλάδο και εστιασμένα κατά κύριο λόγο στη διαθεσιμότητα ταμειακών ροών και στην ικανότητα εξυπηρέτησης του χρέους. Μεταξύ των εργαλείων αυτών περιλαμβάνεται η ανάλυση του συμβατικού πλαισίου του εκάστοτε έργου, η ανάλυση αντισυμβαλλομένου και οι προσομοιώσεις ταμειακών ροών. Όπως για τις επιχειρήσεις και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, κάθε έργο υποβάλλεται σε εσωτερική διαβάθμιση κινδύνου. Τέλος, τα κράτη εκτός ΕΕ αξιολογούνται από το Τμήμα Οικονομικών βάσει ενός στατιστικού υποδείγματος.

Όλες οι εσωτερικές διαβαθμίσεις παρακολουθούνται καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και επικαιροποιούνται σε περιοδική βάση.

Ειδικά όρια ύψους συναλλαγών και μεγέθους του αντισυμβαλλομένου εφαρμόζονται σε μη κρατικές πράξεις, ανάλογα με την περίπτωση. Οι περιορισμοί αντισυμβαλλομένων ορίζονται σε επίπεδο ενοποιημένων ανοιγμάτων ομίλου, κατά περίπτωση. Οι περιορισμοί αυτοί αντανακλούν κατά κανόνα, μεταξύ άλλων, το μέγεθος των ιδίων κεφαλαίων των αντισυμβαλλομένων.

[15] Ο κίνδυνος διακανονισμού ορίζεται ως ο κίνδυνος δυνητικών ζημιών λόγω συναλλαγών οι οποίες παραμένουν μη διακανονισθείσες μετά την προβλεπόμενη ημερομηνία παράδοσής τους και/ή λόγω συναλλαγών που διακανονίζονται αργότερα από το ισχύον πρότυπο της αγοράς. Λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων της Διευκόλυνσης, τα σημαντικότερα μέσα που επηρεάζονται από τον κίνδυνο διακανονισμού είναι τα παράγωγα που συνάπτονται από την Τράπεζα και συνεπάγονται την ανταλλαγή ξένων νομισμάτων. Η διαχείριση του κινδύνου διακανονισμού καλύπτεται από τις κατευθυντήριες γραμμές για τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους.

Προκειμένου να μετριαστεί ο πιστωτικός κίνδυνος, η ΕΤΕπ χρησιμοποιεί κατά περίπτωση διάφορα μέσα πιστωτικής ενίσχυσης που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, εξασφαλίσεις αντισυμβαλλομένου ή σχετικές με το εκάστοτε έργο, εγγυήσεις και συμβατικές ρήτρες, ανάλογα με τη φύση του δανειολήπτη και το είδος της πράξης.

Η Διευκόλυνση δεν χρησιμοποιεί πιστωτικά παράγωγα για να μετριάσει τον πιστωτικό κίνδυνο.

3.2.2 Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο χωρίς να λαμβάνονται υπόψη εμπράγματες ασφάλειες και άλλα μέσα πιστωτικής ενίσχυσης

Ο πίνακας που ακολουθεί δείχνει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο για τις συνιστώσες της κατάστασης οικονομικής θέσης, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων. Η μέγιστη έκθεση εμφανίζεται ακαθάριστη, πριν από το αποτέλεσμα μετριασμού μέσω της χρήσης εμπράγματων ασφαλειών.

Μέγιστη έκθεση (σε χιλιάδες EUR)	**31.12.2022**	**31.12.2021**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	1 451 970	1 358 564
Ποσά προς είσπραξη από χρηματοδότες	85 321	85 210
Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	73 003	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	75 852	7
Δάνεια και προκαταβολές	1 849 786	1 986 281
Άλλα στοιχεία ενεργητικού	950	1 086
Σύνολο	**3 536 882**	**3 431 148**
Προβλέψεις για δανειακές δεσμεύσεις	**-16 583**	**-16 602**
ΕΚΤΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ		
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις		
- Εκδοθείσες εγγυήσεις	-	1 499 675
Αναλήψεις υποχρεώσεων		
- Μη εκταμιευθέντα δάνεια	1 671 851	1 677 411
- Μη εκδοθείσες εγγυήσεις	49 378	256 299
Σύνολο εκτός ισολογισμού	**1 721 229**	**3 433 385**
Σύνολο πιστωτικού ανοίγματος	**5 241 528**	**6 847 931**

3.2.3 Πιστωτικός κίνδυνος από δάνεια και προκαταβολές

3.2.3.1 Επιμέτρηση του πιστωτικού κινδύνου από δάνεια και προκαταβολές

Δάνεια και προκαταβολές ή εγγυήσεις που αναλαμβάνονται από τη Διευκόλυνση τυγχάνουν ολοκληρωμένης εκτίμησης κινδύνου και ποσοτικής εκτίμησης των αναμενόμενων ζημιών, που αντικατοπτρίζονται στην αξιολόγηση δανείου. Πράξεις στο πλαίσιο κονδυλίου χρηματοδότησης με αντίκτυπο (όπως περιγράφεται στη σημείωση 24), εξαιρουμένων των δανείων από ενδιάμεσους, υπόκεινται στις αρχές διαχείρισης κινδύνου της γενικής εντολής, όπως προβλέπονται στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΤΕπ για τον πιστωτικό κίνδυνο και τον κίνδυνο μετοχών. Οι αξιολογήσεις δανείων καταρτίζονται σύμφωνα με γενικώς αποδεκτά κριτήρια, με βάση την ποιότητα του δανειολήπτη, τη λήξη του δανείου, την εγγύηση και, κατά περίπτωση, τον εγγυητή.

Το σύστημα αξιολόγησης δανείων περιλαμβάνει τις μεθόδους, τις διαδικασίες, τις βάσεις δεδομένων και τα συστήματα πληροφορικής που στηρίζουν την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου στο πλαίσιο δανειοδοτικών πράξεων και την ποσοτική εκτίμηση των αναμενόμενων ζημιών. Συνοψίζει πολυάριθμες πληροφορίες με σκοπό τη σχετική κατάταξη των πιστωτικών κινδύνων των δανείων. Οι αξιολογήσεις δανείων αντανακλούν την παρούσα αξία του εκτιμώμενου ύψους των «αναμενόμενων ζημιών», που συνίσταται στην πιθανότητα αθέτησης εκ μέρους των βασικών οφειλετών, στο άνοιγμα σε αθέτηση και στη σοβαρότητα των ζημιών σε περίπτωση αθέτησης. Αξιολογήσεις δανείων χρησιμοποιούνται για τους ακόλουθους σκοπούς:

- ως βοήθεια για λεπτομερέστερη και περισσότερο ποσοτική αξιολόγηση των κινδύνων δανεισμού,
- ως δείκτης των διακυμάνσεων του πιστωτικού κινδύνου για τους σκοπούς της ιεράρχησης των προσπαθειών παρακολούθησης,
- ως περιγραφή της ποιότητας χαρτοφυλακίου του δανείου σε οποιαδήποτε δεδομένη ημερομηνία, και
- ως στοιχείο για τις αποφάσεις σχετικά με την αποτίμηση των κινδύνων.

Για τον προσδιορισμό της αξιολόγησης δανείων συνεκτιμώνται οι ακόλουθοι παράγοντες:

i) Η πιστοληπτική ικανότητα του δανειολήπτη: η μονάδα «Διαχείριση κινδύνου» εξετάζει με ανεξάρτητο τρόπο τους δανειολήπτες και αξιολογεί την πιστοληπτική τους ικανότητα με βάση εσωτερικές μεθόδους και εξωτερικά δεδομένα. Σύμφωνα με την προσέγγιση των εσωτερικών διαβαθμίσεων της Βασιλείας III που επιλέχθηκε, η ΕΤΕπ έχει αναπτύξει μια μέθοδο εσωτερικής διαβάθμισης (IRM) για την εσωτερική διαβάθμιση δανειοληπτών και εγγυητών. Η μέθοδος αυτή βασίζεται σε μια σειρά εξειδικευμένων δελτίων βαθμολόγησης για συγκεκριμένους τύπους αντισυμβαλλομένων.

ii) Η συσχέτιση αθέτησης: ποσοτικοποιεί τις πιθανότητες να προκύψουν ταυτόχρονα οικονομικές δυσκολίες τόσο από την πλευρά του δανειολήπτη όσο και από την πλευρά του εγγυητή. Όσο μεγαλύτερη είναι η συσχέτιση μεταξύ των πιθανοτήτων αθέτησης του δανειολήπτη και του εγγυητή, τόσο μικρότερη είναι η αξία της εγγύησης και, ως εκ τούτου, τόσο χαμηλότερη (ή χειρότερη) η αξιολόγηση των δανείων.

iii) Η αξία των μέσων εγγύησης και των εξασφαλίσεων: η αξία αυτή αξιολογείται με βάση τον συνδυασμό της πιστοληπτικής ικανότητας του εγγυητή και το είδος του χρησιμοποιούμενου μέσου.

iv) Το ισχύον ποσοστό ανάκτησης: εφόσον πρόκειται για το ποσό που αναμενόταν να ανακτηθεί μετά την αθέτηση του αντίστοιχου αντισυμβαλλομένου, εκφράζεται ως ποσοστό επί της αντίστοιχης δανειακής έκθεσης

v) Το συμβατικό πλαίσιο: ένα υγιές συμβατικό πλαίσιο αυξάνει την ποιότητα του δανείου και ενισχύει την αξιολόγηση του δανείου.

vi) Η διάρκεια του δανείου ή, γενικότερα, οι ταμειακές ροές του δανείου: ανεξαρτήτως των υπολοίπων παραγόντων, όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια του δανείου, τόσο υψηλότερος είναι ο κίνδυνος να προκύψουν δυσκολίες στην εξυπηρέτησή του.

Η αναμενόμενη ζημία δανείου υπολογίζεται με βάση τον συνδυασμό των πέντε προαναφερθέντων στοιχείων. Ανάλογα με το ύψος της εν λόγω ζημίας, ένα δάνειο κατατάσσεται σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:

«A» Δάνεια πρώτης ποιότητας, τα οποία χωρίζονται σε τρεις υποκατηγορίες:

Η υποκατηγορία «A0» περιλαμβάνει δάνεια προς κράτη μέλη της ΕΕ ή με εγγύηση κράτους μέλους της ΕΕ με αναμενόμενη ζημία 0 %.

Η υποκατηγορία «A+» περιλαμβάνει δάνεια που έχουν χορηγηθεί σε οντότητες (ή που τυγχάνουν εγγυήσεων από οντότητες) άλλες εκτός από τα κράτη μέλη της ΕΕ, χωρίς να υπάρχει πρόβλεψη επιδείνωσης της ποιότητας κατά τη διάρκειά τους.

Η υποκατηγορία «A-» περιλαμβάνει δανειοδοτικές πράξεις για τις οποίες υπάρχουν ορισμένες αμφιβολίες σχετικά με τη διατήρηση του παρόντος καθεστώτος τους, αλλά ο κίνδυνος αρνητικών εξελίξεων αναμένεται ότι θα είναι περιορισμένος.

«B» Δάνεια υψηλής ποιότητας: τα δάνεια αυτά αντιπροσωπεύουν κατηγορία στοιχείων ενεργητικού τα οποία η Τράπεζα εμπιστεύεται, μολονότι το ενδεχόμενο κάποιας μικρής αρνητικής εξέλιξης δεν μπορεί να αποκλεισθεί στο μέλλον. Οι υποκατηγορίες B+ και B- χρησιμοποιούνται για να υποδηλώσουν το ενδεχόμενο τέτοιας επιδείνωσης.

«C» Δάνεια καλής ποιότητας: ένα παράδειγμα θα μπορούσε να είναι μη εγγυημένα δάνεια προς εύρωστες τράπεζες και επιχειρήσεις, επταετούς διάρκειας, ή ισοδύναμης απόσβεσης και εφάπαξ αποπληρωτέα στη λήξη τους.

«D» Αυτή η κατηγορία διαβάθμισης αντιπροσωπεύει το όριο μεταξύ δανείων «αποδεκτής ποιότητας» και δανείων που έχουν έλθει αντιμέτωπα με ορισμένες δυσκολίες. Αυτό το σημείο καμπής όσον αφορά την αξιολόγηση δανείων προσδιορίζεται με μεγαλύτερη ακρίβεια με τις υποκατηγορίες D+ και D-. Για τα δάνεια που βαθμολογούνται με D- απαιτούνται αυστηρότερα μέτρα παρακολούθησης.

«E» Αυτή η κατηγορία διαβάθμισης περιλαμβάνει δάνεια με μεγαλύτερο προφίλ κινδύνου από το συνήθως αποδεκτό. Περιλαμβάνει επίσης δάνεια τα οποία, κατά τη διάρκειά τους, έχουν αντιμετωπίσει σοβαρά προβλήματα και το ενδεχόμενο να καταστούν ζημιογόνα δεν μπορεί να αποκλεισθεί. Για τον λόγο αυτό, τα δάνεια αυτά αποτελούν αντικείμενο στενής και συστηματικής παρακολούθησης. Οι υποκατηγορίες E+ και E- διαφοροποιούν την ένταση αυτής της ειδικής διαδικασίας παρακολούθησης, δεδομένου ότι τα δάνεια με βαθμολόγηση E- βρίσκονται σε τέτοια θέση που υπάρχουν πολλές πιθανότητες το χρέος να μην μπορέσει να εξυπηρετηθεί σε εγκαίρως και επομένως να απαιτηθεί κάποια μορφή αναδιάρθρωσής του που μπορεί, ενδεχομένως, να οδηγήσει σε απομείωση αξίας.

«F» Το γράμμα F (fail-αποτυχία) υποδηλώνει δάνεια που αντιπροσωπεύουν απαράδεκτους κινδύνους. Δάνεια με διαβάθμιση F- μπορούν να προκύψουν μόνο από εκκρεμείς συναλλαγές οι οποίες, μετά την υπογραφή τους, ήλθαν αντιμέτωπες με απρόβλεπτες, έκτακτες και δραματικά δυσμενείς συνθήκες. Όλες οι πράξεις που χαρακτηρίζονται από απώλεια κεφαλαίου στο πλαίσιο της Διευκόλυνσης διαβαθμίζονται στην κατηγορία F και εφαρμόζεται ειδική διάταξη.

Στην ενότητα 3.2.3.3, ο πίνακας δείχνει την ανάλυση πιστωτικής ποιότητας του χαρτοφυλακίου δανείων της Διευκόλυνσης το οποίο βασίζεται στις διάφορες κατηγορίες αξιολόγησης δανείων που περιγράφονται ανωτέρω.

3.2.3.2 Ανάλυση της έκθεσης των δανειοδοτήσεων σε πιστωτικό κίνδυνο

Ο πίνακας που ακολουθεί δείχνει τη μέγιστη έκθεση (καθαρή λογιστική αξία) σε πιστωτικό κίνδυνο όσον αφορά δάνεια και προκαταβολές που υπογράφηκαν (είτε εκταμιεύθηκαν είτε δεν εκταμιεύθηκαν) ανά κατηγορία δανειολήπτη, λαμβανομένων υπόψη των εγγυήσεων που χορηγήθηκαν από εγγυητές:

Στις 31.12.2022 **σε χιλιάδες EUR**	**Εγγυημένα ποσά**	**Άλλες πιστωτικές ενισχύσεις**	**Μη εγγυημένα ποσά**	**Σύνολο**	**% συνόλου εκταμιεύσεων**
Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	64 625	-	1 095 467	**1 160 092**	**63 %**
Επιχειρήσεις	182 460	-	285 216	**467 676**	**25 %**
Δημόσιες αρχές	18 902	-	218	**19 120**	**1 %**
Κράτη	-	311	202 587	**202 898**	**11 %**
Σύνολο εκταμιεύσεων	**265 987**	**311**	**1 583 488**	**1 849 786**	**100 %**
Μη εκταμιευθέντα	**149 506**	**-**	**1 505 762**	**1 655 268**	
Σύνολο εκταμιευθέντων και μη εκταμιευθέντων	**415 493**	**311**	**3 089 250**	**3 505 054**	

Στις 31.12.2021 **σε χιλιάδες EUR**	**Εγγυημένα ποσά**	**Άλλες πιστωτικές ενισχύσεις**	**Μη εγγυημένα ποσά**	**Σύνολο**	**% συνόλου εκταμιεύσεων**
Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	74 086	-	1 115 656	**1 189 742**	**60 %**
Επιχειρήσεις	211 067	-	368 877	**579 944**	**29 %**
Δημόσιες αρχές	20 776	-	664	**21 440**	**1 %**
Κράτη	-	917	194 238	**195 155**	**10 %**
Σύνολο εκταμιεύσεων	**305 929**	**917**	**1 679 435**	**1 986 281**	**100 %**
Μη εκταμιευθέντα	**193 663**	**-**	**1 467 146**	**1 660 809**	
Σύνολο εκταμιευθέντων και μη εκταμιευθέντων	**499 592**	**917**	**3 146 581**	**3 647 090**	

Η διεύθυνση «Διαχείριση και παρακολούθηση χαρτοφυλακίου» έχει αναλάβει την ευθύνη για την παρακολούθηση οφειλετών και εγγυητών, καθώς και για τη διενέργεια των σχετικών οικονομικών και συμβατικών ελέγχων. Κατά συνέπεια, η αξιοπιστία των δανείων, των δανειοληπτών και των εγγυητών της Διευκόλυνσης υπόκειται σε διαρκή παρακολούθηση, τουλάχιστον μία φορά το έτος, αλλά ακόμη πιο συχνά κατά περίπτωση, ανάλογα με τα πιστωτικά γεγονότα που επέρχονται. Ειδικότερα, η διεύθυνση «Διαχείριση και παρακολούθηση χαρτοφυλακίου» επανεξετάζει αν πληρούνται τα συμβατικά δικαιώματα και, σε περίπτωση πιστοληπτικής υποβάθμισης και/ή αθέτησης συμβατικής υποχρέωσης, λαμβάνονται μέτρα αποκατάστασης. Μέτρα μετριασμού λαμβάνονται, όποτε κρίνεται αναγκαίο, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο. Επίσης, στην περίπτωση ανανέωσης τραπεζικών εγγυήσεων που έχουν ληφθεί για τα δάνειά της, εξασφαλίζεται η αντικατάστασή τους ή η έγκαιρη λήψη μέτρων.

3.2.3.3 Ανάλυση πιστωτικής ποιότητας ανά είδος δανειολήπτη

Οι πίνακες που ακολουθούν δείχνουν την ανάλυση πιστωτικής ποιότητας του χαρτοφυλακίου δανείων της Διευκόλυνσης την 31η Δεκεμβρίου 2022 και την 31η Δεκεμβρίου 2021, σύμφωνα με τις εφαρμογές αξιολόγησης δανείων, βάσει των δανείων που έχουν υπογραφεί (είτε έχουν εκταμιευτεί είτε όχι):

Στις 31.12.2022 σε χιλιάδες EUR		**Υψηλή ποιότητα**	**Συνήθης ποιότητα**	**Ελάχιστος αποδεκτός κίνδυνος**	**Υψηλός κίνδυνος**	**Χωρίς διαβάθμιση ***	**Σύνολο**	**% επί του συνόλου**
		A έως B-	**C**	**D+**	**D- και παρακάτω**			
Δανειολήπτης	Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	293 458	349 628	103 133	1 030 131	-	**1 776 350**	**51 %**
	Επιχειρήσεις	96 413	52 092	-	703 374	226 750	**1 078 629**	**31 %**
	Δημόσιες αρχές	-	18 902	-	-	218	**19 120**	**1 %**
	Κράτη	51 976	2 771	8 363	567 845	-	**630 955**	**17 %**
Σύνολο		**441 847**	**423 393**	**111 496**	**2 301 350**	**226 968**	**3 505 054**	**100 %**

*Πράξεις δανειοδότησης επιμετρούμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Στις 31.12.2021 σε χιλιάδες EUR		**Υψηλή ποιότητα**	**Συνήθης ποιότητα**	**Ελάχιστος αποδεκτός κίνδυνος**	**Υψηλός κίνδυνος**	**Χωρίς διαβάθμιση ***	**Σύνολο**	**% επί του συνόλου**
		A έως B-	**C**	**D+**	**D- και παρακάτω**			
Δανειολήπτης	Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	285 924	109 219	443 921	1 130 146	-	**1 969 210**	**54 %**
	Επιχειρήσεις	108 621	49 059	12 253	532 735	315 011	**1 017 679**	**28 %**
	Δημόσιοι οργανισμοί	-	20 776	-	-	664	**21 440**	**1 %**
	Κράτη	917	2 529	3 360	631 955	-	**638 761**	**17 %**
Σύνολο		**395 462**	**181 583**	**459 534**	**2 294 836**	**315 675**	**3 647 090**	**100 %**

*Πράξεις δανειοδότησης επιμετρούμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

3.2.3.4 Συγκέντρωση κινδύνων σχετικά με δάνεια και προκαταβολές

3.2.3.4.1 Γεωγραφική ανάλυση

Με βάση τη χώρα του δανειολήπτη, το χαρτοφυλάκιο δανείων της Διευκόλυνσης καταμερίζεται στις ακόλουθες γεωγραφικές περιφέρειες (σε χιλιάδες EUR):

Χώρα δανειολήπτη	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Κένυα	338 790	321 069
Αίγυπτος	309 312	345 810
Νιγηρία	266 294	237 992
Αιθιοπία	107 988	96 391
Ρουάντα	94 247	64 169
Μαυρίκιος	93 509	101 446
Μπαρμπέιντος	82 735	85 058
Περιφέρεια χωρών ΑΚΕ	69 920	208 795
Ζάμπια	56 729	52 345
Καμερούν	56 586	42 097
Ουγκάντα	51 388	61 033
Σενεγάλη	38 153	42 968
Κονγκό (Λαϊκή Δημοκρατία)	36 772	48 766
Τανζανία	33 431	46 423
Νέα Καληδονία	31 684	37 098
Δομινικανή Δημοκρατία	25 879	19 076
Ζιμπάμπουε	23 147	14 708
Τζαμάικα	18 902	20 776
Γουινέα	15 242	18 972
Μαυριτανία	11 029	11 921
Ακτή Ελεφαντοστού	10 976	-
Μαλί	9 856	12 120
Μαλάουι	9 587	14 898
Πράσινο Ακρωτήριο	9 016	11 718
Γκάνα	8 648	15 835
Νήσοι Κέιμαν	8 521	8 692
Μοζαμβίκη	7 094	9 107
Μπουρκίνα Φάσο	4 767	3 581
Αγία Λουκία	4 674	-
Γαλλική Πολυνησία	3 118	5 783
Μπενίν	2 958	4 023
Σεϋχέλλες	2 933	2 529
Μικρονησία	2 811	2 872
Εσουατίνι	1 515	1 792
Σαμόα	645	909
Βανουάτου	525	866
Αϊτή	332	1 208
Κονγκό	73	-
Ανγκόλα	-	12 253
Νίγηρας	-	1 182
Σύνολο	**1 849 786**	**1 986 281**

3.2.3.4.2 Ανάλυση ανά κλάδο δραστηριότητας

Ο πίνακας που ακολουθεί αναλύει το χαρτοφυλάκιο δανείων της Διευκόλυνσης ανά κλάδο δραστηριότητας του δανειολήπτη. Δανειοδοτικές πράξεις στις οποίες προηγείται η εκταμίευση προς ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς πριν από την εκταμίευση προς τον τελικό δικαιούχο, εγγράφονται στον «Τριτογενή τομέα και λοιπά» (σε χιλιάδες EUR):

Κλάδος δραστηριότητας δανειολήπτη	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες	1 160 133	1 190 407
Δημόσια διοίκηση	202 898	195 154
Ηλεκτρική ενέργεια	193 597	211 761
Χημικές ουσίες	108 652	111 251
Τηλεπικοινωνίες	62 862	12 253
Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη	36 833	170 000
Επιχειρηματικές υπηρεσίες, ΤΠ και μέσα επικοινωνίας	31 127	34 306
Υποδομές αεροπορικών και θαλάσσιων μεταφορών	18 902	20 776
Φαρμακευτικά προϊόντα και ιατρικός εξοπλισμός	12 388	13 684
Επενδυτικά αγαθά	8 853	9 269
Μέταλλα και εξόρυξη	8 415	8 667
Ανάκτηση και ανακύκλωση αποβλήτων	4 577	5 326
Πολλαπλές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας	525	866
Τριτογενής τομέας και λοιπά	24	2 561
Σύνολο	**1 849 786**	**1 986 281**

3.2.3.5 Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο για κάθε εσωτερική διαβάθμιση κινδύνου

Η ΕΤΕπ χρησιμοποιεί μια μεθοδολογία εσωτερικής διαβάθμισης η οποία εναρμονίζεται με την προσέγγιση βάσει εσωτερικών διαβαθμίσεων σύμφωνα με τη Βασιλεία ΙΙΙ. Στην πλειονότητα των αντισυμβαλλομένων της Διευκόλυνσης έχει αποδοθεί μια εσωτερική διαβάθμιση σύμφωνα με αυτή τη μεθοδολογία. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται αναλυτικά το δανειακό χαρτοφυλάκιο της Διευκόλυνσης ξεκινώντας από την καλύτερη εσωτερική διαβάθμιση του δανειολήπτη ή του εγγυητή, ανάλογα με την περίπτωση. Στις περιπτώσεις όπου δεν διατίθεται εσωτερική διαβάθμιση, χρησιμοποιείται η εξωτερική διαβάθμιση για τους σκοπούς της παρούσας ανάλυσης.

Στον πίνακα παρουσιάζονται τόσο τα ανοίγματα σε δάνεια που έχουν υπογραφεί (εκταμιευθέντα και μη εκταμιευθέντα) όσο και τα σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο ανοίγματα, σύμφωνα με μια εσωτερική μεθοδολογία την οποία χρησιμοποιεί η Διευκόλυνση για τη διαχείριση ορίων.

		2022					
σε χιλιάδες EUR	**Ισοδύναμη βαθμίδα Moody's**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων**	**Σύνολο**
Δάνεια και προκαταβολές στο αποσβεσμένο κόστος							
Εσωτερική διαβάθμιση 1 - ελάχιστος πιστωτικός κίνδυνος	Aaa	-	56 320	-	-	-	**56 320**
Εσωτερική διαβάθμιση 2 - πολύ χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος	Aa1 - Aa3	82 745	-	-	-	-	**82 745**
Εσωτερική διαβάθμιση 3 - χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος	A1 - A3	421	-	-	-	-	**421**
Εσωτερική διαβάθμιση 4 - μέτριος πιστωτικός κίνδυνος	Baa1 - Baa3	346 538	-	-	-	-	**346 538**
Εσωτερική διαβάθμιση 5 - οικονομικά αδύναμος αντισυμβαλλόμενος	Ba1 - Ba3	82 126	-	-	-	-	**82 126**
Εσωτερική διαβάθμιση 6 - υψηλός πιστωτικός κίνδυνος	B1 - B3	679 725	189 519	-	-	-	**869 244**
Εσωτερική διαβάθμιση 7 - πολύ υψηλός πιστωτικός κίνδυνος	κάτω από Caa1	41 450	273 167	-	-	-	**314 617**
Εσωτερική διαβάθμιση 8 - αντισυμβαλλόμενος σε αθέτηση	κάτω από Caa1, αλλά σε αθέτηση	-	-	63 474	-	-	**63 474**
Δάνεια και προκαταβολές στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		-	-	-	-	**142 263**	**142 263**
Πρόβλεψη ζημίας και προσαρμογή εύλογης αξίας		**-11 370**	**-28 817**	**-21 303**	-	**-46 472**	**-107 962**
Λογιστική αξία δανείων και προκαταβολών		**1 221 635**	**490 189**	**42 171**	-	**95 791**	**1 849 786**
Δανειακές δεσμεύσεις							
Εσωτερική διαβάθμιση 1 - ελάχιστος πιστωτικός κίνδυνος	Aaa	-	-	-	-	-	**-**
Εσωτερική διαβάθμιση 2 - πολύ χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος	Aa1 - Aa3	86 796	-	-	-	-	**86 796**
Εσωτερική διαβάθμιση 3 - χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος	A1 - A3	316 707	-	-	-	-	**316 707**
Εσωτερική διαβάθμιση 4 - μέτριος πιστωτικός κίνδυνος	Baa1 - Baa3	109 095	-	-	-	-	**109 095**
Εσωτερική διαβάθμιση 5 - οικονομικά αδύναμος αντισυμβαλλόμενος	Ba1 - Ba3	175 880	-	-	-	-	**175 880**
Εσωτερική διαβάθμιση 6 - υψηλός πιστωτικός κίνδυνος	B1 - B3	538 504	50 000	-	-	-	**588 504**
Εσωτερική διαβάθμιση 7 - πολύ υψηλός πιστωτικός κίνδυνος	κάτω από Caa1	62 966	105 669	-	-	-	**168 635**
Εσωτερική διαβάθμιση 8 - αντισυμβαλλόμενος σε αθέτηση	κάτω από Caa1, αλλά σε αθέτηση	-	-	50 000	-	-	**50 000**
Χωρίς εσωτερική διαβάθμιση*		44 982	-	-	-	-	**44 982**

Δάνεια και προκαταβολές στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	-	-	-	-	**131 252**	**131 252**
Πρόβλεψη ζημίας και προσαρμογή εύλογης αξίας	**-4 834**	**-11 749**	-	-	-	**-16 583**
Λογιστική αξία δανειακών δεσμεύσεων	**1 330 096**	**143 920**	**50 000**	-	**131 252**	**1 655 268**

* Συμφωνίες υπηρεσιών για τις οποίες δεν υπάρχουν υποκείμενοι αντισυμβαλλόμενοι κατά την ημερομηνία αναφοράς

3.2.3.5 Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο για κάθε εσωτερική διαβάθμιση κινδύνου (συνέχεια)

		2021					
σε χιλιάδες EUR	**Ισοδύναμη βαθμίδα Moody's**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων**	**Σύνολο**
Δάνεια και προκαταβολές στο αποσβεσμένο κόστος							
Εσωτερική διαβάθμιση 1 - ελάχιστος πιστωτικός κίνδυνος	Aaa	-	64 876	-	-	-	**64 876**
Εσωτερική διαβάθμιση 2 - πολύ χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος	Aa1 - Aa3	85 059	-	-	-	-	**85 059**
Εσωτερική διαβάθμιση 3 - χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος	A1 - A3	1 056	-	-	-	-	**1 056**
Εσωτερική διαβάθμιση 4 - μέτριος πιστωτικός κίνδυνος	Baa1 - Baa3	46 507	-	-	-	-	**46 507**
Εσωτερική διαβάθμιση 5 - οικονομικά αδύναμος αντισυμβαλλόμενος	Ba1 - Ba3	435 300	12 288	-	-	-	**447 588**
Εσωτερική διαβάθμιση 6 - υψηλός πιστωτικός κίνδυνος	B1 - B3	556 705	237 898	-	-	-	**794 603**
Εσωτερική διαβάθμιση 7 - πολύ υψηλός πιστωτικός κίνδυνος	κάτω από Caa1	55 928	258 220	-	-	-	**314 148**
Εσωτερική διαβάθμιση 8 - αντισυμβαλλόμενος σε αθέτηση	κάτω από Caa1, αλλά σε αθέτηση	-	-	69 180	-	-	**69 180**
Δάνεια και προκαταβολές στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		-	-	-	-	**272 917**	**272 917**
Πρόβλεψη ζημίας και προσαρμογή εύλογης αξίας		**-3 565**	**-33 268**	**-30 169**	-	**-42 651**	**-109 653**
Λογιστική αξία δανείων και προκαταβολών		**1 176 990**	**540 014**	**39 011**	**-**	**230 266**	**1 986 281**
Δανειακές δεσμεύσεις							
Εσωτερική διαβάθμιση 2 - πολύ χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος	Aa1 - Aa3	86 796	-	-	-	-	**86 796**
Εσωτερική διαβάθμιση 3 - χαμηλός πιστωτικός κίνδυνος	A1 - A3	87 000	-	-	-	-	**87 000**
Εσωτερική διαβάθμιση 4 - μέτριος πιστωτικός κίνδυνος	Baa1 - Baa3	61 060	-	-	-	-	**61 060**
Εσωτερική διαβάθμιση 5 - οικονομικά αδύναμος αντισυμβαλλόμενος	Ba1 - Ba3	173 963	-	-	-	-	**173 963**
Εσωτερική διαβάθμιση 6 - υψηλός πιστωτικός κίνδυνος	B1 - B3	777 195	18 595	-	-	-	**795 790**
Εσωτερική διαβάθμιση 7 - πολύ υψηλός πιστωτικός κίνδυνος	κάτω από Caa1	45 955	167 782	-	-	-	**213 737**
Εσωτερική διαβάθμιση 8 - αντισυμβαλλόμενος σε αθέτηση	κάτω από Caa1, αλλά σε αθέτηση	-	-	10 000	-	-	**10 000**
Χωρίς εσωτερική διαβάθμιση*		129 669	27 365	-	-	-	**157 034**
Δάνεια και προκαταβολές στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		-	-	-	-	**92 031**	**92 031**
Πρόβλεψη ζημίας και προσαρμογή εύλογης αξίας		**-1 693**	**-14 909**	-	-	-	**-16 602**
Λογιστική αξία δανειακών δεσμεύσεων		**1 359 945**	**198 833**	**10 000**	**-**	**92 031**	**1 660 809**

* Συμφωνίες υπηρεσιών για τις οποίες δεν υπάρχουν υποκείμενοι αντισυμβαλλόμενοι κατά την ημερομηνία αναφοράς

Η ΕΤΕπ παρακολουθεί σε διαρκή βάση τα γεγονότα τα οποία επηρεάζουν τους δανειολήπτες και τους εγγυητές της. Ειδικότερα, η ΕΤΕπ αξιολογεί σε μεμονωμένη βάση τα συμβατικά της δικαιώματα σε περίπτωση πιστοληπτικής υποβάθμισης και αναζητά μέτρα μετριασμού. Επίσης, παρακολουθεί στενά τις ανανεώσεις τραπεζικών εγγυήσεων που έχουν ληφθεί για τα δάνειά της ώστε να εξασφαλίζεται η αντικατάστασή τους ή η έγκαιρη λήψη μέτρων εάν χρειάζεται.

3.2.3.6 Καθυστερούμενες οφειλές στο πλαίσιο χορηγηθέντων δανείων και απομειώσεις

Τα ποσά καθυστερούμενων οφειλών εντοπίζονται, παρακολουθούνται και αναφέρονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στις «Κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων παρακολούθησης» και ισχύουν για όλο τον τραπεζικό τομέα. Οι διαδικασίες αυτές συνάδουν με τις βέλτιστες τραπεζικές πρακτικές και εγκρίνονται για όλα τα δάνεια που τελούν υπό τη διαχείριση της ΕΤΕπ.

Η διαδικασία παρακολούθησης είναι δομημένη κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται ότι i) οι δυνητικές καθυστερήσεις οφειλών εντοπίζονται και αναφέρονται δεόντως στις αρμόδιες υπηρεσίες με ελάχιστη καθυστέρηση· ii) οι περιπτώσεις κρίσιμης σημασίας παραπέμπονται αμέσως στο κατάλληλο επιχειρησιακό επίπεδο λήψης αποφάσεων· iii) προβλέπεται τακτική υποβολή εκθέσεων στη διοίκηση της Διευκόλυνσης σχετικά με το γενικό καθεστώς.

Οι καθυστερήσεις και οι απομειώσεις σχετικά με δάνεια και προκαταβολές μπορούν να αναλυθούν ως εξής (σε χιλιάδες EUR):

	Δάνεια και προκαταβολές	**Δάνεια και προκαταβολές**
	31.12.2022	**31.12.2021**
Λογιστική αξία	**1 849 786**	**1 986 281**
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας		
Ακαθάριστο ποσό	63 474	69 180
Απομείωση - Πρόβλεψη ζημίας	-21 303	-30 169
Λογιστική αξία των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	**42 171**	**39 011**
Ληξιπρόθεσμα αλλά μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας		
Ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις		
0-30 ημερών	670	2 334
30-90 ημέρες	118	9
90-180 ημερών	95	-
άνω των 180 ημερών	25	-
Λογιστική αξία ληξιπρόθεσμων αλλά μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	**908**	**2 343**
Λογιστική αξία μη ληξιπρόθεσμων και μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	**1 806 707**	**1 944 927**
Σύνολο λογιστικής αξίας δανείων και προκαταβολών	**1 849 786**	**1 986 281**

3.2.3.7 Ευαισθησία των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε μελλοντικές οικονομικές συνθήκες (σε χιλιάδες EUR)

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες εμφανίζουν ευαισθησία σε κρίσεις και παραδοχές που πραγματοποιούνται όσον αφορά τη διατύπωση μελλοντοστραφών σεναρίων. Η ΕΤΕπ διενεργεί ανάλυση ευαισθησίας των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που αναγνωρίζονται σε σημαντικές κατηγορίες των στοιχείων ενεργητικού της.

Οι προβλέψεις των μελλοντικών οικονομικών συνθηκών (μέσω μακροοικονομικών σεναρίων) αποτελούν στοιχεία για το υπόδειγμα πρόβλεψης που παράγει παραμέτρους κινδύνου υπό όρους, οι οποίες αποτελούν στοιχείο για τον υπολογισμό της πρόβλεψης ζημίας.

Τα σενάρια προκύπτουν από τον κλυδωνισμό του ΑΕΠ, το οποίο αποτελεί τον βασικό δείκτη μέτρησης της οικονομικής δραστηριότητας. Οι κλυδωνισμοί του πραγματικού ΑΕΠ βαθμονομούνται ώστε να αναπαράγουν την προηγούμενη μεταβλητότητα της μεταβλητής. Επιπλέον, εφαρμόζεται η γνώμη εμπειρογνωμόνων, κατά περίπτωση, για τη βελτίωση του μεγέθους και της επιμονής των κλυδωνισμών του ΑΕΠ. Ως εκ τούτου, οι κλυδωνισμοί προσδιορίζονται μαζί με μια συνάρτηση απόσβεσης με σκοπό να προσδιοριστεί ο αντίκτυπος των κλυδωνισμών διαχρονικά. Οι πιθανότητες που συνδέονται με κάθε σενάριο καθορίζονται λαμβάνοντας υπόψη τους δείκτες (μεταβλητότητας) της αγοράς και τους εσωτερικά ανεπτυγμένους δείκτες/τα μέσα παρακολούθησης που χρησιμοποιούνται με συνεπή τρόπο διαχρονικά για την αποτύπωση της αβεβαιότητας. Η στάθμιση των θετικών και αρνητικών κλυδωνισμών εξαρτάται από το ισοζύγιο των κινδύνων στην οικονομία· κατά μέσο όρο εφαρμόστηκαν αρνητικοί και θετικοί κλυδωνισμοί ύψους -9 908 EUR (2021: -15 250 EUR) και 8 356 EUR (2021: 11 780 EUR), αντιστοίχως, σε τριμηνιαίες προβολές στην προηγούμενη διαδικασία.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η πρόβλεψη ζημίας από δάνεια και προκαταβολές των σταδίων 1 και 2. Κάθε μελλοντοστραφές σενάριο (π.χ. βασικό σενάριο, θετικό και αρνητικό) σταθμίστηκε κατά 100 % αντί της εφαρμογής συντελεστών στάθμισης πιθανότητας στα τρία σενάρια.

	2022		
(σε χιλιάδες EUR)	**Θετικό**	**Βασικό**	**Αρνητικό**
Μεικτό άνοιγμα	3 229 247	3 229 247	3 229 247
Πρόβλεψη ζημίας	43 821	52 177	62 085

	2021		
(σε χιλιάδες EUR)	**Θετικό**	**Βασικό**	**Αρνητικό**
Μεικτό άνοιγμα	3 319 800	3 319 800	3 319 800
Πρόβλεψη ζημίας	37 862	49 642	64 892

3.2.3.8 Επαναδιαπραγμάτευση και ρύθμιση δανείων

Η ΕΤΕπ θεωρεί ότι τα δάνεια (δηλαδή δάνεια, χρεωστικοί τίτλοι και δανειακές δεσμεύσεις) είναι σε ρύθμιση όταν έχουν παραταθεί μέτρα ρύθμισης. Τα μέτρα ρύθμισης συνίστανται σε «παραχωρήσεις» τις οποίες αποφασίζει να χορηγήσει η ΕΤΕπ σε οφειλέτη ο οποίος θεωρείται ότι αδυνατεί να συμμορφωθεί με τους συμβατικούς όρους και τις προϋποθέσεις εξυπηρέτησης του χρέους λόγω των οικονομικών δυσχερειών του, προκειμένου να μπορέσει ο οφειλέτης να εξυπηρετήσει το χρέος ή να αναχρηματοδοτήσει, εν όλω ή εν μέρει, τη σύμβαση. Τα ανοίγματα αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα σε ρύθμιση όταν έχει χορηγηθεί παραχώρηση, ανεξάρτητα από το αν κάποιο ποσό είναι ληξιπρόθεσμο ή αν το άνοιγμα ταξινομείται ως άνοιγμα σε αθέτηση. Τα ανοίγματα δεν αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα σε ρύθμιση όταν ο οφειλέτης δεν αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες.

Κατά τη συνήθη πορεία των επιχειρηματικών εργασιών, η επιδείνωση των εν λόγω δανείων θα είχε εντοπιστεί μέσω των διατάξεων των κατευθυντήριων γραμμών και των διαδικασιών της Τράπεζας και θα είχε αποτελέσει αντικείμενο παρακολούθησης πριν από την επαναδιαπραγμάτευση. Μετά την επαναδιαπραγμάτευση, η ΕΤΕπ θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τα δάνεια αυτά. Στην περίπτωση χρηματοδοτικού μέσου απομειωμένης πιστωτικής αξίας, θα μεταφερθεί στο στάδιο 3. Το δάνειο θα παρακολουθείται τακτικά σύμφωνα με το πλαίσιο της Τράπεζας.

Η Τράπεζα έχει θέσει στη διάθεση των δανειοληπτών της ορισμένα υποστηρικτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων οικονομικών επιπτώσεων της νόσου COVID-19, τα οποία περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, i) την προσωρινή χαλάρωση (συμπεριλαμβανομένων των απαλλαγών) των χρηματοοικονομικών συμφωνιών και άλλων βασικών ρητρών, ii) την εκ νέου κατάρτιση προφίλ των ταμειακών ροών με τον καθορισμό νέων χρονοδιαγραμμάτων αποπληρωμής ή την προσωρινή αναστολή των υποχρεώσεων αποπληρωμής και iii) ορισμένα άλλα συμπληρωματικά υποστηρικτικά μέτρα, όπως η υπογραφή νέων συμβάσεων, η επιτάχυνση των εκταμιεύσεων δανείων και η αύξηση των ποσών που χορηγούνται σε δανειολήπτες. Η Τράπεζα αξιολόγησε τα αιτήματα λήψης τέτοιων μέτρων, κατά περίπτωση, εντός των ορίων ορισμένων ειδικών προϋποθέσεων. Τα μέτρα αυτά προορίζονταν να επεκταθούν σε δανειολήπτες οι οποίοι δεν αντιμετώπιζαν διαρθρωτικές οικονομικές δυσκολίες ή ζητήματα φερεγγυότητας και θεωρούνταν λειτουργούσες επιχειρήσεις τη στιγμή της χορήγησης των εν λόγω μέτρων. Αν, ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης, ένας δανειολήπτης δεν πληρούσε τις απαιτήσεις αυτές ή αν η Τράπεζα εντόπισε κινδύνους για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του επιχειρηματικού μοντέλου του πελάτη, έχει εξετάσει τυχόν άλλα κατάλληλα μέτρα και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, ακολουθεί τις συνήθεις διαδικασίες αναδιάρθρωσης της ΕΤΕπ.

Τα εν λόγω υποστηρικτικά μέτρα δεν διατίθενται πλέον από τον όμιλο από τον Ιούνιο του 2021.

Στα μέτρα και στις πρακτικές ρύθμισης που εφάρμοσε η ΕΤΕπ ως μέρος των δραστηριοτήτων αναδιάρθρωσης κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς περιλαμβάνονται, ενδεικτικά, η παράταση της προθεσμίας λήξης, η αναστολή καταβολής του κεφαλαίου μόνο, η αναστολή της καταβολής κεφαλαίου και τόκων, η παραβίαση σημαντικών ρητρών και η κεφαλαιοποίηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών.

3.2.3.8 Επαναδιαπραγμάτευση και ρύθμιση δανείων (συνέχεια)

Οι πράξεις που υπόκεινται σε μέτρα ρύθμισης αναφέρονται στον πίνακα που ακολουθεί:

σε χιλιάδες EUR	**31.12.2022**		**31.12.2021**	
	Εξυπηρε-τούμενα	**Μη εξυπηρε-τούμενα**	**Εξυπηρε-τούμενα**	**Μη εξυπηρε-τούμενα**
Αριθμός συμβάσεων που υπόκεινται σε πρακτικές ρύθμισης	12	7	16	9
Λογιστικές αξίες (περιλ. τόκων και καθυστερούμενων οφειλών)	144 399	45 497	210 553	58 742
Αναγνώριση πρόβλεψης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες	16 008	14 323	16 124	20 475
Έσοδα από τόκους σε σχέση με συμβάσεις ρύθμισης	7 745	2 280	11 583	3 563

		Μέτρα ρύθμισης					
σε χιλιάδες EUR	**31.12.2021**	**Παράταση προθεσμίας λήξης**	**Αναστολή καταβολής κεφαλαίου και τόκων**	**Παράβαση σημαντικών χρηματοοικονομικών ρητρών**	**Λοιπά**	**Συμβατική αποπληρωμή, καταγγελία και/ή διαγραφές**	**31.12.2022**
Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	149 326	-	-	4 119	-	-67 694	85 751
Επιχειρήσεις	119 969	-	-	-	-	-15 824	104 145
Σύνολο	**269 295**	**-**	**-**	**4 119**	**-**	**-83 518**	**189 896**

3.2.4 Πιστωτικός κίνδυνος σχετικά με ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους

Τα διαθέσιμα κεφάλαια επενδύονται σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα της Διευκόλυνσης σχετικά με τις συμβατικές υποχρεώσεις εκταμίευσης. Την 31η Δεκεμβρίου 2022 και την 31η Δεκεμβρίου 2021 οι επενδύσεις είχαν τη μορφή τραπεζικών καταθέσεων, πιστοποιητικών κατάθεσης και εμπορικών χρεογράφων.

Οι εγκεκριμένες οντότητες έχουν πιστοληπτική διαβάθμιση παρόμοια με τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες διαβαθμίσεις που απαιτούνται για τις τοποθετήσεις ταμειακών διαθεσίμων της ίδιας της ΕΤΕπ. Σε περίπτωση που έχουν χορηγηθεί διαφορετικές πιστοληπτικές διαβαθμίσεις από περισσότερους από έναν οργανισμούς πιστοληπτικής αξιολόγησης, υπερισχύει η χαμηλότερη διαβάθμιση. Το μέγιστο εγκεκριμένο όριο για κάθε εγκεκριμένη τράπεζα είναι επί του παρόντος 50 εκατ. EUR (πενήντα εκατομμύρια ευρώ). Εξαίρεση από τον κανόνα αυτόν παραχωρήθηκε στη Societe Generale, στην οποία η Διευκόλυνση τηρεί τους οικείους επιχειρησιακούς λογαριασμούς διαθεσίμων. Το όριο βραχυπρόθεσμων πιστώσεων για τη Societe Generale στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανερχόταν σε 110 εκατ. EUR (εκατόν δέκα εκατομμύρια ευρώ). Το αυξημένο όριο ισχύει για το σύνολο των ταμειακών διαθεσίμων που τηρούνται στους επιχειρησιακούς λογαριασμούς διαθεσίμων και των μέσων που εκδίδονται από τον ίδιο αντισυμβαλλόμενο και τηρούνται στο ταμειακό χαρτοφυλάκιο.

Όλες οι επενδύσεις εκτελέστηκαν με εγκεκριμένες οντότητες και έχουν μέγιστη επιτρεπόμενη διάρκεια τριών μηνών από την ημερομηνία αξίας. Κάθε υπέρβαση του ορίου πιστωτικών ανοιγμάτων αναφέρθηκε στους εντολείς. Την 31η Δεκεμβρίου 2022 και την 31η Δεκεμβρίου 2021 όλες οι προθεσμιακές καταθέσεις, τα εμπορικά χρεόγραφα και τα μετρητά που διακρατούνταν στο ταμειακό χαρτοφυλάκιο της Διευκόλυνσης είχαν ελάχιστη διαβάθμιση P-2 (ισοδύναμη Moody's) κατά την ημερομηνία διακανονισμού.

Ο πίνακας που ακολουθεί δείχνει την κατάσταση των ταμειακών διαθεσίμων και των ισοδυνάμων τους, καθώς και τους δεδουλευμένους τόκους (σε χιλιάδες EUR):

Ελάχιστη βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση (Moody's)	**Ελάχιστη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση (Moody's)**	**31.12.2022**		**31.12.2021**	
P-1	Aaa	200 167	14 %	299 814	22 %
P-1	Aa2	24 955	2 %	160 066	12 %
P-1	Aa3	4 992	0 %	67 036	5 %
P-1	A1	300 627	21 %	82 730	6 %
P-1	A2	340 252	22 %	199 879	15 %
P-1	A3	491 224	34 %	444 064	32 %

P-2	A3	29 956	2 %	104 975	8 %
P-2	Baa1	59 797	4 %	-	0 %
P-2		**1 451 970**	**100 %**	**1 358 564**	**100 %**

3.2.5 Πιστωτικός κίνδυνος σχετικά με παράγωγα προϊόντα

3.2.5.1 Πολιτική πιστωτικού κινδύνου παράγωγων προϊόντων

Ο πιστωτικός κίνδυνος όσον αφορά παράγωγα προϊόντα είναι η ζημία που μπορεί να υποστεί ένα δεδομένο συμβαλλόμενο μέρος, όταν το άλλο συμβαλλόμενο μέρος δεν μπορεί να τηρήσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις. Ο πιστωτικός κίνδυνος που συνδέεται με παράγωγα προϊόντα ποικίλλει ανάλογα με ορισμένους παράγοντες (όπως επιτόκια και συναλλαγματικές ισοτιμίες) και γενικά ανταποκρίνεται μόνο σε μικρό μέρος της τεκμαρτής τους αξίας.

Στο πλαίσιο των συνήθων δραστηριοτήτων της, η Διευκόλυνση μπορεί να συνάπτει συμβάσεις ανταλλαγής (swap) για την κάλυψη ειδικών δανειοδοτικών πράξεων ή προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος με σκοπό την αντιστάθμιση των συναλλαγματικών της θέσεων, που εκφράζονται σε άλλα νομίσματα πλην του ευρώ και τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ενεργό αγορά. Όλες οι ανταλλαγές (swaps) εκτελούνται από την ΕΤΕπ με εξωτερικό αντισυμβαλλόμενο. Οι ανταλλαγές ρυθμίζονται από τις ίδιες κύριες συμφωνίες ανταλλαγής και τα παραρτήματα πιστωτικής στήριξης που έχουν υπογραφεί μεταξύ της ΕΤΕπ και των εξωτερικών αντισυμβαλλομένων της.

3.2.5.2 Επιμέτρηση πιστωτικού κινδύνου για παράγωγα προϊόντα

Όλες οι εκτελούμενες ανταλλαγές από την ΕΤΕπ που έχουν σχέση με τη Διευκόλυνση υπόκεινται στο ίδιο συμβατικό πλαίσιο και τις ίδιες μεθόδους που εφαρμόζονται για τα παράγωγα προϊόντα τα οποία διαπραγματεύεται η ΕΤΕπ για τους δικούς της σκοπούς. Συγκεκριμένα, η επιλεξιμότητα αντισυμβαλλομένων ανταλλαγής προσδιορίζεται από την ΕΤΕπ με βάση τους ίδιους όρους επιλεξιμότητας που εφαρμόζονται για τους γενικούς σκοπούς της ανταλλαγής.

Η ΕΤΕπ μετρά την έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο που έχει σχέση με ανταλλαγές (swaps) και παράγωγα προϊόντα με βάση την προσέγγιση τρέχοντος μη εξασφαλισμένου ανοίγματος και δυνητικού μελλοντικού ανοίγματος για τους σκοπούς της υποβολής εκθέσεων και της παρακολούθησης της τήρησης ορίων. Οι εν λόγω δείκτες μέτρησης περιλαμβάνουν εξολοκλήρου τα παράγωγα προϊόντα που έχουν σχέση με την Επενδυτική Διευκόλυνση.

Η Διευκόλυνση συνάπτει βραχυπρόθεσμες συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων («FX swaps») με σκοπό να αντισταθμιστεί ο συναλλαγματικός κίνδυνος σχετικά με εκταμιεύσεις δανείων σε νομίσματα άλλα από το ευρώ. Οι βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές νομισμάτων (FX swaps) έχουν μέγιστη προθεσμία λήξης τριών μηνών και ανανεώνονται συστηματικά. Το τεκμαρτό ποσό των συναλλαγματικών ανταλλαγών ανήλθε σε 1 790,0 εκατ. EUR την 31η Δεκεμβρίου 2022 έναντι 1 530,0 εκατ. EUR την 31η Δεκεμβρίου 2021. Η εύλογη αξία των συναλλαγματικών ανταλλαγών ανήλθε σε 71,1 εκατ. EUR την 31η Δεκεμβρίου 2022 έναντι -16,3 εκατ. EUR την 31η Δεκεμβρίου 2021.

Η Διευκόλυνση συνάπτει διασυναλλαγματικές συμφωνίες ανταλλαγής με σκοπό την αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου από εκταμιεύσεις δανείων σε άλλα νομίσματα εκτός του ευρώ. Οι διασυναλλαγματικές ανταλλαγές έχουν μακροπρόθεσμη λήξη. Το τεκμαρτό ποσό των συναλλαγματικών ανταλλαγών ανήλθε σε 47,0 εκατ. EUR την 31η Δεκεμβρίου 2022 έναντι 51,9 εκατ. EUR την 31η Δεκεμβρίου 2021. Η εύλογη αξία των συναλλαγματικών ανταλλαγών ανήλθε σε 4,8 εκατ. EUR την 31η Δεκεμβρίου 2022 έναντι -2,6 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

3.2.6 Πιστωτικός κίνδυνος όσον αφορά ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η κατάσταση του ταμειακού χαρτοφυλακίου το οποίο απαρτίζεται εξ ολοκλήρου από εμπορικά χρεόγραφα εκδοθέντα από υποκρατικούς φορείς, τράπεζες και μη τραπεζικές οντότητες με αρχική διάρκεια άνω των τριών μηνών. Τα κράτη μέλη της ΕΕ, οι οργανισμοί τους, οι τράπεζες και οι μη τραπεζικές οντότητες είναι αποδεκτοί εκδότες. Το μέγιστο εγκεκριμένο όριο για κάθε εγκεκριμένο εκδότη είναι 50 000 000 EUR (πενήντα εκατομμύρια ευρώ). Επενδύσεις σε μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα ομόλογα θα μπορούσαν να είναι επίσης επιλέξιμες, ανάλογα με τις απαιτήσεις ρευστότητας:

Σε χιλιάδες EUR

Ελάχιστη βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση (Moody's)	**Ελάχιστη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση (Moody's)**	**31.12.2022**		**31.12.2021**	
P-1	Aa2	32 974	45 %	-	0 %
P-1	Aa3	4	0 %	-	0 %
P-1	A3	39 843	55 %	-	0 %
P-2	A3	182	0 %	-	0 %

Σύνολο	**73 003**	**100 %**	**-**	**0 %**

3.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Οι κίνδυνος ρευστότητας αφορά την ικανότητα της οντότητας να χρηματοδοτεί αυξήσεις στοιχείων ενεργητικού και να καλύπτει υποχρεώσεις που καθίστανται ληξιπρόθεσμες, χωρίς να προκαλούνται απαράδεκτες ζημίες. Ο κίνδυνος αυτός μπορεί να κατανεμηθεί σε κίνδυνο χρηματοδότησης της ρευστότητας και σε κίνδυνο ρευστότητας της αγοράς. Κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος μια οντότητα να μην είναι σε θέση να ανταποκριθεί αποτελεσματικά τόσο στις αναμενόμενες όσο και στις απροσδόκητες τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες για ταμειακές ροές χωρίς αυτό να επηρεάζει την καθημερινές λειτουργίες της ή την οικονομική της κατάσταση. Κίνδυνος ρευστότητας της αγοράς είναι ο κίνδυνος μια οντότητα να μην μπορεί εύκολα να αντισταθμίσει ή να εξαλείψει μια θέση στην τιμή της αγοράς λόγω ανεπαρκούς βάθους της αγοράς ή διαταραχής της αγοράς.

3.3.1 Διαχείριση κινδύνου ρευστότητας

Η Διευκόλυνση χρηματοδοτείται κατά πρώτον με ετήσιες συνεισφορές των κρατών μελών, καθώς και με εισροές που προκύπτουν από πράξεις της Διευκόλυνσης. Η Διευκόλυνση διαχειρίζεται τον κίνδυνο χρηματοδότησης της ρευστότητάς της, κυρίως με τον προγραμματισμό των καθαρών της αναγκών σε ρευστότητα και των απαιτούμενων ετήσιων συνεισφορών των κρατών μελών.

Για να υπολογισθούν οι ετήσιες συνεισφορές των κρατών μελών, οι ρυθμοί εκταμίευσης του υφιστάμενου και του προγραμματιζόμενου χαρτοφυλακίου μελετώνται και παρακολουθούνται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Για τη διόρθωση ετήσιων απαιτήσεων ρευστότητας λαμβάνονται υπόψη έκτακτα γεγονότα, όπως πρόωρες επιστροφές, πωλήσεις μετοχών ή περιπτώσεις αθέτησης.

Για να μειωθεί περισσότερο ο κίνδυνος ρευστότητας, η Διευκόλυνση διατηρεί επαρκές αποθεματικό ρευστότητας ώστε να καλύπτει σε κάθε συγκεκριμένη χρονική στιγμή προβλεπόμενες εκταμιεύσεις μετρητών, όπως κοινοποιούνται περιοδικά από το τμήμα δανεισμού της ΕΤΕπ. Επενδύονται κεφάλαια στη χρηματαγορά και σε αγορές ομολόγων με τη μορφή διατραπεζικών καταθέσεων και άλλων βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών μέσων λαμβανομένων υπόψη των υποχρεώσεων εκταμίευσης μετρητών της Διευκόλυνσης. Τα ρευστά στοιχεία ενεργητικού της Διευκόλυνσης τελούν υπό τη διαχείριση του τμήματος ταμειακών διαθεσίμων της Τράπεζας με σκοπό να διατηρείται επαρκής ρευστότητα ώστε να μπορεί η Διευκόλυνση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της. Σύμφωνα με την απόφαση 2020/2233 του Συμβουλίου, οι επανεισροές από την Επενδυτική Διευκόλυνση ΑΚΕ αναπτύσσονται στο πλαίσιο του NDICI. Ωστόσο, η διαθεσιμότητα αυτών των επανεισροών που πρόκειται να μεταφερθούν εξαρτάται από τη διατήρηση επαρκούς επιπέδου ρευστότητας στο πλαίσιο της Επενδυτικής Διευκόλυνσης ΑΚΕ.

Σύμφωνα με την αρχή του διαχωρισμού των καθηκόντων μεταξύ του τμήματος εξυπηρέτησης πελατών και του τμήματος διαχείρισης συναλλαγών (Front and Back Office), οι εργασίες διακανονισμού που σχετίζονται με την επένδυση αυτών των στοιχείων ενεργητικού υπόκεινται στην αρμοδιότητα της υπηρεσίας της ΕΤΕπ για τον σχεδιασμό και διακανονισμό πράξεων. Επιπλέον, η έγκριση αντισυμβαλλομένων και ορίων όσον αφορά επενδύσεις ταμειακών διαθεσίμων, καθώς και η παρακολούθηση των ορίων αυτών, εναπόκειται στην αρμοδιότητα της διεύθυνσης «Διαχείριση κινδύνων» της ΕΤΕπ.

3.3.2 Επιμέτρηση κινδύνου ρευστότητας

Οι πίνακες στο παρόν τμήμα αναφέρουν αναλυτικά τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Διευκόλυνσης ανά ληκτότητα με βάση το διάστημα που απομένει μεταξύ της ημερομηνίας του ισολογισμού και της ημερομηνίας συμβατικής ληκτότητας (με βάση συμβατικές απροεξόφλητες ταμειακές ροές).

Όσον αφορά τις μη παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, οι υποχρεώσεις της Διευκόλυνσης έχουν τη μορφή μη εκταμιευθέντων ποσών στο πλαίσιο ήδη υπογεγραμμένων δανειακών συμφωνιών, μη εκταμιευθέντων τμημάτων συμφωνιών προεγγραφής στο κεφάλαιο ή επενδυτικών συμφωνιών που έχουν ήδη συναφθεί, χορηγηθεισών δανειακών εγγυήσεων ή επιδοτήσεων επιτοκίου και τεχνικής βοήθειας.

Τα δάνεια στο πλαίσιο της Επενδυτικής Διευκόλυνσης έχουν προθεσμία εκταμίευσης. Ωστόσο, οι εκταμιεύσεις πραγματοποιούνται σε χρονικές περιόδους και σε ποσά που αντικατοπτρίζουν την πρόοδο των σχετικών επενδυτικών έργων. Επιπλέον, τα δάνεια της Επενδυτικής Διευκόλυνσης αποτελούν πράξεις που λαμβάνουν χώρα σε σχετικά ευμετάβλητο επιχειρησιακό περιβάλλον και, ως εκ τούτου, το χρονοδιάγραμμα εκταμίευσής τους εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από κριτήρια αβεβαιότητας.

Οι κεφαλαιακές επενδύσεις καθίστανται απαιτητές όταν και μόλις οι διαχειριστές κεφαλαίων ζητήσουν με θεμελιωμένο τρόπο την καταβολή κεφαλαίων λόγω της προόδου που σημείωσαν στις επενδυτικές τους δραστηριότητες. Η περίοδος εκταμίευσης διαρκεί συνήθως 3 έτη, με συχνές παρατάσεις ενός ή δύο ετών. Συνήθως, ορισμένες υποχρεώσεις εκταμίευσης διατηρούνται και μετά το τέλος της περιόδου αναλήψεων μέχρις ότου διατεθούν πλήρως όλες οι υποκείμενες επενδύσεις του ταμείου, δεδομένου ότι η ρευστότητα του ταμείου μπορεί να είναι ανεπαρκής κατά καιρούς για την κάλυψη υποχρεώσεων πληρωμής που προκύπτουν σχετικά με αμοιβές ή άλλες δαπάνες.

Οι εγγυήσεις δεν υπόκεινται σε ειδικές υποχρεώσεις εκταμίευσης εκτός αν η εγγύηση καταπέσει. Το ποσό των υπόλοιπων εγγυήσεων μειώνεται παράλληλα με το χρονοδιάγραμμα εξόφλησης εγγυημένων δανείων.

Ταμειακές εκροές χορηγηθεισών επιδοτήσεων επιτοκίου συμβαίνουν στην περίπτωση επιδοτούμενων δανείων χρηματοδοτούμενων από τους ιδίους πόρους της Τράπεζας. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω εκροές αντιπροσωπεύουν μόνο δεσμεύσεις που αφορούν τα δάνεια αυτά και όχι το συνολικό ποσό των επιδοτήσεων επιτοκίου που δεν έχει εκταμιευτεί. Όπως και στην περίπτωση δανείων, το χρονοδιάγραμμα εκταμίευσης είναι αβέβαιο.

Οι «μεικτές ονομαστικές εκροές» για χορηγηθείσα τεχνική βοήθεια στο «προφίλ ληκτότητας μη παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων» αντιστοιχούν στο συνολικό ποσό υπογεγραμμένων συμβάσεων τεχνικής βοήθειας που δεν έχει εκταμιευτεί. Το

χρονοδιάγραμμα εκταμίευσης χαρακτηρίζεται από σοβαρό βαθμό αβεβαιότητας. Οι ταμειακές εκροές που ταξινομούνται στη χρονική περίοδο «κάτω των 3 μηνών» αντιπροσωπεύουν το ποσό των εκκρεμών τιμολογίων που παραλήφθηκαν μέχρι την ημερομηνία αναφοράς.

Οι αναλήψεις υποχρεώσεων για μη παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις για τις οποίες δεν υπάρχει καθορισμένη συμβατική ημερομηνία ληκτότητας ταξινομούνται υπό την «Απροσδιόριστη ληκτότητα». Οι αναλήψεις υποχρεώσεων, για τις οποίες υπάρχει εγγεγραμμένο αίτημα εκταμίευσης μετρητών την ημερομηνία αναφοράς, ταξινομούνται στο πλαίσιο της σχετικής χρονικής περιόδου.

Όσον αφορά τις παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, το προφίλ ρευστότητας αντιπροσωπεύει τις συμβατικές απροεξόφλητες ακαθάριστες ταμειακές ροές συμβάσεων ανταλλαγής, συμπεριλαμβανομένων των ανταλλαγών συναλλάγματος σε διαφορετικά νομίσματα (CCS), των πράξεων ανταλλαγής επιτοκίου σε διαφορετικά νομίσματα (CCIRS), των βραχυπρόθεσμων συμφωνιών ανταλλαγής συναλλάγματος και των πράξεων ανταλλαγής επιτοκίου.

3.3.2 Επιμέτρηση κινδύνου ρευστότητας (συνέχεια)

Προφίλ ληκτότητας μη παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων **σε χιλιάδες EUR την 31.12.2022**	**3 μήνες ή λιγότερο**	**Από 3 μήνες έως 1 έτος**	**Από 1 έτος έως 5 έτη**	**Πάνω από 5 έτη**	**Απροσδιόριστη ληκτότητα**	**Μεικτές ονομαστικές εκροές**
Εκροές για χορηγηθέντα αλλά μη εκταμιευθέντα δάνεια	87 210	21 208	-	-	1 563 433	1 671 851
Εκροές για χορηγηθέντα επενδυτικά κεφάλαια και προεγγραφή μετοχών	4 676	-	-	-	406 496	411 172
Άλλα (υπογεγραμμένες μη χορηγηθείσες εγγυήσεις, χορηγηθείσες εγγυήσεις)	-	-	-	-	49 378	49 378
Εκροές για χορηγηθείσες επιδοτήσεις επιτοκίου	-	-	-	-	350 282	350 282
Εκροές για χορηγηθείσα τεχνική βοήθεια	924	-	-	-	32 149	33 073
Σύνολο	**92 810**	**21 208**	**-**	**-**	**2 401 738**	**2 515 756**

Προφίλ ληκτότητας μη παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων **σε χιλιάδες EUR την 31.12.2021**	**3 μήνες ή λιγότερο**	**Από 3 μήνες έως 1 έτος**	**Από 1 έτος έως 5 έτη**	**Πάνω από 5 έτη**	**Απροσδιόριστη ληκτότητα**	**Μεικτές ονομαστικές εκροές**
Εκροές για χορηγηθέντα αλλά μη εκταμιευθέντα δάνεια	-	-	-	-	1 677 411	1 677 411
Εκροές για χορηγηθέντα επενδυτικά κεφάλαια και προεγγραφή μετοχών	6 322	-	-	-	466 678	473 000
Άλλα (υπογεγραμμένες μη χορηγηθείσες εγγυήσεις, χορηγηθείσες εγγυήσεις)	-	-	-	-	1 755 974	1 755 974
Εκροές για χορηγηθείσες επιδοτήσεις επιτοκίου	-	-	-	-	379 620	379 620
Εκροές για χορηγηθείσα τεχνική βοήθεια	1 519	-	-	-	37 617	39 136
Σύνολο	**7 841**	**-**	**-**	**-**	**4 317 300**	**4 325 141**

Προφίλ ληκτότητας παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων **σε χιλιάδες EUR την 31.12.2022**	**3 μήνες ή λιγότερο**	**Από 3 μήνες έως 1 έτος**	**Από 1 έτος έως 5 έτη**	**Πάνω από 5 έτη**	**Μεικτές ονομαστικές εισροές/εκροές**
Διασυναλλαγματικές συμφωνίες ανταλλαγής – Εισροές	88	9 474	38 431	147	48 140
Διασυναλλαγματικές συμφωνίες ανταλλαγής – Εκροές	-108	-11 965	-30 450	-146	-42 669
Βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές συναλλάγματος – Εισροές	1 790 000	-	-	-	1 790 000
Βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές συναλλάγματος – Εκροές	-1 724 227	-	-	-	-1 724 227
Σύνολο	**65 753**	**-2 491**	**7 981**	**1**	**71 244**

Προφίλ ληκτότητας παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων **σε χιλιάδες EUR την 31.12.2021**	**3 μήνες ή λιγότερο**	**Από 3 μήνες έως 1 έτος**	**Από 1 έτος έως 5 έτη**	**Πάνω από 5 έτη**	**Μεικτές ονομαστικές εισροές/εκροές**
CCS και CCIRS – Εισροές	82	3 340	34 870	9 394	47 686
CCS και CCIRS – Εκροές	-115	-8 470	-47 250	-10 329	-66 164
Βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές συναλλάγματος – Εισροές	1 530 000	-	-	-	1 530 000
Βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές συναλλάγματος – Εκροές	-1 547 698	-	-	-	-1 547 698
Σύνολο	**-17 731**	**-5 130**	**-12 380**	**-935**	**-36 176**

3.3.3 Μακροπρόθεσμα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αναμένεται να ανακτηθούν ή να διακανονιστούν σε περίοδο μεγαλύτερη των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

σε χιλιάδες EUR	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού:		
Δάνεια και προκαταβολές	1 922 784	2 074 642
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	797 341	697 631
Άλλα στοιχεία ενεργητικού	-	1 086
Σύνολο	**2 720 125**	**2 773 359**
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις:		
Οφειλές έναντι τρίτων*	136 867	179 593
Προβλέψεις για δανειακές δεσμεύσεις	16 583	16 602
Σύνολο	**153 450**	**196 195**

* Τα ποσά που οφείλονται σε τρίτους περιλαμβάνουν τις επιδοτήσεις επιτοκίου και την τεχνική βοήθεια που δεν έχουν ακόμη εκταμιευθεί και που οφείλονται σε κράτη μέλη, όπου η ληκτότητα είναι κυρίως απροσδιόριστη.

3.4 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς αντιπροσωπεύει τον κίνδυνο οι μεταβολές των αγοραίων τιμών και συντελεστών, όπως επιτόκια, τιμές μετοχών και συναλλαγματικές ισοτιμίες, να επηρεάσουν τα έσοδα ή την αξία των μετοχών μιας οντότητας σε χρηματοοικονομικά μέσα.

3.4.1 Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου προκύπτει από τη μεταβλητότητα της οικονομικής αξίας, ή των σχετικών εσόδων, των θέσεων τοκοφόρου επιτοκίου λόγω δυσμενών διακυμάνσεων των επιτοκίων.

Η Διευκόλυνση δεν επηρεάζεται άμεσα από τη διακύμανση της οικονομικής αξίας της ή τις αναντιστοιχίες ως προς την τιμολόγηση μεταξύ των διαφόρων στοιχείων ενεργητικού, στοιχείων παθητικού και μέσων αντιστάθμισης κινδύνου διότι i) δεν έχει άμεσο κόστος δανεισμού ή έντοκα στοιχεία παθητικού και ii) αποδέχεται τις επιπτώσεις των διακυμάνσεων των επιτοκίων στα έσοδα από τις επενδύσεις της.

Η Διευκόλυνση υπολογίζει την ευαισθησία του χαρτοφυλακίου των δανείων της και των πολύ μικρών ανταλλαγών αντιστάθμισης στις διακυμάνσεις των επιτοκίων με τον υπολογισμό της τιμής μονάδων βάσης (BPV-Basis Point Value).

Η τιμή μονάδων βάσης (BPV) μετρά το κέρδος ή τη ζημία στην καθαρή παρούσα αξία του σχετικού χαρτοφυλακίου, λόγω αύξησης κατά μία μονάδα βάσης (0,01 %) σε περιόδους ισχύος των επιτοκίων που υπάγονται σε μία από τις εξής κατηγορίες «χρηματαγορά – έως ένα έτος», «πολύ σύντομη – 2 έως 3 έτη», «σύντομη – 4 έως 6 έτη», «μέση – 7 έως 11 έτη», «μακροπρόθεσμη – 12 έως 20 έτη» και «εξαιρετικά μακροπρόθεσμη – πάνω από 21 έτη».

Για να προσδιοριστεί η καθαρή παρούσα αξία (στο εξής: ΚΠΑ) των ταμειακών ροών των δανείων σε ευρώ, η Διευκόλυνση χρησιμοποιεί την καμπύλη ανταλλαγής 3 μηνών σε ευρώ. Η ΚΠΑ των ταμειακών ροών των δανείων σε νομίσματα εκτός του ευρώ καθορίζεται με τη χρήση της ανταλλαγής 3 μηνών σε ευρώ συν τη βάση ανταλλαγής μεταξύ διαφορετικών νομισμάτων. Για τα νομίσματα εκτός ευρώ για τα οποία δεν υπάρχει αξιόπιστη και επαρκώς πλήρης καμπύλη προεξόφλησης, χρησιμοποιείται η καμπύλη προεξόφλησης σε EUR ή USD.

Η Διευκόλυνση, για να υπολογίσει την καθαρή παρούσα αξία των πολύ μικρών ανταλλαγών αντιστάθμισης, χρησιμοποιεί την καμπύλη swap του ευρώ για τις ταμειακές ροές σε ευρώ και την καμπύλη swap του δολαρίου για τις ταμειακές ροές σε δολάρια ΗΠΑ.

3.4.2 Κίνδυνος επιτοκίου (συνέχεια)

Σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί, η καθαρή παρούσα αξία του χαρτοφυλακίου δανείων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών πολύ μικρών πράξεων ανταλλαγής αντιστάθμισης την 31η Δεκεμβρίου 2022 θα μειωθεί κατά 500 000 EUR (την 31η Δεκεμβρίου 2021: μείωση κατά 769 000 EUR) εάν όλες οι σχετικές καμπύλες επιτοκίων μετατοπιστούν ταυτόχρονα προς τα άνω παράλληλα κατά 1 μονάδα βάσης.

Τιμή μονάδων βάσης - BPV σε χιλιάδες EUR	**Χρηματαγορά Αγορά**	**Πολύ σύντομη περίοδος**	**Σύντομη περίοδος**	**Μέση περίοδος**	**Μακροπρόθεσμη περίοδος**	**Εξαιρετικά μακροπρόθεσμη περίοδος**	**Σύνολο**
Στις 31.12.2022	**1 έτος**	**2 έως 3 έτη**	**4 έως 6 έτη**	**7 έως 11 έτη**	**12 έως 20 έτη**	**21 έτη**	
Συνολική ευαισθησία των δανείων και των πολύ μικρών ανταλλαγών αντιστάθμισης	-34	-98	-154	-162	-50	-2	**-500**

Τιμή μονάδων βάσης - BPV σε χιλιάδες EUR	**Χρηματαγορά Αγορά**	**Πολύ σύντομη περίοδος**	**Σύντομη περίοδος**	**Μέση περίοδος**	**Μακροπρόθεσμη περίοδος**	**Εξαιρετικά μακροπρόθεσμη περίοδος**	**Σύνολο**
Στις 31.12.2021	**1 έτος**	**2 έως 3 έτη**	**4 έως 6 έτη**	**7 έως 11 έτη**	**12 έως 20 έτη**	**21 έτη**	
Συνολική ευαισθησία των δανείων και των πολύ μικρών ανταλλαγών αντιστάθμισης	-46	-120	-371	-218	-14	-	**-769**

Μεταρρύθμιση του IBOR:

Φύση και έκταση των κινδύνων και της διαχείρισης κινδύνων

Οι δείκτες αναφοράς επιτοκίων, όπως το διατραπεζικό επιτόκιο Λονδίνου (LIBOR) χρησιμοποιούνται ευρέως στις χρηματοπιστωτικές συμβάσεις. Τα τελευταία χρόνια, η εμπιστοσύνη στην αξιοπιστία και την αρτιότητά τους έχει υπονομευθεί και οι ρυθμιστικές αρχές σε ολόκληρο τον κόσμο έχουν ασκήσει πιέσεις για τη μεταρρύθμιση των δεικτών αναφοράς επιτοκίων. Η παγκόσμια μετάβαση σε εναλλακτικά επιτόκια αναφοράς είναι μία από τις πλέον δύσκολες μεταρρυθμίσεις που πρέπει να πραγματοποιηθούν στις χρηματοπιστωτικές αγορές.

Τον Φεβρουάριο του 2018, η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού (ALCO) συγκρότησε ειδική υποομάδα εργασίας της ALCO για τα IBOR, την ομάδα εργασίας IBOR για την προορατική παρακολούθηση των εξελίξεων σε σχέση με τη μετάβαση σε εναλλακτικά επιτόκια.
Οι στόχοι της ομάδας εργασίας IBOR περιλάμβαναν τη στενή παρακολούθηση των εξελίξεων που σχετίζονται με τη μεταρρύθμιση των επιτοκίων αναφοράς, αξιολογώντας τον βαθμό στον οποίο σημείωσε πρόοδο η μετάβαση στα εναλλακτικά επιτόκια. Κάλυπτε, μεταξύ άλλων, την πρόοδο όσον αφορά τις τροποποιήσεις συμβάσεων, τις διμερείς διαπραγματεύσεις με πελάτες, τις επικαιροποιήσεις συστημάτων ΤΠ και εφαρμογών, την εισαγωγή εφεδρικής διατύπωσης σε νέες συμβάσεις, την τακτική παρακολούθηση του ανοίγματος σε IBOR ανά νόμισμα και κατηγορία στοιχείων ενεργητικού.
Η πρόοδος στην εφαρμογή του καθορισμένου προγράμματος εργασίας παρακολουθείται τακτικά και συζητείται στην ALCO και αναφέρεται περιοδικά στα ανώτερα διοικητικά στελέχη της Τράπεζας.

Οι κύριοι κίνδυνοι στους οποίους έχει εκτεθεί η Διευκόλυνση ως αποτέλεσμα της μεταρρύθμισης του IBOR είναι επιχειρησιακοί. Για παράδειγμα, επικαιροποίηση των συστημάτων που χρησιμοποιούν καμπύλες IBOR και αναθεώρηση των επιχειρησιακών ελέγχων που σχετίζονται με τους μεταρρυθμιστικούς και κανονιστικούς κινδύνους, επαναδιαπραγμάτευση των δανειακών συμβάσεων μέσω διμερών διαπραγματεύσεων με τους πελάτες, επικαιροποίηση των συμβατικών όρων, προσαρμογές στις υποδομές διακανονισμού και πληρωμών. Ο χρηματοοικονομικός κίνδυνος περιορίζεται κυρίως στον κίνδυνο επιτοκίου.

Οι κίνδυνοι δεν οδήγησαν σε αλλαγή της στρατηγικής διαχείρισης κινδύνων της Διευκόλυνσης.

Άνοιγμα ανά κατηγορία χρηματοοικονομικών μέσων και κατάσταση μετάβασης

Στο πλαίσιο του δανεισμού της, η Διευκόλυνση είναι κυρίως εκτεθειμένη στη μεταρρύθμιση του IBOR σχετικά με τα δάνεια κυμαινόμενων επιτοκίων σε USD. Τα στοιχεία ενεργητικού κυμαινόμενου επιτοκίου αναφέρονται κυρίως στο αποσβεσμένο κόστος στην κατάσταση οικονομικής θέσης της Διευκόλυνσης. Επιπλέον, η Διευκόλυνση χρησιμοποιεί παράγωγα μέσα για την αντιστάθμιση μεμονωμένων δανείων και δανειοληπτικών πράξεων σταθερού επιτοκίου, καθώς και για την παρακολούθηση των παγκόσμιων θέσεων επιτοκίου και συναλλάγματος.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, μέσω της εφαρμογής του εφεδρικού πρωτοκόλλου της ISDA, η Διευκόλυνση έχει μεταφέρει ολόκληρο το χαρτοφυλάκιο των παραγώγων της που αναφέρονται σε LIBOR. Συνεπώς, δεν υπάρχει κανένας αντίκτυπος στις οικονομικές καταστάσεις που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Τα δάνεια είναι η δεύτερη μεγαλύτερη κατηγορία στοιχείων ενεργητικού που εκτίθενται άμεσα στα επιτόκια IBOR. Κατά τη διάρκεια του 2022, η Τράπεζα συνέχισε τη μεταφορά των δανείων που είναι τιμαριθμοποιημένα σε USD LIBOR. Η πλειονότητα των δανειοληπτών έχουν ήδη εκφράσει την προτίμησή τους για τα προϊόντα και τα σχετικά τροποποιημένα έγγραφα αναμένεται να υπογραφούν στις αρχές του 2023. Τα περισσότερα ανοίγματα αναμένεται να μεταφερθούν έως την πρώτη ημερομηνία καταβολής τόκων μετά την καταληκτική

ημερομηνία της 30ής Ιουνίου 2023, ενώ είναι πιθανό να χρειαστεί μερική εξάρτηση από το σύνθετο LIBOR. Παράλληλα με τη μεταφορά, η Τράπεζα προσάρμοσε το χαρτοφυλάκιο δανειοδοτικών προϊόντων της για τη χορήγηση νέων δανείων.

3.4.2 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Για την Επενδυτική Διευκόλυνση, συναλλαγματικός κίνδυνος («FX») είναι ο κίνδυνος ζημίας στα κέρδη ή στην οικονομική αξία λόγω δυσμενών διακυμάνσεων των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Δεδομένης της ύπαρξης λογιστικού νομίσματος αναφοράς (του ευρώ για την Επενδυτική Διευκόλυνση), η Διευκόλυνση εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο σε περίπτωση αναντιστοιχίας μεταξύ στοιχείων ενεργητικού και στοιχείων παθητικού τα οποία εκφράζονται σε λογιστικό νόμισμα διαφορετικό από το λογιστικό νόμισμα αναφοράς. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος περιλαμβάνει επίσης το αποτέλεσμα των μεταβολών της αξίας μελλοντικών ταμειακών ροών εκφρασμένων σε λογιστικό νόμισμα διαφορετικό από το λογιστικό νόμισμα αναφοράς (π.χ. πληρωμές τόκων και μερισμάτων), λόγω διακυμάνσεων των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

3.4.2.1 Συναλλαγματικός κίνδυνος και ταμειακά διαθέσιμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα της Επενδυτικής Διευκόλυνσης εκφράζονται είτε σε ευρώ είτε σε δολάρια ΗΠΑ (USD).

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος αντισταθμίζεται με προθεσμιακές πράξεις ή πράξεις τοις μετρητοίς σε διαφορετικά νομίσματα, ανταλλαγές νομισμάτων ή ανταλλαγές συναλλάγματος σε διαφορετικά νομίσματα. Το τμήμα διαχείρισης ταμειακών διαθεσίμων της ΕΤΕπ μπορεί, όταν κρίνεται αναγκαίο και σκόπιμο, να χρησιμοποιήσει κάθε άλλο μέσο, σύμφωνο με την πολιτική της Τράπεζας, που παρέχει προστασία έναντι κινδύνων αγοράς σε σχέση με τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες της Επενδυτικής Διευκόλυνσης.

3.4.2.2 Συναλλαγματικός κίνδυνος και πράξεις που χρηματοδοτούνται ή τυγχάνουν εγγύησης από την Επενδυτική Διευκόλυνση

Οι συνεισφορές των κρατών μελών προς την Επενδυτική Διευκόλυνση εισπράττονται σε ευρώ. Οι πράξεις που χρηματοδοτούνται ή τυγχάνουν εγγύησης από την Επενδυτική Διευκόλυνση, καθώς και οι επιδοτήσεις επιτοκίου μπορούν να εκφράζονται σε ευρώ, δολάρια ΗΠΑ ή σε κάθε άλλο αναγνωρισμένο νόμισμα.

Έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο (έναντι του ευρώ ως νομίσματος αναφοράς) προκύπτει οσάκις δεν αντισταθμίζονται συναλλαγές εκφρασμένες σε νομίσματα άλλα εκτός από το ευρώ. Οι κατευθυντήριες γραμμές για την αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου της Επενδυτικής Διευκόλυνσης παρατίθενται κατωτέρω.

3.4.2.2.1. Αντιστάθμιση πράξεων εκφρασμένων σε δολάρια ΗΠΑ

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος που προκύπτει από τις πράξεις της Επενδυτικής Διευκόλυνσης οι οποίες είναι εκφρασμένες σε δολάρια ΗΠΑ καλύπτεται σε συγκεντρωτική βάση μέσω της χρήσης συναλλαγματικών ανταλλαγών EUR/USD, που ανανεώνονται και αναπροσαρμόζονται ως προς το ποσό σε περιοδική βάση. Η χρήση των συναλλαγματικών ανταλλαγών επιτελεί διττό σκοπό. Από τη μία πλευρά, παρέχει την απαραίτητη ρευστότητα για τις νέες εκταμιεύσεις (δάνεια και ίδια κεφάλαια) και, από την άλλη πλευρά, διατηρείται η μακροπρόθεσμη αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου.

Στην αρχή κάθε περιόδου, ταμειακές ροές εισπρακτέες ή πληρωτέες σε δολάρια ΗΠΑ κατά τη διάρκεια της επόμενης περιόδου εκτιμώνται βάσει των προβλεπόμενων ή αναμενόμενων εισροών/εκταμιεύσεων. Στη συνέχεια, οι ληξιπρόθεσμες συναλλαγματικές ανταλλαγές ανανεώνονται και το ύψος τους προσαρμόζεται για να καλύψει τουλάχιστον τις ανάγκες ρευστότητας σε δολάρια ΗΠΑ, όπως προβλέπονται για την επόμενη περίοδο.

Σε μηνιαία βάση, η συναλλαγματική θέση σε δολάρια ΗΠΑ αποτελεί αντικείμενο αντιστάθμισης, εάν υπερβαίνει τα σχετικά όρια, μέσω άμεσης ή προθεσμιακής συναλλαγής.

Κατά την περίοδο ανανέωσης, μη αναμενόμενα ελλείμματα ρευστότητας σε δολάρια ΗΠΑ καλύπτονται με συναλλαγματικές ανταλλαγές ad hoc, ενώ πλεονάσματα ρευστότητας επενδύονται σε ταμειακά διαθέσιμα ή μετατρέπονται σε ευρώ, εάν οφείλονται σε αύξηση της συναλλαγματικής θέσης.

3.4.2.2.2. Αντιστάθμιση πράξεων εκφρασμένων σε άλλα νομίσματα εκτός από το ευρώ ή το δολάριο ΗΠΑ

Οι πράξεις της Επενδυτικής Διευκόλυνσης σε άλλα νομίσματα εκτός από το ευρώ και το δολάριο ΗΠΑ αντισταθμίζονται με συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος σε διαφορετικά νομίσματα με το ίδιο χρηματοοικονομικό προφίλ όπως το υποκείμενο δάνειο, υπό την προϋπόθεση ότι η αγορά ανταλλαγών λειτουργεί.

Κάποιες πράξεις της Επενδυτικής Διευκόλυνσης είναι εκφρασμένες σε νομίσματα για τα οποία οι δυνατότητες αντιστάθμισης κινδύνου είτε δεν είναι διαθέσιμες με αποδοτικό τρόπο είτε είναι διαθέσιμες με υψηλό κόστος. Αυτές οι πράξεις εκφράζονται σε τοπικά νομίσματα (LCs), όμως τακτοποιούνται σε ευρώ ή σε δολάρια ΗΠΑ. Το πλαίσιο χρηματοοικονομικών κινδύνων της Επενδυτικής Διευκόλυνσης, το οποίο εγκρίθηκε στις 22 Ιανουαρίου 2015 από την επιτροπή της Επενδυτικής Διευκόλυνσης, παρέχει τη δυνατότητα αντιστάθμισης του κινδύνου των ανοιγμάτων σε τοπικά νομίσματα τα οποία παρουσιάζουν υψηλό θετικό συσχετισμό με το δολάριο ΗΠΑ μέσω συνθετικών προϊόντων τα οποία περιλαμβάνουν παράγωγα εκφρασμένα σε δολάρια ΗΠΑ. Τα τοπικά νομίσματα που αποτελούν αντικείμενο αντιστάθμισης μέσω συνθετικών προϊόντων τα οποία περιλαμβάνουν παράγωγα εκφρασμένα σε δολάρια ΗΠΑ εμφανίζονται στον πίνακα της ενότητας 3.4.2.2.3. κατωτέρω, στο στοιχείο «Τοπικά νομίσματα (αντιστάθμιση με συνθετικά προϊόντα)», ενώ τα τοπικά νομίσματα που δεν αποτελούν αντικείμενο αντιστάθμισης μέσω συνθετικών προϊόντων τα οποία περιλαμβάνουν παράγωγα εκφρασμένα σε δολάρια ΗΠΑ εμφανίζονται στον ίδιο πίνακα στο στοιχείο «Τοπικά νομίσματα (χωρίς αντιστάθμιση με συνθετικά προϊόντα)».

3.4.2.2.3 Συναλλαγματική θέση (σε χιλιάδες EUR)

Οι πίνακες της παρούσας σημείωσης απεικονίζουν τη συναλλαγματική θέση της Διευκόλυνσης.

Η συναλλαγματική θέση παρουσιάζεται στους κατωτέρω πίνακες σύμφωνα με τις πολιτικές κινδύνου της Επενδυτικής Διευκόλυνσης (όπως περιγράφονται στο πλαίσιο χρηματοοικονομικών κινδύνων της Επενδυτικής Διευκόλυνσης). Η συναλλαγματική θέση σύμφωνα με τις πολιτικές κινδύνου βασίζεται στα λογιστικά στοιχεία και ορίζεται ως το υπόλοιπο μεταξύ επιλεγμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που ορίζονται στη συναλλαγματική θέση σύμφωνα με τις πολιτικές κινδύνου επιλέγονται έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα έσοδα θα μετατρέπονται στο μόνο τηρούμενο νόμισμα (ευρώ) την ημερομηνία της είσπραξής τους.

Η μεταβολή της εύλογης αξίας των μετοχών και άλλων τίτλων μεταβλητής απόδοσης συμπεριλαμβάνεται στη συναλλαγματική θέση σύμφωνα με τις πολιτικές κινδύνου, όπως και οι απομειώσεις επί δανείων και προκαταβολών. Τα παράγωγα που περιλαμβάνονται στη συναλλαγματική θέση σύμφωνα με τις πολιτικές κινδύνου λαμβάνονται υπόψη στην ονομαστική και όχι στην εύλογη αξία τους, ώστε να ευθυγραμμιστούν με την αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιήθηκε ως βάση. Τα εν λόγω στοιχεία του ενεργητικού λαμβάνονται επίσης υπόψη με την ονομαστική τους αξία, προσαρμοσμένη με την απομείωση αξίας για τα δάνεια.

Στους πίνακες που ακολουθούν, το υπολειπόμενο μέρος των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, το οποίο περιλαμβάνει κυρίως δεδουλευμένους τόκους δανείων, παράγωγα και επιδοτήσεις, παρουσιάζεται στη «Συναλλαγματική θέση η οποία εξαιρείται από τις πολιτικές κινδύνου».

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022	**Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού**			**Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων**
Νομίσματα	**Συναλλαγματική θέση σύμφωνα με τις πολιτικές κινδύνου**	**Συναλλαγματική θέση η οποία εξαιρείται από τις πολιτικές κινδύνου**	**Συναλλαγματική θέση ισολογισμού**	
USD	-318 423	-11 114	-329 537	844 247
*Τοπικά νομίσματα (αντιστάθμιση με συνθετικά προϊόντα)**				
KES	129 513	36 883	166 396	-
TZS	7 355	123	7 478	-
DOP	24 533	301	24 834	-
UGX	32 632	489	33 121	-
RWF	75 037	698	75 735	-
*Τοπικά νομίσματα (χωρίς αντιστάθμιση με συνθετικά προϊόντα)**				-
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	86 929	-479	86 450	-
Σύνολο νομισμάτων εκτός ευρώ	**37 576**	**26 901**	**64 477**	**844 247**
EUR	**-**	**4 009 151**	**4 009 151**	**1 726 301**
Σύνολο σε ευρώ και εκτός ευρώ	**37 576**	**4 036 052**	**4 073 628**	**2 570 548**

* Βλέπε ενότητα 3.4.2.2.2 για επεξηγήσεις σχετικά με την αντιστάθμιση μέσω συνθετικών προϊόντων.

3.4.2.2.3 Συναλλαγματική θέση (σε χιλιάδες EUR) (συνέχεια)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021	**Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού**			**Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων**
Νομίσματα	**Συναλλαγματική θέση σύμφωνα με τις πολιτικές κινδύνου**	**Συναλλαγματική θέση η οποία εξαιρείται από τις πολιτικές κινδύνου**	**Συναλλαγματική θέση ισολογισμού**	
USD	-130 383	-29 399	-159 782	756 190
*Τοπικά νομίσματα (αντιστάθμιση με συνθετικά προϊόντα)**				
KES	90 567	7 138	97 705	-
TZS	16 478	333	16 811	-
DOP	18 783	301	19 084	-
UGX	36 935	978	37 913	-
RWF	49 667	365	50 032	-
*Τοπικά νομίσματα (χωρίς αντιστάθμιση με συνθετικά προϊόντα)**				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	96 450	-517	95 933	-
Σύνολο νομισμάτων εκτός ευρώ	**178 497**	**-20 801**	**157 696**	**756 190**
EUR	**-**	**3 645 241**	**3 645 241**	**628 913**
Σύνολο σε ευρώ και εκτός ευρώ	**178 497**	**3 624 440**	**3 802 937**	**1 385 103**

* Βλέπε ενότητα 3.4.2.2.2 για επεξηγήσεις σχετικά με την αντιστάθμιση μέσω συνθετικών προϊόντων.

3.4.2.3 Ανάλυση συναλλαγματικής ευαισθησίας

Την 31η Δεκεμβρίου 2022, μια υποτίμηση του ευρώ κατά 10 % σε σχέση με όλα τα άλλα νομίσματα θα οδηγούσε σε αύξηση των πόρων χρηματοδοτών κατά 7,2 εκατ. EUR (31 Δεκεμβρίου 2021: 17,5 εκατ. EUR). Η ανατίμηση του ευρώ κατά 10 % σε σχέση με όλα τα άλλα νομίσματα θα οδηγούσε σε μείωση των πόρων χρηματοδοτών κατά -5,9 εκατ. EUR (31 Δεκεμβρίου 2021: -14,3 εκατ. EUR).

3.4.2.4 Συντελεστές μετατροπής

Για την κατάρτιση του ισολογισμού την 31η Δεκεμβρίου 2022 και την 31η Δεκεμβρίου 2021 χρησιμοποιήθηκαν οι ακόλουθοι συντελεστές μετατροπής:

	31 Δεκεμβρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2021
Νομίσματα εκτός ΕΕ		
Πούλα Μποτσουάνας (BWP)	13,59	13,27
Δομινικανά πέσος (DOP)	59,84	64,83
Δολάρια Φίτζι (FJD)	2,32	2,36
Γκουρντ Αϊτής (HTG)	154,37	113,16
Δολάριο Τζαμάικας (JMD)	161,59	173,48
Σελίνια Κένυας (KES)	131,68	128,26
Ουγκίγια Μαυριτανίας (MRU)	39,04	40,99
Ρουπίες Μαυρικίου (MUR)	46,83	49,30
Μετικάλ Μοζαμβίκης (MZN)	67,54	71,70
Νάιρα Νιγηρίας (NGN)	478,02	467,07
Φράγκα Ρουάντας (RWF)	1 132,20	1 162,53
Σελίνια Τανζανίας (TZS)	2 487,37	2 610 48
Σελίνια Ουγκάντας (UGX)	3 965,00	4 027 00
Δολάρια ΗΠΑ (USD)	1,07	1,13
Φράγκα CFA (XAF/XOF)	655,96	655,96
Ραντ Νότιας Αφρικής (ZAR)	18,10	18,06
Κουάτσα Ζάμπιας (ZMW)	19,28	18,88

3.4.3 Κίνδυνος τιμής συμμετοχικών τίτλων

Κίνδυνος τιμής συμμετοχικών τίτλων είναι ο κίνδυνος οι εύλογες αξίες επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου να μειωθούν λόγω μεταβολών στα επίπεδα τιμών μετοχών και/ή στην αξία επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου.

Η Επενδυτική Διευκόλυνση εκτίθεται σε κίνδυνο μέσω των άμεσων επενδύσεων σε συμμετοχικούς τίτλους και σε ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων.

Η αξία των μη εισηγμένων μετοχικών τίτλων δεν είναι άμεσα διαθέσιμη για τον σκοπό της παρακολούθησης και του ελέγχου σε συνεχή βάση. Για τις θέσεις αυτές, μεταξύ των καλύτερων διαθέσιμων ενδείξεων είναι οι τιμές που προκύπτουν από όλες τις σχετικές τεχνικές αποτίμησης.

Οι επιπτώσεις στους πόρους των χρηματοδοτών της Διευκόλυνσης (ως αποτέλεσμα της μεταβολής της εύλογης αξίας του χαρτοφυλακίου μετοχικών τίτλων) λόγω της κατά +/-10 % μεταβολής της αξίας μεμονωμένων άμεσων επενδύσεων σε ίδια κεφάλαια και επενδύσεων σε επιχειρηματικά κεφάλαια, με όλες τις λοιπές μεταβλητές σταθερές, είναι 79,7 εκατ. EUR και -79,7 εκατ. EUR, αντίστοιχα, την 31η Δεκεμβρίου 2022 (69,8 εκατ. EUR και -69,8 εκατ. EUR, αντίστοιχα, την 31η Δεκεμβρίου 2021).

4 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών μέσων

4.1 Λογιστικές ταξινομήσεις και εύλογες αξίες

Ο πίνακας που ακολουθεί δείχνει τις λογιστικές αξίες και τις εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των επιπέδων ιεράρχησης της εύλογης αξίας. Οι λογιστικές αυτές αξίες δεν περιλαμβάνουν πληροφορίες για την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που έχουν επιμετρηθεί στο αποσβεσμένο κόστος, καθώς η λογιστική αξία είναι λογικός κατ' εκτίμηση υπολογισμός της εύλογης αξίας.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022	**Λογιστική αξία**						**Εύλογη αξία**			
σε χιλιάδες EUR	**Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα**	**Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης**	**Μετρητά, δάνεια και προκαταβολές**	**Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού**	**Άλλα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού/υποχρεώσεις**	**Σύνολο**	**Επίπεδο 1**	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**	**Σύνολο**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων										
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	75 852	-	-	-	-	**75 852**	-	75 852	-	**75 852**
Ταμείο επιχειρηματικών κεφαλαίων	-	684 564	-	-	-	**684 564**	-	-	684 564	**684 564**
Άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου	-	112 777	-	-	-	**112 777**	-	-	112 777	**112 777**
Δάνεια και προκαταβολές	-	-	95 604	-	-	**95 604**	-	-	95 604	**95 604**
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**75 852**	**797 341**	**95 604**	**-**	**-**	**968 797**	**-**	**75 852**	**892 945**	**968 797**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος										
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	-	-	1 451 970	-	-	**1 451 970**				
Δάνεια και προκαταβολές	-	-	1 754 182	-	-	**1 754 182**				
Ποσά προς είσπραξη από χρηματοδότες	-	-	85 321	-	-	**85 321**				
Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	-	-	-	73 003	-	**73 003**				
Άλλα στοιχεία ενεργητικού	-	-	-	-	950	**950**				
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος	**-**	**-**	**3 291 473**	**73 003**	**950**	**3 365 426**				
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	**75 852**	**797 341**	**3 387 077**	**73 003**	**950**	**4 334 223**				
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων										
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	-	-	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος										

Προβλέψεις για εκδοθείσες εγγυήσεις	-	-	-	-	-	**-**
Προβλέψεις για δανειακές δεσμεύσεις	-	-	-	-	-16 583	**-16 583**
Οφειλές έναντι τρίτων	-	-	-	-	-190 927	**-190 927**
Άλλα στοιχεία παθητικού	-	-	-	-	-2 419	**-2 419**
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος	**-**	**-**	**-**	**-**	**-209 929**	**-209 929**
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	**-**	**-**	**-**	**-**	**-209 929**	**-209 929**

4 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών μέσων (συνέχεια)

4.1 Λογιστικές ταξινομήσεις και εύλογες αξίες (συνέχεια)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021	Λογιστική αξία						Εύλογη αξία			
σε χιλιάδες EUR	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	Μετρητά, δάνεια και προκαταβολές	Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	Άλλα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού/υποχρεώσεις	Σύνολο	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων										
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	7	-	-	-	-	**7**	-	7	-	**7**
Ταμείο επιχειρηματικών κεφαλαίων	-	590 570	-	-	-	**590 570**	-	-	590 570	**590 570**
Άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου	-	107 061	-	-	-	**107 061**	-	-	107 061	**107 061**
Δάνεια και προκαταβολές	-	-	229 991	-	-	**229 991**	-	-	229 991	**229 991**
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**7**	**697 631**	**229 991**	**-**	**-**	**927 629**	**-**	**7**	**927 622**	**927 629**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος										
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	-	-	1 358 564	-	-	**1 358 564**				
Δάνεια και προκαταβολές	-	-	1 756 290	-	-	**1 756 290**				
Ποσά προς είσπραξη από χρηματοδότες	-	-	85 210	-	-	**85 210**				
Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	-	-	-	-	-	**-**				
Άλλα στοιχεία ενεργητικού	-	-	-	-	1 086	**1 086**				
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος	**-**	**-**	**3 200 064**	**-**	**1 086**	**3 201 150**				
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	**7**	**697 631**	**3 430 055**	**-**	**1 086**	**4 128 779**				
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων										
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	-18 835	-	-	-	-	**-18 835**	-	-18 835	-	**-18 835**
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**-18 835**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-18 835**	**-**	**-18 835**	**-**	**-18 835**
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος										
Προβλέψεις για εκδοθείσες εγγυήσεις	-	-	-	-	-	**-**				

Προβλέψεις για δανειακές δεσμεύσεις	-	-	-	-	-16 602	**-16 602**
Οφειλές έναντι τρίτων	-	-	-	-	-239 639	**-239 639**
Άλλα στοιχεία παθητικού	-	-	-	-	-2 333	**-2 333**
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος	**-**	-	-	-	**-258 574**	**-258 574**
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	**-18 835**	**-**	**-**	**-**	**-258 574**	**-277 409**

4.2 Επιμέτρηση εύλογων αξιών

4.2.1 Τεχνικές αποτίμησης και σημαντικές μη παρατηρήσιμες παράμετροι

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται πληροφορίες σχετικά με τις τεχνικές αποτίμησης και τις σημαντικές μη παρατηρήσιμες παραμέτρους που έχουν χρησιμοποιηθεί για την επιμέτρηση χρηματοοικονομικών μέσων, ταξινομημένων στο επίπεδο 2 και 3 της ιεράρχησης της εύλογης αξίας:

	Τεχνική αποτίμησης	**Σημαντικές μη παρατηρήσιμες παράμετροι**	**Σχέση μεταξύ μη παρατηρήσιμων παραμέτρων και επιμέτρησης της εύλογης αξίας**
Χρηματοοικονομικά μέσα καταλογισμένα σε εύλογη αξία			
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	Προεξοφλημένες ταμειακές ροές: Οι μελλοντικές ταμειακές ροές εκτιμώνται βάσει προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος/επιτοκίων (από παρατηρήσιμες συναλλαγματικές ισοτιμίες και καμπύλες απόδοσης στο τέλος της περιόδου αναφοράς) και σύμβασης συναλλαγματικής ισοτιμίας/επιτοκίων, με επιτόκιο προεξόφλησης που αντικατοπτρίζει τον πιστωτικό κίνδυνο διαφόρων αντισυμβαλλομένων.	Άνευ αντικειμένου.	Άνευ αντικειμένου.
Ταμείο επιχειρηματικών κεφαλαίων (VCF)	Μέθοδος προσαρμογής της αξίας των καθαρών στοιχείων ενεργητικού: Η εύλογη αξία προσδιορίζεται είτε με βάση το ποσοστό που κατέχει η Διευκόλυνση στο σχετικό υποκείμενο μέσο καθαρής αξίας του ενεργητικού, όπως προκύπτει από την πλέον πρόσφατη σχετική έκθεση που έχει προσαρμοστεί για λόγους ταμειακών ροών, είτε με τη συνεκτίμηση, στο μέτρο του δυνατού, της ακριβούς αξίας του μεριδίου την ίδια ημερομηνία, όπως έχει υποβληθεί από τον διαχειριστή του αντίστοιχου ταμείου. Για την κάλυψη του κενού μεταξύ της τελευταίας διαθέσιμης καθαρής αξίας ενεργητικού (ΚΑΕ) και της περιόδου αναφοράς στο τέλος του έτους, εκτελείται μεταγενέστερη διαδικασία επανεξέτασης και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, το σχετικό ΚΑΕ προσαρμόζεται.	Στην προσαρμογή για τον χρόνο που έχει παρέλθει μεταξύ της τελευταίας ημερομηνίας υποβολής έκθεσης της VCF και της ημερομηνίας επιμέτρησης, λαμβάνονται υπόψη: λειτουργικά έξοδα και αμοιβές διαχείρισης, μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία των υποκείμενων στοιχείων ενεργητικού της VCF, πρόσθετες υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν, μεταβολές της αγοράς ή άλλες μεταβολές της οικονομικής κατάστασης.	Όσο μεγαλύτερη είναι η περίοδος μεταξύ της ημερομηνίας επιμέτρησης της εύλογης αξίας και της τελευταίας ημερομηνίας υποβολής έκθεσης της VCF, τόσο μεγαλύτερη είναι η προσαρμογή για το χρονικό διάστημα που έχει παρέλθει.
Άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου	Προσαρμογή της αξίας των καθαρών στοιχείων ενεργητικού.	Στην προσαρμογή για τον χρόνο που έχει παρέλθει μεταξύ της τελευταίας ημερομηνίας υποβολής έκθεσης της εκδότριας και της ημερομηνίας επιμέτρησης, λαμβάνονται υπόψη: λειτουργικά έξοδα, μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία των υποκείμενων στοιχείων ενεργητικού της εκδότριας, πρόσθετες υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν, μεταβολές της αγοράς ή άλλες μεταβολές της οικονομικής κατάστασης, αύξηση κεφαλαίου, πώληση/αλλαγή ελέγχου. Η μείωση λόγω έλλειψης εμπορευσιμότητας (ρευστότητας) προσδιορίζεται σε σχέση με τιμές προηγούμενων συναλλαγών για παρόμοιες μετοχές στη χώρα/περιφέρεια, που κυμαίνεται μεταξύ 5 % έως 30 %.	Όσο μεγαλύτερη είναι η έκπτωση εμπορευσιμότητας, τόσο μικρότερη είναι η εύλογη αξία.

Δάνεια στην εύλογη αξία (IFE)	Για τους δανειολήπτες με συνεχιζόμενη δραστηριότητα: Προεξοφλημένες ταμειακές ροές με τη χρήση συμβατικών/αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλούμενων με κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο προσαρμοσμένο στον κίνδυνο, το οποίο καλύπτει τον κίνδυνο που ενυπάρχει στο δάνειο (συμπεριλαμβανομένου του πιστωτικού κινδύνου του δανειολήπτη). Το προεξοφλητικό επιτόκιο συγκρίνεται/αξιολογείται σε σχέση με οποιοδήποτε σχετικό επιτόκιο αναφοράς της αγοράς. Για τους δανειολήπτες που δεν θα συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους: Προσέγγιση των καθαρών στοιχείων ενεργητικού (προσέγγιση βάσει της αξίας ρευστοποίησης).	Τα συστατικά στοιχεία του προεξοφλητικού επιτοκίου πρέπει να αντικατοπτρίζουν τον πιστωτικό κίνδυνο του δανειολήπτη σε σύγκριση με τα επιτόκια μηδενικού κινδύνου της αγοράς.	Όσο υψηλότερο είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο, τόσο χαμηλότερη είναι η εύλογη αξία.

4.2.2 Τεχνικές αποτίμησης και σημαντικές μη παρατηρήσιμες παράμετροι (συνέχεια)

	Τεχνική αποτίμησης	Σημαντικές μη παρατηρήσιμες παράμετροι	Σχέση μεταξύ μη παρατηρήσιμων παραμέτρων και επιμέτρησης της εύλογης αξίας
Χρηματοοικονομικά μέσα μη καταχωρισμένα σε εύλογη αξία			
Δάνεια και προκαταβολές	Προεξοφλημένες ταμειακές ροές: Το υπόδειγμα αποτίμησης χρησιμοποιεί συμβατικές ταμειακές ροές που εξαρτώνται από τη μη αθέτηση εκ μέρους του οφειλέτη και δεν λαμβάνει υπόψη εξασφαλίσεις ή σενάρια πρόωρης εξόφλησης. Για να προκύψει η καθαρή παρούσα αξία (ΚΠΑ) των δανείων, το υπόδειγμα που επιλέχθηκε προεξοφλεί τις συμβατικές ταμειακές ροές κάθε δανείου με προσαρμοσμένη καμπύλη προεξοφλητικών επιτοκίων. Η καθαρή παρούσα αξία (ΚΠΑ) του επιμέρους δανείου προσαρμόζεται στη συνέχεια προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι σχετικές μη αμελητέες αναμενόμενες ζημίες. Στη συνέχεια τα αποτελέσματα αθροίζονται για να ληφθεί η εύλογη αξία δανείων και προκαταβολών.	Άνευ αντικειμένου.	Άνευ αντικειμένου.
Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	Προεξοφλημένες ταμειακές ροές.	Άνευ αντικειμένου.	Άνευ αντικειμένου.

Με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 13, οι προσαρμογές αποτίμησης συμπεριλαμβάνονται στην εύλογη αξία των παραγώγων την 31η Δεκεμβρίου 2022 και 2021, και συγκεκριμένα:

- οι προσαρμογές πιστωτικής αποτίμησης (ΠΠΑ) που αντανακλούν τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου σχετικά με συναλλαγές παραγώγων και που ανέρχονταν σε -12 800 EUR την 31η Δεκεμβρίου 2022 και σε -167 800 EUR την 31η Δεκεμβρίου 2021,
- οι προσαρμογές χρεωστικής αποτίμησης (ΠΧΑ) που αντανακλούν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο σχετικά με συναλλαγές παραγώγων και που ανέρχονταν σε +11 700 EUR την 31η Δεκεμβρίου 2022 και σε +2 700 EUR την 31η Δεκεμβρίου 2021.

4.2.2 Μεταφορές μεταξύ επιπέδων 1 και 2

Η πολιτική της Διευκόλυνσης είναι να αναγνωρίζονται οι μεταφορές μεταξύ επιπέδων κατά την ημερομηνία του περιστατικού ή της μεταβολής σε περιστάσεις που προκάλεσαν τη μεταφορά.

Το 2022 και το 2021 η Διευκόλυνση δεν προέβη σε μεταφορές από το επίπεδο 1 στο επίπεδο 2 ή από το επίπεδο 2 στο επίπεδο 1 της ιεράρχησης της εύλογης αξίας.

4.2.3 Εύλογες αξίες επιπέδου 3

Συμφωνία εύλογων αξιών επιπέδου 3

Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν τις αλλαγές στα μέσα που υπάγονται στο επίπεδο 3[16] για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και στις 31 Δεκεμβρίου 2021:

σε χιλιάδες EUR	**Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2022	**697 631**
Κέρδη ή ζημίες που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων:	
Συμφωνίες ανταλλαγής μετοχών	99
Καθαρή μεταβολή της εύλογης αξίας μετοχών και άλλων τίτλων μεταβλητής απόδοσης	9 172
Σύνολο	**9 271**
Εκταμιεύσεις	139 935
Αποπληρωμές	-74 959
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	25 463
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2022	**797 341**

σε χιλιάδες EUR	**Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2021	**526 810**
Κέρδη ή ζημίες που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων:	
Παύση αναγνώρισης της προσαρμογής της εύλογης αξίας λόγω πωλήσεων	13 489
Καθαρή μεταβολή της εύλογης αξίας μετοχών και άλλων τίτλων μεταβλητής απόδοσης	117 502
Σύνολο	**130 991**
Εκταμιεύσεις	84 224
Αποπληρωμές	-71 624
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	27 230
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2021	**697 631**

Το 2022 και το 2021, η Διευκόλυνση δεν προέβη σε μεταφορές από ή προς το επίπεδο 3 της ιεράρχησης της εύλογης αξίας.

[16] Τα δάνεια που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται στη σημείωση 7.

5 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους συνίστανται σε:

σε χιλιάδες EUR	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Μετρητά	328 079	434 064
Προθεσμιακές καταθέσεις	963 004	672 730
Εμπορικά χρεόγραφα	159 506	252 211
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην κατάσταση ταμειακών ροών	**1 450 589**	**1 359 005**
Δεδουλευμένοι τόκοι	1 381	-441
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην κατάσταση οικονομικής θέσης	**1 451 970**	**1 358 564**

6 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Οι κύριες συνιστώσες παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων, που έχουν ταξινομηθεί ως προοριζόμενες για εμπορική εκμετάλλευση, έχουν ως εξής:

Στις 31 Δεκεμβρίου 2022	**Εύλογη αξία**		**Τεκμαρτό ποσό**
σε χιλιάδες EUR	**Ενεργητικό**	**Παθητικό**	
Διασυναλλαγματικές πράξεις ανταλλαγής	4 778	-	47 033
Συναλλαγματικές ανταλλαγές	71 074	-	1 790 000
Σύνολο παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων	**75 852**	**-**	**1 837 033**

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021	**Εύλογη αξία**		**Τεκμαρτό ποσό**
σε χιλιάδες EUR	**Ενεργητικό**	**Παθητικό**	
Συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων σε διαφορετικά νομίσματα	7	-2 568	51 865
Συναλλαγματικές ανταλλαγές	-	-16 267	1 530 000
Σύνολο παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων	**7**	**-18 835**	**1 581 865**

Μετά την κατάργηση του EONIA και την εξέλιξη των αγορών, η Τράπεζα μετέβη από την προεξόφληση βάσει του EONIA στην προεξόφληση βάσει του ESTER τον Δεκέμβριο του 2022, με αποτέλεσμα ο αντίκτυπος στα αποτελέσματα να ανέρχεται σε 18 966 EUR.

7 Δάνεια και προκαταβολές

7.1 Δάνεια και προκαταβολές

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η συμφωνία ανάμεσα στα υπόλοιπα έναρξης και κλεισίματος των δανείων και των προκαταβολών:

σε χιλιάδες EUR	Συνολικά δάνεια*	Εξασφαλισμένα δάνεια	Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	Αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Σύνολο
Ονομαστική αξία δανείων στο αποσβεσμένο κόστος την 1η Ιανουαρίου 2022	**1 260 960**	**549 115**	**-**	**-**	**1 810 075**
Εκταμιεύσεις	186 211	68 638	-	-	**254 849**
Διαγραφές	-	-	-	-	**-**
Αποπληρωμές	-246 403	-74 267	-	-	**-320 670**
Κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι	-	-	-	-	**-**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	36 119	19 791	-	-	**55 910**
Ονομαστική αξία δανείων στο αποσβεσμένο κόστος την 31η Δεκεμβρίου 2022	**1 236 887**	**563 277**	**-**	**-**	**1 800 164**
Απομείωση – Πρόβλεψη ζημίας την 1η Ιανουαρίου 2022	**-43 723**	**-22 191**	**-**	**-**	**-65 914**
Καθαρές μεταβολές των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών 12μήνου	-7 009	-750	-	-	**-7 759**
Καθαρές μεταβολές των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	4 305	1 176	-	-	**5 481**
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	-	-393	-	-	**-393**
Αντιλογισμός αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	11 082	151	-	-	**11 233**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	-2 259	-791	-	-	**-3 050**
Απομείωση – Πρόβλεψη ζημίας την 31η Δεκεμβρίου 2022	**-37 604**	**-22 798**	**-**	**-**	**-60 402**
Δάνεια και προκαταβολές στο αποσβεσμένο κόστος την 31η Δεκεμβρίου 2022	**1 199 283**	**540 479**	**-**	**-**	**1 739 762**
Ονομαστική αξία δανείων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων την 1η Ιανουαρίου 2022	**1 080**	**70 936**	**200 000**	**-**	**272 016**
Εκταμιεύσεις	-	5 644	-	-	**5 644**
Αποπληρωμές	-	-4 544	-133 167	-	**-137 711**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	-	887	-	-	**887**
Ονομαστική αξία δανείων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων την 31η Δεκεμβρίου 2022	**1 080**	**72 923**	**66 833**	**-**	**140 836**
Προσαρμογή εύλογης αξίας την 1η Ιανουαρίου 2022	**-1 080**	**-24 613**	**-16 332**	**-**	**-42 025**
Μεταβολή καθαρής εύλογης αξίας	-	-1 680	-1 400	-	**-3 080**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	-	-127	-	-	**-127**
Προσαρμογή εύλογης αξίας την 31η Δεκεμβρίου 2022	**-1 080**	**-26 420**	**-17 732**	**-**	**-45 232**
Δάνεια και προκαταβολές στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων την 31η Δεκεμβρίου 2022	**-**	**46 503**	**49 101**	**-**	**95 604**
Αποσβεσμένο κόστος	-3 450	-3 718	-	-	**-7 168**
Τόκος	11 809	9 741	38	-	**21 588**
Δάνεια και προκαταβολές την 31η Δεκεμβρίου 2022	**1 207 642**	**593 005**	**49 139**	**-**	**1 849 786**

* Περιλαμβάνονται και οι συμφωνίες υπηρεσιών.

7 Δάνεια και προκαταβολές (συνέχεια)

7.1 Δάνεια και προκαταβολές (συνέχεια)

Σε χιλιάδες EUR	Συνολικά δάνεια*	Εξασφαλισμένα δάνεια	Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	Αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Σύνολο
Ονομαστική αξία δανείων στο αποσβεσμένο κόστος την 1η Ιανουαρίου 2021	**1 151 398**	**572 864**	**-**	**-**	**1 724 262**
Εκταμιεύσεις	274 020	62 869	-	-	**336 889**
Διαγραφές	-	-	-	-	**-**
Αποπληρωμές	-225 990	-113 215	-	-	**-339 205**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	61 532	26 597	-	-	**88 129**
Ονομαστική αξία δανείων στο αποσβεσμένο κόστος την 31η Δεκεμβρίου 2021	**1 260 960**	**549 115**	**-**	**-**	**1 810 075**
Απομείωση – Πρόβλεψη ζημίας την 1η Ιανουαρίου 2021	**-68 243**	**-35 550**	**-**	**-**	**-103 793**
Καθαρές μεταβολές των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών 12μήνου	6 509	6 836	-	-	**13 345**
Καθαρές μεταβολές των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	6 327	6 045	-	-	**12 372**
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	-249	-742	-	-	**-991**
Αντιλογισμός αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας	15 875	2 373	-	-	**18 248**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	-3 942	-1 153	-	-	**-5 095**
Απομείωση – Πρόβλεψη ζημίας την 31η Δεκεμβρίου 2021	**-43 723**	**-22 191**	**-**	**-**	**-65 914**
Δάνεια και προκαταβολές στο αποσβεσμένο κόστος την 31η Δεκεμβρίου 2021	**1 217 237**	**526 924**	**-**	**-**	**1 744 161**
Ονομαστική αξία δανείων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων την 1η Ιανουαρίου 2021	**1 080**	**61 493**	**30 000**	**-**	**92 573**
Εκταμιεύσεις	-	8 323	170 000	-	**178 323**
Αποπληρωμές	-	-739	-	-	**-739**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	-	1 859	-	-	**1 859**
Ονομαστική αξία δανείων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων την 31η Δεκεμβρίου 2021	**1 080**	**70 936**	**200 000**	**-**	**272 016**
Προσαρμογή εύλογης αξίας την 1η Ιανουαρίου 2021	**-1 080**	**-25 893**	**-18 291**	**-**	**-45 264**
Μεταβολή καθαρής εύλογης αξίας	-	1 609	1 959	-	**3 568**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	-	-329	-	-	**-329**
Προσαρμογή εύλογης αξίας την 31η Δεκεμβρίου 2021	**-1 080**	**-24 613**	**-16 332**	**-**	**-42 025**
Δάνεια και προκαταβολές στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων την 31η Δεκεμβρίου 2021	**-**	**46 323**	**183 668**	**-**	**229 991**
Αποσβεσμένο κόστος	-3 151	-3 736	-	-	**-6 887**
Τόκος	10 295	8 686	35	-	**19 016**
Δάνεια και προκαταβολές την 31η Δεκεμβρίου 2021	**1 224 381**	**578 197**	**183 703**	**-**	**1 986 281**

* Περιλαμβάνονται και οι συμφωνίες υπηρεσιών.

7.2 Απομείωση δανείων και προκαταβολών — Προβλέψεις ζημιών

	2022				
		Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής			
σε χιλιάδες EUR	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Σύνολο**
Δάνεια και προκαταβολές στο αποσβεσμένο κόστος					
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2022	**3 565**	**33 268**	**29 081**	**-**	**65 914**
Μεταφορά σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου	2 293	-7 061	-	-	**-4 768**
Μεταφορά σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	-489	3 160	-	-	**2 671**
Μεταφορά σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας	-	-617	393	-	**-224**
Καθαρή επιμέτρηση των προβλέψεων ζημιών	4 101	-2 472	-6 045	-	**-4 416**
Νέα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που εκδόθηκαν ή αγοράστηκαν	1 878	1 670	-	-	**3 548**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που έχουν παύσει να αναγνωρίζονται	-24	-160	-5 189	-	**-5 373**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	46	1 029	1 975	-	**3 050**
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2022	**11 370**	**28 817**	**20 215**	**-**	**60 402**

	2021				
		Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής			
σε χιλιάδες EUR	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Σύνολο**
Δάνεια και προκαταβολές στο αποσβεσμένο κόστος					
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2021	**16 389**	**43 976**	**43 428**	**-**	**103 793**
Μεταφορά σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου	-	-	-	-	**-**
Μεταφορά σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	-5 008	-1 019	-	-	**-6 027**
Μεταφορά σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας	-	-77	249	-	**172**
Καθαρή επιμέτρηση των προβλέψεων ζημιών	-8 480	-8 912	-15 309	-	**-32 701**
Νέα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που εκδόθηκαν ή αγοράστηκαν	504	1 039	-	-	**1 543**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που έχουν παύσει να αναγνωρίζονται	-361	-3 405	-2 195	-	**-5 961**
Διαγραφές	-	-	-	-	**-**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	521	1 666	2 908	-	**5 095**
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2021	**3 565**	**33 268**	**29 081**	**-**	**65 914**

8 Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η συμφωνία ανάμεσα στα υπόλοιπα έναρξης και κλεισίματος των επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου:

σε χιλιάδες EUR	**Ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων**	**Άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου**	**Σύνολο**
Κόστος την 1η Ιανουαρίου 2022	**493 161**	**77 478**	**570 639**
Εκταμιεύσεις	139 935	-	139 935
Αποπληρωμές / πωλήσεις	-74 959	-	-74 959
Συμφωνίες ανταλλαγής μετοχών	-	3 598	3 598
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	22 397	635	23 032
Κόστος την 31η Δεκεμβρίου 2022	**580 534**	**81 711**	**662 245**
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες την 1η Ιανουαρίου 2022	**97 409**	**29 583**	**126 992**
Καθαρή μεταβολή όσον αφορά μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες	4 149	5 023	9 172
Παύση αναγνώρισης της προσαρμογής της εύλογης αξίας λόγω συμφωνιών ανταλλαγής μετοχών	-	-3 499	-3 499
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	2 472	-41	2 431
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες την 31η Δεκεμβρίου 2022	**104 030**	**31 066**	**135 096**
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης την 31η Δεκεμβρίου 2022	**684 564**	**112 777**	**797 341**

σε χιλιάδες EUR	**Ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων**	**Άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου**	**Σύνολο**
Κόστος την 1η Ιανουαρίου 2021	**452 161**	**76 258**	**528 419**
Εκταμιεύσεις	84 224	-	84 224
Αποπληρωμές / πωλήσεις	-71 624	-	-71 624
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	28 400	1 220	29 620
Κόστος την 31η Δεκεμβρίου 2021	**493 161**	**77 478**	**570 639**
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες την 1η Ιανουαρίου 2021	**-15 019**	**13 410**	**-1 609**
Καθαρή μεταβολή όσον αφορά μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες	101 418	16 084	117 502
Παύση αναγνώρισης της προσαρμογής της εύλογης αξίας λόγω πωλήσεων	13 489	-	13 489
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	-2 479	89	-2 390
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες την 31η Δεκεμβρίου 2021	**97 409**	**29 583**	**126 992**
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης την 31η Δεκεμβρίου 2021	**590 570**	**107 061**	**697 631**

9 Ποσά προς είσπραξη από χρηματοδότες

Τα ποσά προς είσπραξη από χρηματοδότες ύψους 85,3 εκατ. EUR (2021: 85,2 εκατ. EUR) αφορούν εξολοκλήρου αιτηθείσα αλλά μη καταβληθείσα συνεισφορά κρατών μελών.

10 Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Το ταμειακό χαρτοφυλάκιο αποτελείται από εισηγμένα ομόλογα με εναπομένουσα διάρκεια κάτω των τριών μηνών την ημερομηνία αναφοράς. Ο πίνακας που ακολουθεί δείχνει τις κινήσεις του ταμειακού χαρτοφυλακίου:

σε χιλιάδες EUR	
Αγορές	920 290
Ληκτότητα	-847 608
Μεταβολή αποσβέσεων διαφορών υπέρ ή υπό το άρτιο	247
Μεταβολή όσον αφορά δεδουλευμένους τόκους	74
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2022	**73 003**

σε χιλιάδες EUR	
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2021	**351 873**
Αγορές	2 333 691
Ληκτότητα	-2 684 293
Μεταβολή αποσβέσεων διαφορών υπέρ ή υπό το άρτιο	301
Μεταβολή όσον αφορά δεδουλευμένους τόκους	-1 572
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2021	**-**

11 Άλλα στοιχεία ενεργητικού

Οι κύριες συνιστώσες άλλων στοιχείων ενεργητικού έχουν ως εξής:

σε χιλιάδες EUR	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Ποσό προς είσπραξη από την ΕΤΕπ	940	877
Οικονομικές εγγυήσεις	10	209
Σύνολο άλλων στοιχείων ενεργητικού	**950**	**1 086**

12 Προεισπραχθέντα έσοδα

Οι κύριες συνιστώσες των προεισπραχθέντων εσόδων έχουν ως εξής:

σε χιλιάδες EUR	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Προεισπραχθείσες επιδοτήσεις επιτοκίου	51 498	47 981
Προεισπραχθείσες προμήθειες από δάνεια και προκαταβολές	919	451
Σύνολο προεισπραχθέντων εσόδων	**52 417**	**48 432**

13 Προβλέψεις για εκδοθείσες εγγυήσεις, καθαρές από αντιλογισμούς

Στους ακόλουθους πίνακες παρουσιάζεται η συμφωνία ανάμεσα στα υπόλοιπα έναρξης και κλεισίματος των προβλέψεων για χρηματοοικονομικές εγγυήσεις.

	2022			
σε χιλιάδες EUR	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Σύνολο**
Εκδοθείσες εγγυήσεις				
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου	**-**	**-**	**-**	**-**
Καθαρή επιμέτρηση των προβλέψεων ζημιών	-	-	-	**-**
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου	**-**	**-**	**-**	**-**

	2021			
σε χιλιάδες EUR	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Σύνολο**
Εκδοθείσες εγγυήσεις				
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου	**851**	**-**	**-**	**851**
Καθαρή επιμέτρηση των προβλέψεων ζημιών	-851	-	-	**-851**
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου	**-**	**-**	**-**	**-**

14 Προβλέψεις για δανειακές δεσμεύσεις

Στους ακόλουθους πίνακες παρουσιάζεται η συμφωνία ανάμεσα στα υπόλοιπα έναρξης και κλεισίματος της πρόβλεψης ζημιών για μη εκταμιευθέντα δάνεια (δανειακές δεσμεύσεις):

	2022			
σε χιλιάδες EUR	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Σύνολο**
Δανειακές δεσμεύσεις				
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου	**1 693**	**14 909**	**-**	**16 602**
Μεταφορά σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας	-302	4 687	-	**4 385**
Καθαρή επιμέτρηση των προβλέψεων ζημιών	3 147	-6 797	-	**-3 650**
Νέα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που εκδόθηκαν ή αγοράστηκαν	428	354	-	**782**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που έχουν παύσει να αναγνωρίζονται	-142	-1 395	-	**-1 537**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	1	-	-	**1**
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου	**4 825**	**11 758**	**-**	**16 583**

	2021			
σε χιλιάδες EUR	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες 12μήνου**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής μη απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής απομειωμένης πιστωτικής αξίας**	**Σύνολο**
Δανειακές δεσμεύσεις				
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου	**6 817**	**26 335**	**-**	**33 152**
Καθαρή επιμέτρηση των προβλέψεων ζημιών	-4 089	-7 013	-	**-11 102**
Νέα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που εκδόθηκαν ή αγοράστηκαν	869	3 015	-	**3 884**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που έχουν παύσει να αναγνωρίζονται	-1 942	-7 456	-	**-9 398**
Διαφορές συναλλαγματικών ισοτιμιών	38	28	-	**66**
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου	**1 693**	**14 909**	**-**	**16 602**

15 Οφειλές έναντι τρίτων

Οι κύριες συνιστώσες των οφειλών έναντι τρίτων έχουν ως εξής:

σε χιλιάδες EUR	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Καθαρά γενικά διοικητικά έξοδα καταβλητέα στην ΕΤΕπ	33 628	53 136
Άλλα ποσά πληρωτέα στην ΕΤΕπ	1 460	40 045
Επιδοτήσεις επιτοκίων και τεχνικής βοήθειας που δεν έχουν ακόμα εκταμιευθεί και που οφείλονται σε κράτη μέλη	155 839	146 458
Σύνολο οφειλών έναντι τρίτων	**190 927**	**239 639**

16 Άλλα στοιχεία παθητικού

Οι κύριες συνιστώσες άλλων στοιχείων παθητικού έχουν ως εξής:

σε χιλιάδες EUR	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Προκαταβληθείσες αποπληρωμές δανείων	1 790	1 793
Προεισπραχθέντα έσοδα λόγω επιδοτήσεων επιτοκίου	629	540
Σύνολο άλλων στοιχείων παθητικού	**2 419**	**2 333**

17 Συνεισφορά που ζητήθηκε από τα κράτη μέλη (σε χιλιάδες EUR)

Κράτη μέλη	**Συνεισφορά στη Διευκόλυνση**	**Συνεισφορά σε επιδοτήσεις επιτοκίου και τεχνική βοήθεια**	**Συνολική συνεισφορά**	**Αιτηθείσες αλλά μη καταβληθείσες συνεισφορές***
Αυστρία	94 197	13 448	107 645	2 398
Βέλγιο	137 519	19 343	156 862	3 249
Βουλγαρία	2 616	749	3 365	219
Κροατία	1 081	338	1 419	225
Κύπρος	1 544	437	1 981	112
Τσεχική Δημοκρατία	9 538	2 728	12 266	797
Δανία	76 883	11 088	87 971	1 980
Εσθονία	975	279	1 254	86
Φινλανδία	54 813	8 139	62 952	1 509
Γαλλία	815 190	109 410	924 600	17 813
Γερμανία	819 351	115 484	934 835	20 580
Ελλάδα	49 970	7 909	57 879	1 507
Ουγγαρία	9 107	2 574	11 681	615
Ιρλανδία	27 733	4 755	32 488	940
Ιταλία	467 727	69 791	537 518	12 530
Λετονία	1 341	384	1 725	116
Λιθουανία	2 212	632	2 844	181
Λουξεμβούργο	10 344	1 480	11 824	255
Μάλτα	518	147	665	38
Κάτω Χώρες	186 958	26 881	213 839	4 777
Πολωνία	24 190	6 916	31 106	2 007
Πορτογαλία	39 011	6 206	45 217	1 197
Ρουμανία	7 590	2 189	9 779	718
Σλοβακία	4 156	1 195	5 351	376
Σλοβενία	3 092	878	3 970	225
Ισπανία	248 728	41 237	289 965	7 932
Σουηδία	102 172	15 331	117 503	2 939
Ηνωμένο Βασίλειο	503 139	79 048	582 187	-
Σύνολο την 31η Δεκεμβρίου 2022	**3 701 695**	**548 996**	**4 250 691**	**85 321**
Σύνολο την 31η Δεκεμβρίου 2021	**3 471 695**	**478 996**	**3 950 691**	**85 210**

* Στις 14 Νοεμβρίου 2022, το Συμβούλιο καθόρισε το ποσό των χρηματοοικονομικών συνεισφορών που πρέπει να καταβάλει κάθε κράτος μέλος μέχρι την 23η Ιανουαρίου 2023. Την 31η Δεκεμβρίου 2022, ποσό 85,3 εκατ. EUR δεν είχε καταβληθεί.

18 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων

σε χιλιάδες EUR	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Αναλήψεις υποχρεώσεων		
Μη εκταμιευθέντα δάνεια	1 671 851	1 677 411
Μη εκταμιευθείσα ανάληψη υποχρέωσης έναντι μετοχών και άλλων τίτλων μεταβλητής απόδοσης	411 172	473 000
Χορηγηθείσες εγγυήσεις	-	1 499 675
Επιδοτήσεις επιτοκίου και τεχνική βοήθεια	441 630	478 011
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις		
Υπογεγραμμένες μη χορηγηθείσες εγγυήσεις	49 378	256 299
Σύνολο ενδεχόμενων υποχρεώσεων και αναλήψεων υποχρεώσεων	**2 574 031**	**4 384 396**

19 Τόκοι και συναφή έσοδα και έξοδα

Οι κύριες συνιστώσες τόκων και συναφών εσόδων έχουν ως εξής:

σε χιλιάδες EUR	**Από 1.1.2022 έως 31.12.2022**	**Από 1.1.2021 έως 31.12.2021**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	1 999	-
Δάνεια και προκαταβολές	82 162	80 395
Επιδοτήσεις επιτοκίου	9 625	6 061
Σύνολο εσόδων από τόκους και συναφών εσόδων	**93 786**	**86 456**

Οι κύριες συνιστώσες τόκων και συναφών εξόδων έχουν ως εξής:

σε χιλιάδες EUR	**Από 1.1.2022 έως 31.12.2022**	**Από 1.1.2021 έως 31.12.2021**
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	-5 080	-4 800
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	-	-3 598
Ταμειακά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	-399	-2 038
Σύνολο τόκων και συναφών εξόδων	**-5 479**	**-10 436**

20 Έσοδα και έξοδα από αμοιβές και προμήθειες

Οι κύριες συνιστώσες των εσόδων από αμοιβές και προμήθειες είναι οι εξής:

σε χιλιάδες EUR	**Από 1.1.2022 έως 31.12.2022**	**Από 1.1.2021 έως 31.12.2021**
Αμοιβές και προμήθειες από δάνεια και προκαταβολές	42	1 702
Αμοιβές και προμήθειες από χρηματοοικονομικές εγγυήσεις	469	517
Σύνολο εσόδων από αμοιβές και προμήθειες	**511**	**2 219**

Οι κύριες συνιστώσες των εξόδων από αμοιβές και προμήθειες είναι οι εξής:

σε χιλιάδες EUR	**Από 1.1.2022 έως 31.12.2022**	**Από 1.1.2021 έως 31.12.2021**
Προμήθεια που καταβλήθηκε σε τρίτους αναφορικά με μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης	-761	-175
Σύνολο εξόδων από αμοιβές και προμήθειες	**-761**	**-175**

21 Καθαρό αποτέλεσμα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης

Οι κύριες συνιστώσες του καθαρού αποτελέσματος από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης έχουν ως εξής:

σε χιλιάδες EUR	**Από 1.1.2022 έως 31.12.2022**	**Από 1.1.2021 έως 31.12.2021**
Καθαρά έσοδα	35	4 310
Έσοδα από μερίσματα	15 225	1 815
Καθαρή μεταβολή εύλογης αξίας	9 172	117 502
Καθαρό αποτέλεσμα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής απόδοσης	**24 432**	**123 627**

22 Γενικά διοικητικά έξοδα

Τα γενικά διοικητικά έξοδα αντιπροσωπεύουν τα πραγματικά έξοδα που καταβάλλει η ΕΤΕπ για τη διαχείριση της Διευκόλυνσης, μείον τα έσοδα που προκύπτουν από τις συνήθεις αμοιβές αξιολόγησης οι οποίες χρεώνονται απευθείας από την ΕΤΕπ στους πελάτες της Διευκόλυνσης.

Οι κύριες συνιστώσες των γενικών διοικητικών εξόδων είναι οι εξής:

σε χιλιάδες EUR	**Από 1.1.2022 έως 31.12.2022**	**Από 1.1.2021 έως 31.12.2021**
Πραγματικές δαπάνες της ΕΤΕπ	-34 841	-55 924
Έσοδα από αμοιβές αξιολόγησης που χρεώνονται άμεσα σε πελάτες της Διευκόλυνσης	1 213	2 788
Σύνολο καθαρών γενικών διοικητικών εξόδων	**-33 628**	**-53 136**

23 Συμμετοχή σε μη ενοποιημένες δομημένες οντότητες (σε χιλιάδες EUR)

Ορισμός δομημένης οντότητας

Δομημένη οντότητα νοείται η οντότητα που έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε τα δικαιώματα ψήφου ή παρόμοια δικαιώματα να μην αποτελούν τον καθοριστικό παράγοντα για τον έλεγχο της οντότητας. Στο ΔΠΧΑ 12 σημειώνεται ότι συχνά μια δομημένη οντότητα παρουσιάζει ορισμένα ή όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- περιορισμένες δραστηριότητες,
- περιορισμένο και σαφώς καθορισμένο σκοπό, όπως η πραγματοποίηση μιας φορολογικής αποδοτικής μίσθωσης, η άσκηση δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης, η παροχή πηγής κεφαλαίου ή χρηματοδότησης μιας οντότητας ή η παροχή επενδυτικών ευκαιριών για επενδυτές μέσω μεταβίβασης κινδύνων και ανταμοιβών που συνδέονται με τα στοιχεία ενεργητικού της δομημένης οντότητας σε επενδυτές,
- ανεπαρκές μετοχικό κεφάλαιο που δεν επιτρέπει στη δομημένη οντότητα να χρηματοδοτεί τις δραστηριότητές της χωρίς οικονομική στήριξη μειωμένης εξασφάλισης,
- χρηματοδότηση με τη μορφή πολλαπλών συμβατικά συνδεδεμένων τίτλων σε επενδυτές που δημιουργούν συγκεντρώσεις πίστωσης ή άλλους κινδύνους (δόσεις).

Μη ενοποιημένες δομημένες οντότητες

Ο όρος «μη ενοποιημένες δομημένες οντότητες» παραπέμπει στο σύνολο των δομημένων οικονομικών οντοτήτων που δεν ελέγχονται από τη Διευκόλυνση και περιλαμβάνει συμμετοχές σε μη ενοποιημένες δομημένες οντότητες.

Ορισμός των συμμετοχών σε δομημένες οντότητες:

Το ΔΠΧΑ 12 ορίζει τις «συμμετοχές» με την ευρεία έννοια του όρου, ώστε να περιλαμβάνεται κάθε συμβατική και μη συμβατική εμπλοκή που εκθέτει την αναφέρουσα οντότητα σε μεταβλητότητα των αποδόσεων σε σχέση με την απόδοση της οντότητας. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αυτών των συμμετοχών είναι η κατοχή συμμετοχικών τίτλων και άλλων μορφών συμμετοχής, όπως η χορήγηση χρηματοδότησης, η υποστήριξη της ρευστότητας, οι πιστωτικές ενισχύσεις, οι δεσμεύσεις και η παροχή εγγυήσεων στην άλλη οντότητα. Το ΔΠΧΑ 12 ορίζει ότι μια αναφέρουσα οντότητα δεν έχει κατ' ανάγκη συμφέροντα σε μιαν άλλη οντότητα απλώς και μόνο επειδή διατηρεί μαζί της τυπική σχέση πελάτη-προμηθευτή.

Στον πίνακα που ακολουθεί περιγράφονται τα είδη δομημένων οντοτήτων τα οποία η Διευκόλυνση δεν ενοποιεί αλλά στα οποία έχει συμμετοχή.

Είδος δομημένης οντότητας	**Χαρακτήρας και σκοπός**	**Συμμετοχές της Διευκόλυνσης**
Χρηματοδότηση έργων - δανειοδότηση φορέων ειδικού σκοπού («ΦΕΣ»)	Οι συναλλαγές χρηματοδότησης έργων (πράξεις χρηματοδότησης έργων) είναι συναλλαγές στις οποίες στηρίζεται η Διευκόλυνση για την εξυπηρέτηση του χρέους της έναντι δανειστή του οποίου η αποκλειστική ή κύρια πηγή εσόδων παράγεται από ένα μόνο στοιχείο ενεργητικού ή από περιορισμένο αριθμό στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούνται από το εν λόγω χρέος ή άλλα προϋπάρχοντα στοιχεία ενεργητικού που έχουν συμβατική σχέση με το έργο. Οι πράξεις χρηματοδότησης έργων χρηματοδοτούνται συχνά μέσω φορέων ειδικού σκοπού.	Καθαρά εκταμιευθέντα ποσά· Έσοδα από τόκους.
Πράξεις επιχειρηματικών κεφαλαίων	Η Διευκόλυνση χρηματοδοτεί επιχειρηματικά κεφάλαια και επενδυτικά κεφάλαια. Τα επιχειρηματικά κεφάλαια και τα επενδυτικά κεφάλαια συγκεντρώνουν και διαχειρίζονται κονδύλια από επενδυτές που επιδιώκουν ιδιωτική συμμετοχή στο κεφάλαιο μικρομεσαίων επιχειρήσεων με ισχυρό δυναμικό ανάπτυξης, καθώς και χρηματοδότηση έργων υποδομής.	Επενδύσεις σε μερίδια που εκδίδονται από την οντότητα επιχειρηματικού κεφαλαίου· Μερίσματα που εισπράχθηκαν ως έσοδα από μερίσματα.

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τη λογιστική αξία μη ενοποιημένων δομημένων οντοτήτων στις οποίες η Διευκόλυνση έχει συμμετοχή κατά την ημερομηνία αναφοράς, καθώς και τη μέγιστη έκθεση σε ζημία της Διευκόλυνσης σε σχέση με τις εν λόγω οντότητες. Η μέγιστη έκθεση σε ζημία περιλαμβάνει τις λογιστικές αξίες και τις σχετικές μη εκταμιευθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων.

		31.12.2022		**31.12.2021**	
Είδος δομημένης οντότητας	**Τίτλος**	**Λογιστική αξία**	**Μέγιστη έκθεση σε ζημία**	**Λογιστική αξία**	**Μέγιστη έκθεση σε ζημία**
Ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων	Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	684 564	1 091 122	590 570	1 054 831
Σύνολο		**684 564**	**1 091 122**	**590 570**	**1 054 831**

Η Διευκόλυνση δεν παρέχει στήριξη σε δομημένες οντότητες πέραν της σχετικής χρηματοδότησης.

24 Κονδύλιο χρηματοδότησης με αντίκτυπο (σε χιλιάδες EUR)

Τον Ιούνιο του 2013 το κοινό υπουργικό συμβούλιο ΑΚΕ-ΕΕ ενέκρινε το νέο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο για το 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ), το οποίο καλύπτει την περίοδο 2014-2020.

Συμφωνήθηκε η χρηματοδότηση της Επενδυτικής Διευκόλυνσης κατά 500 εκατ. EUR, για το αποκαλούμενο «κονδύλιο χρηματοδότησης με αντίκτυπο» ή «IFE», το οποίο επιτρέπει στη Διευκόλυνση να στηρίξει έργα τα οποία υπόσχονται ιδιαίτερα υψηλό αναπτυξιακό αντίκτυπο και να αναλάβει τους μεγαλύτερους εγγενείς κινδύνους τέτοιων επενδύσεων. Από αυτό το κονδύλιο προκύπτουν νέες δυνατότητες ενίσχυσης της δανειοδότησης του ιδιωτικού τομέα από τη Διευκόλυνση, μέσω επενδύσεων στα ακόλουθα μέσα:

Μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια με κοινωνικό αντίκτυπο - που προωθούνται από ολοένα και περισσότερους διαχειριστές ιδιωτικών αμοιβαίων κεφαλαίων οι οποίοι επικεντρώνουν την επενδυτική στρατηγική των κεφαλαίων τους στον περιορισμό κοινωνικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων, ενώ παράλληλα στοχεύουν στη βιωσιμότητα τόσο του κεφαλαίου όσο και των εταιρειών στις οποίες πραγματοποιούνται οι επενδύσεις.

Δάνεια σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς - (π.χ. ιδρύματα μικροχρηματοδότησης, τοπικές τράπεζες και πιστωτικές ενώσεις) που λειτουργούν σε χώρες ΑΚΕ όπου η ΕΤΕπ δεν μπορεί να εξετάσει το ενδεχόμενο χρηματοδότησης –ειδικά σε τοπικό νόμισμα– σύμφωνα με τις υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο, π.χ. λόγω υψηλού κινδύνου χώρας, μεταβλητότητας του νομίσματος ή έλλειψης δεικτών αναφοράς για την τιμολόγηση. Βασικός στόχος τέτοιου είδους δανείων είναι η χρηματοδότηση έργων με υψηλό αναπτυξιακό αντίκτυπο, ειδικότερα στον τομέα της παροχής στήριξης σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις και στον κλάδο της γεωργίας, που συνήθως δεν πληρούν τα κριτήρια χρηματοδότησης από την Επενδυτική Διευκόλυνση.

Μέσα διευκόλυνσης επιμερισμού των κινδύνων - τα οποία έχουν τη μορφή εγγυήσεων πρώτης ζημίας («τμήματα απορρόφησης πρώτης ζημίας») και διευκολύνουν πράξεις επιμερισμού των κινδύνων της ΕΤΕπ με τους τοπικούς ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (κυρίως εμπορικές τράπεζες) προς όφελος των μη επαρκώς εξυπηρετούμενων ΜΜΕ και μικρών έργων που πληρούν τα κριτήρια της χρηματοδότησης με αντίκτυπο σε περιπτώσεις όπου εντοπίζεται κενό στην αγορά όσον αφορά την πρόσβαση των ΜΜΕ/μικρών έργων σε χρηματοδότηση. Τα τμήματα απορρόφησης πρώτης ζημίας θα είναι δομημένα ως αντεγγύηση υπέρ των τμημάτων με υψηλότερη εγγυητική διαβάθμιση τα οποία χρηματοδοτούνται από την ΕΤΕπ –στο πλαίσιο της Επενδυτικής Διευκόλυνσης– και από άλλους διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς/αναπτυξιακά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, δημιουργώντας έτσι ουσιαστικό αποτέλεσμα μόχλευσης.

Άμεση χρηματοδότηση - μέσω χρεωστικών τίτλων (δηλ. δανείων) ή μέσων μετοχικού κεφαλαίου σε έργα με ισχυρούς και έμπειρους φορείς και υψηλό αναπτυξιακό αντίκτυπο, τα οποία, ωστόσο, θα ενέχουν επίσης υψηλότερες αναμενόμενες ζημίες και δυσκολίες στην ανάκτηση της επένδυσης (κίνδυνος συμμετοχικών τίτλων με υψηλότερες από τις συνήθεις αναμενόμενες ζημίες). Η ΕΤΕπ εφαρμόζει αυστηρά κριτήρια επιλογής και επιλεξιμότητας για αυτό το μέσο, καθώς αυτά τα έργα, με εξαίρεση τον υψηλό αναπτυξιακό τους αντίκτυπο, δεν θα ήταν σε θέση να εκπληρώσουν τα αποδεκτά κριτήρια χρηματοδότησης (δηλαδή χαμηλή προσδοκία ανάκτησης της επένδυσης ή αντιστάθμισης των ζημιών μέσω των επιτοκίων/αποδόσεων μετοχών).

Το κονδύλιο χρηματοδότησης με αντίκτυπο επιτρέπει επίσης τη διαφοροποίηση σε νέους τομείς, όπως η υγεία και η εκπαίδευση, η γεωργία και η επισιτιστική ασφάλεια, καθώς και την ανάπτυξη νέων και καινοτόμων μέσων επιμερισμού του κινδύνου. Το 2016, η χρηματοδοτική ικανότητα του κονδυλίου χρηματοδότησης με αντίκτυπο αυξήθηκε σε 800 εκατ. EUR με μερική ανανέωση του κονδυλίου χρηματοδότησης με αντίκτυπο.

Από οικονομική και λογιστική άποψη, το κονδύλιο χρηματοδότησης με αντίκτυπο αποτελεί μέρος του χαρτοφυλακίου της Επενδυτικής Διευκόλυνσης και καταχωρίζεται στις συνολικές ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Επενδυτικής Διευκόλυνσης.

24 Κονδύλιο χρηματοδότησης με αντίκτυπο (σε χιλιάδες EUR) (συνέχεια)

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζονται οι καθαρές λογιστικές αξίες και τα δεσμευμένα, αλλά μη εκταμιευμένα ποσά, ανά είδος στοιχείου ενεργητικού:

Είδος επένδυσης κονδυλίου χρηματοδότησης με αντίκτυπο	Τίτλος	Επιμέτρηση	Ακαθάριστη λογιστική αξία στις 31.12.2022	Προβλέψεις ζημιών / ποσό προσαρμοσμένο στην εύλογη αξία στις 31.12.2022	Λογιστική αξία την 31.12.2022	Μη εκταμιευμένο ποσό την 31.12.2022	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες εκτός ισολογισμού, ποσό προσαρμοσμένο στις 31.12.2022
Δάνεια σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς	Δάνεια και προκαταβολές	Αποσβεσμένο κόστος	79 778	-3 454	76 324	64 345	-632
Πράξεις άμεσης δανειοδότησης	Δάνεια και προκαταβολές	Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων	104 709	-45 224	59 485	67 215	-
Μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια με κοινωνικό αντίκτυπο	Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων	94 385	23 802	118 187	79 393	-
Άμεσοι συμμετοχικοί τίτλοι	Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων	59 429	26 939	86 368	14	-
Μέσα διευκόλυνσης επιμερισμού κινδύνου	Χορηγηθείσες εγγυήσεις	υψηλότερη προσέγγιση*	-	-	-	46 878	-
Σύνολο			**338 301**	**2 063**	**340 364**	**257 845**	**-632**

* Για πληροφορίες, βλ. ενότητα «Επακόλουθη επιμέτρηση» της σημείωσης 2.4.3.

Είδος επένδυσης κονδυλίου χρηματοδότησης με αντίκτυπο	Τίτλος	Επιμέτρηση	Ακαθάριστη λογιστική αξία στις 31.12.2021	Προβλέψεις ζημιών / ποσό προσαρμοσμένο στην εύλογη αξία στις 31.12.2021	Λογιστική αξία την 31.12.2021	Μη εκταμιευμένο ποσό την 31.12.2021	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες εκτός ισολογισμού, ποσό προσαρμοσμένο στις 31.12.2021
Δάνεια σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς	Δάνεια και προκαταβολές	Αποσβεσμένο κόστος	68 228	-1 981	66 247	29 272	-242
Πράξεις άμεσης δανειοδότησης	Δάνεια και προκαταβολές	Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων	101 840	-41 403	60 437	92 031	-
Μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια με κοινωνικό αντίκτυπο	Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων	61 611	9 866	71 477	106 675	-
Άμεσοι συμμετοχικοί τίτλοι	Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	Επιμέτρηση εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων	58 523	23 608	82 131	14	-

Μέσα διευκόλυνσης επιμερισμού κινδύνου	Χορηγηθείσες εγγυήσεις	υψηλότερη προσέγγιση*	-	-	-	44 146	-
Σύνολο			**290 202**	**-9 910**	**280 292**	**272 138**	**-242**

* Για πληροφορίες, βλ. ενότητα «Επακόλουθη επιμέτρηση» της σημείωσης 2.4.3.

Η ΕΤΕπ εφαρμόζει τις αρχές διαχείρισης κινδύνου της γενικής εντολής στις πράξεις άμεσης δανειοδότησης του κονδυλίου χρηματοδότησης με αντίκτυπο (εξαιρουμένων των δανείων σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς), όπως προβλέπεται στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΤΕπ για τον πιστωτικό κίνδυνο και τον κίνδυνο μετοχών, καθώς και να παρακολουθεί και να αναφέρει τον κίνδυνο που συνδέεται με τις πράξεις άμεσης δανειοδότησης του κονδυλίου χρηματοδότησης με αντίκτυπο βάσει της εύλογης αξίας τους. Σύμφωνα με τη μεθοδολογία αυτή, η Τράπεζα διενεργεί ποιοτική αξιολόγηση κινδύνου με στόχο την αξιολόγηση της ορθότητας του επενδυτικού σκεπτικού και της εύλογης επιχειρηματικής βιωσιμότητας αυτών των πράξεων.

25 Μεταγενέστερα γεγονότα

Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού που θα απαιτούσαν προσαρμογή ή γνωστοποίηση στις οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2022.

Στο πλαίσιο της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία και των ευρύτερων οικονομικών συνεπειών της, η Τράπεζα εξακολουθεί να παρακολουθεί στενά την κατάσταση, και συγκεκριμένα στο πλαίσιο της διαδικασίας επανεξέτασης μεταγενέστερων συμβάντων.